

T.C
KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS

MAVİ DERGİSİNİN İNCELENMESİ

MEHMET YALÇINKAYA

DOÇ. DR. SECAATTİN TURAL

KIRKLARELİ

2013

ÖZET

Bu çalışmamızda ilmî, fikrî, edebî ve tarihî dergilerden biri olan “Mavi Dergisi” incelenmiştir. 1952-1956 yılları arasında aylık olarak yayımlanan ve son sayılarında edebiyat sahasına ağırlığını ortaya koyan dergi; dönemin sanat anlayışını, ortaya koyması açısından önemlidir.

Türkiye'nin çok partili bir döneme girdiği 1952-1956 yıllarında çıkan Mavi dergisi üzerine bazı çalışmalarda bulunduk. Bu çalışmamız, genel hatlarıyla beş ana bölümden oluşmaktadır. Giriş bölümünde edebiyat dergiciliğinin kısa bir tarihçesi ve gelişim süreci üzerine ayrıntıya girmeden bilgi verilmeye çalışıldı. İkinci bölümde ise Mavi dergisi, gerek muhteva gerekse de dışsal özellikleri bakımından dönemin sanatçılarının görüşlerine de yer verilerek ele alındı.

Üçüncü bölümde ise derginin sistematik bir taraması üç başlık altında yapıldı. Bunlar: Kronolojik Bibliyografya, Yazara Göre Bibliyografya ve Edebiyat Türüne Göre Sıralama'dır.

Dördüncü bölümde ise derginin sanata ve sanatçıya edebi türlerden ise; romana, hikâyeye, şiire, eleştiriye ve tiyatroya bakışı ele alınarak bu konularda yapılan tartışmalara yer verildi. Bu bölüm oluşturulurken dergideki tartışmalar ve makaleler ana kaynağımızı teşkil etmiştir.

Anahtar Kelimeler: Mavi Dergisi, Son Mavi, Maviciler, Edebi dergiler ve Attilâ İlhan...

ABSTRACT

In this study, we examined one of the scientific, intellectual, literal and historical journals, “The Journal of Mavi.” This monthly journal was published between 1952-1956 and its last issues set the agenda of Turkish literature. This journal is important because it reflects the sense of art of that period.

We made some remarks about The Journal of Mavi which was published between 1952-1956. In that period, Turkey was experiencing a multi-party era. Our study consists of an Introduction and two main sections. The main body of the introduction part contains two headings. The first topic contains brief information about the history of Turkish literal periodicals and their progress. The second topic contains information about The Journal of Mavi in terms of its contents and external features and also contains opinions of that era’s artists.

In the first section, the systematic review of the journal was made via three headings. These are Chronological Bibliography, Bibliography in terms of Authors and the Classification in terms of Types of Literature.

In the last section, we examined the general approach of the journal about art, artists, and literature types such as novel, story, poetry, critics and theatre. Also, it includes debates about these issues. The main sources of this last section are articles and polemics which were published by this journal.

Key Words: The Journal of Mavi, The Last Mavi, Maviciler (Mavicists), literary journals and Attilâ İlhan.

YEMİN METNİ

.../...2013

T.C.

KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Yüksek Lisans tezi olarak sunduğum “Mavi Dergisinin İncelenmesi” adlı çalışmanın, tarafımdan bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin kaynaklarda gösterilen eserlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanmış olduğumu belirtir ve bunu haysiyet ve şerefimle teyit ederim

Mehmet YALÇINKAYA

T.C.
KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
YÜKSEK LİSANS TEZ SAVUNMASI SINAV TUTANAĞI

Sayfa : 1/1

TARİH : 29/05/2013

Öğrencinin Adı Soyadı : Mehmet Yalçınkaya
Öğrenci Numarası : 1118105106
Enstitü Anabilim Dalı : Türk Dili ve Edebiyatı
Enstitü Bilim Dalı :
Genel Ağırlıklı Not Ortalaması :
Öğretim Yılı/Yarıyılı : 2012/2013. GÜZ/BAHAR
Danışman Öğretim Üyesi : Doç.Dr. Şecaattin Tural

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Jürimiz 29/05/2013 tarihinde Sosyal Bilimler Enstitüsünde/Fakültesinde toplanarak yukarıda adı geçen öğrenciyi KLÜ Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği 21 (3) Maddesi uyarınca Yüksek Lisans Tez Savunma Sınavına tabi tutmuş ve KLÜ Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği 21 (4) Maddesi uyarınca Yüksek Lisans Tez Çalışması Başarı Notunun olduğuna ve Yüksek Lisans Tez Çalışması hakkında OYBİRLİĞİ/OYÇOKLUĞU ile aşağıdaki kararı almıştır.

SINAV JÜRİSİ	ÜNVANI, ADI SOYADI	İMZA	BAŞARILI/BAŞARISIZ/ DÜZELTME
JÜRİ BAŞKANI	Doç.Dr.Şecaattin Tural		Başarılı
ÜYE	Doç. Dr. Mesut Ayer		Başarılı
ÜYE	Yrd. Doç. Dr. Ali Kurt		Başarılı

Oy çokluğu durumunda muhalefet edenin gerekçesi:

Düzeltilme verilmesi halinde :

Adı geçen öğrencinin Tez Savunma Sınavı/...../..... tarihinde, saat 'da yapılacaktır.

Tez adı değişikliği yapılması halinde :

Tez adının.....

..... şeklinde değiştirilmesi uygundur.

Jüri Başkanı

Jüri Üyesi

Jüri Üyesi

KLÜ Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği Yüksek Lisans Tezinin Sonuçlanması MADDE 21 – (3) Jüri üyeleri, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en erken onbeş gün, en geç bir ay sonra toplanarak öğrenciyi tez savunma sınavına alır. Sınav, enstitü anabilim dalı başkanlığı tarafından belirlenen gün, yer ve saatte yapılır. Jüri toplantıları eksik üyeli yapılmaz. İlan edilen günde yapılamayan jüri toplantısı için durum bir tutanakla belirlenerek enstitü müdürlüğüne bildirilir ve en geç onbeş gün içinde ikinci bir toplantı günü belirlenir. Yüksek lisans tez savunma sınavı, tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru ve cevap bölümlerinden oluşur. Savunma sınavı, dinleyicilere açık yapılabilir.

(4) Tez savunma sınavının tamamlanmasından sonra jüri, dinleyicilere kapalı olarak tez savunması hakkında oy çokluğu ile kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Bu karar, jüri başkanı tarafından tez sınavını izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir. Tezi reddedilen öğrenci için, 2547 sayılı Kanunun 44 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi hükümleri uygulanır. Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci, en geç altı ay içinde gereğini yaparak tezini ilgili enstitüye teslim eder ve tercihen aynı jüri önünde tezini yeniden savunur. Bu savunma sonunda da tezi reddedilen öğrenci için, 2547 sayılı Kanunun 44 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi hükümleri uygulanır

Başarı denetlemesi –Tezli yüksek lisans yapan öğrencinin; Mezuniyet için ağırlıklı genel not ortalaması 2.50'den az olamaz. Tez savunma sınavı sonunda ortalama şartını sağlayamayan öğrenci tez savunma sınavından başarısız sayılır.

.....tarih ve sayılı EYK kararıyla karar verilmiştir.

ÖNSÖZ

İnsan fitraten konuşmaya ve kendini ifade etme ve ifade etme yollarını geliştirme istidatlarıyla mücehhez bir varlıktır. Mağaraların duvarına yapılan resimlerle başlayan bu kendini ifade etme ve fikriyatı yayma serüveni, yazının icadı, matbaanın bulunması ve 20. yüzyılın teknik ilerleyişiyle beraber önemli mesafeler katetti.

Matbaanın kurulmasıyla da basılan kitaplar, dergiler ve gazeteler; toplumun kontrol edilmesi veya yönlendirilmesi açısından sahip olduğu önemi anlamak için tarihe yapılacak küçük bir yolculuk yeterli olacaktır. Zira iktidar ve idarecilerle basın ve neşriyata uygulanan sansürler, kapatılan dergiler, toplattırılan kitaplar, yakılan basım evleri ve idam edilen aydın ve sanatçı şahsiyetler; neşriyatın tarihteki ve insan yaşamındaki önemini göstermesi bakımından önemlidir.

Batılılaşmayla birlikte ise Türk edebiyatında muhteva ve şekil bakımından gerçekleşen değişiklikler neşriyat sahasında da kendini gösterir. Bu değişikliklerle birlikte Batı kökenli olan gazete ve dergiler Türk tarihinde görünmeye başlar.

Toplum üzerinde siyasi, edebi ve sosyolojik etkileri olan edebi dergiler; toplum ve aydın arasında köprü vazifesi görür. Aynı zamanda düşünen edebi şahsiyete sahip aydın kişilerin edebiyat sahasında yer almasında öncülük etmiş olur. Bu fonksiyonlar göz önünde tutulduğunda edebiyat dergilerinin önemi, daha da belirgin bir hal alır.

Türk edebiyat tarihinde ise edebiyat dergileri yukarıda zikredilen işlevlere münhasır kalmamıştır. Bunun yanında etrafında toplanan sanatçı grubunun sanat görüşünün en büyük yayın organı konumu oluşturmuştur. Zira bu grupların zamanla oluşturdukları ekolün, çıkardıkları derginin ismiyle tesmiye edilmesi (isimlendirilmesi) bunun güzel bir göstergesidir. Servet-i Fünûncular, Genç Kalemçiler, Hisarcılar ve diğerleri, bu hususta örnek olarak verilebilir.

İşte bu çalışmamızın da konusu olan Mavi dergisi; Varlık, Türk Dili, Yeni Ufuklar, Hisar ve Yeditepe dergileri gibi köklü edebiyat dergilerinin çıktığı bir dönemde hem sanata yaklaşımı hem de etrafında topladığı aydın, sanatçı şahsiyetlerden dolayı edebiyat sahasında ağırlığını ortaya koyabilmiş ve ilerleyen sayılarında kalitesini de arttırarak kimi araştırmacılarca belli bir ekol oluşturabilmiştir.

Attilâ İlhan, Ahmet Oktay ve Ferit Edgü gibi Türk edebiyatında kendini kanıtlamış sanatçıların Mavi dergisi etrafında toplanmış olması, dönemin dikkatlerinin dergi üzerine

çevrilmesine sebep olduğu gibi Türk edebiyat tarihinin de vazgeçilmez bir unsur olmasını sağlamıştır diyebiliriz. Özellikle Attilâ İlhan'ın dergide yazmaya başlaması ve sosyal realizm içerikli yazılar neşretmesi, tüm dikkatlerin dergi üzerine çevrilmesine neden olur. Nitekim Yılmaz Gruda Mavi için 50 kuşağının en ses getiren dergi olduğunu söyler.

Mavi dergisi izlediği yol ve etrafında topladığı sanatçılar nazara alındığında hala kapsamlı bir çalışmanın yapılmamış olması, edebiyat tarihi sahasında önemli bir eksiklik olduğunu düşünüyoruz. Bu düşünce üzerine tez çalışmamızın Mavi dergisi üzerinde olmasını uygun bulduk.

Bu çalışmaya Mavi dergisinin derlenmesi ile başladık. Bu noktada kütüphanelere müracaat etmeden önce İstanbul'daki sahaflara gittik. Kadıköy'deki tek bir sahafta yalnız 25. sayıyı bulabildik. Derginin Ankara'da çıktığını nazara alarak Ankara'daki sahaflara da müracaat ettik; ama Mavi dergisini buralarda da bulamadık. Neticede kütüphanelere müracaat etmek zorunda kaldık. Bu derleme için; İstanbul Beyazıt Orhan Kemal Kütüphanesi, Beyazıt Devlet Kütüphanesi, BİSAV Kütüphanesi, İSAM Kütüphanesi, Ankara Milli Kütüphanesi, İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi, Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi, Marmara Üniversitesi Kütüphanesi ve İstanbul Taksim'deki Atatürk Kitaplığı'na giderek Mavi dergisine ulaşmaya çalıştık. Ayrıca İBB Toplu Katalog Taramasıyla İstanbul'daki tüm devlet kütüphanelerinde internet üzerinden tarama yapma imkânını bulduk.

Yalnız çalışmamızın bu kısmında Ankara Milli Kütüphanesi ve Beyazıt Devlet Kütüphanesi'nde muvaffak olabildik. Bazı kaynaklarda 36 sayı, bazılarında ise 33 sayı çıktığı söylenen Mavi dergisinin ilk 30 sayısına ulaşabildik. Ankara Milli Kütüphanesinden derginin ilk 22 sayısına, Beyazıt Kütüphanesinden de 2. sayı dışında ilk 30 sayıya ulaşabildik; yalnız derginin 24. sayının son sayfası eksik. Eksik sayıları tamamlayabilmek adına Mavi dergisi üzerine daha önce çalışma yapmış olan Seval Selçuk'a ve Taksim'deki Attilâ İlhan Vakfı aracılığıyla Attilâ İlhan kitaplığına ve Taksim'deki dergi koleksiyoncularına müracaat ettik. Attilâ İlhan kitaplığında tek bir Mavi dergisine ulaşamadık. Mavi dergisine ulaşmak çalışmamızın belki de en zor kısmını teşkil etti. Bu zorluğun oluşmasında derginin tabloit boyda çıkması ve bunun da derginin saklanıp ciltlenmesinin güçleştirmesi düşünülebilir. Nitekim bu konuda Mahmut Makal'ın Mavi'nin boyutu için yaptığı tavsiyeyi hatırladığımızda bu konuda Makal'ın ne kadar haklı

olduğunu göreceğiz. Zira o Mavi'ye derginin ciltlenip saklanması daha kolay olması için boyutunu değiştirmesi gerektiğini dile getirmişti.

Yukarıda dile getirmeye çalıştığımız zorluğun yanında çalışmamızı kolaylaştıran unsurlar da yok değil; Milliyet Sanat dergisinin Mavi üzerine yaptığı anket ve bu ankette yer alan yazarların Mavicilerden oluşması, Mavi dergisini ve oluşumunu ilk ağızdan dinleme imkânını tanınması açısından önemlidir. Böylece dergi hakkında daha sağlıklı bilgilere ulaşabildik diyebiliriz. Ayrıca Selim İleri'nin Attilâ İlhan ile, Metin Cengiz'in Ahmet Oktay ile yaptığı söyleşiler, Mavi dergisinin bu iki büyük yazarının kendi içinde buldukları oluşum hakkındaki görüşlerini ele alabilme imkanını sundu bize.

İşte bu zorluk ve kolaylıklarla oluşan çalışmamız; beş ana bölümden teşekkül etmektedir. Birinci bölümünde matbaanın kuruluşu ve süreli yayınların gelişimi üzerinde duruldu. Osmanlı Devleti'nde intişar eden ilk gazetelere ve gazetelerin edebiyata olan tesirinden söz edildi. Bu kısımda Türk edebiyat dergiciliğinin kısa bir tarihçesine değinilerek bunlardan önemli olan dergiler hakkında kısa açıklamalar yapıldı. Özellikle Mavi dergisiyle aynı dönemde çıkan ve Mavi dergisiyle kalem kavgasına giren Hisar, Yeditepe ve Yeni Ufuklar gibi dergiler hakkında diğerlerine nazaran daha geniş bilgiler verilerek dönemin edebiyat havası verilmeye çalışıldı. İkinci bölümde "Mavi Dergisinin Özellikleri" başlığı altında mavi dergisi hakkında tafsilatlı bilgi verilmeye çalışıldı. Bu bilgileri daha sistematik bir şekilde sunmak için de bazı at başlıklar altında vermeye çalıştık. Bunlar: Mavi Dergisi Nedir, Dönemin Özellikleri, Mavi'nin Şekil Özellikleri, Mavi'nin Muhteva Özellikleri, Mavi'nin Yazar Kadrosu, Attilâ İlhan'ın Kadroya Girmesi ve Edebi Hareket Olarak Mavi... Bu başlıklar altında Mavi dergisini bir nevi mercek altına alarak topoğrafyasını çıkarıp derginin ne olup olmadığını izah etmeye çalıştık.

Üçüncü bölümde üç başlık altında derginin taraması yapıldı: Kronolojik Bibliyografya, Yazara Göre Bibliyografya ve Edebiyat Türüne Göre Sıralama...

Dördüncü bölümde ise Mavi dergisinin sanata ve sanatçıya olan bakış açısının yanı sıra derginin edebi türlere olan yaklaşımını da ayrı ayrı ele alarak derginin sanat görüşünün yanı sıra türlere olan yaklaşımı hakkında da bilgi vermek istedik. Bu bağlamda derginin dile, şiire, romana, hikâyeye, tiyatroya ve eleştiriye olan yaklaşımı, dergideki makaleler ve edebi tartışmalar dikkate alınarak tespit edilmeye çalışıldı. Bu şekilde derginin hangi edebi tür üzerinde daha çok konuştuğu veya hangi edebi türü daha çok ihmal ettiği ortaya çıkmış

oldu. Son bölüm ise sonuç kısmı olup dergi hakkındaki genel kanaatlerimizi ihtiva etmektedir

Bu çalışma boyunca ilminden faydalandığım, insani ve ahlaki değerleri ile de örnek edindiğim ve ayrıca tecrübelerinden yararlanırken tez reberlik aşamasında hasta olmasına rağmen göstermiş olduğu hoşgörü ve sabırdan dolayı değerli hocam Doç. Dr. Secaattin TURAL'a teşekkürü bir borç bilirim. Ayrıca tezin yazıya geçirilmesi aşamasında teknik yardımlarını esirgemeyen Celil TAŞKIN'a, Ömer Faruk KAYA'ya, İhsan ALTINTAŞ'a ve her türlü manevi desteğini esirgemeyen Ruken YALÇINKAYA'ya teşekkür ederim.

Mehmet YALÇINKAYA

2013 - İSTANBUL

İÇİNDEKİLER

ÖZET	II
ABSTRACT.....	III
YEMİN METNİ.....	IV
ÖNSÖZ	V
İÇİNDEKİLER	IX
KISALTMALAR	XI
I. BÖLÜM	1
GİRİŞ	1
II. BÖLÜM	17
MAVİ DERGİSİNİN ÖZELLİKLERİ	17
2.1. Mavi Dergisi Nedir	17
2.2. Dönemin Özellikleri.....	18
2.3. Mavi'nin Şekil Özellikleri	20
2.4. Mavi'nin Muhteva Özellikleri	23
2.5. Mavi'nin Yazar Kadrosu.....	26
2.6. Attilâ İlhan'ın Kadroya Girmesi	28
2.7. Bir Edebi Hareket olarak Mavi	30
III. BÖLÜM	34
3.1. KRONOLOJİK BİBLİYOGRAFYA.....	34
3.2. YAZARA GÖRE BİBLİYOGRAFYA	70
3.3. EDEBİYAT TÜRÜNE GÖRE SIRALAMA.....	105
3.3.1. TELİF ESERLER	105
3.3.1.1. ŞİİR	105
3.3.1.2. HİKÂYE	117
3.3.1.3. MAKALE	120
3.3.1.4. DENEME.....	125
3.3.1.5. ELEŞTİRİ	127
3.3.1.6. FIKRA.....	131
3.3.1.7. RÖPORTAJ	133
3.3.1.8. TARTIŞMA	133

3.3.1.9.	MEKTUP	135
3.3.1.10.	BİYOĞRAFİ.....	135
3.3.1.11.	OTOBİYOĞRAFİ.....	136
3.3.1.12.	ANI	136
3.3.1.13.	HABERLER	136
3.3.1.14.	TANITIM YAZISI.....	141
3.3.1.15.	DERLEME.....	142
3.3.1.16.	TEBRİK YAZISI (KUTLAMA).....	142
3.3.1.17.	ÖZDEYİŞLER (VECİZELER).....	142
3.3.1.18.	ÖNERİLER.....	144
3.3.1.19.	DESEN (RESİM).....	144
3.3.1.20.	REKLAMLAR.....	146
3.3.2.	ÇEVİRİ ESERLER.....	156
3.3.2.1.	ŞİİR.....	156
3.3.2.2.	ÇEVİRİ HİKAYE.....	157
3.3.2.3.	ÇEVİRİ MAKALE	158
3.3.2.4.	ÇEVİRİ MEKTUP	158
3.3.2.5.	ÇEVİRİ DENEME.....	159
3.3.2.6.	ÇEVİRİ ELEŞTİRİ.....	159
IV.	BÖLÜM	160
	EDEBİ TÜRLER ÜZERİNE TARTIŞMALAR.....	160
4.1.	SANATA YAKLAŞIMI.....	160
4.2.	ŞİİR.....	166
4.3.	ROMAN.....	179
4.4.	HİKAYE	181
4.5.	ELEŞTİRİ	183
4.6.	TİYATRO.....	185
4.7.	DİL.....	186
V.	BÖLÜM	188
	SONUÇ.....	188
	KAYNAKLAR.....	191

KISALTMALAR

BİSAV:	Bilim Sanat Vakfı
Çev:	Çeviren
Haz:	Hazırlayan
İSAM:	İslam Araştırmaları Merkezi
S:	Sayı
s:	Sayfa
ss:	Sayfadan sayfaya
vb:	ve benzeri

I. BÖLÜM

GİRİŞ

İnsan fitratının fikriyatı yaymaya yatkın olduğuna daha önce de değinilmişti. Bu istek ve yatkınlık giderek sosyalleşen insan için daha büyük bir önem kazanır. Nitekim dünyada düşünebilen tek varlık olarak kabul görülen insan bu gücü kullanmak için elinden gelenini yapacaktır. Yazı keşfedilmeden önce sözlü olarak kendini ifade eden insan, sözün kalıcı olmamasından dolayı önce alfabeyi ve nihayetinde de yazıyı keşfedecekti. Keşfedilen yazıların ilk örnekleri ise Mısır, Mezopotamya ve Çin’de görülmüştür (Dereli ve Mert, 1987).

Yukarıda da değinildiği gibi düşüncenin kalıcı ve yayılmasını arzu eden insan bunun için her türlü yola başvurur. İnsanoğlu kâğıdı bulmadan önce yazıyı keçi, koyun, ceylan gibi hayvan derilerine; taş ve tahta gibi levhalara ya da bitkisel bir yazı malzemesi olan Papirüs adlı yapraklara yazarlardı (Dereli ve Mert, 1987). Kâğıt icat edildikten sonra, hemen hemen tüm dünyaya yayılır; ama yeterli olmaz. Düşünceler ve istekler, elle yazılarak çoğaltılır; yalnız sonsuz bir öğrenme isteği ve merakı, insanı daha hızlı bir şekilde yazan matbaaya götürür.

İlk muharrik matbaa, Uygur Türklerinde görüldüğü sanılsa da baskı yapmak usulü olan “tipografi” sisteminin ana kalıplarının yapımı ve döküm evlerinin kurulması 1436’da Alman Gutenberg tarafından gerçekleştirilir (Dereli ve Mert, 1987: 17).

Gutenberg öldükten sonra onun yanında yetişen matbaacılar Avrupa’nın belli başlı şehirlerinde matbaa açarlar. Açılan matbaalar sırasıyla şöyledir:

- 1467 Roma
- 1468 Bâl (İsviçre)
- 1470 Paris
- 1473 Otrekt (Hollanda)
- 1474 Valans (İspanya)
- 1476 Belçika
- 1477 Vest Minister (İngiltere)
- 1493 İstanbul (Dereli ve Mert, 1987: 39).

İstanbuldaki matbaa İspanya'dan kaçan Yahudiler tarafından kurulan bir matbaa olup burada ilk olarak bir Tevrat'ın ve Tefsirin yanında bir de kavaid kitabının basıldığı söylenilmektedir (Dereli ve Mert, 1987: 39).

Osmanlı'da matbaayla uğraşan diğer azınlıklar ise Ermenilerdir. İlk Ermeni matbaacısı Abgar, Venedik'te öğrendiği matbaayı 1565'te İstanbul'da kurar. Bu tarihten sonra Ermeniler arasında yaygınlaşan matbaa kitap dışında gazete ve dergilerin basımında da kullanılmaya başlanılır. “Chteémaran Bidani Kideliatz dergisi ve “Archalouis Araradian gazetesi bu matbaada basılan eserler arasındadır.” (Topdemir, 2002: 21).

Yukarıda da görüldüğü gibi Osmanlı'ya ilk matbaa azınlıklar tarafından getirilmiştir. İlk Türk matbaası ise bazı nedenlerden dolayı ortalama 290 yıllık bir gecikmeden sonra anca kurulabilecektir. Bunun sebeplerini ise Hüseyin Gazi Topdemir (2002: 27) şöyle sıralamaktadır:

- Hattatlık mesleğinin yaygınlık kazanmış olması ve birçok kişinin bu yolla geçimini tedarik etmesi
- Dinsel tutuculuk
- Teknik nedenler
- Toplumun hazır olmaması

Ali Budak (2008: 42-43), yukarıda sıralanan maddeler arasında hattatlık mesleğinin altını çizer. Budak, 15. yüzyılda hattat sayısının sadece İstanbul'da on beş bin, tüm ülke de ise doksan bin civarında olduğunu ve bunun matbaanın gelişini büyük oranda frenlediğini dile getirir. Budak buna benzer bir olayın İtalya'da da yaşandığını; nota çizimi yaparak geçinen İtalyanların uzun süre nota kopyasına karşı direndiğini söyler. Her ne kadar matbaanın gecikmesinin esas sebebi tam olarak tespit edilemiyorsa da yukarıda sayılan maddeler gecikmenin genel nedenleri olarak kabul görülmektedir. Bu nedenlerden dolayı olacaktır ki İlk Türk matbaasını kuran İbrahim Müteferrika destek bulmak ve yanlış anlaşılmamak için Fransa'ya elçi olarak gönderilen Yirmisekiz Çelebi Mehmed Efendi'nin oğlu Said Efendi'nin yardım ve görüşleriyle beraber matbaanın fayda ve gerekçelerini anlatacak Vesîle el-Tıbbâ (Matbanın Gerekleri, (1726) adlı bir kitapçık hazırlayıp dönemin önde gelen sadrazamlarına ve devletin ileri gelenlerine gönderir (Topdemir, 2002: 23).

Bu girişimlerinin yanında Müteferrika dönemin Şeyhülislam'ı Yenişehirli Abdullah Efendi'den de fetva alır. Sadece bilimsel kitapların basılacağını temin eden

Mütefferika'ya fetva verilir. Kararın dönemin padişahı III. Ahmed'in imzalaması ile ilk Türk matbaası 1726 resmen kurulmuş olur (Topdemir, 2002: 26).

Bu matbaada basılan ilk kitap ise 31 Ocak 1729 yılında basılan Kitâb-ı Lügât-ı Vankulu'dur. Basılan ikinci kitabın Kâtip Çelebi'nin Tuhfetül Kibar'ı olan matbaada, Mütefferika hayatta iken 16 kitap daha basılır. İkinci büyük basımevi ise 1796 yılında Hasköy'de Abdullah Efendi'nin nezaretinde kurulup 1. Dünya Savaşı'na kadar çalışmalarını sürdürür (Dereli ve Mert, 1987: 18).

İlk Türk matbaasının Lale Devri'nde kurulması ise tesadüfî bir olay değildir. Karlofça Antlaşması'yla (1699) gerileme dönemine giren Osmanlı Devleti Pasarofça Antlaşması'yla Lale Devri'ne girer. İnce bir ruha sahip olduğu söylenen Lale Devri'nin padişahı III. Ahmed Osmanlı'da sanatın ve toplumsal hayatın gelişmesine uygun bir zemin oluşturur. Yeni kütüphaneler, çeşmeler, bahçeler, su kemerleri, camiler ve külliyeler kurularak sanat ve kültürün rahat bir şekilde filizleneceği bir ortam oluşturulmaya çalışılır. Böyle bir ortamın oluşmasında dönemin sadrazamı Nevşehirli Damat İbrahim Paşa'nın emeği de büyüktür. İşte bu ortamı fırsat bilen İbrahim Mütefferika her ne kadar matbaanın kurulması için yukarıda da değindiğimiz engeller olsa da dönemin müsaitliğini iyi bir şekilde sezip, kullanarak bu hayalini gerçekleştirir.

Lale Devri'yle ve hatta daha öncesinde batıya yönelen Osmanlı Devleti, hala da tam olarak çözülemeyen, "batılılaşma sorunu" ile karşı karşıya kalır. Gerek sanatı gerekse de askeri gücüyle kendini kısıktırarak kadar ilerleyen Avrupa, bu dönemde ve daha sonrasında Osmanlı aydınınının cazibe merkezi haline gelir. Özellikle kültür ve sanatta ilerleyen Avrupa, teknikte de ilerleyerek düşünce ve kültürün hızla yayılmasını sağlar. Henüz 1436'da matbaayla buluşan Avrupa, bu tekniği en iyi şekilde değerlendirmenin yollarını arar. Ve nihayetinde kitaptan daha etkili olabilecek türler geliştirilir. Bu minval üzerine ilk gazete ve dergiler kültür ve sanat çevreleriyle buluşmuş olur.

Kitle ve toplum gücünün artması ve aydınların bunun farkında olması Avrupa'da gazete ve dergide büyük bir patlama yaşanmasına sebep olur. Osmanlı yönetiminin ise Avrupa'daki bu kültürel faaliyetten 18. yüzyılın ortasından beri haberdar olup ilgisi yalnız siyasi düzeydeydi. Örneğin; Osmanlı Devleti, Fransız Devrimi sırasında İstanbul'da Fransız Elçiliği tarafından çıkartılan (1795) Bulletin des Nouvelles (Haberler Bülteni), Gazette Française de Constantinople (İstanbul'un Fransız Gazetesi) ve Napolyon'un Mısır işgali sırasında (1798) çıkarttığı gazetelerle siyasi

düzyeyde ilgilenmiş ve bunları çevirmek için Bâbiâli'de Tercüme Bürosu kurarak bu türlerin etkisini yakından tanıma fırsatı bulabilmiş (Koloğlu,2006: 21).

Hem bu etkilerin matbaalara getirmiş olduğu hareketlilik hem de Kavalalı Mehmet Ali'nin girişimciliği, netice verip yarı Arapça yarı Türkçe olan ilk yerli gazete 20 kasım 1828'de Kahire'de "Vekayi-i Mısıriye" adıyla yayına başlar. Bunu takiben 1831'de II. Mahmut'un kendi resmi gazetesi olan Takvim-i Vekayi ve William Churchill'in çıkardığı ilk Türkçe yarı resmi gazetesi olan Ceride-i Havadis izler.

Osmanlı toplumunda bu ilk gazetelerin çıkışı kültürel anlamda ciddi değişikliklerin yaşanmasına sebep olacaktır. Basılan kitaplar herkese ulaşamazken sadece aydın kişilerin istifade ettiği bir unsur iken, gazete ve dergiler tüm halkın kolay bir şekilde ulaşabildiği bir yayın türü olarak ortaya çıkar. Bu yüzden matbaaların ve yazarların hedef kitlesi, aydın tabakadan halk tabakasına doğru kayar. Hedef kitle halk olunca da hem muhtevada hem dilde hem de üslupta ciddi manada değişiklikler meydana gelir: Dil gittikçe sadeleşir, muhtevada realist unsurlar giderek artar, üslupta ise bir hitabet havası sezilmeye başlar.

Özellikle gazetecilikte dilin çok önemli olduğunu bilen Şinasi bir yandan dili sadeleştirme yoluna girerken bir yandan da Âgâh Efendi ile, özel girişimle yayınlanan ilk gazete, Tercümân-ı Ahval'ı çıkartır. Haftada iki gün çıkan gazete ilgi gördüğü için beş güne kadar çıkartılır (Koloğlu, 2006: 43).

Halkın bu ilgisini ise Orhan Koloğlu her şeyden önce gazetenin içerik olarak halkın ihtiyaçlarına cevap verebilmesinde ve halk tarafından kolay anlaşılır bir dil kullanmasına bağlar. Koloğlu (2006: 45), gazetelerin resmi görüşün dışındaki konulara el atabilmesi, toplumun dertlerini dile getirmesi ve zamanla okuyucu mektuplarına da yer vermesi, gazetelerin ilgi görmesinde rol oynayan diğer sebepler olarak sıralar.

Özel girişimle yayınlanan ikinci gazete ise Namık Kemal'in 1862'de çıkarttığı Tasvir-i Efkâr'dır. Tasvir-i Efkâr'ı kamuoyunun önemini her şeyin üstünde tutan ilk gazete olarak tanımlayan Koloğlu gazetenin tıpkı Tercüman-ı Ahval gibi Osmanlı yapısı içinde Türk unsurunun halklarını savunduğunu ve siyasal polemiklerle halka yeni ufuklar açtığını ve "Yeni Osmanlılar Cemiyeti" nin sözcüsü konumuna geldiğini söyleyerek bu gazetenin diğer gazeteler arasındaki önemine değinir (Koloğlu, 2006: 46).

Tercüman-ı Ahval ve Tasvir-i Efkâr'ı takiben de İbret, Hadika, Diyojen ve Tercüman-ı Hakikat gibi gazeteler ortaya çıkar. Özellikle Ahmet Midhat Efendi'nin

çıkarttığı Tercüman-ı Hakikat gazetesinin gazete okuyucusunu hazırlama ve Türk nesrinin sadeleşmesinde oynadığı rol kayda değerdir (Gariper, 2011: 58).

Yukarıda değinildiği gibi özel girişimle çıkartılan gazeteler artarken II. Meşrutiyet döneminde bu hız daha da artar. Muharrirlerin daha rahat neşriyat yapabildiği ve siyasi faaliyetlerin ve gazeteciliğin de hız kazandığı bu dönemde önemli gazeteler çıkartan bir kaç sima üzerinde kısaca durmamız yerinde olacaktır.

Bunlardan ilki Hüseyin Cahit Yalçın'dır. Yalçın İttihat ve Terakki'nin de organı olan ve Cumhuriyet'e kadar (1908-1945) çeşitli isimlerle devam eden "Tanin" adlı gazeteyi çıkartır. Edebiyatçı kimliğinden ziyade gazeteci olarak tanınan Cahit Yalçın ayrıca Servet-i Fünun'un kümeleşmesinde de bu kimliğiyle önemli bir rol oynamıştır.

Dönemin önde gelen diğer bir gazetecisi ise Ali Kemal'dir. Maceralı bir hayatı olan Kemal İkdam'ın Paris muhbirliğini üstlenir. II. Meşrutiyet'ten sonra da Peyam adlı bir gazete çıkartır. Bu gazete daha sonra Sabah ile birleşerek Peyam-ı Sabah adını alır. İttihat ve Terakki düşmanı olarak bilinen Ali Kemal, Muallim Naci'nin etkisiyle şiirler yazıp Gülşen (1885-1886) adlı bir dergi çıkartır.

Bu dönemde gazeteciliğiyle meşhur diğer bir sima Celâl Nuri'ye aittir. Hukuk öğrenimini gören ve çeşitli gazetelerde yazılar yazan Celâl Nuri hayatını gazeteciliğe hasreder. Tanin ve Hak gazetelerine girer, İctihad mecmuasında yazar. Daha sonra ise Âti (1918) gazetesini çıkarmaya başlar, bir yıl sonra da gazete İleri adını alır. Bir yanı İslamcı olan Celâl Nuri medeniyet konusunda ise Abdullah Cevdet'e bağlanır.

II. Meşrutiyet döneminde olduğu gibi Mütareke döneminde de gazetecilikte öne çıkan bazı yazarlar olmuştur. Mütareke döneminde çıkan gazeteler genelde iki görüş etrafında toplanır. Bunların bir kısmı (İkdam, Akşam, İleri, Tevhid-i Efkâr, Vakit) Ankara Hükümetini desteklerken diğerleri (Alemdar, Peyam-ı Sabah) gibi gazeteler ise ona karşıdır. Türk edebiyatının önemli isimlerinden olan Yakup Kadri bu dönemde gazeteciliği ile de ön plana çıkan önemli kalemlerdendir. İkdam'ın başına geçen Yakup Kadri gazeteyi Milli Mücadele davasının emrine sokar. Bu dönemde yazdığı yazılarını daha sonra Ergenekon (1929) adlı kitabında toplamıştır.

Bu dönemin diğer bir önemli siması ise Refik Halit'tir. II. Meşrutiyet'te "Son Havadis" adlı gazeteyi kuran Halit, İttihat ve Terakki Partisi mensuplarını hicvettiği için sürgüne gönderilir. İstanbul'a döndüğünde (1918) Vakit, Tasvir-i Efkâr ve Zaman gazetelerinde yazar. Ali Kemal yerine Sabah gazetesi başyazarlığına getirilen Refik

Halit takma adlarla (Kirpi, Aydede) Alemdar gazetesinde yazılar neşreder. Daha sonra da Aydede (1922) adlı mizah dergisi çıkartır.

Mütareke ve Milli Mücadele döneminin ateşli yazarı Süleyman Nazif bu dönemde yaptığı gazetecilik faaliyetleri önemlidir. Aynı zamanda Servet-i Fünunculardan olan Süleyman Nazif Hak (1912) ve Hâdisat (1918) adlı gazetelerin başyazarıdır. Süleyman Nazif “Yeni Tasvir-i Efkâr”ı çıkaran Ebuzziya Tevfik ile birlikte çalışmış ve hükumete olan eleştirileri yüzünden bir çok yere sürgün edilmiş. Sürgün olarak gittiği Malta’dan döndükten sonra da “Peyam-ı sabah, Resimli Gazete, Servet-i Fünun başta olmak üzere çeşitli yayınlarda yazılar neşreder (Enginün, 2006: 115, 116).

Falih Rıfki Atay; Necmettin Sadık, Kâzım Şinasi ve Ali Naci ile birlikte Milli Mücadele döneminde önemli olan “Akşam” gazetesini (1918) çıkarırlar. Gazeteciliğe Tanin (1913) ile başlayan Falih Rıfki buralarda yazdığı yazıları daha sonra Eski Saat’te (1933) toplayarak kitaplaştırır.

Milli Mücadele’ye yazılarıyla destek veren ve Türk edebiyatının öncü isimlerinden olan Yahya Kemal, bu dönemde gazetelerde yazdığı yazılarla dikkat çeker. İlk şiirlerini Malumat, Musavver Terakki ve İrtika’da (1903) yayımlar. Paris’ten döndükten sonra da Peyam-ı Edebî’de dil ve edebiyat üzerine yazılar yayımlar. Yahya Kemal 1921’den sonra da İleri, Tasvir-i Efkâr, Tevhid-i Efkâr ve Hakimiyet-i Milliye gibi çeşitli gazetelerde yazılar yayımlayarak gazetecilik alanında önemli çalışmalarda bulunur (Enginün, 2006: 123).

Milli Mücadele döneminde Anadolu’da kurulan Hakimiyet-i Milliye (Ankara), Yeni Gün (Ankara), Açıksöz (Kastamonu) ve Malta dönüşü Ziya Gökalp’ın çıkardığı Küçük Mecmua (Diyarbakır) gibi gazeteler; süreli yayının artık sadece Osmanlı’nın başkenti olan İstanbul’da değil Anadolu’da da yaygınlık kazandığının bir göstergesi olarak düşünülebilir.

Gazete bu şekilde hem Osmanlı Devleti’nin bizzat yayımlaması hem de özel girişimcilerin çabalarıyla çıkartılmasıyla Osmanlı toplumunun vazgeçilmez bir unsuru haline gelir.

Gazetenin yanında Kültürel ortamı etkileyen bir diğer unsur ise bizim de çalışma konumuz olan dergilerdir. Gazete gibi süreli yayın olan dergiler; haftalık, 15 günlük, aylık, 3 aylık, 4 aylık, 6 aylık ve çok nadirde olsa yıllık olarak yayımlanır. Dergiler,

ağırlıklı konularına göre sınıflanır; spor dergisi, magazin dergisi, edebiyat dergisi, tarih dergisi, turizm dergisi gibi örnekler çoğaltılarak verilebilir.

Yukarıda örneklerini sıraladığımız dergiler arasında ise toplumu sosyal ve kültürel yönden en çok etkileyen edebiyat dergileridir. Edebiyat tarihine yapılacak küçük bir yolculuk bunu ayan beyan bir şekilde ortaya koyacaktır. Nitekim Yeni Türk Edebiyatı'ndan edebi dergileri çıkarttığımızda geriye hemen hemen hiçbir şey kalmayacaktır. Hangi yazar ya da şair ele alınırsa alınsın muhakkak bir dergiye, yazı veya şiir göndererek yayın hayatına başladığı görülecektir. Çünkü dergiler, birer mektep ve birer dergâh gibi yazar ve şairi törpüler, yetiştirir, uslandırır, hırçınlaştırır; yazarı yazar yapan da işte bu eğitimidir (Aycı, 2007: 23). Bu bağlamda dergilere bulaşmadan yazılarını kitaplaştıran bir yazarın ne kadar kıymetli olursa olsun, kıymetinin yine ancak dergilerle devam edebileceğini savunan Mehmet Aycı (2007: 23), kitapla haşır neşir olan Cemil Meriç'in bile Batı'ya açılan ince koridorları dergilerde keşfettiğini ve dünyanın seyrini buradan takip ettiğini dile getirir.

Yukarıda önemine değinilen edebiyat dergileri, Osmanlı Türkçesinde “mecnua” olarak bilinirdi. Mecnua “cem” kökünden gelip birleştirmek ve toplamak manalarına gelmektedir. Bu sözcük zamanla yerini “dergi” sözcüğüne bırakır. Derlemek sözcüğünden türeyen “dergi” günümüzde hala geçerliliğini korumaktadır. Cemil Meriç bu bağlamda Bu Ülke'deki Batı Dergileri adlı yazısında, “Dergi korkak ve pısrık bir kelime, mecmuanın kötü bir tercümesi. Mecmuada bir edep, bir asâlet var” (Meriç, 1985: 89) diyerek “dergi” sözcüğünün kendisini rahatsız ettiğini açık bir şekilde dile getirir. Meriç aynı eserde dergiler hakkında şöyle der.

Kitap fazla ciddi, gazete fazla sorumsuz. Dergi hür tefekkürün kalesi. Belki serseri ama taze ve sıcak bir tefekkür. Kitap, çok defa tek insanın eseri, tek düşüncenin yankısı; dergi zekâlar topluluğunun. Bir neslin vasiyetnamesi, daha doğrusu mesajı. kapanan her dergi, kaybedilen bir savaş, hezimet veya intihar. Bizde hazin bir kaderi var dergilerin; çoğu bir mevsim yaşar çiçekler gibi. (...) Eski dergiler, ziyaretçisi kalmayan bir mezarlık. Anahtarı kaybolmuş bir çekmece (Meriç, 1985: 87)

Cemil Meriç bu sözlerini dile getirerek derginin kitaptaki farkına ve dergilerin fikir zenginliği bakımından önemine değinir. Ayrıca derginin kitap ve gazete arasında bir denge unsuru yarattığının altını çizer.

Meriç'in bu açıklamasından sonra edebiyat dergiciliğimize dönersek bizdeki ilk dergi 1850 yılında yarı Türkçe Yarı Fransızca çıkan Vakayî Tıbbiye dergisini saymazsak, ilk Türkçe dergi Mecmua-i Fünun'dur. Dünyada dergi diye adlandırılan ilk

yayının İngiltere’de 1749’da (Monthly Review) çıktığı düşünülürse bizde 1863’de çıkan Mecmua-i Fünun’nun 114 yıllık bir gecikmeyle çıktığını göreceğiz (Aycı, 2005: 22). Bu dergiyi, Cemiyet-i İlmiye-i Osmaniye adına Münif Paşa yönetir (Günyol, 1986: 8).

Mecmua-i Fünun dergisinin suya sabuna dokunmadığını söyleyen Vedat Günyol (1986: 9), 1882’de yani Adülhamid döneminde yeniden çıktıktan kısa bir süre sonra “Yıldızböceği” adlı bir yazıdan ötürü kapatıldığını ve Münif Paşa’nın bundan dolayı mahkeme önünde yargılandığını dile getirir. Bu dönemde uygulanan sansür tüm basını etkilediği gibi edebiyat dergiciliğini de etkilemiş ve dergi muhtevalarının oluşmasında etkin rol oynamıştır. Bu baskıdan dolayı bazı dergiler kapatılmış bazıları ise politikaya hiç yer vermeyerek basit konular üzerinde durmuştur. Günyol (1986: 13) buna örnek olarak Mecmua-i Ebüzziya’yı verir. Bu mecmuanın başlangıçta Namık Kemal vb. lerinin seviyeli yazılarına, çevirilerine ve mektuplarına yer verdiğini zamanla Servet-i Fünun dergisi gibi düşündürücü olmaktan çıktığını söyler. Somutlaştırmak için de Mecmua-i Ebüzziya’nın 3. ve 4. ciltlerindeki bazı başlıkları verir: Kibritin Bulunuşunun Ellinci Yılı, Ünlü Yankesiciler, Saatçilik, Ünlü Su Baskınları gibi.

Mecmua-i Fünun’u takiben Ceride-i Askeriye (1863), Mecmua-i Askeriye (1864), Mecmua-i Ulum (1867), Tuhfet-ül Tıbb (1868) gibi dergiler izler. İlk çıkan dergilere baktığımızda bunların askeriye, tıp ve fen ile alakalı olduğunu görürüz. Vedat Günyol (1986: 8, 9) bu dergiler için, derine inmeyen sudan bilgiler olup alanları ile ilgili yenilikleri sunup sadece merak uyandıran dergiler olduğunu düşünür. Sebebini ise Abdülaziz’in kafa yapısına ve yaşam kuralı bakımından zorbalığa gönül vermiş Abdülhamid’in uyguladığı sansüre bağlamaktadır. Günyol (1986: 9, 10) bu dönemin sayılı dergileri arasında ise şu dergileri zikreder; Mecmua-i Ebüzziya (1880), Hazine-i Evrak (1881), Malumat (1893), Mektep (1893), Muhit-ül Maarif (1902), İçtihat (1904), Resimli Kitap (1908), Şehbal (1909), Ulumu-u İktisadiye ve İçtimaiye Mecmuası (1909). Bu dergiler arasında ilginç olanı ise Malumat dergisidir. Dergi o dönemde uygulanan sansürden korunmak için derginin ilk sayfasına “Padişahım Çok Yaşa” cümlesini koyar. Kimi zaman ciddi kimi zaman efsane kabilinden manzumeler, ahlaktan çok filozofça fıkralar seçeceğini divan efendisi ifadelerinden kaçınacağını söyleyen dergiyi Günyol (1986: 11) işlevi olmayan ıvır zıvırla okuyucuyu oyalayan bir dergi diye niteler.

Abdülhamid döneminin ilk yıllarında (1880-1896) edebiyat sahasında yoğun faaliyet gösteren “Ara Nesil”, sayısı elliye geçen ve çoğu edebiyatla ilgili olan dergiler

çıkartır. Bu yıllar adeta dergi dönemidir. Bu bağlamda Mehmet Kaplan (1971: 10), “1880 ile 1885 yılları arasında, yarısından fazlası edebiyatla ilgili, elliden çok dergi çıkar ki bunların sathî bir surette tedkiki bile yeni bir duygu ve üslûp akımının hazırlanmakta olduğunu açıkça gösterir.” Kaplan’ın söylediği gibi bu dönemde çıkan dergilerinin büyük bir çoğunluğunun edebiyatla meşgul olması; yani siyasete uzak durup yalnızca edebiyatın doğasına yönelmesi, Abdülhamid’in uyguladığı sert politikadan ve sansürden dolayı aydınların edebiyata yönelmesiyle açıklanabilir. Aslında ilk bakışta negatif gibi görünse de Abdülhamid’in bu politikası edebiyatın kendine dönüşün bir vesilesi gibi de düşünülebilir. Belli bir yayın organı olmayan ve belli bir sanat anlayışı etrafında toplanmayan bu Ara Nesil, genelde üç şekilde karşımıza çıkar; eskiyi devam ettirenler, yeni-eski arasında kalanlar ve yenilikçiler. Bu neslin çıkarttığı belli başlı edebiyat dergileri ise şunlardır: Âfâk, Âsâr, Berk, Ceridetü’l-Hakâyık, Envar-ı Zekâ, Fevâid, Gayret, Gülşen, Güneş, Hâver, Hazine-i Fünûn, Hizmet, Maarif, Manzara, Mektep, Mir’at-i Âlem, Mirsad, Muhit, Musavver, Musavver Cihan, Mürüvvet, Nilüfer, Nokta, Pul Mecmuası, Resimli Gazete, Risâle-i Hafî, Sa’y, Sebat, Şafak, Şûle, Şûle-i Maarif, Terakki, Umran gibi dergilerdir. Bunların çoğu kısa bir sürede faaliyet gösterip kapanmıştır. Bu dergilerin yanında Ara Nesil’in çıkarttığı Mizân, Saadet, Sabah, Tercüman-ı Hakikat gazeteleri de önemlidir. Ara Nesil’de dikkat çeken bir diğer husus ise çeviri faaliyetleridir. Bir yandan dergiciliğin hız kazanmış olması bir yandan da tercüme faaliyetlerin yoğun olması Türk edebiyatındaki yeniliklerin hızlı bir şekilde yayılmasını sağlar. Böylece çok geçmeden ortaya Servet-i Fünun edebiyatı çıkar (Gariper, 2011: 113-118)

Bu dönemde çıkan ve etrafında aynı amaç için toplanan belli bir yazar kadrosuna sahip önemli bir dergi de Servet-i Fünun dergisidir. Hem bu dergi etrafında toplanan sanatçı kadrosu hem de bu kadronun sanata olan yaklaşımı Türk edebiyat tarihi açısından çok önemlidir.

Bir döneme adını vermiş olan bu derginin ilk sayısı 27 Mart 1891’de çıkar. Dergi ilk başlarda günlük daha sonra da haftalık olarak çıkmaya başlar. Bu ilk yıllarda edebiyattan çok fenni konular daha çok işlenir. Çinkografi yöntemini resim tabında ilk kullanan dergi olan Servet-i Fünun Chicago’da açılan bir sergide madalya kazanarak ününü yurt dışına taşır (Andı, 1997: IX).

Servet-i Fünun dergisinin edebi bir hüviyete bürünmesi ise 1896 yılında derginin başına Tevfik Fikret’in gelmesiyle olur. O yıl dergiye Recâizade M. Ekrem, Tevfik

Fikret ve Halit Ziya'nın yanına Cenab şahabeddin, Ali Ekrem, Süleyman Nazif gibi sanatçılar dahil olarak bugün ifade ettiğimiz Servet-i Fünuncular kadrosu teşekkül etmiş olur (Andı, 1997: IX).

Servet-i Fünun dergisinin 1901'den sonra Hüseyin Cahit yönetimine geçtiğini söyleyen Vedat Günyol (1986: 23), savaş yıllarında derginin edebiyattan uzak kişisiz bir hal aldığı ve sonradan da dağıldığını söyler. Servet-i Fünuncular dağıldıktan sonra çeşitli dergilerde yazılar neşretmeye devam ederler. Bunlardan biri de Aşîyan (1908-1909) adlı dergidir (Enginün, 2006: 84). Cumhuriyet döneminde ise Servet-i Fünun dergisi Uyanış adını alır ve genç sanatçılarla beraber 1944'e kadar devam eder. (Günyol, 1986: 23).

Yine bu dönemlerde 'sanat şahsi ve muhteremdir' kaziyesini benimseyen Fecr-i Âticiler bir beyanname yayımlayarak ortaya çıkarlar. Aynı zamanda Türk edebiyat tarihinde de ilk beyanname olan bu bildiri önce Servet-i Fünun'da duyurulur (12 Mart 1323/25 Mart 1909), ama burada belirtilen gibi bir Fecr-i Âti adlı dergi çıkarmazlar. Yalnız Şiir ve Tefekkür adlı iki dergi Fecr-i Âticiler tarafından çıkartılsa da bunlar sadece bir iki sayı olup kısa sürede kapanır. Fecr-i Âticiler'in her ne kadar Servet-i Fünun'a karşı olarak çıktıklarını dile getirmiş olsalar da çıkarttıkları dergilerde Refik Halit'in "İntihara Doğru", ve Ali Süha'nın İntihar Zevki" başlıklı yazıları yayımlayarak aslında topluluğun bu karamsarlığıyla Servet-i Fünun ile bağlantılı oldukları anlaşılabilir (Enginün, 2006: 105). Bu edebi topluluğun en önemli şairi ise şüphesiz Ahmet Haşim'dir. Gerek sanat görüşüyle gerekse de eserleriyle Türk edebiyat tarihinin vazgeçilmez simalarından olan Haşim, aynı zamanda Yahya Kemal, Ziya Gökalp ve Mustafa Şekip gibi sanatçıların da yazdığı Dergâh ve Yeni Mecmua dergilerinde yazılarını neşreder.

Tanzimat, Meşrutiyet ve Cumhuriyetin ilk yıllarındaki belli başlı edebi dergileri ideolojik olarak genelde üç çizgide birbirinden ayrılabilir; İslamcı dergiler, Batıcı dergiler ve Türkçü dergiler. Bu tasnifi ise Zehra Yamaç (1991), şöyle yapmaktadır:

İslamcı Dergiler: Sırat-ı Müstakim (1908-1911), Teârûf-i Müslimin (1910), İslam Dünyası (1913-1918), İslâm Mecmuası (1914-1918), Beyanü'l Hak (1908-1912), Seda-i Hak (1908), Ceride-i Sofiyye (1910-1920), Ceride-i İlmiyye (1916-1925),

Batıcı Dergiler: İctihat (1904-1932), İştirak, Felsefe, Kurtuluş (1919-1920), Aydınlık (1921-1925), Yeni Mecmua ve İktisadiyyat Mecmuası.

Türkçü Dergiler: Türk Derneği (1908), Türk Yurdu (1911-1928), Genç Kalemler (1911), Halka Doğru Dergisi (1913-1914), Bilgi Mecmuası (1913-1914), Edebiyat-ı Umumiye Mecmuası (1916-1919).

Yukarıdaki dergilerin çıkış tarihlerine bakacak olursak belli bir ideoloji eğilimine sahip bu dergilerin II. Meşrutiyetten hemen sonra ortaya çıkmaları bir tesadüf değildir. II. Meşrutiyetin oluşturduğu özgürlükçü ortamı değerlendirmek isteyen Osmanlı aydınları, dergiler açarak emellerini gerçekleştirmek isterler. Nitekim Eşref Edip'in "hürriyet doğar doğmaz matbaalara koştuk" (Düzdağ, 2012: IX) sözü dönemin aydın kesiminin hürriyete olan özlemini dile getirmesi bakımından güzel bir örnektir.

Bu dergiler arasında ise Sırat-ı Müstakim, İctihat, Türk Derneği, Türk Yurdu ve Genç Kalemler dergisi bıraktıkları etki bakımından önemlidir.

Sırat-ı Müstakim dergisi 1908 ile 1925 yılları arasında 182 sayı "Sırat-ı Müstakim" sonraki 495 sayıs ise "Sebilürreşâd" adıyla olmak üzere toplam 641 sayı çıkmıştır. Siyasi sebeplerle kapatılan dergi 22 yıllık bir aradan sonra 1948-1966 yılları arasında yine "Sebilürreşâd" adıyla 362 sayı çıkar (Düzdağ, 2012: X).

Sırat-ı Müstakim dergisinin kurucularında olan Ebu'l Ulâ derginin 7. cildinde dergiden ayrılır. Derginin bundan sonraki sayılarını Eşref Edip ve Mehmet Âkif dergiyi Sebilürreşâd adında birinci sayıdan başlatarak yayımlamaya devam ederler (Düzdağ, 2012: X). Daha çok ilmi konular üzerinde duran dergi muhalefette ise itidalli bir tutum içerisinde olur.

İctihat dergisi ise 1904 yılında Abdullah Cevdet tarafından çıkartılan batıcı fikir akımının en önemli yayın organıdır. Batı düşüncesinden asla taviz vermeyip, kadın haklarının ve ailenin modernleşmesi üzerinde duran dergi 1932'ye kadar 358 sayı çıkmıştır (Yamaç, 1991: VIII).

Vedat Günyol (1986; 15), İslami çizgide olan dergiler ile batıcı olan İctihat için şöyle der, "Sebil-ür Reşad, Sırat-ı Müstakim, Beyan-ül Hak vb... Bunlar, İctihat dergisinin insan aklına üstünlük tanıyan gözüpek atılımına karşı bir "antidot" niteliği taşıyordu." Bu düşüncesiyle Günyol İslami çizgideki hareketlerin akli ve batıcılığı engellediği düşüncesindedir.

Batıcılık gibi o dönemde üzerinde çokça tartışılmış ve ideoloji olarak dergilere girmiş olan bir diğer fikir hareketi ise Türkçülük'dür. Daha önce Turancılık olarak çıkan bu akımı Ziya Gökalp desteklemiştir. Bu görüşünü de 1911'de yayımladığı "Turan" şiirinde dile getirmiştir. Düşüncesini zamana uyarlayarak biraz daha realist olmaya

çalışan Gökalp daha sonra Türkiye Türkçülüğünü destekleyecektir. Bu düşünce ilk defa 1908’de Türk Derneği dergisinin sayfalarında yer alacak. Aynı zamanda aynı adla bir dernek olan Türk Derneği, Türklerin eski eserlerini, tarihlerini, dillerini, edebiyatını, etnolojisini ve medeniyetlerini araştırma konusu yapar ve amaçlarına uygun bir şekilde bu çalışmaları, Türk Derneği adlı dergide yayımlarlar (Yamaç, 1991: VIII). Özellikle dilde sadeleşme bu cemiyetin ana düşüncesini oluşturmaktadır.

Bu dernek kapandıktan sonra yerini Genç Kalemler dergisine bırakır. Dergi, 1911’de Selanik’de çıkmaktadır. Sadece bir iki yıllık yayın hayatı olan Genç Kelemler dergisi Türk edebiyatına ve dil üzerine getirdiği yeni görüşler nedeniyle dönemin dikkatlerini çekmiştir. Derginin kadrosunda Ömer Seyfettin, Ziya Gökalp ve Ali Canip gibi Türk düşünce tarihinde yer etmiş simalar yer alır. Ömer Seyfettin’in Bu dergide yayımlattığı “Yeni Lisan” makalesi dilde sadeleşmenin önemli bir adımı sayılır. Ayrıca derginin ilk defa Milli Edebiyat” terimini kullanması da Türk edebiyat tarihi açısından önemlidir.

Genç Kalemler dergisinin bir diğer özelliği ise belli bir kadro tarafından çıkartılıp bir “hareket” teşkil etmesi ve savundukları fikirleri sahada icra etmeleridir.

Milliyetçilik ve milli edebiyatla ilgili tartışmalar Genç Kalemler’den sonra Türk Yurdu adlı dergide devam eder. Özellikle Ali Canip, Cenap Şahabettin başta olmak üzere diğer tenkitçilere ağır cevapları bu dergi vasıtasıyla yayımlatır.

Millet ve Milli edebiyat konusunun taşındığı bir diğer dergi ise Ziya Gökalp’ın çıkarttığı Yeni Mecmua’dır. Bu dergide millet olmayınca Milli edebiyatın da olamayacağını savunan Fuat Köprülü böylece Milli edebiyat tartışmalarını dergiye taşımış olur. Ayrıca dergi “Beş Hececiler” diye edebiyat tarihinde yer etmiş şahsiyetlerin ortaya çıkışı için bir zemin teşkil eder (Argunşah, 2011: 215).

Cumhuriyetten önceki bu dönemde gazete ve dergi iç içedir. Gazeteler günlük haberlerin yanında edebi tartışmalara yer verirken, dergiler de güncel haberleri kendi sayfalarında vermeye çalışırlar. Bu bağlamda Mehmet Erdoğan (2007: 26), “Sosyal konularla ilmî edebî metinler aynı mevkutelerde yer alır. Gazetelerin başyazılarında yerine göre edebî tartışmalar yapılır; dergilerde ise millet, memleket ve hükûmet meseleleri ele alınır.” sözlerini dile getirerek bu dönemin gazete ve dergiler arasındaki benzerliğe değinir. Yalnız cumhuriyetten sonra çıkan bazı gazeteler de bu özelliği kendilerinde barındırır.

Yukarıda da değindiğimiz gibi Cumhuriyet döneminde süreli yayınlar olan dergi ve gazeteler tamamen de olmasa da belli ölçü de ayrılırlar. “Gazete, bir iletişim ve haber alma aracı olarak gelişir ve yaygınlaşır. Dergicilik ise türüne göre ihtisas alanlarına yönelir. Böylece dergicilik giderek bir mektep haline gelir ve âdeta bir ekol merkezi olur” (Erdoğan, 2007:26). Edebiyat alanında birer ekol oluşturan bu dergilere geçmeden önce Cumhuriyet’ten sonra çıkan edebi dergileri zikretmeye çalışacağız. Vedat Günyol (1986), “Sanat ve Edebiyat dergileri” adlı kitabında Cumhuriyet döneminde çıkan edebiyat dergilerini bazı dönemlere ayırarak tasnif eder:

1923-1933: Resimli Ay, Hayat Mecmuası, Fikirler, Meşale.

1933-1938: Varlık, Çığır, Ülkü, Yeni Adam, Yücel, Ayda Bir, Kültür Haftası, Marmara, Gündüz, Ağaç, Kalem İnsan ve Kültür Haftası.

1938-1946: Ses, Yeni Ses, Oluş, Aramak, Hamle, Çınaraltı, Yurt ve Dünya Millet, Yürüyüş, Uyanış, Gün, Ant, Kovan, Büyük Doğu.

1946-1950: Yığın, Seçilmiş Hikayeler, Aile, edebiyat Dünyası, Kaynak, Yaprak, Türk Folklor Araştırmaları, Şadırvan.

1950-1960: Hisar, Beş Sanat, Nokta, Türk Dili, Yeryüzü, Ufuklar, Yeni Ufuklar, Beraber, Mavi, Küçük Dergi, Doğu-Batı, Yenilik, Türk Düşüncesi, Güney, Şairler Yaprığı, Şimdilik, a, Çağrı, Dost, Yeditepe, Ötüken, Salkım.

1960-1970: Türkçe, Kitap Belleten, Devinim, Değişim, İmece, Çağdaş, Ilgaz, Evrim, Türk Kültürü, Otağ, Dönem, Yeni İnsan, Ataç, Yeni Dergi, Şiir Sanatı, Diriliş, Yordam Papirüs, Yeni Gerçek, May, Yeni edebiyat, Sesimiz, Yaşamak, Yeni Eylem Cep Dergisi.

1970-1980: Halkın Dostları, Gelecek Türkiye Defteri, Milliyet Sanat, Yeni A, Türkiye Edebiyatı, Yansıma, Yarına Doğru, Yeni Adımlar, Oluşum, SED Sanat-Edebiyat, Öykü, Militan, Birikim, Doğrultu, Dönemeç, Maveria, Türkiye Yazıları, Sanat Emeği, Sanat ve Toplum, Güney, Eleştiri, Somut, Edebiyat Cephesi, Ozanca, Yusufçuk.

Yukarıda da görüldüğü gibi Türk edebiyat tarihinde zengin bir dergi kültürü mevcuttur. Kimi parasızlıktan kapatılan, kimi mahkemece kapattırılan kimi ise hala devam eden (Varlık) bu dergiler Türk edebiyat tarihinde izler bırakmıştır. Özellikle birer ekol, hareket veya mektep haline geldiği düşünülen, Servet-i Fünun, Genç Kalemler, Meşale, Yaprak, Hisar ve Mavi; Türk edebiyatının seyrini değiştirmiş ve öne sürdükleri fikirlerle birçok sanatçıyı etkilemiş.

Bir ekol oluşturma özelliği ile edebiyat tarihine yer etmiş önemli dergilerden biri olan Meşale (1928) dergisi sekiz ay gibi kısa bir süreliğine çıkar. Edebiyat literatürüne “Yedi Meşaleciler” diye geçen; Ziya Osman Saba, Sabri Esat Siyavuşgil, Kenan Hulusi Koray, Yaşar Nabi Nayır, Cevdet Kudret Solok, Muhemmet Lütfi ve Vasfî Mahir Kocatürk’ün ortak şiir anlayışları dergiyi edebiyat sahasında önemli bir noktaya taşır. Fransız sürrealistlerden etkilenen bu kadro sanatta samimiyet, içtenlik ve canlılık üzerinde durarak Servet-i Fünunculardan sonra manifestosunu yayımlayan ikinci dergidir (Aydın; 2007: 29).

Yedi Meşalecilerden sonra 1933’te Yaşar Nabi Nayır tarafından çıkartılan ve halen yayın hayatına devam eden ve “edebiyatımızın bir köşe taşı” diye nitelendirilen önemli dergilerden biri de Varlık dergisidir. İlk çıktığı dönemlerde On beş günde bir yayımlanan derginin ilk yazarları arasında ise Melih Cevdet Anday, Cahit Sıtkı Tarancı, Orhan Veli, Bedri Rahmi Eyüboğlu, Sait Faik Abasıyanık, Necati Cumali, Tarık Dursun K. Ece Ayhan, Attilâ İlhan, Yaşar Kemal, Aziz Nesin, Semih Poroy, Tomris Uyar gibi yazarlar yer alır. Nayır 1946’da dergiyi İstanbul’a taşır. Bu tarihten itibaren Köy Enstitülü yazarlara yer vererek köy gerçeğine ağırlık verir. Yaşar Nabi’nin ölümünün ardından (1981) dergi yönetimi kızı Filiz Nayır’a kalır. Hala çıkmaya devam eden Varlık dergisinin politik tutumu ise Atatürk’e ödünsüz bağlılıktır (Günyol, 1986: 37).

Bir ekol oluşturan ve Mavi dergisiyle aynı dönemde çıkan diğer bir önemli dergi ise Hisar dergisidir. 1950 yılında yayın hayatına başlar. Derginin ilk dönemi Ocak 1957’ye kadar sürmüştür. Bu ilk dönemin kurucuları arasında Munis Faik Ozansoy, İlhan Geçer, Mehmet Çınarlı, Gültekin Samanoğlu, Mustafa Necati Karaer, Yahya Benekay, Fikret Sezgin, Hasan İzzet Arolat, Fehmi Özçelik yer alır. Derginin ikinci dönemi ise Ocak 1964’de başlar ve Ocak 1980’e kadar devam eder. Derginin genel yazar kadrosunu Munis Faik Ozansoy, Mehmet Kaplan, Remzi Oğuz Arık, Ârif Nihat Asya, Cahit Külebi, Ziya Osman Saba, Behçet Kemâl Çağlar, Fazıl Hüsnü Dağlarca, Mehmet Çınarlı, İlhan Geçer, Cemil Meriç ve İnci Enginün gibi sanatçılar oluşturur.

Temel olarak dil meselesi üzerinde duran Hisarcılar, “klasik şiirimiz, milli kültür, ve edebiyatımızdan kopmadan yeni ve güzel şiir geleneği sergilemek, şiirimizi çıkmaza sokanlara karşı tavır almak” (Aydın, 2007: 29), anlayışıyla hareket ederler. Otuz yıllık yayın hayatı boyunca devam eden dergi, şiirin şiir olarak kalabildiği müddetçe aruz hece ve serbest ölçülerin kullanılabileceğini; konu meselesinde ise şiiri feda etmemek şartıyla her konunun işlenebileceğini savunur (Aydın, 2007: 29).

Mavi'nin çıktığı ilk sayılarda Mavi'yle iyi geçinen Hisar dergisi bu memnuniyetini “Sanat ve basın âlemimize kızıl ve yeşillerin dadandığı bir zamanda karşımıza çıkan Mavi huzur verdi bize. Mavi'ye başarı ve uzun ömürler dileriz” (Mavi, 1953a: 7) sözleriyle dile getirerek ilk yıllarında ideolojiden uzak duran Mavi'yi tebrik edip kucaklar. Yalnız bu kucaklaşma çok da uzun sürmez. Attilâ İlhan'ın dergide yazmaya başlaması ve 21, 22, 23, ve 24. sayılarda sırasıyla “Sosyal Realizm Münasebetleri Yahut Başlangıç”, “Sosyal ve Estetik Bir Platform Lüzumu”, Sosyal Realizm'in Halkçılığı, Milliyetçiliği, İstiklâlciliği” ve “Sosyal Realizm'in İktisadi ve Sosyal Tutumu” adlı başlıklarla sosyal realizmin Türk edebiyatının gelişmesinin ana kaynağı olarak göstermesi, Hisar dergisini ve onun gibi sağcı diğer dergileri rahatsız eder. Bunun üzerine Attilâ İlhan Mavi'nin 28. sayısında “Abbasın Yol Defterinden” adlı yazısında Hisar dergisinin sosyal realizm ile ilgili açmış olduğu soruşturmaya değinir, amaçlarının sosyal realizme “Made in URSS” damgasını vurmak olduğunu söyleyen İlhan, ithamlara karşı cevap verir.

Hisar'ın bu saldırılarının netice verip vermediğini ise Ahmet Oktay'dan öğreniyoruz. “Evet bize saldırdılar, ne komünistliğimizi bıraktılar ne cahilliğimizi” diyen Ahmet Oktay, saldırıların ve suçlamaların dergi içinde rahatsızlıklar meydana getirdiğini çünkü çoğunun burjuva ailelere mensup olduklarını örneğin; Bekir Çiftçi'nin babasının müsteşar olduğunu söyleyerek bir nevi korktuklarını ima eder (Cengiz, 2004: 22).

Mavi'yle aynı yıllarda çıkan bir diğer dergi de Ufuklar ve Yeni Ufuklar'dır. Orhan Burian ve Vedat Günyol'un birlikte çıkarttıkları Ufuklar dergisinin ilk sayısı Şubat 1952'de çıkar. Orhan Burian'ın başsözlerini yazdığı sayılarda Vedat Günyol, Başaran, Fakir Baykurt, Kâmrân S. Yüce, Sabahattin Eyüboğlu, Talip Apaydın, Melih Cevdet Anday, Tarık Dursun K., Oğuz Arıkanlı, Teleme (Vedat Günyol), M. Ö. Engin (Orhan Burian), Cavit Orhan Tütengil, Orhan Kemal, M. Erdost, Bülent Ecevit, Behiç Duygulu, Samim Kocagöz gibi sanatçıların yazıları yer alır. Bunlardan Tarık Dursun K., Oğuz Arıkanlı ve M. Erdost aynı zamanda Mavi dergisinde de yazılar neşrederler.

Orhan Burian'ın ölümü üzerine Ufuklar dergisi, Yeni Ufuklar (Eylül 1953) adını alarak yayın hayatına devam eder. Orhan Burian'ın ölümünün ardından dergi yönetimini devralan Vedat Günyol (Eylül 1953-Kasım 1976) tarihleri arasında 275 sayı çıkartır. “Aslında Yeni Ufuklar sola yani ilericiliğe açık, sömürüye karşı, insan onuruna, düşünce özgürlüğüne ölesiye bağlı sağı solu ayırt etmeksizin her çeşit bağnazlığa cephe

alan, almaktan kaçınmayan her eylemde her davranışta insan sıcaklığı arayan; nerden gelirse gelsin her çeşit zorbalığa kafa tutan ve tutmuş bir dergiydi” (Günyol, 1976: 9) sözleriyle derginin bir nevi çizgisini ortaya koyar. Vedat Günyol’un bu ifadeleri nazara alındığında Yeni Ufuklar dergisinin ilerici ve özgürlükçü olması bakımından Mavi dergisiyle aynı çizgide oldukları söylenebilir. Nitekim Mavi dergisinin birçok sayısında Yeni Ufuklar dergisinin okuyuculara okunması gereken dergiler arasında sunulması ve her iki dergide yazan ortak yazarların olması, bu ortak çizginin bir göstergesi olarak düşünülebilir.

Mavi dergisiyle aynı yıllarda çıkan bir diğer önemli dergi ise Yeditepe dergisidir. Hüsamettin Bozok 1 Nisan 1950’de başlattığı dergiyi 1974 yılına kadar sürdürür. İlk önce haftalık olarak çıkan dergi daha sonra aylık olarak çıkmaya başlar. 1979 yılına kadar ara veren dergi 1979-1984 yılları arasında tekrar yayımlanmaya başlar. Toplam yayınlanan 439 sayıda birçok şairin, öykücünün ve yazarın yetişmesine vesile olur. Yeniliği hem dışta hem içte arayan dergi yenilikçi ruhuyla Mavi dergisiyle örtüştüğü söylenebilir. Yeni Ufuklar dergisi gibi Yeditepe dergisi de Maviciler tarafından okuyuculara okunması tavsiye edilen dergiler arasında yer alır. Yeditepe dergisinde genel olarak yazılarını yayımlayan sanatçılar arasında İlhan Berk, Seyfettin Başçılar, Orhan Arıburnu, Melih Cevdet Anday, Arif Çoşkun, Fazıl Hüsnü Dağlarca, Fakir Baykurt, Sabri Soran, Burhan Arpad, Oktay Akbal, Tarık Dursun K., Behiç Duygulu, Ömer Faruk Toprak ve Sait Faik Abasıyanık gibi sanatçılar zikredilebilir.

Yukarıda da görüldüğü gibi edebiyat dergileri Türk edebiyat tarihinin vazgeçilmez kaynaklarını teşkil etmeleri bakımından önemlidir. Özellikle belli bir edebiyat topluluğunun yayın organlığını üstlenen dergiler edebiyatın mihenk taşlarını oluşturur. Bu dergilerin ne olduğunu anlamadan Yeni Türk Edebiyatı’nı anlamamız olanaksız gibidir. İşte bu dergilerden biri olan Mavi bir ekol oluşturma özelliği ve şiir üzerine yayımlattığı makalelerle Türk şiirinin kırılma noktasını teşkil eder. Özellikle sanata olan farklı yaklaşımı ile dikkat çeken ve çıktığı döneme damgasını vuran Mavi dergisi yayımlattığı yazılarla ve diğer dergilerle yaptığı kalem kavgalarıyla Türk edebiyat tarihinde önemli bir yer teşkil etmiştir.

II. BÖLÜM

MAVİ DERGİSİNİN ÖZELLİKLERİ

2.1. Mavi Dergisi Nedir

Mavi dergisi, 1952-1956 yıllarında Ankara’da şairliğe ve yazarlığa yeni başlamış bir kaç liseli arkadaşın (Teoman Civelek, Ülkü Arman, Güner Sümer ve Bekir Çiftçi) çıkardığı küçük bir sanat ve edebiyat dergisidir. Sahipliğini ve yazı işlerini belli bir sayıya kadar Teoman Civelek üstlenir. Bekir Çiftçi ve Ülkü Arman ise dergiye ortaktır (Oktay, 1982: 3).

Derginin kaç sayı çıktığı ise dergi üzerine yapılan polemiklerden biridir. İlk 30 sayısını inceleme fırsatı bulduğumuz derginin son sayıları henüz tespit edilebilmiş değildir. Erdal Doğan, ‘Edebiyatımızda Dergiler’ ve Vedat Günyol, ‘Sanat ve Edebiyat Dergileri’ adlı eserlerinde derginin son sayısının 36 olduğunu söylerken; Mehmet Fuat, ‘İki Yönlü Yozlaşma’ adlı eserinde; derginin 1955-1956 yıllarında Özdemir Nutku’ya geçtiğini, ‘Son Mavi’ adıyla 30-3. sayısına kadar devam ettiğini ve bu sayıdan sonra da yayına ara verdiğini söyler. Yazının devamında da derginin, Mart 1956’da Özdemir Nutku sahipliği ve Ümit Serdaroğlu yönetiminde tekrar tabloid boyda 33 sayı çıktığını ve bir daha çıkmamak üzere kapandığını söyler.

Dergi yayın hayatının ilk yıllarında her sesten sanatçıyı barındırır; sanatçıya ve okuyucuya sevimli olarak görünmeye çalışır. “Mavi; temiz basılan, iyi tertiplenen, güler yüzlü bir dergi” (Nayır, 1953: 1). İleriki sayılarında Mavi’nin karşısında duracak dergilerin başında bulunan Hisar dergisi bile “Sanat ve basın âlemimize kızıl ve yeşillerin dadandığı bir zamanda karşımıza çıkan Mavi huzur verdi bize” (Mavi,1953a: 7) diyecektir. Dergi bu durumunu 18. sayısına kadar devam ettirir; ama 19. sayıda Ahmet Oktay, Attilâ İlhan’ın ‘Sokaktaki Adam’ adlı eserini eleştirdikten sonra bu durum değişir. Attilâ’nın cevabı gecikmez ve bir sonraki sayıda yayımlanır. Böylece dergiye yön verecek olan Ahmet Oktay, Attilâ İlhan, Ferit Edgü ve Yılmaz Gruda dergiye katılır. Gerek Attilâ’nın sosyal realizm içerikli yazıları gerekse de dergide yer alan edebi münakaşalar ve Garip şiirine getirilen eleştiriler, derginin bu sessizliğini bozar. Bu durumdan hoşlanmayan Teoman Civelek dergiyi Özdemir’e bırakır.

Gerek kadronun değişimi gerekse de dergi idaresinin değişimi dergide belli bir

edebi eğilim oluşturur. Bir yandan Sosyal realizm ile Atatürk inkılâpları bağdaştırılırken bir yandan da Garip şiirine eleştiriler getirilir. İmgeci sanat savunularak sanatın vazgeçilmez bir unsuru olarak sunulur.

Aşağıda Mavi dergisi; Dışsal özellikleri, muhteva özellikleri, yazar kadrosu, Attilâ İlhan'ın kadroya müdahil olma süreci ve edebi hareket olarak ele alınmıştır.

2.2. Dönemin Özellikleri

Edebiyat tarihimiz ele alındığında görülecektir ki; sanatımız içinde bulunduğu dönemden siyasal ya da sosyal yönden doğrudan ya da dolaylı olarak etkilenmiş ve ona göre şekillenmiştir. Dönemim sosyal ve siyasal zemininden etkilenen sanatçıdan da bu etkilerin dışında bir sanat ortaya koyması beklenilemez.

Osmanlı Devleti'nin yıkılmasıyla kurulan Türkiye Cumhuriyeti büyük değişimlerin habercisiydi. Bu değişimler ileriki yıllarda ekonomik, politik, ideolojik ve sosyolojik açıdan kendini gösterecekti. Bu değişimde yüzyıllık değerler yıkılmış yerini yeni değerlere bırakmıştır. Sosyal işlevi olan edebiyat da bu yeni değerler çerçevesinde gelişim göstermiştir. “Cumhuriyet'in oluşturmaya çalıştığı köklü yapı değişikliği, siyasal ve kültürel atılımlar Türk Edebiyatında bir doku değişikliğine yol açmıştır. Bu yapı değişikliğin başında yazarların - ozanların konumu gelmektedir” (Kıbrıs, 2004: 84). Tanzimat ve Edebiyat-ı Cedide sanatçılarının büyük bir çoğunluğunu İstanbullu yazar-şairler oluştururken Cumhuriyet'ten sonra bu durum tam tersi olarak değişmiştir. (Kıbrıs, 2004: 84). Anadolu'yu görmüş, Anadolu halkıyla yaşamış ve bozkırın havasıyla beslenmiş yazarlar, Cumhuriyet'ten sonra ağırlığını iyice arttırmış olan Milli edebiyatı Memleketçi edebiyata doğru kaydırır. Hem 2. Dünya savaşı hem de Köy Enstitüler'inde yetişmiş yazarlar, bu süreci hızlandırır. Bu bağlamda Ö. F. Toprak, Mavi'deki Toplum ve Sanat adlı yazısında şu ifadeleri dile getirir:

Türkiye'nin her tarafında yeni yeni istidatlar çıkıyor, bunlar nüfusumuzun yüzde seksenini teşkil eden köy ve kasaba çocuklarıdır. Kiminin babası nalbanttır, kiminin anası bayırda bir inek bir öküzle çift sürer, kimi Çukurova'da buğday kokusu teneffüs etmiştir. Kimi Zonguldak kömür cevherini bulan Uzun Mehmet'in torunudur. Tek kelime ile hepsi halk çocuğudur, halktandır. Hiçbiri, Beyoğlu'nun kozmopolit muhitine girmemiştir. Bu toprak çocukları, birçok istidatlı sanatkarları uçuruma sürükleyen Bohême hayatını denemek hevesine düşmeyecekler sanırım (Toprak, 1953: 2).

Toplumsal değişimin hızla gerçekleştiği 1960'a kadarki dönemi, Öztürk Emiroğlu (2003: 103-106); üç ana başlık altında toplamıştır.

1. Atatürk Dönemi (1923-1938)
2. İnönü Dönemi (1938-1950)
3. Demokrat Parti Dönemi (1950-1960)

Ortalama 12 yıllık (1938-1950) İnönü yönetiminde gerek Köy Enstitüleri'nin kurulması gerekse de klasiklerin çevrilmesi kültür hayatının değiştirilmesi için yapılan faaliyetler arasındaydı; ama üzerinde durmamız gereken esas dönem ise Demokrat Parti'nin iktidara geldiği ve askeri darbenin sonlandırdığı 1950-1960 yılları arasındır. Mavi dergisinin çıkışı bu tarihler arasına tekabül etmektedir. 14 Mayıs 1950'de oyların %90 'ını alan Demokrat Parti'nin, Halkevlerini (1951) ve Köy Enstitülerini (1954) kapatması, Atatürk ilkelerine olan yorumu ve inkılâpların uygulanmasındaki farklı yaklaşımı iktidar-muhalefet kavgasına dönüşür. Nihayetinde 'partileri içine düştükleri uzlaşmaz durumdan kurtarmak' amacıyla yönetime el konulur ve 27 Mayıs 1960'da ihtilal gerçekleşir. İhtilalin neticesinde dönemin Başbakanı olan Adnan Menderes ile iki bakan idam edilir (Emiroğlu, 2003: 106-107).

Ahmet Oktay, bu dönemi, ekonomik, politik, ideolojik ve hemen her yönden gizil güçler dönemi olarak nitelerken (Oktay, 1982: 3); Attilâ İlhan (2000: 11) ise her ne kadar demokrasiye geçilmiş de olsa (1940-1960) yıllarının yoksulluk yılları ve acımasız aydın kıyımlarının yaşandığı yıllar olarak niteler. "1946'dan itibaren, sözde çok partili çoğulcu demokrasiye geçilmiş, oysa bu türden bir demokrasinin en doğal gereği sosyalist partiler, işçi sendikaları, gençlik örgütleri, hatta edebiyat dergileri, acımasızca ezilmiştir" (İlhan, 2000: 11).

Oktay (1982: 3), Milliyet Sanat'taki yazısında, dönem için ve Mavi'nin kapatılmasıyla ilgili olarak, Mavi'nin savunduğu (savunmaya çalıştığı) siyasal ve sanatsal ilkelerin özellikle sağ basın tarafından hoş görülmediğini, dergi sütunlarında da başka kanallarda da türlü 'jurnaller' olduğunu söyler. Toplumsal yaşamda baskı havasının yaygınlaştığını, bu journallerin abartılmasının, bireysel psikolojileri oluşturduğunu ve Attilâ ile derginin bağı olmadığı yolunda açıklamalar yapıldığını,

parasal sorunlar yüzünden de Özdemir'in sonunda dergiyi kapatmak zorunda kaldığını belirtir.

Teoman Civelek, gerek daha önce yaşamış olduğu tecrübeler gerekse de dönemin bu hassas vaziyetinden olacaktır ki belli bir sayıya kadar kendi sahipliğini ve bizzat yazı işlerini yürüttüğü Mavi dergisini ilk 19 sayısına kadar polemikten uzak tutmuş ve de kimseye sataşmamıştır denilebilir. Bu bağlamda dergi hemen ikinci sayısında Maviciler imzasıyla çıkan bir yazıda: “Emelimiz, Mavi’yi yazarlarıyla baskısıyla, yazılarıyla sanat anlayışıyla okurlarımıza sevdirmek, beğendirmek” (Mavi, 1952: 4). Burada aslında dergi bir nevi amacının sağa sola sataşmak olmadığını, tek dertlerinin okuyucular tarafından sevilip beğenilmek olduğunu dile getirmek istiyor.

Mavi’nin bu tutumunu, yıl dönümü münasebetiyle sanat camiasından hemen her kesime sorulan ‘Mavi Dergisi’ni Nasıl Buldunuz?’ sorusuna verilen cevaplardan da anlıyoruz. Nitekim Sait Faik (1953: 1) derginin bu durumu üzerine: “Mavi, güzel dergi, ama biraz daha kavgacı biraz daha deli olsa rengine zarar gelmez. Denize baksanıza; nasıl hırçındır. Bayılıyorum hırçın dergilere...” Teoman Civelek (1953a: 1), Sait Faik’in bu ifadeleri üzerine 15. sayıda ‘Kavga mı’ adlı yazısında Mavi’nin sakinliğini şu şekilde dile getiriyor: “Bir yılı geçiyor. Mavi kendi halinde, sessiz olup bitenleri gözledi. Ne sakınmak, ne korkmak ne de yılmak.. Kavgayı açmak için zamanı bekledik”

Civelek, bir bakıma Bülent Ecevit’in Mavi’nin 18. sayısında çıkan ‘Türkiyeli Sanatçıya On Emir’ adlı yazıya harfî harfine uymuş denilebilir. Zaten kendisi Attilâ İlhan’ın yayımlanan ateşli yazılarından ve derginin girdiği polemiklerden rahatsız olur ve dergiyi Özdemir Nutku’ya bırakır. Baskıların artmasıyla dergi idaresi bir bildiri yayımlamak zorunda kalır. Bildiride derginin sosyal realizmin bir organı olmadığını ve Attilâ İlhan ile derginin bir ilişkisinin olmadığını söylemek zorunda kalır.

2.3. Mavi’nin Şekil Özellikleri

İlk sayının 1 Kasım 1952-1956 yılları arasında çıkan dergi aylık olarak yayımlanır. 1 Nisan 1955’te çıkan 28. sayıya kadar Mavi olarak adlandırılan dergi, bu tarihten sonra Son Mavi olarak adlandırılmıştır.

Dergi ilkin 40 x 29 ebatta iken sonraları küçülüp 17 x 24 boyutta çıkmaya başlar. Derginin adı, büyük ve kalın puntolarla dergiyi ortalayacak şekilde sayfanın üstünde var

olan dikdörtgen ve mavi bir kutunun içine beyaz renkli harflerle yazılır. Derginin ismi, 5. sayıda kutunun içine bulutlar çizilerek gökyüzüne anımsatacak bir manzaranın içine el yazısıyla yazılır. Yalnız kutunun rengi bu sayıdan itibaren her sayıda değişir. Bu değişiklik 4. sayıda “Mavi Yenilik Yapıyor” başlığı altında şöyle dile getiriliyor. “5. sayı ile bütün kusurlarımızı, eksiklerimizi azaltmaya gidermeye çalışacağız.«Mavi» baskısı, yazıları, mizanpajı, renkli klişeleri ile seve seve, doya doya okunur bir sanat dergisi olacak” (Mavi, 1953b: 1). 22. Sayıdan itibaren 24. sayıya kadar derginin ismi ortada değil de derginin sağ veya sol üst köşesinde yer alır. Büyük değişikliklerin olduğu 25. sayıyla beraber derginin adı derginin ilk sayfasının üst tarafına orta büyüklükte siyah renkte yazılır. İsmi sağında ve solunda künye bilgileri verilir. Ahmet Oktay, Milliyet Sanat’ın “Otuz Yıl Öncesinden Bir Edebiyat Hareketi: Mavi Dergisi”, özel sayısında derginin mizanpajı ile alakalı şunları dile getirir: “Sonunda ‘Perspektiv’ adlı bir Amerikan dergisinin boyutlarını ve kapak düzenlerini benimseyerek ‘Mavi’ye yeni biçim verdik. Sayfa sayısını 36’ya çıkardık. Bir süre sonra parasal sorunlar dolayısıyla yeniden 8 sayfaya ve ve ‘tabloit’ boyaya döndük” (Oktay, 1982: 3). Burada dikkat edilmesi gereken iki nokta vardır: Birincisi, Oktay’ın 36 sayfa demesi; ikincisi de derginin tekrar tabloit boyaya dönmesidir. Dergi ilk başlarda 8 ‘er sayfa olarak neşredilir; yalnız 15. sayı taşınma işlemleri ve üst üste hazırlanan özel sayılardan dolayı 6 sayfa olarak çıkar. Dergi hiçbir sayısında 36’ya ulaşmamıştır. 25, 26, 27 ve 28-1. sayıları kapakla beraber 34 sayfa olarak neşredilir. 29-2 ve 30-3. sayılarda 20’şer sayfa olarak neşredilir. Derginin tekrar tabloit boyaya dönmesi ise derginin en muğlak tarafı ile alakalı bir durumdur. Çünkü elimizde mevcut en son sayı 30-3. sayı olması hasebiyle ve bu sayının da 25. sayıdan itibaren çıkan dergiler gibi küçük olması değişimin bu sayıdan sonra olduğunu gösterir. 30-3. sayıdan sonra derginin kaç sayı daha devam ettiği ve hangi sayıdan sonra kapandığı konuları üzerine yapılan tartışmalara daha önce değinildi.

Dergi ilk başlarda gazete ebadına yakın bir büyüklükte tabloit boyda çıkar. 25. sayıda yazı işlerine Özdemir Nutku’nun gelmesiyle gazetenin mizanpajı büyük değişikliğe uğrar ve dergi küçük boyutta çıkmaya başlayarak sayfa sayısını arttırır. Bu durum 30-3. sayıya kadar devam eder.

28. sayıdan itibaren dergiyi tamamen ele geçiren Özdemir Nutku bu sayıdan itibaren dergiyi Son Mavi adıyla neşretmeye başlar; yalnız dergiyi 1. sayıdan başlatmaz. Derginin künyesine (28-1) yazarak hem bir önceki sayıların devamı olduğunu göstermek hem de bir önceki sayılardan bazı noktalarda farklı olacağını gösterir. Bu

sayıdan (28-1) itibaren de dergi yine 34'er sayfa olarak çıkmaya devam eder; ama 29-2 ve 30-3. sayılar 20'şer sayfa olarak çıkar.

Derginin ayrı olarak bir kapağı bulunmamaktadır. Derginin ilk sayfası aynı zamanda derginin kapağı mahiyetindedir. Bu durum 25. sayıya kadar devam eder. Bu sayıdan itibaren de dergide ayrıca bir kapak da bulunur. Bu kapakta labirent şekilleri ve kareler yer alır. Karelerde de yazarların isimleri yazılır. 29-2 ve 30-3. sayıların kapak desenlerinde ise renkli dikdörtgenler vardır; yalnız yazar isimleri karede olduğu gibi bu şekillerin içinde yazılmaz.

Derginin 3. sayısından 21. sayısına kadar, derginin ilk sayfasında dikdörtgen şeklindeki bir kutunun içinde “Bu sayıda” başlığı adı altında o sayıda eseri yer almış yazar kadrosunun ismi verilir. 22. sayıdan 24. Sayıya kadar yazar kadrosu derginin herhangi bir yerinde verilmez. Yalnız 25. sayıdan 28-1. sayıya kadar derginin yazar kadrosu yukarıda da değinildiği gibi kapakta yer alan karelerin içinde yer alır. 29-2 ve 30-3. sayılarda bu isimler toplu olarak dergi kapağının sağ üst köşesine yazılır.

Dergide türlerin dağılışı ise karışıktır. Şiirler, hikâyeler ve eleştiriler ilk sayfada olduğu gibi orta ve ara sayfalarda da olabilir. Bununla birlikte dergide özel sütunlar ve sabit sayfalar da yok değildir. 10. sayıdan itibaren derginin 2. sayfasının sol sütunu, tanınmış sanatçıların şiir hakkındaki görüşlerine ayrılmıştır. 3. sayıdan itibaren de derginin 7. sayfasında “Fikir-Sanat-Olay” başlığı altında hem ulusal hem de uluslar arası edebi hadiseler yer almıştır. Derginin son sayfası ise reklamlara ayrılmıştır. Çok nadir de olsa bu reklamları ara sayfalarda da görebilmek mümkündür. Derginin gerek muhteva gerekse de şekil olarak büyük değişikliklere uğradığı 25. sayıda derginin son 3 sayfası reklamlara ayrılmıştır. Bu durum 28-1. sayıya kadar sürmüştür. 29-2. sayıda hiç reklama yer verilmezken 30-3. sayıda yalnız bir sayfa reklamlara ayrılır. Görüldüğü gibi derginin dış görünüşündeki bu değişiklikler derginin bir arayış içinde olduğunu gösterir. “Derginin dış görünüşündeki bu arayış aslında sayfaları içinde sürüp giden genç yazılardaki arayışı da çağrıştırmaları bakımından kayda değerdir” (Selçuk, 2012: 78).

Ahmet Oktay'ın tekrar neden tabloit boya döndüğünü dile getirirken maddi imkansızlıkları sebep olarak gösterir. Mahmut Makal 1 Kasım 1953 yılında çıkan Mavi dergisinin 13.sayısında “Mavi Üstüne” yapılan ankette Mavi'nin tabloit boyda çıkması ile ilgili: “Muhtevasında her zaman faydalanıp hoşlandığım ‘mavi’nin boyunu bosunu

biraz küçültmesini dilerim. Çünkü umumiyetle ciltlenmesi ve saklanması için küçük boy tercih edilir. ‘Ufuklar’ı misal verebilirim” (Makal, 1953: 7).

Mahmut Makal bu konuda haklı olacak ki bugün sahaflarda Mavi dergisi neredeyse yok gibidir. Türkiye kütüphanelerinde ise yalnız birkaç yerde mevcuttur. Bunlar: Ankara’daki Milli kütüphane (ilk 30 sayı), İstanbul’daki Beyazıt Devlet Kütüphanesi (2. sayı dışında 1-30 arasındaki sayılar) Bilim Sanat Vakfı Kütüphanesinde (1, 4, 9 ve 26. sayılar) dir.

2.4. Mavi’nin Muhteva Özellikleri

Mavi dergisi, Şairler Yaprağı veya Seçilmiş Hikâyeler dergisi gibi yalnız bir edebi türü ihtiva eden bir dergi değildir. Dergide şiir, hikâye, makale, deneme, röportaj, mektup gibi farklı türden eserlere ve tercümelere yer verilmiştir.

Dergiye tercüme eserler koyarak, tanınmış batılı sanatçıların hayat ve sanat görüşleri hakkında bilgi verilerek batıyı takip edebilen bir kadro havası yaratılmak istenmiş. “Bundan sonraki sayılarda san’at ve fikir aktüalitesine, sayfalarımızda geniş yer vereceğiz. Özel şekilde de batı aktüalitesini takip edeceğiz” (Mavi, 1953c: 1). Fikir-Sanat-Olay sayfasında ulusal edebi haberler kadar uluslar arası haberlere de yer verilmiştir. Dergideki resim, sinema, tiyatro ve müzik haberlerinin sıklığı derginin sanatın diğer dallarını da yakından takip ettiğinin bir göstergesidir.

Her dergide olduğu gibi mavi dergisinin de özel sayıları vardır. İlk özel sayısı 1 Haziran 1953’te çıkan Fetih Özel Sayısı’dır. 7. sayıda bu özel sayının haberi ‘Mavi’den başlığı altında “Mavinin gelecek sayısı 29 Mayıs’ta çıkmak üzere ‘Fetih Özel Sayısı’ olarak hazırlanmaktadır. Fetihle ilgili yazı, şiir, resim etütlerinizi bekliyoruz” (Mavi, 1953d: 1) şeklinde haber verilir.

Fetih Özel sayıda M. Sunullah Arısoy, Muzaffer Uyguner, A. Şevket Bohça, Yahya Kazım Zabunoğlu ve Ünsal Özmen yazılarıyla yer alırken; Arif Hikmet Par, İbrahim Minnetoğlu, Ayhan Hüenalp, Refet A. Kocabekir, Harun İsmet Sezer, Ş. Vural Eren, Enis Turgut, Nedret Gürçan, Teoman Civelek, Ülkü Arman ve Erhan Çağlın şiirleriyle yer alırlar.

Diğer özel sayılardan biri 16. sayıdır. 9. ve 10. sayılarda bu özel sayıdan ‘Dünya Edebiyatı Üstün Sayısı’ olarak bahsedilir. Bu özel sayı için Mavi’de şöyle bir haber yapılır.

...Mavi, Ekim sayısından sonra ikinci yaşına giriyor. Mavi'nin bu mutlu olayını, bu büyük sevincini üstün bir sayı çıkartarak uzak yakın bütün dostları ile kutlamak kararını verdik. Ve mavi'nin yıldönümü sayısını olarak hazırlamaya başladık. Dünya milletlerinin edebiyatını kaynaklarına eğilip başlangıcından bu güne kadar, objektif ve ana çizgilerle, en gerçek mümessilleri ile, örnekleri ile bir araya getiriyoruz. Şimdiye kadar memleketimizde dünya edebiyatını bir bütün halinde toplayan bir eser meydana getirilmesi şöyle dursun, bu konuda ciddi bir teşebbüs bile yapılmamıştır. Mavi bu işi memleketimizde ilk defa bir dergi olarak yapıyor. 38 milletin edebiyatını bir araya getiren bu üstün sayıya mahsus olmak üzere sahifemizi çoğaltıyoruz. Bu sayıyı resim ve desenlerle büyük ve cazip bir eser yapmak için olan gücümüzle çalışıyoruz (Mavi, 1953e: 1,6).

Bu ‘Dünya Edebiyatı Üstün Sayısı’ için Behçet Necatigil (1954: 6), 13. sayıda ‘Mavi Üstüne’ başlıklı ankette: “Bunlar Boş sual... Henüz emekleme devresindeki bir derginin ‘Üstün Dünya Edebiyatı’ sayısı çıkarması kadar abes...” şeklinde ifadeleri kullanarak yazının devamında Mavi hakkında ağır eleştirilerde bulunur.

Bu sayıda ele alınacağı söylenen dünya edebiyatları ise şöyledir: Türk edebiyatı, Yunan edebiyatı, yugoslav edebiyatı, Bulgar edebiyatı, Arnavut edebiyatı, Rumen edebiyatı, Macar edebiyatı, Çek-slovak edebiyatı Polonya edebiyatı, Almanya edebiyatı Fransız edebiyatı, İtalyan edebiyatı, Portekiz edebiyatı, İsveç edebiyatı, Norveç edebiyatı, Danimarka edebiyatı, Estonya edebiyatı, Lettonya ve Litonya edebiyatı, Fin edebiyatı, Rus edebiyatı, Amerike Birleşik Devletleri edebiyatı, Arap edebiyatı, İran edebiyatı, Japon edebiyatı, Efgan edebiyatı, Süryani edebiyatı, Ermeni edebiyatı, Annam edebiyatı, Bülücistan edebiyatı, Birmanya edebiyatı, Tibet edebiyatı, Mançurya edebiyatı, Siyam edebiyatı, Nepal edebiyatı, Kafkas edebiyatı, Gürcü edebiyatı, Habeş edebiyatı, Güney Afrika Birliği edebiyatı...

Derginin bu sayısına bakıldığında ele aldığı uluslar bakımından zengin; ama birkaçı dışında ülke edebiyatları birkaç paragrafta anlatılmaya çalışılmıştır.

Mavi dergisinin bir diğer özel sayısı 10 Kasım 1953’te çıkan 14. sayı olan ‘Atatürk’e Selam’ sayıdır. 12. sayıda bu sayı ile ilgili “Mavi’nin Atatürk’e Selam Sayısı” başlığı altında şu sözlere yer verilerek okuyucuya müjde verilir:

Atatürkün gönüllerde anıtlaşmış olan ruh ve manasından gayri, geriye madde olarak kalabilmiş olan kalıntısı, yoksul fakat yüreği zengin kadir bir milletin ancak 15 yılda meydana getirebildiği Anıt-Kabire önümüzdeki 10 Kasımda yerleştiriliyor. Böylece Atatürk kelimenin asıl ve tak manası ile gözümüzde de anıtlaşıyor. 10 Kasımın Atatürk ile dolup taşacak olan

havasında bizden de bir nefes bulunsun arzusu ile o gün ayrı bir özel sayı 'Atatürke selâm' sayısını çıkarıp onu selâmlayacağız. Atatürk sayısını için sizden 1 Kasım'a kadar desen, yazı, şiir bekliyoruz (Mavi, 1953f: 1).

Dergi, Atatürk'e Selam özel sayı münasebetiyle kasım ayında birbirinden farklı iki sayı çıkmıştır. Bu sayıda Atatürk'ün kahramanlığı askeri dehası ve mümtaz bir şahsiyet olduğu üzerine yazılmış şiirler denemeler ve makalelere yer verilmiştir. Ayrıca yer yer Atatürk'ün vecizelerine de yer verilmiştir.

Derginin 20. Sayısı özel sayı olmasa da Sait Faik Abasıyanık'ın ölümü üzerine hikayeciye bu sayıda geniş yer verilmiştir. Bu sayıda "Arkasından" başlıklı bir yazıda dönemin öncü sanatçıların Sait Faik hakkındaki görüşlerine yer verilmiştir.

Derginin 2. sayısı da ölüm yıl dönümü olması hasebiyle Orhan Veli'ye ayrılmıştır. Şaire ayrılan bölümde şairin şiirlerine sanat anlayışına ve dönemin sanatçılarının Veli hakkındaki düşüncelerine yer verilir. Bu sanatçılar arasında Sabahattin Eyüboğlu, Yaşar Nabi, Nurullah Ataç, Cahit Sıtkı Tarancı, Melih Cevdet Anday ve Oktay Rifat gibi tanınmış sanatçılar vardır. Ölüm yıl dönümü olması itibariyle anılan diğer sanatçılar ise Ziya Gökalp (1.sayı) ve Memduh Şevket Esendal'dır (10. sayı).

ilk sayılarda yazar kadrosunun kalabalıklığı ve her kesimden sanatçının yazılarının yer aldığı bir dergi olan Mavi bu dönemlerde sakin ve henüz belli bir eğilimi olamayan genç sanatçıların bulunduğu bir dergi olarak karşımıza çıkar. Bu manzara için Seval Selçuk kendi ifadesiyle şöyle der:

Derginin ilk sayılarında görülen isimler dergide herhangi bir ayırımın olmadığını, her görüşten yazar ve şairin dergi sayfalarında yer aldığını ispatlar niteliktedir. Derginin 19. sayısına kadar da dağınık bir yazar kadrosu olduğu söylenebilir. Çoğunlukla genç yazarların yazılarına yer verilen Mavi dergisi, yazmaya yeni yeni kalemi alışan gençlerin kendilerini gösterebilecekleri bir bir adres halindedir (Selçuk, 2012: 79).

Yine Mavi dergisinin 13. sayısında mavi hakkında görüşleri alınan yazarlar arasında olan Sabahattin Kudret Aksal, bu hususta derginin farklı ve genç nesillere yer vermekle mühim bir boşluğu doldurduğunu ve bu özelliğini devam ettirmesi gerektiğini dile getirir.

İyi bir dergi. En çok gençlerin, daha doğrusu yazılarını yeni yeni yayınlanmaya başlamış sanatçıların dergisi olarak görüyorum Mavi'yi... Bence Mavi bu güzel özelliğini korumalı, başka kuşaklardan yazarlara sütunlarında pek yer vermemelidir. Böylece bir boşluğu daha iyi doldurabileceğini umuyorum. (Aksal, 1953: 1).

Mavi ilk çıktığında şiir bakımından zengin bir dergiydi. Örneğin; 2. sayıda 15 tane şiir yer almaktadır. Bu hususta Fevzi Yetiker Demokrat gazetesinde Mavi'nin kendi tipinde üç-beş dergi arasında en çok şiir yayımlayan dergi olarak tanımlar (Mavi, 1953a: 7). Yazının devamında da: “Yeditepe’yi, Yenilik’i ve daha bilmem hangisini alırsanız alın iki-üç şiir karşınıza çıkar o kadar...” Mavi dergisinin son sayılarına kadar devam ettirdiği bir diğer muhteva unsuru ise her sayıda mutlaka bir kaç hikâyeye yer vermesidir. Bu hikâyeler genelde derginin 6. sayfasında olur. Derginin 7. sayfası da haberlerle birlikte ‘Dergiler Arasında’ başlığıyla Nezih Ümit’e; ‘Notlar’ başlığıyla da M. Hasan Göksu’ya ayrılır. Bu başlıklar altında dönemin dergi ve gazetelerinde çıkan yazılar üzerinde eleştirilerde bulunulur.

Mavi dergisi 10. sayıdan itibaren derginin 2. sayfasının sol sütununu tanınmış yazarların ‘şiir’ hakkındaki görüşlerine ayırmıştır. Düşüncelerine yer verilen ilk sanatçılar ise Nurullah Ataç ve Cahit Külebi’dir. Ayrıca derginin 17, 18 ve 22. sayılarında Anadolu İzlenimleri’ başlığı altında Anadolu’nun dramı, yaşamı ve inancı hikâyelerle dile getirilir.

Mavi dergisinde dönemin öncü sanatçılarla yaptığı röportajlar bu sanatçıların sanata yaklaşımları ve edebiyat hakkındaki görüşleri bakımından ehemmiyetlidir. Bugünküler de diyor ki başlığında verilen bu röportajlar sırasıyla; Cahit Külebi (2. sayı), Cahit Sıtkı Tarancı (3. sayı), Peyami Safa (4. sayı), Ş. Raşit Hatipoğlu (5. sayı ve 13. sayı), Sabih Şendil (9. sayı), Suat Taşer (19. sayı) ve Sait Faik (20. sayı) dır.

Mavi’nin bir diğer özelliği ise sinema, tiyatro ve müziğin üzerinde durmasıdır. Ankara, İstanbul ve Fransa’da gerçekleşen konser ve sergiler yakın takibe alınarak 3. sayıdan itibaren son sayfa olarak oluşturulan Fikir-Sanat-Olay sayfasında haber olarak verilir. Aynı zamanda bu türlerin usta sanatçıları tanıtılır.

2.5. Mavi’nin Yazar Kadrosu

Mavi dergisi Ankara Lisesinde okuyan ve şiirlerini basılı görmek isteyen gençler tarafından çıkartılır. Bu kadroda Teoman Civelek dışında rüştünü ispat etmiş kimse yoktur. Bekir Çiftçi ve Umran Kıratlı da dergiyi çıkartanlar arasında olup herhangi başka tutarlı bir amaçları yoktur (Çiftçi, 1982: 6).

Derginin ilk yıllarında dergide yazarlar ise genel itibariyle şöyledir: Teoman Civelek, Bekir, Çiftçi, Güner Sümer, Cahid Alp, M.Sunullah Arısoy, Ülkü arman, Fazıl Bayraktar, A. Şevket Bohça, Erhan Çağlı, Altay Dağcan, Osman Daloğlu, Zehra Demir, Turhan Doyran, Avni Dökmeci (Kaynak dergisi sahibi), Turan Elçi, Ş. Vural Eren, Nurettin Ergüven, Attilâ Eröncel, Erdoğan Fahri, M. Hasan Göksu, Yaşar Güngör, Nedret Gürcan, Turhan Güven, İlyas Halil, Ayhan Hünel, Tarık Dursun K., A. Umran Kıratlı, Alparslan Kızıltuğ, Refet, A. Kocabekir, İbrahim Minnetoğlu, İ Hakkı Mutlu, İlhan Müstecaplıoğlu, Özdemir Nutku, Argun Oğuztaş, Bengü Oskay, Sermet Ö, Kâmuran Özbir, O Fehmi Özçelik, Selçuk Özençi, Hasan Özgenç, Kemal Özgür, Ayşe Özhan, Arif Hikmet Par, Tuğrul Pınar, Ali Püsküllüoğlu, Doğan Ruşenay, Şenay Saydaş, Teoman Sepken, Harun İsmet Sezer, Şehap Sıtkı, Enis Turgut Sungur, Hümeyra Şaman, Sabih Şendil, Hasan şimşek, Erdoğan Tanaltay, Suat Taşeh, Adnan Tayiz, İbrahim Tekelioğlu, Erdoğan Tokmakçioğlu, Ö. F. Toprak, Fûruzan Husrev Tökin, Selâhattin Turla, Muzaffer Uyguner, Nezih Ümit, Eşref Üren, Melâhat Üren, Etem Nâzım Yazgan, Özer Yılmaz, Fethi Yücel, Tahsin Yücel, Yahya Kâzım Zabunoğlu...

Görüldüğü gibi dergi ilk yıllarında kalabalık bir kadroya sahiptir. “Doğrusunu söylemek gerekirse dergi okurun değil genç kuşak yazarlarının ilgisini çekti.” (Oktay, 1982: 3) diyerek kadronun neden bu kadar zengin olduğunun da altını çizer. Ahmet Oktay Metin Cengiz ile yaptığı söyleşide Mavi için: “...eklektik karmakarışık bir dergiydi. Her çeşit insanın yazdığı ve delikanlıların çıkardığı bir dergi” (Cengiz, ?: 18) diyerek Mavi’nin ilk Attilâ İlhan öncesi kadrosunun durumunu ortaya koyar.

Mavi’nin bu durumunu olumlu yorumlayan sanatçılar da yok değildir. Sabahattin Kudret Aksal Mavi’yi daha çok yeni yeni yazılar ve şiirler yazan genç kuşağın dergisi olarak betimler ve bu özelliği ile derginin büyük bir boşluğu doldurduğunu söyler (Aksal, 1953: 1). Hüsamettin Bozok (Yeditepe dergisi sahibi) (1953: 6) ise, genç ve edebiyatçı bir nesli etrafında topladığından Mavi’nin iyi bir imtihan verdiğini söyler. Mavi’de genel itibariyle Ülkü Arman, Bekir, Bekir Çiftçi, Fazıl Bayraktar, S. V. Eren, A. U. Kıratlı, Yılmaz Gruda, Özdemir Nutku ve Ahmet Oktay şiirleriyle; Orhan Duru, Tarık Dursun K., Demir Özlü, Güner Sümer, Tahsin Yücel hikayeleriyle; Teoman Civelek, Attilâ İlhan, Turhan Doyran, Şenay Saydaş da makaleleriyle karşımıza çıkmaktalar. Yalnız saydığımız bu yazarlar farklı türden eserleriyle de dergide yer almışlardır.

Ahmet Oktay, deriginin ilk yıllardaki kadrosu için şöyle der:

O yıllarda (1952-1955) Ankara'da 'tabloit' boyda yayınlanan ve daha çok amatör gençlerin yazdığı bir dergiydi Mavi. Sahipliğini Teoman Civelek yapıyordu. Ünlülerden yazı ve şiir istenirken, yazarların siyasal/ sanatsal görüş ayrılıkları önemsenmiyor, bu yüzden de dergi bir 'yamalı bohça' izlenimi veriyordu. Dergide yazan ve ortak durumunda bulunan Bekir Çiftçi ile Ülkü Arman, okul arkadaşlarımdı ama, ben 'toplumcu sanattan' yana olduğumdan Mavi'de yazmayı düşünmüyordum. O sıra, DTCF'de okuyan Özdemir Nutku da dergiye katıldı. Özdemir o günlerde oldukça modernist şiirler yazıyor, Türkiyedeki tek Eliot'çu olarak biliniyordu (Oktay, 1982: 3).

Ahmet Oktay (1982: 3) bu kadronun içinde kendi konumunu ise şöyle dile getiriyor: “Mavi’ye Dönüşmesi için, büyük ayrılmalara ve kopmalara yolaçacak küçük bir ‘ayrıntıya’ gereksinimi vardı. O ayrıntı, bendim.”

Oktay bu ifadelerle daha sonra değineceğimiz Mavi’nin bir platforma ya da harekete dönüşmesini kendisinin kadroya dahil olmasıyla başladığını ima eder.

Oktay Milliyet Sanat’taki Dağcı Olmak İsteyen Beş Kişi adlı alt başlığında Güner Sümer, Ülkü Arman, Bekir Çiftçi ve Özdemir Nutku’dan kısa kısa söz eder. Nermi Uygur’un “Kendi yolunu kendi yapan kişidir dağcı” sözünü hatırlattıktan sonra yazıyı şöyle noktalar: “Şunu diyeceğim 30 yıl sonra: Dağcı olmak isteyen beş kişinin adıdır Mavi. Ya da binlerce kişinin” (Oktay, 1982: 3). Oktay burada her ne kadar beşinci kişiden bahsetmese de esasen o beşincisi kendisidir.

2.6. Attilâ İlhan’ın Kadroya Girmesi

Derginin ilk kurucuları, yazın hayatına yeni girmiş Teoman Civelek, Ülkü Arman, Güner Sümer ve Bekir Çiftçi’dir; ama asıl dergiyi sanat dünyasında konuşulur hale getirecek olan Ahmet Oktay, Attilâ İlhan ve Yılmaz Gruda’dır. Bu üçlünün içinde de gerek sanat görüşü gerekse de Mavi’de yayımladığı yazılarla en dikkat çekici isim, Attilâ İlhan’dır. Oktay, 19. sayıda Attilâ İlhan’ın ‘Sokaktaki Adam’ adlı eseri üzerine ‘Sokaktaki Adam Yahut Kendi Kendisile Çelişen Adam’a Dair’ başlıklı yazısıyla Attilâ İlhan’ın dikkatlerini üzerine çeker. “Birisi bana, Mavi’de kitabın hakkında bir yazı var dedi. Ahmet Oktay imzalı bir yazı var, okudum hemen ona bir cevap yazdım” (İleri, 2002: 162). Attilâ İlhan’ın bu yanıtı bir sonraki sayı olan 20. sayıda yayımlanır ve böylece Mavi’nin sayfalarında ilk kez görünmeye başlar.

Oktay, Mavi'deki yazısının sonunda Attilâ İlhan'ın romanını, dil ve konu tasnifi bakımından başarılı bulurken romanın başkarakteri olan Hasan'ı yabancılaştığı toplumun sorunlarına çözüm bulmaya çalışan, sorunu üzerine gitmeyen biri olduğu için eleştirmektedir. Bunu kendi cümleleriyle şöyle ifade etmektedir:

Halbuki Hasan bunun zıddı olan cemiyetten kaçma yolunu tercih etmiş, kaçmaya çalıştıkça da batmıştır. İşte bu noktada, sosyal realist olduğunu iddia eden Attilâ İlhan, bindiği dalı kesmiştir. Sosyal realist bir sanatçı nasıl olur da meselinin sathında kalıp, memleketinin kaderinde rol oynamaktan kaçınan bir adamı kınamaz, seçeceği doğru yolu göstermez. Görülüyor ki Attilâ İlhan kendi ölçülerini inkar etmiştir (Oktay, 1954a: 5).

Dergide roman üzerine en ciddi yazılardan birini yazan Ahmet Oktay, romandaki karakterlerin kaderci davranışları ve romanın bir tesadüfî ölümle sonuçlanmasını sosyal realist bir sanatçı için korkunç bir çelişki olduğunu ifade eder (Oktay, 1954a: 5).

Bu eleştirilere, Attilâ'nın cevabını ise Oktay, Milliyet Sanat'taki yazısında değinir: "Attilâ romanın sosyal realist olmadığını öne süren bu yazıyı acullukla suçlayan ve konuşmak için öteki ciltlerin beklenmesini öneren 'acul' bir yanıt gönderdi" (Oktay, 1982: 3).

Attilâ İlhan'ın kadroya müdahil olma süreci ise şöyledir: Ahmet Oktay, Attilâ'yı İstanbul'da Şişli'deki evinde bulur. Ferit Edgü'yle de orada tanışır. Derginin Sosyal realist bir çizgi izlemesi ve imgeci sanatı desteklemesi hususunda görüş birliğine varırlar. Oktay, Ankara'ya döner, Teoman Civelek dışında diğer arkadaşları ikna etmeyi başarır. Bir süre sonra da Teoman geri çekilir ve derginin idaresi Özdemir Nutku'da kalır (Oktay, 1982: 3).

21. sayıyla beraber Yılmaz Gruda'nın da katılmasıyla oluşan yeni kadro dergiye belli bir sanat eğilimi de vererek yayına devam eder.

Ahmet Oktay'ın Attilâ İlhan'ın kadroya girmesi ile alakalı "Atillâ o tarihlerde artık önemli bir adam. Onun dergide yazması tiraj açısından en azından gereklidi" (Cengiz, ?: 21) sözü aslında Attilâ İle Maviciler arasında bir ülkü birliğinden çok çıkar amaçlı olduğu görülür. Nitekim Attilâ'nın da Maviciler için söylediği bu sözler bu çıkarın karşılıklı olduğunu gösterebilir.

Mavicilerin bir grup arkadaş olduklarını öğrendim. Fakat hiç birisinde açıktan açığa bir Marksist bir formasyon yok. Sempati olarak Ahmet Oktay'ın ve Yılmaz Gruda'nın sempatisi

vardı... Düşünüyorum acaba benim Paris'te tasarladığım hareketi sosyal realizm hareketini Mavi'de lanse edebilir miyiz?.. Bu arkadaşlar bu işe katılır mı?.. (İleri, 2002: 163)

Attilâ İlhan kadroya dahil olduktan sonra 21, 22, 23 ve 24. sayılarda sırasıyla “Sosyal Realizm Münasebetleri Yahut Başlangıç”, “Sosyal ve Estetik Bir Platform Lüzumu”, Sosyal Realizm’in Halkçılığı, Milliyetçiliği, İstiklâlciliği” ve “Sosyal Realizm’in İktisadi ve Sosyal Tutumu” adlı yazıların yayımlar. Bu yazılardaki asıl amacını ise Selim İleri (2002: 163) ile yaptığı söyleşide dile getirir: “Bu yazılarda Mustafa Kemal Paşa’nın ‘İlericilik’ tezleriyle Marksizm’in formasyonu arasında bir bağ kurmaya çalışıyordum” bir başka yazısında ise “Mavi’de Plekhanov estetiğine yaslanan, ulusal bileşimci bir sosyalist platform gerçekleştirmektir” (İlhan, 2000: 253) diyen İlhan, çok geçmeden taarruzun başladığını söyler. İlk eleştirinin Peyami Safa’dan geldiğini, onun; sosyal realizmi bolşeviklik diye nitelediğini söyleyen İlhan, Mavicilerin bu taarruzdan sonra bir açıklama yapmak zorunda kaldığını ve bu açıklamayla beraber yalnız bırakıldığını dile getirir (İleri, 2002: 163).

Attilâ İlhan buna rağmen olup bitenlerden bir derece memnun olacaktır ki şu ifadeleri kullanır: “Fakat olup bitenler hem olayı, hem beni, fikirleri iyice ortaya çıkardı. Başka dergilerde de yayımlanabilir duruma geldim” (İleri, 2002: 164).

Yalnız Attilâ İlhan’ın sosyal realizmi Atatürkçü bir çerçevede ele alması özellikle Mavi dergisinde yayımladığı yazılarda Atatürk İlkeleri’ne sık sık atıfta bulunması hareketi biraz meşrulaştırmak istediği düşünülebilir.

...benim Plekhanov’dan esinlenen, Jdanov’a karşı toplumsal gerçekçilik savlarım, kısa sürede ‘Moskova ajanlığı’ olarak damgalanıyor... kişisel olarak buna pek aldırışım yoktu, yalnız Mavi’yle birlikte hareketin çevresinde toplanan gençlerin ürktüğünü görüyor, hem onları yatıştırmayı, hem de ulusal bir bileşim için zorunlu gördüğüm geçmişle bağlantı kurma sorununu düşünüyordum (İlhan, 2000: 258)

Attilâ İlhan’ın bu bağlamda yukarıda söylediği sözler bu düşüncemizi destekler mahiyette görülebilir.

2.7. Bir Edebi Hareket olarak Mavi

Mavi dergisi üzerine yapılan önemli spekülasyonlardan biri de Mavi’nin bir hareket olup olmadığıdır. Kimi yazarlarca dönemin tek ciddi hareketi olarak kabul

edilirken, kimi yazarlara göre ise de herhangi bir edebi izleği olmayan kapandıktan sonra da herhangi bir yenilik getirmediğinden edebiyat sahasından silindiğine inanılan bir dergidir. Ahmet Oktay, Milliyet Sanat dergisinin “30 Yıl Öncesinden Bir edebiyat Hareketi: Mavi Dergisi” adlı yazısında içinde bizzat bulunduğu bir ortam hakkında irdelemenin kolay olmadığını dile getirdikten sonra Mavi’dergisinin bir hareket olup olmadığı hakkında kendi ifadeleriyle şöyle dile getirir.

Hareket sözcüğü, hangi düzeye ait olarak kullanılırsa kullanılsın (askerî, siyasî, edebî), bir ilke birliğini öngerektirir. Hiç değilse başlangıçta ‘dostlukları’ vardı elbet, ama Breton’u Aragon ve Eluard’la bir araya getiren dostluk değil, daha sonra gerçeküstücülüğün ‘manifestosuna’ dönüşecek olan ilkelerdi. Soruna bu açıdan bakıldığında ‘Mavi dergisi çevresinde gerçekleştirdiğimiz (gerçekleştirilen) eyleme, ‘hareket’denilmemesi gerektiğine inanıyorum. Daha kesinlikli konuşmam isteniyorsa: Yazınsal ve siyasal iktidara karşı bir “platform” oluşturmaya, yani sözcüğün asıl anlamında “hareket” olmaya başladığında, Mavi’nin dağılması/dağıtılması için her türden girişim yapılmıştır (Oktay, 1982: 3).

Ahmet Oktay, bu ifadelerle bir grubun hareket teşkil edebilmesi için yalnız dostluğun yeterli olamayacağına değinir. Aynı zamanda bir düşünce ve ilke birliğinin de zarureti üzerinde durarak Mavicilerin birlikteliğini ilk başlarda bir hareket olarak görmediğini; ama ne zaman ki bir ilke birliği oluşup hareket niteliği kazandığı anda dışsal güçler tarafından dağıtıldığını ima eder. Yazını devamında da Mavi’nin bir hareket olarak neden görüldüğünü şu ifadelerle dile getirir.

‘Mavi’yi 30 yıl sonra ‘anıması’ gereği duyulacak kadar önemli kılan, kapanışından bir iki yıl sonra yazınsal aygıtın iyice ‘teklemesine’, özellikle şiirsel söylem kipinin dönüşmesine yol açacak olan, ilkesiz bir “muhafalefetin” sözcülüğünü üstlenebilmiş olmasıdır. Hiç kuşku yok: Okurun hazır olduğu bir muhalefet değildi bu. Doğrudan doğruya yazarlardan kaynaklanıyordu ve yazarlara yönelmişti. Açık ve örtük, yani öne sürülen ve sezilen, her beklenti yazarındı, okurun değil. Bu durum dünün, bugünün ve yarının bağlamında, bir tek şeyi gösterir: Yazınsal üretim biçiminin yetersizliğini, ‘Mavi’nin bir ‘hareket’ gibi görünmesinin ve öyle kabul edilmesinin nedeni olan tek ‘asgari müşterek’ buydu (Oktay, 1982: 3).

Yazını devamında yazar Mavi’nin sağcı Hisar ve demokrat Yenilik dergisinden aldığı eleştirileri de aynı nedene bağlamaktadır. Ahmet Oktay her ne kadar Mavi’yi bir hareket olarak görmese de Mavi’nin bir kuşak yetiştirdiğine inanmaktadır (Oktay, 1982: 3). Ahmet Oktay, edebiyatta belli bir yere gelmiş Ferit Edgü, Orhan Duru, Demir Özlü, Hilmi Yavuz, Orhan Çubukçu gibi sanatçıları Mavi kuşağında yetişmiş sanatçılara örnek olarak verir (Cengiz, ? : 24).

Tevfik Akdağ, Mavi’yi küçümser ve asla bir hareket olarak görmez. O olayı kendi ifadeleriyle şöyle yorumlar:

Önceleri adı geçen gençlerin alçakgönüllü bir dergisi olarak çıkan bu dergi, Attilâ İlhan'ın sanki yeni bir kuramı ya da akımı oluşturur ve geliştirir gibi 'sosyal realizm' üzerine sürekli yazdığı yazılarla benlik değiştirir havasına girmiş ve kendilerince (özellikle Attilâ İlhan'ca) yeni bir hareketin adı gibi öne sürülmüş ve 'Mavi Hareketi' olarak kabul ettirilmeye çalışılmıştır. Ama, Cumhuriyet Halk Partisi çizgisinin dağınık, karmaşık ve kapalı bir yorumundan ve savunmasından başka bir şey olmayan bu yazılar, bu birkaç gencin dışında ilgi görmemiş, etkinlik yaratmamış, Attilâ İlhan'ın bir çıkış yapma, kendini bir öncü olarak görme ve o günkü gençleri çevresinde toplama sevdasından öteye geçmemiştir (Akdağ, 1982: 5)

Akdağ görüldüğü gibi olayı aynı zamanda politik ve çıkarıcılık üzerine bina ederek hareketin herhangi bir edebi vesikasının olmadığını altını çizer. Yazının devamında da, hareketin hiçbir yenilik getirmediğini ve Türk edebiyatında da en ufak bir iz bırakmadığını dile getirerek Mavi'yi ciddiye bile almaz. O dergiyi edebi değil politik olarak görmektedir.

Bekir Çiftçi ise olaya Akdağ'dan biraz farklı bakmaktadır. Ona göre dergi birkaç hevesli liselinin çıkarttığı ve başlangıçta herhangi bir edebi eğiliminin olmadığını söyler. Çiftçi onları bir araya getiren ortak özelliklerin, bürokrat, burjuvazi, Atatürk'çü ve antiemperyalist bir aile ortamı olduğunu söyler (Çiftçi, 1982: 6). Nitekim Teoman Civelek'in (1952a: 4) Mavi'nin bildirisi hükmündeki ilk yazısında da Atatürkçülüğü vurgular ve bu düşüncedeki tüm sanatseverleri dergiye davet eder. Bekir Çiftçi yukarıda zikredilen düşüncesini dile getirerek derginin ilk yayımlanmasında herhangi bir edebi ekolün rol oynamadığını belirterek olayı rastlantı olarak niteler. Çiftçi, zamanında Attilâ İlhan'ın ayak takımı olarak nitelendirildiklerini; ama en azından bir takım olduklarını, Mavi'nin ise; Ahmet Oktay'a ve Tevfik Akdağ'a zıt olarak tutarlı ve doğru bir akım yakaladığını düşünür.

Mavi'yi bir hareket olarak tanımlayan bir başka Mavici ise Yılmaz Gruda'dır. Yılmaz Gruda da Ahmet Oktay ve Attilâ İlhan gibi Mavi'ye sonradan katılan sanatçılar arasındadır. Gruda, Mavi hareketini eski şiirden bıkan Garipçilere (Orhan Veli, Melih Cevdet ve Oktay Rıfat) karşı başlatılan başarılı bir hareket olarak niteler ve dergiyi dönemin en dikkat çekici dergiler arasında gösterir (Gruda, 1982: 6)

Mavi hareketi üzerine ilk akla gelen yazarlardan olan Attilâ İlhan ise hareketi İnönü diktası dönemindeki yaygın şiire karşı ilk ciddi tepki olarak yorumlamaktadır. Yine İlhan diğerlerinden farklı olarak hareketin ulusal bileşim hareketiyle aynı özelliği taşıdığından Yunan/Latin hayranlığına karşı bir tepki olduğunu dile getirir (İlhan, 1982: 6-7). Bir yazısında Mavi hareketi için: "Mavi hareketi kadar çok geçerli ad katabilen bir

başka edebiyat hareketi hatırlamıyorum” (İlhan, 1982: 7) diyen İlhan Mavi'nin bir hareket olduğunu en açık bir şekilde savunan sanatçılar arasındadır.

Ferit Edgü'nün Milliyet Sanatta 'Edebiyat Söyleşileri' adlı başlıkta konuyu biraz daha teorik olarak ele alır. Öncelikle olay, hareket ve akım arasındaki farka değinir. Ona göre bir akım, sanatın yalnız bir koluyla ya da sanatla sınırlandırılmaz. Dadacılıkta veya gerçeküstücülükte olduğu gibi, bir akımın yalnız yeni değerler getirmesi yetmez; topluma olan bakışının da değiştirmesi gerektiğini düşünür. Sanatın yalnız bir alanında, eskiye bir tepki ve yeni bir dil arayışı gibi ortaya çıkan yenilikler olsa olsa bir olaydır, akım değildir. Ferit Edgü her ne kadar dile getirmese de hareket ve akımı aynı veya yakın manalar için kullanır. O Mavi'yi bir akım olarak görmediği gibi hareket olarak da nitelemez; Mavi sadece bir olay ya da bir olgudur (Edgü, 1982: 31). Çünkü Mavi'nin yapmış olduğu yenilikler edebiyatla sınırlı kalıp bir felsefe oluşturamamıştır.

Sonuç olarak yukarıdaki tartışmaları ve Mavi'nin sayfalarını nazara aldığımızda genel ortak kanı, Mavi'nin başlangıçta edebi olarak herhangi bir ortak paydanın olmadığı; ama dergiye Ahmet Oktay, Yılmaz Gruda ve Özellikle de Attilâ İlhan'ın katılmasıyla derginin belli bir edebi eğilim kazandığı ve 'toplumsal gerçekçilik' ve Birinci Yeni'ye (Garip şiirine) karşı bir tepkinin sözcüsü konumuna geldiğidir.

III. BÖLÜM

3.1. KRONOLOJİK BİBLİYOGRAFYA

1. SAYI

Tökin, F. H., (1952), “Büyük Uyanış”, *Mavi*, S.1, Ankara, ss.1, 3, 6.

Sıtkı, Ş., (1952), “Nesil Meselesi”, *Mavi*, S.1, Ankara, s.1.

Çiftçi, B., (1952), “Kilometre Taşları”, *Mavi*, S.1, Ankara, s.1.

Civelek, T., (1952),”Pul”, *Mavi*, S.1, Ankara, s. 1.

Müstecaplıoğlu, İ., (1952), “Samanyolu”, *Mavi*, S.1, Ankara, s.2.

Arman, Ü., (1952), “Rüzgarların Getirdiği Şiir”, *Mavi*, S.1, Ankara, s.2.

Demir, Z., (1952), “Yeni Baştan Yaşamak”, *Mavi*, S.1, Ankara, s.2.

Bergson, H., (1952), “Sanat Üzerine”, *Mavi*, S.1, Ankara, s.3.

Yılmaz, Ö., (1952), “Hasta Adam”, *Mavi*, S.1, Ankara, s.3.

Şaman, H., (1952), “Elektra”, *Mavi*, S.1, Ankara, ss.4, 6.

Tökin, F. H., (1952), “Ters Yüz”, *Mavi*, S.1, Ankara, ss.4, 6.

Civelek, T., (1952), “*Mavi*’nin Düşündürdükleri”, *Mavi*, S.1, Ankara, s.4.

Eren, V., (1952), “Unutamadığım Şarkılar”, *Mavi*, S.1, Ankara, s.4.

Özbir, K., (1952), “Uzak Şarkta Dolaştım”, *Mavi*, S.1, Ankara, s.4.

Baykurt, F., (1952), “Hüseyin Rahmi Gürpınar’ı Okumalıyız!”, *Mavi*, S.1, Ankara, s.5.

Tökin, F. H., (1952), “Ziya Gökalp”, *Mavi*, S.1, Ankara, s.5.

Şimşek, H., (1952), “Tercüme-i Hal”, *Mavi*, S.1, Ankara, s.5.

Sungur, E. T., (1952), “Sessiz Adam”, *Mavi*, S.1, Ankara, s.5.

Karabatı, S., (1952), “Rambrant, Hayatı ve Hususiyetleri”, *Mavi*, S.1, Ankara, s.6.

Çağlı, E., (1952), “Tutkun”, *Mavi*, S.1, Ankara, s.6.

Hünalp, A., (1952), “Uğurlar Ola!” *Mavi*, S.1, Ankara, s.6.

Alp, C., (1952), “Bir Uzak Kasaba”, *Mavi*, S.1, Ankara, s.7.

Özençi, S., (1952), “Sahne Dekorü”, *Mavi*, S.1, Ankara, s.7.

Kızıltuğ, A., (1952), “Ayşe”, *Mavi*, S.1, Ankara, s.7.

2. SAYI

Civelek, T., (1952), “Cahit Külebi”, *Mavi*, S.2, Ankara, ss.1, 7.

Dağlarca, F. H., (1952), “Kırık”, *Mavi*, S.2, Ankara, s.1.

Dağcan, A., (1952), “Türedi Edebiyat”, *Mavi*, S.2, Ankara, s.1.

Ümit, N., (1952), “Zilzurna”, *Mavi*, S.2, Ankara, s.2.

Uyguner, M., (1952), “Ağu Ağacı”, *Mavi*, S.2, Ankara, s.2.

Arman, Ü., (1952), “Alevcesine”, *Mavi*, S.2, Ankara, s.2.

Kıratlı, A. U., (1952), “Nana”, *Mavi*, S.2, Ankara, s.2.

Bayraktar, F., (1952), “Dileğim”, *Mavi*, S.2, Ankara, s.2.

Bohça, A. Ş., (1952), “Çıplaklık”, *Mavi*, S.2, Ankara, s.3.

Mavi, (1952), “Özdeyişler”, S.2, Ankara, s.3.

Özmen, Ü., (1952), “Dualar ve Yalvarmalar”, *Mavi*, S.2, Ankara, s.3.

Sungur, E. T., (1952), “Mesutuz Bütün İnsanlar”, *Mavi*, S.2, Ankara, s.3.

S, Ş., (1952), “Cumhurbaşkanlığı Filârmoni Orkestrası Üniversite Konserleri”, *Mavi*, S.2, Ankara, s.3.

- Çağlı, E., (1952), “Seneler Sonrası”, *Mavi*, S.2, Ankara, s.3.
- Çiftçi, B., (1952), “Sihhiye Parkının Demirleri”, *Mavi*, S.2, Ankara, s.3.
- Kurşunlu, N., (1952), “Beklemek”, *Mavi*, S.2, Ankara, ss.4, 7.
- Aral, K., (1952), “Ebabil Kuşları” *Mavi*, S.2, Ankara, s.4.
- Mavi*, (1952), “*Mavinin Okurlarına*”, S.2, Ankara, s.4.
- Eren, S. V., (1952), “Bir Cuma Günü”, *Mavi*, S.2, Ankara, s.4.
- Üren, E., (1952), “Rodin”, *Mavi*, S.2, Ankara, s.5.
- Kocabekir, R. A., (1952), “İyimser Şiir”, *Mavi*, S.2, Ankara, s.5.
- Mavi*, (1952), “Orhan Veli”, S.2, Ankara, s.5.
- Veli, O., (1952), “Harbe Giden”, *Mavi*, S.2, Ankara, s.5.
- Veli, O., (1952), “Vatan İçin”, *Mavi*, S.2, Ankara, s.5.
- Veli, O., (1952), “Tren Sesi”, *Mavi*, S.2, Ankara, s.5.
- Tunçkol, Y., (1952), “Bir Cenaze Geçerken”, *Mavi*, S.2, Ankara, s.6.
- Özhan, A., (1952), “İncir Ağacı”, *Mavi*, S.2, Ankara, s.6.
- Okyayuz, C., (1952), “Boram Boram Koktuğum”, *Mavi*, S.2, Ankara, s.6.
- Güven, T., (1952), “Dert O Dert”, *Mavi*, S.2, Ankara, s.7.

3. SAYI

- Civelek, T., (1953), “Dil Özleşmesi”, *Mavi*, S.3, Ankara, ss.1, 8.
- Arman, Ü., (1953), “Resimdeki Kadın”, *Mavi*, S.3, Ankara, s.1.
- Üren, E., (1953), “Resim Sanatında Çirkin”, *Mavi*, S.3, Ankara, s.1.
- Toprak, Ö. F., (1953), “Toplum ve Sanat”, *Mavi*, S.3, Ankara, s.2.
- Kocabekir, R. A., (1953), “Maria Mağdalena I.” *Mavi*, S.3, Ankara, s.2.

- Mavi*, (1953), “Dil Tartışması”, S.3, Ankara, ss.2-3.
- Yücel, F., (1953), “Gecenin Bir Gözü Var...”, *Mavi*, S.3, Ankara, s.3.
- Çağlı, E., (1953), “Daha”, *Mavi*, S.3, Ankara, s.3.
- Bohça, A. Ş., (1953), “Kanburlar” *Mavi*, S.3, Ankara, s.3.
- Saydaş, Ş., (1953), “Ralph Vaughan Williams”, *Mavi*, S.3, Ankara, s.3.
- Mavi*, (1953), “Konuşma: Cahit Sıtkı Tarancı”, S.3, Ankara, s.4.
- Arısoy, M. S., (1953), “Kendimizi Kınama”, *Mavi*, S.3, Ankara, s.4.
- Tekelioğlu, İ., (1953), “Güzel Şey”, *Mavi*, S.3, Ankara, s.4.
- Kıratlı, A. U., (1953), “Kara Gözlüm”, *Mavi*, S.3, Ankara, s.4.
- Daloğlu, O., (1953), “Telif Piyes”, *Mavi*, S.3, Ankara, s.5.
- Taşeh, S., (1953), “Galatasaray Lisesine Aşk olsun!”, *Mavi*, S.3, Ankara, ss.5-6.
- Uyguner, M., (1953), “Cesur Delikanlı”, *Mavi*, S.3, Ankara, ss.5, 8.
- Çiftçi, B., (1953), “*”, *Mavi*, S.3, Ankara, s.5.
- K, T, D., (1953), “Madam Alyoti”, *Mavi*, S.3, Ankara, s.6.
- Bayraktar, F., (1953), “Berat”, *Mavi*, S.3, Ankara, s.6.
- Elçi, T., (1953), “Tarifsiz”, *Mavi*, S.3, Ankara, s.6.
- Dağcan, A., (1953), “Sür- Realizm”, *Mavi*, S.3, Ankara, ss.6, 8.
- Ümit, N., (1953), “Dergiler Arasında”, *Mavi*, S.3, Ankara, s.7.
- Özhan, A., (1953), “Bizim Şairler antolojisi”, *Mavi*, S.3, Ankara, s.7.

4. SAYI

- Civelek, T., (1953), “Peyami Safa”, *Mavi*, S.4, Ankara, ss.1, 4.
- Mavi*, (1953), “*Mavi* Yenilik Yapıyor”, S.4, Ankara, s.1.

- Şendil, S., (1953), “Kavağın Hikâyesi”, *Mavi*, S.4, Ankara, s.1.
- Ergüven, N., (1953), “Devlet Resim ve Heykel Satış Galerisi”, *Mavi*, S.4, Ankara, ss.1,4.
- Üren, E., (1953), “Bir Büyük Çocuk”, *Mavi*, S.4, Ankara, s.2.
- Bayraktar, F.,(1953), “Huzur İçinde”, *Mavi*, S.4, Ankara, s.2.
- Pınar, T., (1953), “Redon”, *Mavi*, S.4, Ankara, ss.2, 4.
- Dökmeci, A., (1953), “Ebem Kuşağı”, *Mavi*, S.4, Ankara, s.2.
- Yazgan, E, N., (1953), “Atatürk’le Konuşmalar” *Mavi*, S.4, Ankara, s.2.
- Bohça, A. Ş., (1953), “Yirminci Asır Edebiyatı”, *Mavi*, S.4, Ankara, s.3.
- Halil, İ., (1953), “...”, *Mavi*, S.4, Ankara, s.3.
- Saydaş, Ş., (1953), “Schubert ve Lied”, *Mavi*, S.4, Ankara, s.3.
- Üren, M., (1953), “Dönen Mevsim”, *Mavi*, S.4, Ankara, s.3.
- Kıratlı, A. U., (1953), “*Mavi* Bahar”, *Mavi*, S.4, Ankara, s.3.
- Çiftçi, B., (1953), “Bu Sabah”, *Mavi*, S.4, Ankara, s.4.
- Çağlı, E., (1953), “ Bir Gün Toprak Olmak”, *Mavi*, S.4, Ankara, s.4.
- Eren, Ş. V., (1953), “Brinda Ormanı”, *Mavi*, S.4, Ankara, s.4.
- Daloğlu, O., (1953), “Bir Piyas Yazalım”, *Mavi*, S.4, Ankara, ss.5-6.
- Yücel, F., (1953), “Ozimandiyas” *Mavi*, S.4, Ankara, s.5.
- Özgür, K., (1953), “Ortalık”, *Mavi*, S.4, Ankara, s.5.
- Tokmakçioğlu, E., (1953), “Liman” *Mavi*, S.4, Ankara, s.5.
- Arman, Ü., (1953), “Gün Boyu”, *Mavi*, S.4, Ankara, s.5.
- Oğuztaş, A., (1953), “Üç Çift Göz”, *Mavi*, S.4, Ankara, s.6.

Ümit, N., (1953), “Dergiler Arasında”, *Mavi*, S.4, Ankara, s.7

Mavi, (1953), “Sinema”, S.4, Ankara, s.7.

Mavi, (1953), “Resim”, S.4, Ankara, s.7.

Mavi, (1953), “Tiyatro”, S.4, Ankara, s.7.

Daloğlu, O., (1953), “Müzik”, *Mavi*, S.4, Ankara, s.7.

Mavi, (1953), “İstanbul’dan Haberler”, S.4, Ankara, s.7.

Mavi, (1953), “Ankara’da”, S.4, Ankara, s.7.

Özhan, A., (1953), “Kuşluk Vakti”, *Mavi*, S.4, Ankara, s.7.

5. SAYI

Mavi, (1953), “Ş. Raşit İle Bir Konuşma”, S.5, Ankara, ss.1, 4.

Mavi, (1953), “*Mavi*’den”, S.5, Ankara, s.1.

Civelek, T., (1953), “Ölü Şiirimiz”, *Mavi*, S.5, Ankara, ss.1, 7.

Çiftçi, B., (1953), “S”, *Mavi*, S.5, Ankara, s.1.

Arman, Ü., (1953), “Üç Nokta Yanyana”, *Mavi*, S.5, Ankara, s.1.

Zabunoğlu, Y, K., (1953), “Bizde Eski Yeni Anlayışı”, *Mavi*, S.5, Ankara, ss.2, 8.

Eren, Ş. V., (1953), “Ben Deniz Çocuğuyum”, *Mavi*, S.5, Ankara, s.2.

Pırnar, T., (1953), “Georges Braque”, *Mavi*, S.5, Ankara, s.2.

Kocabekir, R. A., (1953), “İncecikten Ya’ar/Kış Günü Kar”, *Mavi*, S.5, Ankara, s.2.

Taşer, S., (1953), “Üç Hikaye”, *Mavi*, S.5, Ankara, ss.3, 8.

Yücel, F., (1953), “Veli”, *Mavi*, S.5, Anakara, s.3.

Bohça, A. Ş., (1953), “Düşünceler: İşveyle Fısıltıyla Gülüşle”, *Mavi*, S.5, Anakara, s.3.

Tekelioğlu, İ., (1953), “Güzel Şey”, *Mavi*, S.5, Ankara, s.3.

Daloğlu, O., (1953), “Tiyatro Meraklısı Dostuma Mektup”, *Mavi*, S.5, Ankara, ss.4, 6.

Güven, T., (1953), “Bir Bozkır masalı”, *Mavi*, S.5, Ankara, s.4.

Doyran, T., (1953), “Sinemada Bir Numaralı Mesele”, *Mavi*, S.5, Ankara, s.4.

Kıratlı, A. U., (1953), “Delice”, *Mavi*, S.5, Ankara, s.4.

Saydaş, Ő., (1953), “Piyanonun Tarihi”, *Mavi*, S.5, Ankara, ss.5, 7.

Arın, A., (1953), “Param – Parça”, *Mavi*, S.5, Ankara, s.5.

Uyguner, M., (1953), “Günaydın Yeryüzü”, *Mavi*, S.5, Ankara, s.5.

Ö. Sermet., (1953), “İnsan – Hayvan”, *Mavi*, S.5, Ankara, s.5.

Buyrukçu, M. O., (1953), “Öylesine”, *Mavi*, S.5, Ankara, s.6.

Mavi, (1953), “Sinema”, S.5, Ankara, s.7.

Mavi, (1953), “Müzik”, S.5, Ankara, s.7.

Mavi, (1953), “Resim”, S.5, Ankara, s.7.

Mavi, (1953), “İstanbul’dan Haberler”, S.5, Ankara, s.7.

Mavi, (1953), “Ankara’dan Haberler”, S.5, Ankara, s.7.

Ümit, N., (1953), “Dergiler Arasında”, *Mavi*, S.5, Ankara, s.7.

6. SAYI

Civelek, T., (1953), “Anadoluya Yöneliş”, *Mavi*, S.6, Ankara, s.1.

Mavi, (1953), “*Mavi*’den”, S.6, Ankara, s.1.

Zabunoğlu, Y. K., (1953), “Müsbet Fikirlerin Edebiyata Tesiri”, *Mavi*, S.6, Ankara, ss.1, 5.

Ruşenay, D., (1953), “Estetikte İki Görüş”, *Mavi*, S.6, Ankara, ss.1, 4.

- Şendil, S., (1953), “Eski Ev”, *Mavi*, S.6, Ankara, s.1.
- Arısoy, M. S., (1953), “Tiyatro Nereye Gidiyor”, *Mavi*, S.6, Ankara, ss.2, 4.
- Eren, Ş. V., (1953), “Kandırmaca”, *Mavi*, S.6, Ankara, s.2.
- Pırnar, T., (1953), “Paul Gauguin (1838 - 1903)”, *Mavi*, S.6, Ankara, ss.2-3.
- Saki, İ., (1953), “Cenuplu Olmayan”, *Mavi*, S.6, Ankara, s.3.
- Çiftçi, B., (1953), “Ellerin”, *Mavi*, S.6, Ankara, s.3.
- Bohça, A. Ş., (1953), “Hiciv ve Neyzen” *Mavi*, S.6, Ankara, s.3.
- Nutku, Ö., (1953), “Ramak Kaldı”, *Mavi*, S.6, Ankara, s.4.
- Kıratlı, A. U., (1953), “Gecelerin Türküsü”, *Mavi*, S.6, Ankara, s.4.
- Güven, T., (1953), “Bir Bozkır Masalı”, *Mavi*, S.6, Ankara, s.4.
- Arman, Ü., (1953), “Bir Bahar Günü S.”, *Mavi*, S.6, Ankara, s.5.
- Dökmeci, A., (1953), “Çocuk ve Fırın”, *Mavi*, S.6, Ankara, s.5.
- Yücel, F., (1953), “Kartal ve Şikarı”, *Mavi*, S.6, Ankara, s.5.
- Püsküllüoğlu, A., (1953), “Çukurova Baharı”, *Mavi*, S.6, Ankara, s.5.
- K. T D., (1953), “Hiçbir Şey Anlatmayan Hikâye”, *Mavi*, S.6, Ankara, s.6.
- Göksu, M. H., (1953), “Notlar”, *Mavi*, S.6, Ankara, ss.6-7.
- Mavi*, (1953), “İstanbuldan Haberler”, S.6, Ankara, s.7.
- Mavi*, (1953), “İstanbulda Edebiyat Metinleri”, S.6, Ankara, s.7.
- Mavi*, (1953), “Ankarada Tiyatro”, S.6, Ankara, s.7.
- Mavi*, (1953), “Konser”, S.6, Ankara, s.7.
- Mavi*, (1953), “Kerem”, S.6, Ankara, s.7.
- Mavi*, (1953), “Sergi”, S.6, Ankara, s.7.

Mavi, (1953), “Kıritik”, S.6, Ankara, s.7.

Mavi, (1953), “Klâsisizm”, S.6, Ankara, ss.7-8.

7. SAYI

Mavi, (1953), “Destan”, S.7, Ankara, ss.1-2.

Mavi, (1953), “*Mavi*’den”, S.7, Ankara, s.1

Pırnar, T., (1953), “Raoul Dufy”. *Mavi*, S.7, Ankara, ss.1-2.

Arısoy, M. S., (1953), “Yalnızlık Şiiri”, *Mavi*, S.7, Ankara, s.1.

Şendil, S., (1953), “Deste”, *Mavi*, S.7, Ankara, s.2.

Sezer, H. İ., (1953), “Yaşanacak Günlerimiz Var Bizim”, *Mavi*, S.7, Ankara, s.2.

K. T. D., (1953), “Paris’e Bahar Gelince”, *Mavi*, S.7, Ankara, ss.3, 6.

Tokmakçioğlu, E., (1953), “Demokrasi”, *Mavi*, S.7, Ankara, s.3.

Saydaş, Ş., (1953), “Gluck ve Müziği”, *Mavi*, S.7, Ankara, ss.3, 5.

Yazgan, E. N., (1953), “Bilmem ki”, *Mavi*, S.7, Ankara, s.3.

Minnetoğlu, İ., (1953), “İ. Minnetoğlu Cevap Veriyor”, *Mavi*, S.7, Ankara, s.4.

Özgenç, H., (1953), “Anlat Bana...”, *Mavi*, S.7, Ankara, s.4.

Kocabekir, R. A., (1953), “Birinci şiir”, *Mavi*, S.7, Ankara, s.4.

Alp, C., (1953), “İki Gözüme Mektup”, *Mavi*, S.7, Ankara, s.4.

Fincancıoğlu, Y., (1953), “Toprağı Altın Yapanların Şiiridir”, *Mavi*, S.7, Ankara, s.4.

Nutku, Ö., (1953), “Şiir ve Psikoloji”, *Mavi*, S.7, Ankara, s.5.

Sepken, T., (1953), “Yollar”, *Mavi*, S.7, Ankara, s.5.

Minnetoğlu, İ., (1953), *Mavi*, S.7, Ankara, s.5.

Bayraktar, F., (1953), “Bir Mahkûmun Hatıra Defteri”, *Mavi*, S.7, Ankara, s.5.

Yücel, T., (1953), “Akşam Keyfi”, *Mavi*, S.7, Ankara, s.6.

Tanaltay, E., (1953), “Sus”, *Mavi*, S.7, Ankara, s.6.

Oskay, B., (1953), “Korkuyorum”, *Mavi*, S.7, Ankara, s.6.

Fahri, E., (1953), “Kitaplar Arasında”, *Mavi*, S.7, Ankara, s.6.

Göksu, M. H., (1953), “Notlar”, *Mavi*, S.7, Ankara, s.7.

Sungur, E, T., (1953), “Sanat Olayları”, *Mavi*, S.7, Anakara, s.7.

8. SAYI

Arısoy, M. S., (1953), “Fetih ve Şiiri Üzerine..”, *Mavi*, S.8, Ankara, ss.1, 4.

Par, A, H., (1953), “Yiğitler Sabırsızlanıyor...”, *Mavi*, S.8, Ankara, s.1.

Minnetoğlu, İ., (1953), “İstanbul Fethi”, *Mavi*, S.8, Ankara, s.1.

Uyguner, M., (1953), “İstanbul’un Fethi ve Ünsal Özmen’in Destanı”, *Mavi*, S.8, Ankara, ss.1, 4.

Kocabekir, R, A., (1953), “Dayan Fatih Sultan Mehmedim Dayan”, *Mavi*, S.8, Ankara, s.2.

Zabunoğlu, Y, K., (1953), “Şiirimizde İstanbul”, *Mavi*, S.8, Ankara, ss.2, 5.

Hünalp, A., (1953), “İnsanoğlu”, *Mavi*, S.8, Ankara, s.2.

Sezer, H, İ., (1953), “Affet Develim”, *Mavi*, S.8, Ankara, s.2.

K. T, D., (1953), “ Kahrolsun Cebir – Geometri”, *Mavi*, S.8, Ankara, ss.3, 8.

Sungur, E, T., (1953), “Fethi Gördüm”, *Mavi*, S.8, Ankara, s.3.

Eren, Ş, V., (1953), “Fatih Türküleri”, *Mavi*, S.8, Ankara, s.3.

Bohça, A, Ş., (1953), “Şair Avni (Fatih)”, *Mavi*, S.8, Ankara, s.3.

Gürcan, N., (1953), “Ulubatlı Hasan”, *Mavi*, S.8, Ankara, s.3.

Civelek, T., (1953), “Ferman Fatihin İstanbul Bizim”, *Mavi*, S.8, Ankara, s.4.

Arman, Ü., (1953), “Sene 1453”, *Mavi*, S.8, Ankara, s.5.

Çağlı, E., (1953), “Bizimmiş”, *Mavi*, S.8, Ankara, s.5.

Göksu, M. H., (1953), “Notlar”, *Mavi*, S.8, Ankara, s.6.

Mavi, (1953), “Yapılamayan Edebiyat Metinimiz”, S.8, Ankara, s.7.

Mavi, (1953), “Orhan Burian’ı Kaybettik”, S.8, Ankara, s.7.

Mavi, (1953), “Yeni Şiir Şiir midir, Değil midir?”, S.8, Ankara, s.7.

Mavi, (1953), “S. Faik Mark Twain Cemiyetine Üye Seçildi”, S.8, Ankara, s.7.

Mavi, (1953), “Kız Lisesinin Resim Sergisi”, S.8, Ankara, s.7.

Mavi, (1953), “Fatih Piyesinin Temsili”, S.8, Ankara, s.7.

9. SAYI

Civelek, T., (1953), “Sanat’ta Devlet”, *Mavi*, S.9, Ankara, ss.1, 5.

Arman, Ü., (1953), “Çeşme”, *Mavi*, S.9, Ankara, s.1.

Çiftçi, B., (1953), “Uzaklarda Bir Şehir Vardı”, *Mavi*, S.9, Ankara, s.1.

Mavi, (1953), “*Mavi*’den”, S.9, Ankara, s.1,

Mavi, (1953), “Dünya Edebiyatı Üstün Sayısı”, S.9, Ankara, ss.1, 6.

Ümit, N., (1953), “İki Kitap Tenkidi Gece Gündüz”, *Mavi*, S.9, Ankara, ss.2-3.

Eren, Ş. V., (1953), “Beklenen Yağmur”, *Mavi*, S.9, Ankara, s.2.

Mutlu, İ. H., (1953), “Deniz”, *Mavi*, S.9, Ankara, s.2.

Doyran, T., (1953), “Fransız Tiyatrosu ve Paris”, *Mavi*, S.9, Ankara, s.2.

Mavi, (1953), “Burası Anadolu”, S.9, Ankara, s.3.

Buyrukçu, M. O., (1953), “Bu Yol Nereye Gider”, *Mavi*, S.9, Ankara, ss.3-4.

Güven, T., (1953), “Dörtbuçuk Altı”, *Mavi*, S.9, Ankara, s.3.

Eröncel, A., (1953), “Rüzgar”, *Mavi*, S.9, Ankara, s.3.

Mavi, (1953), “Dergiler Arasında”, S.9, Ankara, s.4.

Alp, C., (1953), “İki Gözüme Mektup”, *Mavi*, S.9, Ankara, s.4.

Özçelik, O. F., (1953), “Kaysı Dalım”, *Mavi*, S.9, Ankara, s.4.

Karamustafaoğlu, M. T., (1953), “Kırkbin Köyün Dilinden”, *Mavi*, S.9, Ankara, s.4.

Şendil, S., (1953), “Cevap Veriyor”, *Mavi*, S.9, Ankara, s.5.

Tayız, A., (1953), “Özlem”, *Mavi*, S.9, Ankara, s.5.

Mavi, (1953), “Söyleni”, S.9, Ankara, s.5.

Mavi, (1953), “Kübizm”, S.9, Ankara, s.5.

Turla, S., (1953), “Toprak”, *Mavi*, S.9, Ankara, s.5.

Yazgan, E. N., (1953), “Hep Böyle Düşünceliyim”, *Mavi*, S.9, Ankara, s.5.

Güngör, Y., (1953), “İlk Yaz”, *Mavi*, S.9, Ankara, s.6.

Özgenç, H., (1953), “Komşunun kızı”, *Mavi*, S.9, Ankara, s.6.

Mavi, (1953), “Fatih ve Bellini Filimi”, S.9, Ankara, s.6.

Mavi, (1953), “Fetih Yıldönümü”, S.9, Ankara, s.6.

Göksu, M. H., (1953), “Notlar”, *Mavi*, S.9, Ankara, s.7.

Mavi, (1953), “Ahmet Haşim”, S.9, Ankara, s.7.

Mavi, (1953), “M. Ş. Esendal”, S.9, Ankara, s.7.

10. SAYI

Civelek, T., (1953), “Sanatta Kalkınma”, *Mavi*, S.10, Ankara, s.1.

Yazgan, E. N., (1953), “Garip”, *Mavi*, S.10, Ankara, s.1.

- Kocadağ, F., (1953), “Hey Kaptan Kaptanım”, *Mavi*, S.10, Ankara, s.1.
- Mavi*, (1953), “İki Üstün Sayı”, S.10, Ankara, s.1.
- Ataç, N., (1953), “Cesaret İster”, *Mavi*, S.10, Ankara, s.2.
- Külebi, C., (1953), “Yeni Şiir”, *Mavi*, S.10, Ankara, s.2.
- Arman, Ü., (1953), “Saat Onikiyi İki Geçiyordu”, *Mavi*, S.10, Ankara, s.2.
- Kansu, C, A., (1953), “Şiirimizde Anadolu”, *Mavi*, S.10, Ankara, s.2.
- Tahsin, O., (1953), “İnsansız Şehir”, *Mavi*, S.10, Ankara, ss.2-3.
- Ergüven, A, R., (1953), “Yalnızlar’dan”, *Mavi*, S.10, Ankara, s.2.
- K. T, D., (1953), “Kahrolsun Cebir – Geometri”, *Mavi*, S.10, Ankara, ss.3, 8.
- Ergüven, J, G., (1953), “Canyoldaşıma Mektuplar’dan”, *Mavi*, S.10, Ankara, s.3.
- Kocabekir, R. A., (1953), “Herkes İçin Şiir”, *Mavi*, S.10, Ankara, s.3.
- E. M. Ş., (1953), “Feminist”, *Mavi*, S.10, Ankara, s.4.
- Püsküllüoğlu, A., (1953), “Tohum”, *Mavi*, S.10, Ankara, s.4.
- Mavi*, (1953), “Ataçizm – Yedinci Ok”, S.10, Ankara, s.4.
- Mavi*, (1953), “eşek - Sembolizm”, S.10, Ankara, s.4.
- Mavi*, (1953), “Gençlik - Yaşlılık”, S.10, Ankara, s.4.
- Mavi*, (1953), “Bir Adam – İki Hüküm”, S.10, Ankara, s.4.
- Sönmez, Ş., (1953), “Yollar ve İnsanlar”, *Mavi*, S.10, Ankara, s.4.
- Alp, C., (1953), “Lacivert Elbiseli Adam”, *Mavi*, S.10, Ankara, s.5.
- Mavi*, (1953), “Artam’a Cevap”, S.10, Ankara, ss.5.
- Dil, Ş., (1953), “Bir Çırpıda”, *Mavi*, S.10, Ankara, s.5.

Karamustafaoğlu, M. T., (1953), “Kırkbin Köyün Dilinden”, *Mavi*, S.10, Ankara, s.5.

Yücel, T., (1953), “Besleme”, *Mavi*, S.10, Ankara, s.6-7.

Ümit, N., (1953), “Dergiler Arasında”, *Mavi*, S.10, Ankara, s.7.

Ütük, E., (1953), “Varlık 21 Yaşına Bastı”, *Mavi*, S.10, Ankara, s.7.

11. SAYI

Civelek, T., (1953), “Edebiyatçılar Derneği”, *Mavi*, S.11, Ankara, s.1.

Berk, N. İ., (1953), “Suyun Sesi”, *Mavi*, S.11, Ankara, s.1.

Tanrıkut, H., (1953), “Kafa Hudutlarımızın Çizilişi, Genişlemesi ve Son Hadde Varışı”, *Mavi*, S.11, Ankara, ss.1, 6.

Yazgan, E, N., (1953), “Hasan Ustanın Ölümü”, *Mavi*, S.11, Ankara, s.2.

Çiftçi, B., (1953), “Denizlerin Şiirinden Bahsetmek İsteyen Şiir”, *Mavi*, S.11, Ankara, s.2.

Saba, Z. O., (1953), “Ne Demişler? Tanınmış Sanatçılarımızın Şiir Üstüne Düşünceleri”, *Mavi*, S.11, Ankara, s.2.

Necatigil, B., (1953), “Ne Demişler? Tanınmış Sanatçılarımızın Şiir Üstüne Düşünceleri”, *Mavi*, S.11, Ankara, s.2.

Eyüboğlu, S., (1953), “Ne Demişler? Tanınmış Sanatçılarımızın Şiir Üstüne Düşünceleri”, *Mavi*, S.11, Ankara, s.2.

Doyran, T., (1953), “Bir Dergiye Dair”, *Mavi*, S.11, Ankara, s.2.

Özgenç, H., (1953), “İlk”, *Mavi*, S.11, Ankara, s.2.

Buyrukçu, M. O., (1953), “Başka Türlü de Olabilir”, *Mavi*, S.11, Ankara, s.3, 8.

Nutku, Ö., (1953), “...”, *Mavi*, S.11, Ankara, s.3.

Karamustafaoğlu, M. T., (1953), “Bir Buğday, Bir Karınca”, *Mavi*, S.11, Ankara, s.3.

Mavi, (1953), “Edebiyatçılar Derneği Hakkında Genel Sekreter M. Sunullah ARISOY’un Düşünceleri”, S.11, Ankara, s.3.

Tarancı, C. S., (1953), “Edebiyatçılar Derneği Başkanlığından”, *Mavi*, S.11, Ankara, s.4.

Tahsin, O., (1953), “Santta Desen Birliği”, *Mavi*, S.11, Ankara, s.4.

Mavi, (1953), “Çocukluk – Paro”, S.11, Ankara, s.4.

Mavi, (1953), “Güzellik – Puro”, S.11, Ankara, s.4.

Mavi, (1953), “Coşmak – Yazmak”, S.11, Ankara, s.4.

Konuk, N., (1953), “Yalnızlığa Giriş”, *Mavi*, S.11, Ankara, s.4.

Tökin, F. H., (1953), “Olvido”, *Mavi*, S.11, Ankara, s.4.

Alp, C., (1953), “Hatırlayacaksın”, *Mavi*, S.11, Ankara, s.5.

Arman, Ü., (1953), “Samatyalı Mirima”, *Mavi*, S.11, Ankara, s.5.

Mavi, (1953), “Tevfik Fikret”, S.11, Ankara, s.5.

Yücel, T., (1953), “Gidenler ve Kalanlar”, *Mavi*, S.11, Ankara, s.6.

Sönmez, Ş., (1953), “M”, *Mavi*, S.11, Ankara, s.6.

Çağlı, E., (1953), “Yeter”, *Mavi*, S.11, Ankara, s.6.

Göksu, M. H., (1953), “Notlar”, *Mavi*, S.11, Ankara, s.7.

Ümit, N., (1953), “Dergiler Arasında”, *Mavi*, S.11, Ankara, s.7.

Mavi, (1953), “Üstün Sayılarımız”, S.11, Ankara, s.5.

Mavi, (1953), “*Mavi*’den”, S.11, Ankara, s.5.

12. SAYI

Arman, Ü., (1953), “Radyo’da San’at”, *Mavi*, S.12, Ankara, s.1.

Hüenalp, A., (1953), “Yalan”, *Mavi*, S.12, Ankara, s.1.

Erdost, M., (1953), “Deniz Aşırı”, *Mavi*, S.12, Ankara, s.1.

Dygulu, B. ve Uçkan, H. V., (1953), “Gide İle Claudel Arasındaki Dostluk”, *Mavi*, S.12, Ankara, ss.1, 5.

Mavi, (1953), “*Mavi*’nin Atatürke Selam Sayısı”, *Mavi*, S.12, Ankara, s.1.

Kanık, O. K., (1953), “Şiir ve Cemiyet”, *Mavi*, S.12, Ankara, s.2.

Yetkin, S. K., (1953), “Şiirin Yapısı”, *Mavi*, S.12, Ankara, s.2.

Uyguner, M., (1953), “Hayal Şiir”, *Mavi*, S.12, Ankara, s.2.

Ataman, Y., (1953), “Şiir Tercüme Etmenin Zor ve Kolay Tarafları”, *Mavi*, S.12, Ankara, s.2.

Buyrukçu, M. O., (1953), “Bitmeyen Yol...”, *Mavi*, S.12, Ankara, s.3.

Ergöncel, A., (1953), “Garip Rüzgâr”, *Mavi*, S.12, Ankara, s.3.

Doyran, T., (1953), “Orson Valles’e Dair”, *Mavi*, S.12, Ankara, s.3.

Şimşek, H., (1953), “Hatırası”, *Mavi*, S.12, Ankara, s.3.

Gedikoğlu, Ş., (1953), “Ahmet Haşim”, *Mavi*, S.12, Ankara, ss.4, 6.

D. A. N., (1953), “Franz Kafka’dan Üç Parça”, *Mavi*, S.12, Ankara, s.4.

Arısoy, M. S., (1953), “Fal”, *Mavi*, S.12, Ankara, s.4.

Esin, M., (1953), “Yoksul Filmciliğimiz”, *Mavi*, S.12, Ankara, s.5.

Çiftçi, B., (1953), “Ve Halâ Yıldızlara Açık Gözlerim”, *Mavi*, S.12, Ankara, s.5.

Hazar, Ö., (1953), “Uyuyan Adam”, *Mavi*, S.12, Ankara, s.6.

Ünsal, E., (1953), “Sevgi Denizindeki Yelken”, *Mavi*, S.12, Ankara, s.6.

Taşkın, E., (1953), “Yurdumun Falını Okuyorum”, *Mavi*, S.12, Ankara, s.6.

Göksu, M. H., (1953), “Notlar”, *Mavi*, S.12, Ankara, ss.6-7.

Muhsin, K., (1953), “İstanbul Mektubu”, *Mavi*, S.12, Ankara, s.7.

Mavi, (1953), “Paris’te Resim Satışı”, S.12, Ankara, s.7.

Mavi, (1953), “Atatürk Oratoryosu”, S.12, Ankara, s.7.

Mavi, (1953), “Film Festivali”, S.12, Ankara, s.7.

Mavi, (1953), “Dergimizin Üstün Sayıları”, S.12, Ankara, s.7.

Mavi, (1953), “Abone Devremiz”, S.12, Ankara, s.7.

Mavi, (1953), “İdil Biret ve Suna Kan’ın Konserleri”, S.12, Ankara, s.7.

13. SAYI

Civelek, T., (1953), “İkinci Yıla Girerken”, *Mavi*, S.13, Ankara, s.1.

Mavi, (1953), “Cumhuriyetimizin Otuzuncu Yılı”, S.13, Ankara, s.1.

Mavi, (1953), “*Mavi* Üstüne”, S.13, Ankara, ss.1, 6.

Hüenalp, A., (1953), “Kaçık”, *Mavi*, S.13, Ankara, s.1.

Buyrukçu, M. O., (1953), “Karşılık”, *Mavi*, S.13, Ankara, s.1.

Rado, Ş., (1953), “Şiir Anlayışımızda Yeni Bir Devir”, *Mavi*, S.13, Ankara, s.2.

Yerdeş, G., (1953), “Kavga”, *Mavi*, S.13, Ankara, s.2.

Doyran, T., (1953), “Sinemanın Yeni Yolu”, *Mavi*, S.13, Ankara, s.2.

Yazgan, E. N., (1953), “Mektup”, *Mavi*, S.13, Ankara, s.2.

Mavi, (1953), “Mektuplardan”, S.13, Ankara, s.2.

Saydaş, Ş., (1953), “Müziğin İngiltere’deki Gelişmesi”, *Mavi*, S.13, Ankara, ss.3, 6.

Ünsal, E., (1953), “Güney Yollarında”, *Mavi*, S.13, Ankara, s.3.

Altınok, İ., (1953), “Ankara’da Resim Sergileri”, *Mavi*, S.13, Ankara, s.3.

Eröncel, A., (1953), “Nil”, *Mavi*, S.13, Ankara, s.3.

Mavi, (1953), “M. Sunullah Arısoy Cevap Veriyor”, S.1, Ankara, ss.4, 6.

Arın, A., (1953), “Garipliğince”, *Mavi*, S.13, Ankara, s.4.

Mavi, (1953), “Şevket Raşit Hatipoğlu Diyor ki”, S.13, Ankara, s.4.

Arman, Ü., (1953), “Mermiler Vardı”, *Mavi*, S.13, Ankara, s.4.

Tahsin, O., (1953), “Gün Işığı”, *Mavi*, S.13, Ankara, s.5.

Karamustafaoğlu, M. T., (1953), “Ardıç Kuşu”, *Mavi*, S.13, Ankara, s.5.

Alp, Cahid., (1953), “Arkadaş”, *Mavi*, S.13, Ankara, ss.5-6.

Çiftçi, B., (1953), “Yağmur Sonatı”, *Mavi*, S.13, Ankara, s.5.

Duru, O., (1953), “Sevgi Yahut Kötüleme”, *Mavi* S.13, Ankara, s.6.

Mavi, (1953), “Müziğin Gelişmesi”, S.13, Ankara, s.6.

Mavi, (1953), “Basınımızda *Mavi*”, S.13, Ankara, s.7.

Mavi, (1953), “Abone Devresini Uzatıyoruz”, S.13, Ankara, s.7.

Mavi, (1953), “Nobel Edebiyat Mükâfatı ve Churchill”, S.13, Ankara, s.7.

Mavi, (1953), “Tiyatrolardan”, S.13, Ankara, s.7.

Mavi, (1953), “Son Olaylar Üzerine”, S.13, Ankara, s.7.

Muhsin, K., (1953), “İstanbul Mektubu”, *Mavi*, S.13, Ankara, s.7.

14. SAYI

Civelek, T., (1953), “Atatürk’e Selam”, *Mavi*, S.14, Ankara, s.1.

Mavi, (1953), “C Bayar Diyor ki”, S.14, Ankara, s.1.

Mavi, (1953), “İ. İnönü Diyor ki”, S.14, Ankara, s.1.

- Mavi*, (1953), “Bir Teklif”, S.14, Ankara, s.1.
- Mavi*, (1953), “Atatürk’ün Ölümü ve Dünya Basını”, S.14, Ankara, s.2.
- Küflü, A., (1953), “Kocatepe’de Bir İnsan”, *Mavi*, S.14, Ankara, s.3.
- Sezer, H. İ., (1953), “Atatürk”, *Mavi*, S.14, Ankara, s.3.
- Özerdim, S. N., (1953), “Anıt – Kabir”, *Mavi*, S.14, Ankara, s.3.
- Mavi*, (1953), “Atatürk ve Askerlik”, S.14, Ankara, s.3.
- Mavi*, (1953), “Atatürk ve Din”, S.14, Ankara, s.3.
- Dağlarca, F. H., (1953), “Sessizlik”, *Mavi*, S.14, Ankara, s.4.
- Arısoy, M. S., (1953), “Anıt – Kabir’ de Bir İşçi”, *Mavi*, S.14, Ankara, s.4.
- Mavi*, (1953), “Ben Diktatör Değilim...”, S.14, Ankara, s.4.
- Mavi*, (1953), “Atatürk’ü Niçin Severiz”, S.14, Ankara, s.4.
- Mavi*, (1953), “Rozvelt Demiş Ki”, S.14, Ankara, s.4.
- Mavi*, (1953), “Çörçil Demiş Ki”, S.14, Ankara, s.4.
- Yağcıoğlu, H., (1953), “Anıt – Kabir Üstüne Kantat’dan”, *Mavi*, S.14, Ankara, s.4.
- Zaimoğlu, Z. İ., (1953), “Atatürk’ten Çizgiler”, *Mavi*, S.14, Ankara, s.5.
- Par, A. H., (1953), “Bir Kamışın Macerası”, *Mavi*, S.14, Ankara, s.5.
- Mavi*, (1953), “Atatürk ve Hürriyet”, S.14, Ankara, s.5.
- Fincancıoğlu, Y., (1953), “Mustafa Kemal ve Ötekiler”, *Mavi*, S.14, Ankara, s.6.
- Tahsin, O., (1953), “Tanrı Ağıtı”, *Mavi*, S.14, Ankara, s.6.
- Arman, Ü., (1953), “...”, *Mavi*, S.14, Ankara, s.6.
- Yazgan, E. N., (1953), “Anıt – Kabir’de Yüreğim”, *Mavi*, S.14, Ankara, s.6.
- Danışman, B., (1953), “Kitap”, *Mavi*, S.14, Ankara, s.6.

Uçkan, H. V., (1953), “Mehmet’in Ağzından Mustafa Kemâl”, *Mavi*, S.14, Ankara, s.6.

Dil, Ş., (1953), “Arkasından”, *Mavi*, S.14, Ankara, s.6.

Minnetoğlu, İ., (1953), “Samsun’dan Anıttepe’ye”, *Mavi*, S.14, Ankara, s.7.

15. SAYI

Civelek, T., (1953), “Kavga mı”, *Mavi*, S.15, Ankara, s.1.

Arman, Ü., (1953), “Ellerimi Sormayın”, *Mavi*, S.15, Ankara, s.1.

Duygulu, B. ve Uçkan, H. V., (1953), “İki Mektup”, *Mavi*, S.15, Ankara, ss.1-2.

Arkaç, P., (1953), “Renoir”, *Mavi*, S.15, Ankara, ss.1-2.

Mavi, (1953), “*Mavi*’den”, S.15, Ankara, s.1.

Mavi, (1953), “Bir Tartışma Üzerine”, S.15, Ankara, s.2.

Arıkanlı, O., (1953), “Türkülerdeki Sır”, *Mavi*, S.15, Ankara, s.2.

Necatigil, B., (1953), “Bir Cevap”, *Mavi*, S.15, Ankara, s.2.

Tahsin, O., (1953), “Behçet Necatigil’e”, *Mavi*, S.15, Ankara, s.2.

Tarus, İ., (1953), “Seni Affettik”, *Mavi*, S.15, Ankara, s.3.

Çağlı, E., (1953), “Bilmediğim”, *Mavi*, S.15, Ankara, s.3.

Mavi, (1953), “Anadolu İzlenimleri”, S.15, Ankara, s.3.

Makal, M., (1953), “İzin”, *Mavi*, S.15, Ankara, ss.3, 5.

Çelikel, H., (1953), “Ahir Zaman”, *Mavi*, S.15, Ankara, s.3.

Kaplan, M., (1953), “Erik Kurusu”, *Mavi*, S.15, Ankara, s.3.

Mavi, (1953), “Orhan Veli Ölümünden Sonra Yazılanlardan”, S.15, Ankara, s.3.

Mavi, (1953), “Orhan Veli Hayatını Anlatıyor”, S.15, Ankara, s.3.

Mavi, (1953), “Orhan Veli Diyordu Ki”, S.15, Ankara, s.3.

Veli, O., (1953), “Dağ Başı”, *Mavi*, S.15, Ankara, s.3.

Veli, O., (1953), “İstanbul İçin Davet”, *Mavi*, S.15, Ankara, s.3.

Veli, O., (1953), “Eskiler Alıyorum”, *Mavi*, S.15, Ankara, s.3.

Veli, O., (1953), “Ayrılış”, *Mavi*, S.15, Ankara, s.3.

Veli, O., (1953), “Edith Almera”, *Mavi*, S.15, Ankara, s.3.

Alp, C., (1953), “Kasım’ın Üçü Veya Ölümüne Yakın Olmak”, *Mavi*, S.15, Ankara, s.4.

Demirkan, F., (1953), “Denizin Getirdikleri”, *Mavi*, S.15, Ankara, s.4.

Altınok, İ., (1953), “Ankara’daki Sergiler”, *Mavi*, S.15, Ankara, s.5.

Muhsin, K., (1953), “Balabanla Bir Konuşma”, *Mavi*, S.15, Ankara, s.5.

Mavi, (1953), “Nuri İyem’in Sergisi”, S.15, Ankara, s.5.

Mavi, (1953), “Ankara’dan Haberler”, S.15, Ankara, s.5.

Mavi, (1953), “Haberler”, S.15, Ankara, s.5.

Mavi, (1953), “Abone Devresini Uzatıyoruz”, S.15, Ankara, s.5.

16. SAYI

Mavi, (1954), “Bu Sayımız”, S.16, Ankara, s.1.

Lorca, F. G., (1954), “Atlının Türküsü”, *Mavi*, S.16, Ankara, s.1.

Anday, M. C., (1954), “Amerikan Edebiyatı”, *Mavi*, S.16, Ankara, ss.1, 3.

Mavi, (1954), “İspanyol Edebiyatı”, S.16, Ankara, s.2.

Lorca, F. G., (1954), “Sevil Sokaklarında Antonito El Camborionun Hürriyetine Kıydılar”, *Mavi*, S.16, Ankara, s.2.

Mavi, (1954), “Rimas”, S.16, Ankara, s.2.

- Mavi*, (1954), “Birmanya Edebiyatı”, S.16, Ankara, s.2.
- Mavi*, (1954), “Nepal Edebiyatı”, S.16, Ankara, s.2.
- Mavi*, (1954), “Portekiz Edebiyatı”, S.16, Ankara, s.2.
- Mavi*, (1954), “Arap Edebiyatı”, S.16, Ankara, s.2.
- Mavi*, (1954), “Ermeni Edebiyatı”, S.16, Ankara, s.2.
- Ataman, Y., (1954), “Kız Delisi”, *Mavi*, S.16, Ankara, s.3.
- Mavi*, (1954), “Annabell Lee”, S.16, Ankara, s.3.
- Taşer, S., (1954), “Eğer Karnın Açsa”, *Mavi*, S.16, Ankara, s.3.
- Ataman, Y., (1954), “A. B. Devletleri Edebiyatında Zenci Şiirinin Yeri”, *Mavi*, Ankara, S.16, Ankara, s.4.
- Mavi*, (1954), “Fenton Johnson”, S.16, Ankara, s.4.
- Johnson, F., (1954), “Kırmızılı Kadın”, S.16, Ankara, s.4.
- Spiritual., (1954), “Kör Adam”, *Mavi*, S.16, Ankara, ss..
- Blues., (1954), “Kara Gün Şarkısı”, *Mavi*, S.16, Ankara, ss..
- Mavi*, (1954), “Langston Hughes”, S.16, Ankara, s.4.
- Hughes, L., (1954), “Florida Yol İşçileri”, *Mavi*, S.16, Ankara, s.4.
- Mavi*, (1954), “İngiliz Edebiyatı”, S.16, Ankara, s.5.
- Kakıncı, T. D., (1954), “Uzak ve Yakın”, *Mavi*, S.16, Ankara, s.5.
- Mavi*, (1954), “Danimarka Edebiyatı”, S.16, Ankara, s.5.
- Ataman, Y., (1954), “...”, *Mavi*, S.16, Ankara, s.5.
- Anday, M. C., (1954), “Deniz Humması”, *Mavi*, S.16, Ankara, s.5.
- Mavi*, (1954), “Japon Edebiyatı”, S.16, Ankara, s.6.

Mavi, (1954), “Bir Japon Issa (1763 - 1827)”, S.16, Ankara, s.6.

Ataman, Y., (1954), “Zenkoji Kapısındaki Dilencilerin Sefaleti”, *Mavi*, S.16, Ankara, s.6.

Ataman, Y., (1954), “Eta’ da Dokunmazlar”, *Mavi*, S.16, Ankara, s.6.

Kocabekir, R. A., (1954), “Japon Şiiri Üzerine”, *Mavi*, S.16, Ankara, s.6.

Mavi, (1954), “Kafkas Edebiyatı”, S.16, Ankara, s.6.

Mavi, (1954), “Mançurya Edebiyatı”, S.16, Ankara, s.6.

Mavi, (1954), “İran Edebiyatı”, S.16, Ankara, s.7.

Mavi, (1954), “Efgan Edebiyatı”, S.16, Ankara, s.7.

Mavi, (1954), “Tibet Edebiyatı”, S.16, Ankara, s.7.

Mavi, (1954), “Bulgar Edebiyatı”, S.16, Ankara, s.7.

Altınok, İ., (1954), “Ankara’daki Resim Sergileri”, *Mavi*, S.16, Ankara, s.7.

Mavi, (1954), “Bülücüstan Edebiyatı”, S.16, Ankara, s.7.

Mavi, (1954), “Güney Afrika Birliği Edebiyatı”, S.16, Ankara, s.7.

Ataman, Y., (1954), “Bir Amerikan Zenci Şarkısı Gittin Gideli”, *Mavi*, S.16, Ankara, s.7.

17. SAYI

Civelek, T., (1954), “Sanatta İyimserlik Kötümserlik”, *Mavi*, S.17, Ankara, s.1.

Bayraktar, F., (1954), “Kara Yazı”, *Mavi*, S.17, Ankara, s.1.

Duygulu, B. ve Üçkan, H. V., (1954), “Gide – Claudel Mektuplaşması”, *Mavi*, S.17, Ankara, ss.1, 5.

Nutku, Ö., (1954), “Eugene O’Neill”, *Mavi*, S.17, Ankara, ss.1-2.

Alp, C., (1954), “Arkadaş”, *Mavi*, S.17, Ankara, s.2.

- T, N. G., (1954), “Divina Commedia”, *Mavi*, S.17, Ankara, s.2.
- İyikan, A., (1954), “Anahtarın Deliğinden”, *Mavi*, S.17, Ankara, s.3.
- Çelikel, H., (1954), “Çam – Kazığı”, *Mavi*, S.17, Ankara, s.3.
- Güngör, Y., (1954), “Hacamat”, *Mavi*, S.17, Ankara, s.3.
- Altan, A., (1954), “İnsanlar İçin Yaşamak”, *Mavi*, S.17, Ankara, s.3.
- Saydaş, Ş., (1954), “Haydn’ın Müziği”, *Mavi*, S.17, Ankara, s.4.
- Belen, E. A., (1954), “Ne Düşünürsün?”, *Mavi*, S.17, Ankara, s.4.
- Hazar, Ö., (1954), “Eleştirme”, *Mavi*, S.17, Ankara, s.4.
- Toköz, H., (1954), “Seninle”, *Mavi*, S.17, Ankara, s.4.
- Hünelp, A., (1954), “Sonra Deniz Sustu”, *Mavi*, S.17, Ankara, s.5.
- Hazinedaroğlu, Z., (1954), “Pasifik”, *Mavi*, S.17, Ankara, s.5.
- Mavi*, (1954), “Ankara’da Müzik”, S.17, Ankara, ss.5-6.
- Eren, Ş. V., (1954), “Duyuyor musun?”, *Mavi*, S.17, Ankara, s.6.
- Hikmet, A., (1954), “Çilek Mevsimi”, *Mavi*, S.17, Ankara, s.6.
- Yücel, T., (1954), “Teselli”, *Mavi*, S.17, Ankara, s.6.
- Danışman, B., (1954), “Bağlamın Telleri”, *Mavi*, S.17, Ankara, s.6.
- Bozdağa, M., (1954), “Tavsiye”, *Mavi*, S.17, Ankara, s.6.
- Mavi*, (1954), “İstanbul Haberleri”, S.17, Ankara, s.7.
- Mavi*, (1954), “Perihan Yanal’ın Ölümü”, S.17, Ankara, s.7.
- Mavi*, (1954), “İsmail Habib Sevük’ü Kaybettik”, S.17, Ankara, s.7.
- Mavi*, (1954), “Ankara Haberleri Dergiler Kritiği”, S.17, Ankara, s.7.
- Mavi*, (1954), “Edebiyatçılar Derneğinin Toplantıları”, S.17, Ankara, s.7.

Mavi, (1954), “C. S. Tarancının Hastalığı”, S.17, Ankara, s.7.

Mavi, (1954), “Kâğıtla Tartılan Şair”, S.17, Ankara, s.7.

Mavi, (1954), “Düzeltilme”, S.17, Ankara, s.7.

18. SAYI

Aksal, S. K., (1954), “Şiir Gibi”, *Mavi*, S.18, Ankara, ss.1, 7.

Sümer, A., (1954), “Georges Feydeau”, *Mavi*, S.18, Ankara, ss.1-2.

Yüce, K. S., (1954), “İnatçı”, *Mavi*, S.18, Ankara, s.1.

Yazgan, E. N., (1954), “İkinci Nesil – Üçüncü Nesil”, *Mavi*, S.18, Ankara, s.2.

Çiftçi, B., (1954), “Yağmurlu İstanbul”, *Mavi*, S.18, Ankara, s.2.

Duru, O., (1954), “Plâjda”, *Mavi*, S.18, Ankara, s.3.

Yalçındağ, Ş., (1954), “Bir Köy Hekiminin Notlarından”, *Mavi*, S.18, Ankara, ss.3, 5.

Çetin, İ., (1954), “Eski Dile Rağbet”, *Mavi*, S.18, Ankara, s.3.

Erdost, M., (1954), “Hep Bu Saatte”, *Mavi*, S.18, Ankara, s.3.

Alp, C., (1954), “Arkadaş”, *Mavi*, S.18, Ankara, s.4.

Çağlı, E., (1954), “Şimdi”, *Mavi*, S.18, Ankara, s.4.

Arman, Ü., (1954), “İstakozlu Şiir”, *Mavi*, S.18, Ankara, s.4.

Nutku, Ö., (1954), “Thornton Wilder”, *Mavi*, S.18, Ankara, s.4.

Altınok, İ., (1954), “Helikon’da Dört Gencin Resim Sergisi”, *Mavi*, S.18, Ankara, s.4.

Ecevit, B., (1954), “Türkiyeli Sanatçıya On Emir”, *Mavi*, S.18, Ankara, s.5.

Ergüven, J. G., (1954), “Ellerim”, *Mavi*, S.18, Ankara, s.5.

Cansever, E., (1954), “Non – Figüratif”, *Mavi*, S.18, Ankara, s.5.

Altındağ, S., (1954), “Sarı Kız”, *Mavi*, S.18, Ankara, ss.6-7.

Mavi, (1954), “İstanbul Haberleri”, S.18, Ankara, s.7.

Mavi, (1954), “Ankarada Müzik”, S.18, Ankara, s.7.

19. SAYI

Mavi, (1954), “Georges Duhamel”, S.19, Ankara, s.1.

Duhamel, G., (1954), “Aydın Yetiştirmek”, S.19, Ankara, s.1.

Nutku, Ö., (1954), “J. B. Priestley”, *Mavi*, S.19, Ankara, s.1.

Kocabekir, R. A., (1954), “Çeyrek Asır Şiirinden Üç İmza”, *Mavi*, S.19, Ankara, ss.2.

Çiftçi, B., (1954), “Karanlık”, *Mavi*, S.19, Ankara, s.2.

Erdost, M., (1954), “Köy Konusu”, *Mavi*, S.19, Ankara, s.2, 6.

Buyrukçu, M. O., (1954), “Uykudan Sonra”, *Mavi*, S.19, Ankara, ss.3, 6.

Arman, Z., (1954), “Mektup”, *Mavi*, S.19, Ankara, s.3.

Mavi, (1954), “Kitap Bolluğu”, S.19, Ankara, s.3.

Sümer, G., (1954), “Üç Arkadaş”, *Mavi*, S.19, Ankara, s.3.

Mavi, (1954), “Suat Taşer Diyor ki”, S.19, Ankara, ss.4, 6.

Sümer, A., (1954), “Tiyatroda Genel Prova ve Galalar”, *Mavi*, S.19, Ankara, s.4.

Halil, İ., (1954), “...”, *Mavi*, S.19, Ankara, s.4.

Oktay, A., (1954), “Kendi Kendisile Çelişen yahut Sokaktaki Adam’a Dair”, *Mavi*, S.19, Ankara, s.5.

Süreyya, C., (1954), “Eski Kadınlar”, *Mavi*, S.19, Ankara, s.5.

Kavdır, Y., (1954), “Yayımlar Üstüne”, *Mavi*, S.19, Ankara, s.5.

Esin, M. A., (1954), “Sinema Haberleri”, *Mavi*, S.19, Ankara, s.7.

Mavi, (1954), “Haberler”, S.19, Ankara, s.7.

Mavi, (1954), “Ayın Naneleri”, S.19, Ankara, s.7.

Karaca, M., (1954), “Tuluat Politikası mı – Tuluat Tiyatrosu mu?”, *Mavi*, S.19, Ankara, s.7.

20. SAYI

Mavi, (1954), “Sait Faik Abasıyanık *Mavi* İçin Demişti ki”, S.20, Ankara, s.1.

Anday, M. C., (1954), “Sait Faik’in Dili”, *Mavi*, S.20, Ankara, s.1.

Hançerlioğlu, O., (1954), “Sait Faik Üzerine”, *Mavi*, S.20, Ankara, s.1.

Mavi, (1954), “Arkasından”, S.20, Ankara, ss.1, 6-7.

Kakıncı, T. D., (1954), “Usta”, *Mavi*, S.20, Ankara, s.2.

Erdost, M., (1954), “Tek Ayak Üstüne”, *Mavi*, S.20, Ankara, s.2.

Hazinedaroğlu, Z., (1954), “Bir şiir”, *Mavi*, S.20, Ankara, ss.2.

Nida, Ö., (1954), “Bir Askerin Mektubu”, *Mavi*, S.20, Ankara, s.2.

Sümer, G., (1954), “Bir Hikâye Sarhoş Oldu”, *Mavi*, S.20, Ankara, s.3.

Oktay, A., (1954), “Mevsim Sonbahar”, *Mavi*, S.20, Ankara, s.3.

Altınok, İ., (1954), “XV. Devlet Resim ve Heykel Sergisi”, *Mavi*, S.20, Ankara, ss.3, 7.

Özmez, O. T., (1954), “Sait Faik’le Son Konuşma”, *Mavi*, S.20, Ankara, s.4.

Hâluk, O., (1954), “Yarıda Kalan Hikâye”, *Mavi*, S.20, Ankara, s.4.

Yüce, K. S., (1954), “Bekârlar Sokağı”, *Mavi*, S.20, Ankara, s.4.

Mavi, (1954), “Ayın Naneleri”, S.20, Ankara, s.4.

İlhan, A., (1954), “Attilâ İlhan’ın Açıklaması”, *Mavi*, S.20, Ankara, s.4.

Eren, Ş. V., (1954), “Falci”, *Mavi*, S.20, Ankara, s.5.

Bayraktar, F., (1954), “İskeledeki Şair”, *Mavi*, S.20, Ankara, s.5.

Abasıyanık, S. F., (1954), “Semaver”, *Mavi*, S.20, Ankara, s.5.

Tunalıgil, B. G., (1954), “Zeçko Mehmedin Düşündükleri”, *Mavi*, S.20, Ankara, s.6.

Aydın, K., (1954), “Dergiler Gazeteler Arasından”, *Mavi*, S.20, Ankara, s.7.

Mavi (1954), “Haberler”, S.20, Ankara, s.7

21. SAYI

İlhan, A., (1954), “Sosyal Realizm Münasebetleri Yahut Başlangıç”, *Mavi*, S.21, Ankara, ss.1-2.

Esin, M. A., (1954), “Yerli Filmciliğimiz Üzerine”, *Mavi*, S.21, Ankara, ss.1, 7.

Mavi, (1954), “Sanat Dünyamız”, S.21, Ankara, s.2.

Mavi, (1954), “Okuyucularımıza Emeklilik”, S.21, Ankara, s.2.

Yurdakul, N., (1954), “...Bu Şiir Bir Sıcaklığı Özler”, *Mavi*, S.21, Ankara, s.2.

Kakıncı, T. D., (1954), “Fotoğrafçımın Karısı İda”, *Mavi*, S.21, Ankara, s.2.

Gruda, Y., (1954), “Şataraban Faslı veya Öteki Adam VII”, *Mavi*, S.21, Ankara, s.3.

Mavi, (1954), “Selâhaddin Batu, Hürlük Üzerine Kanun Vâzediyor”, S.21, Ankara, s.3.

Nutku, Ö., (1954), “Robert Nathan”, *Mavi*, S.21, Ankara, s.4.

Sümer, G., (1954), “Karanlıkta Bir Adam”, *Mavi*, S.21, Ankara, s.4.

Oktay, A., (1954), “İki Uyku Arasında”, *Mavi*, S.21, Ankara, s.4.

Sümer, A., (1954), “2 x 2 = 4?”, *Mavi*, S.21, Ankara, s.5.

Akdağ, T., (1954), “Le Rendez – Vous”, *Mavi*, S.21, Ankara, s.5.

Arman, Ü.,(1954), “...”, *Mavi*, S.21, Ankara, s.5.

Erdost, M., (1954), “Küçük Evlerin Saadeti”, *Mavi*, S.21, Ankara, s.5.

Yazgan, E. N., (1954), “Geceyarısı”, *Mavi*, S.21, Ankara, s.5.

Buyrukçu, M. O., (1954), “Bulutlarda Bir Arslan”, *Mavi*, S.21, Ankara, ss.6, 8.

Ünal, V., (1954), “Dergiler – Gazeteler”, *Mavi*, S.21, Ankara, s.7.

Mavi, (1954), “Tatil Abonesi”, S.21, Ankara, s.7.

Mavi, (1954), “Arkasından”, S.21, Ankara, s.7.

Mavi, (1954), “Ayın Naneleri”, S.21, Ankara, s.7.

22. SAYI

İlhan, A., (1954), “Sosyal ve Estetik Bir Platform Lüzumu”, *Mavi*, S.22, Ankara, ss.1, 7.

Arman, Ü., (1954), “Karanlıkta Kalanlar”, *Mavi*, S.22, Ankara, s.1.

Edgü, F., (1954), “Birselin İlkeleri”, *Mavi*, S.22, Ankara, s.2.

Mavi, (1954), “Okuyucularımıza Emeklilik”, S.22, Ankara, s.2.

Baykurt, F., (1954), “Anadolu İzlenimleri: Öğretmen”, *Mavi*, S.22, Ankara, ss.2, 7.

Sümer, G., (1954), “Sokağa Dökülen Kan yahut Uzaklarda Olmak”, *Mavi*, S.22, Ankara, s.3.

Mavi, (1954), “Ayın Naneleri”, S.22, Ankara, s.3.

Erdost, M., (1954), “Tek Ayak Üstünde”, *Mavi*, S.22, Ankara, ss.3, 6.

Gruda, Y., (1954), “Superposes Yahut Son Adamın Macerası – I”, *Mavi*, S.22, Ankara, s.4.

Mavi, (1954), “Hesaplaşma”, S.22, Ankara, s.4.

Mavi, (1954), “Bir Açıklama”, S.22, Ankara, s.4.

Sümer, A., (1954), “İ. Ü. T. B. Gençlik Tiyatrosu ve Düşündürdükleri”, *Mavi*, S.22, Ankara, s.5.

Oktay, A., (1954), “İncesu Yokuşundaki Ev veya Bırakılmışlar”, *Mavi*, S.22, Ankara, s.5.

Özlu, D., (1954), “Köşe Başı”, *Mavi*, S.22, Ankara, s.6.

Mavi, (1954), “Orhan Veli Sokağı”, S.22, Ankara, s.6.

Mavi, (1954), “Yunus Nadi Mükâkafatı”, S.22, Ankara, s.6.

Mavi, (1954), “Atina Radyosu”, S.22, Ankara, s.6.

Mavi, (1954), “Türkiye Edebiyatçılar Derneği”, S.22, Ankara, s.6.

Aydın, K., (1954), “Dergiler Arasında”, *Mavi*, S.22, Ankara, s.7.

23. SAYI

Çiftçi, B., (1954), “Siyah Kuşlar Üvertürü”, *Mavi*, S.23, Ankara, s.1.

Mavi, (1954), “Biz Sana Ey İnsanoğlu”, S.23, Ankara, s.1.

Mavi, (1954), “Sahte Bir Peygamber J. P. Satre”, S.23, Ankara, s.1, 7.

Oktay, A., (1954), “Fazıl Hüsnü’ün Evveli – Sonrası”, *Mavi*, S.23, Ankara, s.2, 7.

Mavi, (1954), “Okuyucularımıza Emeklilik”, S.23, Ankara, s.2.

Pamir, T., (1954), “...”, *Mavi*, S.23, Ankara, s.2.

Edgü, F., (1954), “Büyük Yolumuz”, *Mavi*, S.23, Ankara, s.3.

Ünal, V., (1954), “Dergiler Arasında”, *Mavi*, S.23, Ankara, s.3.

Arıkanlı, O., (1954), “Maça Kızı”, *Mavi*, S.23, Ankara, s.4.

İlhan, A., (1954), “Sosyal Realizm’in Halkçılığı, Milliyetçiliği, İstiklâlçiliği”, *Mavi*, S.23, Ankara, ss.4-5, 7.

Gürcan, N., (1954), “Övgüsü”, *Mavi*, S.23, Ankara, s.5.,

Erdost, M., (1954), “Otursam Senin Şiirini Söylimesem”, *Mavi*, S.23, Ankara, s.5.

Güvenç, Ö. F., (1954), “İnsan”, *Mavi*, S.23, Ankara, s.5.

Demirkan, F., (1954), “Bir Ara Buralarda Gözüktün”, *Mavi*, S.23, Ankara, s.5.

Altındğ, S., (1954), “İzin”, *Mavi*, S.23, Ankara, ss.6-7.

Çubukçu, O., (1954), “Hüseyine ve Bütün Çocuklara Mektup”, *Mavi*, S.23, Ankara, s.6.

Rona, G., (1954), “Bir Kötü Adam”, *Mavi*, S.23, Ankara, s.6.

Beyi, S., (1954), “Ti”, *Mavi*, S.23, Ankara, s.7.

24. SAYI (Son yaprağı yok.)

İlhan, A., (1954), “Sosyal Realizm’in İktisadi ve Sosyal Tutumu”, *Mavi*, S.24, Ankara, ss.1, 6.

Mavi, (1954), “Sahte Bir Peygamber”, S.24, Ankara, ss.1-2.

Hikmet, A., (1954), “Sürgün Gecesi”, *Mavi*, S.23, Ankara, s.1.

Edgü, F., (1954), “Toplum ve Sanatçı”, *Mavi*, S.24, Ankara, s.2.

Süreyya, C., (1954), “Piyale”, *Mavi*, S.24, Ankara, s.2.

Mavi, (1954), “Okuyucularımıza Emeklilik”, S.24, Ankara, s.2.

Sümer, G., (1954), “Bir Avuç Elül”, *Mavi*, S.24, Ankara, s.3.

Baykurt, F., (1954), “Şahan”, *Mavi*, S.24, Ankara, s.3.

Oktay, A., (1954), “İkinci Sarhoşluk”, *Mavi*, S.24, Ankara, s.4.

Erdost, M., (1954), “Tek Ayak Üstünde – Yeniden”, *Mavi*, S.24, Ankara, ss.4-5.

Nutku, Ö., (1954), “Üçüncü Gece”, *Mavi*, S.24, Ankara, s.5.

Eröncel, A., (1954), “Bundan Böyle”, *Mavi*, S.24, Ankara, s.5.

Buyrukçu, M. O., (1954), “Komşu Kızı”, *Mavi*, S.24, Ankara, s.6.

25. SAYI

Mavi, (1954), “Birkaç Söz”, S.25, Ankara, ss.3-4.

Mavi, (1954), “Bir Açıklama”, S.25, Ankara, s.4.

Bisbee, E., (1954), “Türklerin Edebî Şefi”, *Mavi*, S.25, Ankara, ss.5-6.

Halil, İ., (1954), “...”, *Mavi*, S.25, Ankara, s.6.

Par, A. H., (1954), “Kartal Bakışlı Deha’dan: İzmir’e Doğru...”, *Mavi*, S.25, Ankara, s.7.

Oktay, A., (1954), “Eskimeyen Usta ve Millî Mücadele Ruhu”, *Mavi*, S.25, Ankara, ss.8-10.

Nutku, Ö., (1954), “Dört Ses Üzerine Aşk Temleri”, *Mavi*, S.25, Ankara, s.11.

Güçbilmez, C., (1954), “Oldu Bitmedi”, *Mavi*, S.25, Ankara, ss.12-14.

Mavi, (1954), “Değerli Okuyucularımız”, S.25, Ankara, s.14.

Mavi, (1954), “Yeni Abone Şartlarımız”, S.25, Ankara, s.14.

Çiftçi, B., (1954), “Siyah Kuşlar Üvertürü”, *Mavi*, S.25, Ankara, s.15.

Civelek, T., (1954), “Atatürk Toprak ve Ateş”, *Mavi*, S.25, Ankara, s.16.

Arman, Ü., (1954), “Bir Japon Şarkısından Üç Nokta”, *Mavi*, S.25, Ankara, s.16.

Mavi, (1954), “Keçiler Adası”, S.25, Ankara, s.17.

Sümer, G., (1954), “Parisi Düşünen Şiir”, *Mavi*, S.25, Ankara, ss.18-19.

Özlu, D., (1954), “Tiyatro”, *Mavi*, S.25, Ankara, ss.20-21, 23.

Gruda, Y., (1954), “Son Adam ve İbrâm”, *Mavi*, S.25, Ankara, ss.22-24.

Güney, B., (1954), “Gerçek Sanatçı ve Kitap Sevgisi”, *Mavi*, S.25, Ankara, s.25.

Mavi, (1954), “Nobel Mükâfatı Hemingway’ e Verildi”, S.25, Ankara, s.26.

Altınok, İ., (1954), “Ankara’ da Sergi Mevsimi”, *Mavi*, S.25, Ankara, s.27.

Duru, O., (1954), “Barbar”, *Mavi*, S.25, Ankara, ss.28-29.

Bertan, M., (1954), “Herkes Olan Adam”, *Mavi*, S.25, Ankara, ss.30-31.

Mavi, (1954), “Okuyucularımıza Emeklilik”, S.25, Ankara, s.33.

26. SAYI

Oktay, A., (1955), “Ohan Veli'nin Yeri”, *Mavi*, S.26, Ankara, ss.3-4, 27-29.

Veli, O., (1955), “Hürriyete Doğru”, *Mavi*, S.26, Ankara, s.5.

Mavi, (1955), “Soruşturma”, S.26, Ankara, s.6.

Mavi, (1955), “Bekir Çiftçi Cevap Veriyor”, S.26, Ankara, s.7.

Mavi, (1955), “Özdemir Nutku Cevap Veriyor”, S.26, Ankara, s.8.

Mavi, (1955), “Ahmet Oktay Cevap Veriyor”, S.26, Ankara, s.9.

Mavi, (1955), “Tahsin Yücel Cevap Veriyor”, S.26, Ankara, s.10.

Gruda, Y., (1955), “Son Adam ve İbrâm”, *Mavi*, S.26, Ankara, s.11.

Sümer, G., (1955), “Eski Ninni”, *Mavi*, S.26, Ankara, ss.12-13.

Arman, Ü., (1955), “Büyük Işık yahut Gözlerin”, *Mavi*, S.26, Ankara, s.14.

Unur, A. R., (1955), “İstanbul Mektubu”, *Mavi*, S.26, Ankara, s.15.

Yazgan, E. N., (1955), “İzmir Mektubu”, *Mavi*, S.26, Ankara, ss.16-17.

Nutku, Ö., (1955), “Bhagavad – Gita veya Tanrılar Dansı”, *Mavi*, S.26, Ankara, ss.18-19.

Edgü, F., (1955), “Üç Artı Bir”, *Mavi*, S.26, Ankara, ss.20-23.

Tosun, E., (1955), “Tanrılar ve İnsanlar”, *Mavi*, S.26, Ankara, s.24.

Altınok, İ., (1955), “Dünya Çocuk Resim Sergisi ve Resim Öğretmeni”, *Mavi*, S.26, Ankara, ss.25-26.

Mavi, (1955), “Okuyucularımıza Emeklilik”, S.26, Ankara, s.32.

27. SAYI

Nutku, Ö., (1955), “Şiirde Beş Unsur”, *Mavi*, S.27, Ankara, ss.3-4, 28-30.

- Oktay, A., (1955), “Kötü Kadınlara Ballad”, *Mavi*, S.27, Ankara, s.5.
- Mavi*, (1955), “Soruşturma”, S.27, Ankara, ss.6.
- Mavi*, (1955), “Bumin Güney Cevap Veriyor”, S.27, Ankara, s.6.
- Mavi*, (1955), “Demir Özlü Cevap Veriyor”, S.27, Ankara, s.7.
- Mavi*, (1955), “Güner Sümer Cevap Veriyor”, S.27, Ankara, ss.7-8.
- Yavuz, H., (1955), “Birisini İçin Aşk Şarkısı”, *Mavi*, S.27, Ankara, s.8.
- Özyalçiner, A., (1955), “Devriye Ahmet”, *Mavi*, S.27, Ankara, s.9.
- Ünal, V., (1955), “Limelight”, *Mavi*, S.27, Ankara, s.10.
- Arıkanlı, O., (1955), “Maça Kızı”, *Mavi*, S.27, Ankara, ss.11-13.
- Tosun, E., (1955), “On İkinci Gece”, *Mavi*, S.27, Ankara, ss.14-15.
- Unur, A. R., (1955), “İstanbul Mektubu”, *Mavi*, S.27, Ankara, ss.16-17.
- Bertan, M., (1955), “Ayakta Sevişenler Kahvesi”, *Mavi*, S.27, Ankara, ss.18-19.
- Özlü, D., (1955), “Sokakta”, *Mavi*, S.27, Ankara, ss.20-22.
- Okur, Y., (1955), “Bir Gün”, *Mavi*, S.27, Ankara, s.22.
- Algan, G.,(1955), “Anlıyordu”, *Mavi*, S.27, Ankara, ss.23, 26-27.
- Çiyiltepe, A., (1955), “Sen Üzerine Çeşitlemeler”, *Mavi*, S.27, Ankara, ss.24-25.
- Mavi*, (1955), “Okuyucularımıza Emeklilik”, S.27, Ankara, s.31.
28. SAYI
- İlhan, A., (1955), “Abbasın Yol Defterinden”, *Mavi*, S.28, Ankara, ss.3-4,26-27.
- Arman, Ü., (1955), “Yoksun Gece”, *Mavi*, S.28, Ankara, s.5.
- Mavi*, (1955), “Soruşturma”, S.28, Ankara, s.6.
- Duru, O., (1955), “...”, *Mavi*, S.28, Ankara, s.6.

Erdost, M., (1955), "...", *Mavi*, S.28, Ankara, s.7.

Özlu, D., (1955), "Hür Bir Eleştirmeci", *Mavi*, S.28, Ankara, ss.8-9.

Nutku, Ö., (1955), "Sanat Yoksunlarına Birinci Mektup", *Mavi*, S.28, Ankara, ss.10-11.

Oktay, A., (1955), "İkili", *Mavi*, S.28, Ankara, ss.12-15.

Çiyiltepe, A., (1955), "Otobüs Harbiye'ye Doğru Gidiyordu", *Mavi*, S.28, Ankara, s.15.

Sümer, G., (1955), "Şafgıl'e Karşı", *Mavi*, S.28, Ankara, ss.16-17, 28.

Arıkanlı, O., (1955), "Maça Kızı", *Mavi*, S.28, Ankara, ss.18-19.

Tosun, E., (1955), "Çayhane", *Mavi*, S.28, Ankara, ss.20-21.

Özüyılmaz, H., (1955), "Yzlık Kıyafetleriyle Kızlar", *Mavi*, S.28, Ankara, ss.22-25.

Mavi, (1955), "Okuyucularımıza Emeklilik", S.28, Ankara, s.31.

29. SAYI

Ünal, V., (1955), "Noktalar", *Mavi*, S.29, Ankara, ss.2,19.

Nutku, Ö., (1955), "Şiir Konusunda Sanatçı veya Gabran'a Birkaç Söz", *Mavi*, S.29, Ankara, ss.3-5.

Mavi, (1955), "Soruşturma", S.29, Ankara, ss.5, 8-12.

Edgü, F., (1955), "Sokak Ortasında Saadet", *Mavi*, S.29, Ankara, ss.6-7.

Oktay, A., (1955), "...", *Mavi*, S.29, Ankara, ss.10-11.

Duru, O., (1955), "Piramit", *Mavi*, S.29, Ankara, ss.12-13, 16-20.

Çiftçi, B., (1955), "Ferman Bizimdir, Dağlar Bizimdir...", *Mavi*, S.29, Ankara, ss.14-15.

30. SAYI

Ünal, V., (1955), “Noktalar”, *Mavi*, S.30, Ankara, ss.2, 15.

İlhan, A., (1955), “Orhan Veli Takımı yahut Ellerinin Üstünde Yürüyen Şiir”, *Mavi*, S.30, Ankara, ss.3-5, 17-19.

Nutku, Ö., (1955), “Yadsınmayan 1”, *Mavi*, S.30, Ankara, ss.4-5.

Sümer, G., (1955), “Bir Akşam Ölen”, *Mavi*, S.30, Ankara, ss.6-7.

Tosun, E., (1955), “Othello”, *Mavi*, S.30, Ankara, ss.8-9.

Oktay, A., (1955), “Ülkülü Yazar”, *Mavi*, S.30, Ankara, ss.10-11.

Özlu, D., (1955), “Garaj”, *Mavi*, S.30, Ankara, ss.12-14.

Bekteşbey, N. B., (1955), “Bir Gazino Hikayesi”, *Mavi*, S.30, Ankara, ss.16-17.

3.2. YAZARA GÖRE BİBLİYOGRAFYA

- Abasıyanık, S. F., (1954), “Semaver”, *Mavi*, S.20, Ankara, s.5.
- Akdağ, T., (1954), “Le Rendez – Vous”, *Mavi*, S.21, Ankara, s.5.
- Aksal, S. K., (1954), “Şiir Gibi”, *Mavi*, S.18, Ankara, ss.1, 7.
- Algan, G.,(1955), “Anlıyordun”, *Mavi*, S.27, Ankara, ss.23, 26-27.
- Alp, C., (1952), “Bir Uzak Kasaba”, *Mavi*, S.1, Ankara, s.7.
- Alp, C., (1953), “Hatırlayacaksın”, *Mavi*, S.11, Ankara, s.5.
- Alp, C., (1953), “İki Gözüme Mektup”, *Mavi*, S.7, Ankara, s.4.
- Alp, C., (1953), “İki Gözüme Mektup”, *Mavi*, S.9, Ankara, s.4.
- Alp, C., (1953), “Kasım’ın Üçü Veya Ölümüne Yakın Olmak”, *Mavi*, S.15, Ankara, s.4.
- Alp, C., (1953), “Lacivert Elbiseli Adam”, *Mavi*, S.10, Ankara, s.5.
- Alp, C., (1954), “Arkadaş”, *Mavi*, S.17, Ankara, s.2.
- Alp, C., (1954), “Arkadaş”, *Mavi*, S.18, Ankara, s.4.
- Alp, Cahid., (1953), “Arkadaş”, *Mavi*, S.13, Ankara, s.5-6.
- Altan, A., (1954), “İnsanlar İçin Yaşamak”, *Mavi*, S.17, Ankara, s.3.
- Altındağ, S., (1954), “Sarı Kız”, *Mavi*, S.18, Ankara, ss.6-7.
- Altındağ, S., (1954), “İzin”, *Mavi*, S.23, Ankara, ss.6-7.
- Altınok, İ., (1953), “Ankara’da Resim Sergileri”, *Mavi*, S.13, Ankara, s.3.
- Altınok, İ., (1953), “Ankara’daki Sergiler”, *Mavi*, S.15, Ankara, s.5.
- Altınok, İ., (1954), “Ankara’da Sergi Mevsimi”, *Mavi*, S.25, Ankara, ss.27.

- Altınok, İ., (1954), “Ankara’daki Resim Sergileri”, *Mavi*, S.16, Ankara, s.7.
- Altınok, İ., (1954), “Helikon’da Dört Gencin Resim Sergisi”, *Mavi*, S.18, Ankara, s.4.
- Altınok, İ., (1954), “XV. Devlet Resim ve Heykel Sergisi”, *Mavi*, S.20, Ankara, ss.3, 7.
- Altınok, İ., (1955), “Dünya Çocuk Resim Sergisi ve Resim Öğretmeni”, *Mavi*, S.26, Ankara, ss.25-26.
- Anday, M. C., (1954), “Sait Faik’in Dili”, *Mavi*, S.20, Ankara, s.1.
- Anday, M. C., (1954), “Amerikan Edebiyatı”, *Mavi*, S.16, Ankara, ss.1, 3.
- Anday, M. C., (1954), “Deniz Humması”, *Mavi*, S.16, Ankara, s.5.
- Aral, K., (1952), “Ebabil Kuşları” *Mavi*, S.2, Ankara, s.4.
- Arıkanlı, O., (1953), “Türkülerdeki Sır”, *Mavi*, S.15, Ankara, s.2.
- Arıkanlı, O., (1954), “Maça Kızı”, *Mavi*, S.23, Ankara, s.4.
- Arıkanlı, O., (1955), “Maça Kızı”, *Mavi*, S.27, Ankara, ss.11-13.
- Arıkanlı, O., (1955), “Maça Kızı”, *Mavi*, S.28, Ankara, ss.18-19.
- Arın, A., (1953), “Garipliğince”, *Mavi*, S.13, Ankara, s.4.
- Arın, A., (1953), “Param – Parça”, *Mavi*, S.5, Ankara, s.5.
- Arısoy, M. S., (1953), “Anıt – Kabir’ de Bir İşçi”, *Mavi*, S.14, Ankara, s.4.
- Arısoy, M. S., (1953), “Fal”, *Mavi*, S.12, Ankara, ss.4.
- Arısoy, M. S., (1953), “Fetih ve Şiiri Üzerine..”, *Mavi*, S.8, Ankara, ss.1, 4.
- Arısoy, M. S., (1953), “Kendimizi Kınama”, *Mavi*, S.3, Ankara, s.4.
- Arısoy, M. S., (1953), “Tiyatro Nereye Gidiyor”, *Mavi*, S.6, Ankara, ss.2, 4.
- Arısoy, M. S., (1953), “Yalnızlık Şiiri”, *Mavi*, S.7, Ankara, s.1.

- Arkaç, P., (1953), “Renoir”, *Mavi*, S.15, Ankara, ss.1-2.
- Arman, Ü., (1952), “Alevcesine”, *Mavi*, S.2, Ankara, s.2.
- Arman, Ü., (1952), “Rüzgarların Getirdiği Şiir”, *Mavi*, S.1, Ankara, s.2.
- Arman, Ü., (1953), “...”, *Mavi*, S.14, Ankara, s.6.
- Arman, Ü., (1953), “Bir Bahar Günü S.”, *Mavi*, S.6, Ankara, s.5.
- Arman, Ü., (1953), “Çeşme”, *Mavi*, S.9, Ankara, s.1.
- Arman, Ü., (1953), “Ellerimi Sormayın”, *Mavi*, S.15, Ankara, s.1.
- Arman, Ü., (1953), “Gün Boyu”, *Mavi*, S.4, Ankara, s.5.
- Arman, Ü., (1953), “Mermiler Vardı”, *Mavi*, S.13, Ankara, s.4.
- Arman, Ü., (1953), “Radyo’da San’at”, *Mavi*, S.12, Ankara, s.1.
- Arman, Ü., (1953), “Resimdeki Kadın”, *Mavi*, S.3, Ankara, s.1.
- Arman, Ü., (1953), “Saat Onikiyi İki Geçiyordu”, *Mavi*, S.10, Ankara, s.2.
- Arman, Ü., (1953), “Samatyalı Mirima”, *Mavi*, S.11, Ankara, s.5.
- Arman, Ü., (1953), “Sene 1453”, *Mavi*, S.8, Ankara, s.5.
- Arman, Ü., (1953), “Üç Nokta Yanyana”, *Mavi*, S.5, Ankara, s.1.
- Arman, Ü., (1954), “Bir Japon Şarkısından Üç Nokta”, *Mavi*, S.25, Ankara, s.16.
- Arman, Ü., (1954), “İstakozlu Şiir”, *Mavi*, S.18, Ankara, s.4.
- Arman, Ü., (1954), “Karanlıkta Kalanlar”, *Mavi*, S.22, Ankara, s.1.
- Arman, Ü., (1955), “Büyük Işık yahut Gözlerin”, *Mavi*, S.26, Ankara, s.14.
- Arman, Ü., (1955), “Yoksun Gece”, *Mavi*, S.28, Ankara, s.5.
- Arman, Ü., (1954), “...”, *Mavi*, S.21, Ankara, s.5.
- Arman, Z., (1954), “Mektup”, *Mavi*, S.19, Ankara, s.3.

- Ataç, N., (1953), “Cesaret İster”, *Mavi*, S.10, Ankara, s.2.
- Ataman, Y., (1953), “Şiir Tercüme Etmenin Zor ve Kolay Tarafları”, *Mavi*, S.12, Ankara, s.2.
- Ataman, Y., (1954), “...”, *Mavi*, S.16, Ankara, s.5.
- Ataman, Y., (1954), “A. B. Devletleri Edebiyatında Zenci Şiirinin Yeri”, *Mavi*, Ankara, S.16, Ankara, s.4.
- Ataman, Y., (1954), “Bir Amerikan Zenci Şarkısı Gittin Gideli”, *Mavi*, S.16, Ankara, s.7.
- Ataman, Y., (1954), “Eta’ da Dokunmazlar”, *Mavi*, S.16, Ankara, s.6.
- Ataman, Y., (1954), “Kız Delisi”, *Mavi*, S.16, Ankara, s.3.
- Ataman, Y., (1954), “Zenkoji Kapısındaki Dilencilerin Sefaleti”, *Mavi*, S.16, Ankara, s.6.
- Aydın, K., (1954), “Dergiler Arasında”, *Mavi*, S.22, Ankara, s.7.
- Aydın, K., (1954), “Dergiler Gazeteler Arasından”, *Mavi*, S.20, Ankara, s.7.
- Bayraktar, F.,(1953), “Huzur İçinde”, *Mavi*, S.4, Ankara, s.2.
- Baykurt, F., (1952), “Hüseyin Rahmi Gürpınar’ı Okumalıyız!”, *Mavi*, S.1, Ankara, s.5.
- Baykurt, F., (1954), “Anadolu İzlenimleri: Öğretmen”, *Mavi*, S.22, Ankara, ss.2, 7.
- Baykurt, F., (1954), “Şahan”, *Mavi*, S.24, Ankara, s.3.
- Bayraktar, F., (1952), “Dileğim”, *Mavi*, S.2, Ankara, s.2.
- Bayraktar, F., (1953), “Berat”, *Mavi*, S.3, Ankara, ss.6.
- Bayraktar, F., (1953), “Bir Mahkûmun Hatıra Defteri”, *Mavi*, S.7, Ankara, s.5.
- Bayraktar, F., (1954), “İskeledeki Şair”, *Mavi*, S.20, Ankara, s.5.
- Bayraktar, F., (1954), “Kara Yazı”, *Mavi*, S.17, Ankara, s.1.

- Bekteşbey, N. B., (1955), “Bir Gazino Hikayesi”, *Mavi*, S.30, Ankara, s.16-17.
- Belen, E. A., (1954), “Ne Düşünürsün?”, *Mavi*, S.17, Ankara, s.4.
- Bergson, H., (1952), “Sanat Üzerine”, *Mavi*, S.1, Ankara, s.3.
- Berk, N. İ., (1953), “Suyun Sesi”, *Mavi*, S.11, Ankara, s.1.
- Bertan, M., (1954), “Herkes Olan Adam”, *Mavi*, S.25, Ankara, s.30-31.
- Bertan, M., (1955), “Ayakta Sevişenler Kahvesi”, *Mavi*, S.27, Ankara, s.18-19.
- Beyi, S., (1954), “Ti”, *Mavi*, S.23, Ankara, s.7.
- Bisbee, E., (1954), “Türklerin Edebî Şefi”, *Mavi*, S.25, Ankara, s.5-6.
- Blues., (1954), “Kara Gün Şarkısı”, *Mavi*, S.16, Ankara, s..
- Bohça, A. Ş., (1953), “Şair Avni (Fatih)”, *Mavi*, S.8, Ankara, s.3.
- Bohça, A. Ş., (1952), “Çıplaklık”, *Mavi*, S.2, Ankara, s.3.
- Bohça, A. Ş., (1953), “Düşünceler: İşveyle Fısıltıyla Gülüşle”, *Mavi*, S.5, Ankara, s.3.
- Bohça, A. Ş., (1953), “Hiciv ve Neyzen” *Mavi*, S.6, Ankara, s.3.
- Bohça, A. Ş., (1953), “Kanburlar” *Mavi*, S.3, Ankara, ss.3.
- Bohça, A. Ş., (1953), “Yirminci Asır Edebiyatı”, *Mavi*, S.4, Ankara, s.3.
- Bozdağa, M., (1954), “Tavsiye”, *Mavi*, S.17, Ankara, s.6.
- Buyrukçu, M. O., (1953), “Bu Yol Nereye Gider”, *Mavi*, S.9, Ankara, s.3-4.
- Buyrukçu, M. O., (1953), “Öylesine”, *Mavi*, S.5, Ankara, s.6.
- Buyrukçu, M. O., (1953), “Başka Türlü de Olabilir”, *Mavi*, S.11, Ankara, s.3, 8.
- Buyrukçu, M. O., (1953), “Bitmeyen Yol...”, *Mavi*, S.12, Ankara, s.3.
- Buyrukçu, M. O., (1953), “Karşılık”, *Mavi*, S.13, Ankara, s.1.

- Buyrukçu, M. O., (1954), “Bulutlarda Bir Arslan”, *Mavi*, S.21, Ankara, s.6, 8.
- Buyrukçu, M. O., (1954), “Komşu Kızı”, *Mavi*, S.24, Ankara, s.6.
- Buyrukçu, M. O., (1954), “Uykudan Sonra”, *Mavi*, S.19, Ankara, s.3, 6.
- Cansever, E., (1954), “Non – Figüratif”, *Mavi*, S.18, Ankara, s.5.
- Civelek, T., (1952), “Cahit Külebi”, *Mavi*, S.2, Ankara, ss.1, 7.
- Civelek, T., (1952), “*Mavi*’nin Düşündürdükleri”, *Mavi*, S.1, Ankara, s.4.
- Civelek, T., (1952),”Pul”, *Mavi*, S.1, Ankara, s. 1.
- Civelek, T., (1953), “Anadoluya Yöneliş”, *Mavi*, S.6, Ankara, s.1.
- Civelek, T., (1953), “Atatürk’e Selam”, *Mavi*, S.14, Ankara, s.1.
- Civelek, T., (1953), “Dil Özleşmesi”, *Mavi*, S.3, Ankara, ss.1, 8.
- Civelek, T., (1953), “Edebiyatçılar Derneği”, *Mavi*, S.11, Ankara, s.1.
- Civelek, T., (1953), “İkinci Yıla Girerken”, *Mavi*, S.13, Ankara, s.1.
- Civelek, T., (1953), “Kavga mı”, *Mavi*, S.15, Ankara, s.1.
- Civelek, T., (1953), “Ölü Şiirimiz”, *Mavi*, S.5, Ankara, ss.1, 7.
- Civelek, T., (1953), “Peyami Safa”, *Mavi*, S.4, Ankara, ss.1, 4.
- Civelek, T., (1953), “Sanat’ta Devlet”, *Mavi*, S.9, Ankara, ss.1, 5.
- Civelek, T., (1953), “Sanatta Kalkınma”, *Mavi*, S.10, Ankara, s.1.
- Civelek, T., (1953), “Ferman Fatih’in İstanbul Bizim”, *Mavi*, S.8, Ankara, s.4.
- Civelek, T., (1954), “Atatürk Toprak ve Ateş”, *Mavi*, S.25, Ankara, s.16.
- Civelek, T., (1954), “Sanatta İyimserlik Kötümserlik”, *Mavi*, S.17, Ankara, s.1.
- Çağlı, E., (1952), “Seneler Sonrası”, *Mavi*, S.2, Ankara, s.3.
- Çağlı, E., (1952), “Tutkun”, *Mavi*, S.1, Ankara, s.6.

- Çağlı, E., (1953), “ Bir Gün Toprak Olmak”, *Mavi*, S.4, Ankara, s.4.
- Çağlı, E., (1953), “Bilmediğim”, *Mavi*, S.15, Ankara, s.3.
- Çağlı, E., (1953), “Bizimmiş”, *Mavi*, S.8, Ankara, s.5.
- Çağlı, E., (1953), “Daha”, *Mavi*, S.3, Ankara, s.3.
- Çağlı, E., (1953), “Yeter”, *Mavi*, S.11, Ankara, s.6.
- Çağlı, E., (1954), “Şimdi”, *Mavi*, S.18, Ankara, s.4.
- Çelikel, H., (1953), “Ahir Zaman”, *Mavi*, S.15, Ankara, s.3.
- Çelikel, H., (1954), “Çam – Kazığı”, *Mavi*, S.17, Ankara, s.3.
- Çetin, İ., (1954), “Eski Dile Rağbet”, *Mavi*, S.18, Ankara, s.3.
- Çiftçi, B., (1952), “Kilometre Taşları”, *Mavi*, S.1, Ankara, s.1.
- Çiftçi, B., (1952), “Sihhiye Parkının Demirleri”, *Mavi*, S.2, Ankara, s.3.
- Çiftçi, B., (1953), “*”, *Mavi*, S.3, Ankara, s.5.
- Çiftçi, B., (1953), “Bu Sabah”, *Mavi*, S.4, Ankara, s.4.
- Çiftçi, B., (1953), “Denizlerin Şiirinden Bahsetmek İsteyen Şiir”, *Mavi*, S.11, Ankara, s.2.
- Çiftçi, B., (1953), “Ellerin”, *Mavi*, S.6, Ankara, s.3.
- Çiftçi, B., (1953), “S”, *Mavi*, S.5, Ankara, s.1.
- Çiftçi, B., (1953), “Uzaklarda Bir Şehir Vardı”, *Mavi*, S.9, Ankara, s.1.
- Çiftçi, B., (1953), “Ve Halâ Yıldızlara Açık Gözlerim”, *Mavi*, S.12, Ankara, s.5.
- Çiftçi, B., (1953), “Yağmur Sonatı”, *Mavi*, S.13, Ankara, s.5.
- Çiftçi, B., (1954), “Karanlık”, *Mavi*, S.19, Ankara, s.2.
- Çiftçi, B., (1954), “Siyah Kuşlar Üvertürü”, *Mavi*, S.23, Ankara, s.1.

- Çiftçi, B., (1954), “Siyah Kuşlar Üvertürü”, *Mavi*, S.25, Ankara, s.15.
- Çiftçi, B., (1954), “Yağmurlu İstanbul”, *Mavi*, S.18, Ankara, s.2.
- Çiftçi, B., (1955), “Ferman Bizimdir, Dağlar Bizimdir...”, *Mavi*, S.29, Ankara, ss.14-15.
- Çiyiltepe, A., (1955), “Otobüs Harbiye’ye Doğru Gidiyordu”, *Mavi*, S.28, Ankara, s.15.
- Çiyiltepe, A., (1955), “Sen Üzerine Çeşitlemeler”, *Mavi*, S.27, Ankara, ss.24-25.
- Çubukçu, O., (1954), “Hüseyine ve Bütün Çocuklara Mektup”, *Mavi*, S.23, Ankara, s.6.
- D. A. N., (1953), “Franz Kafka’dan Üç Parça”, *Mavi*, S.12, Ankara, s.4.
- Dağcan, A., (1952), “Türedi Edebiyat”, *Mavi*, S.2, Ankara, s.1.
- Dağcan, A., (1953), “Sür- Realizm”, *Mavi*, S.3, Ankara, ss.6, 8.
- Dağlarca, F. H., (1952), “Kırık”, *Mavi*, S.2, Ankara, s.1.
- Dağlarca, F. H., (1953), “Sessizlik”, *Mavi*, S.14, Ankara, s.4.
- Daloğlu, O., (1953), “Bir Piyes Yazalım”, *Mavi*, S.4, Ankara, ss.5-6.
- Daloğlu, O., (1953), “Müzik”, *Mavi*, S.4, Ankara, s.7.
- Daloğlu, O., (1953), “Telif Piyes”, *Mavi*, S.3, Ankara, s.5.
- Daloğlu, O., (1953), “Tiyatro Meraklısı Dostuma Mektup”, *Mavi*, S.5, Ankara, ss.4, 6.
- Danışman, B., (1953), “Kitap”, *Mavi*, S.14, Ankara, s.6.
- Danışman, B., (1954), “Bağlamın Telleri”, *Mavi*, S.17, Ankara, s.6.
- Demir, Z., (1952), “Yeni Baştan Yaşamak”, *Mavi*, S.1, Ankara, s.2.
- Demirkan, F., (1953), “Denizin Getirdikleri”, *Mavi*, S.15, Ankara, s.4.

- Demirkan, F., (1954), “Bir Ara Buralarda Gözüktün”, *Mavi*, S.23, Ankara, s.5.
- Dil, Ş., (1953), “Arkasından”, *Mavi*, S.14, Ankara, s.6.
- Dil, Ş., (1953), “Bir Çırpıda”, *Mavi*, S.10, Ankara, s.5.
- Doyran, T., (1953), “Bir Dergiye Dair”, *Mavi*, S.11, Ankara, s.2.
- Doyran, T., (1953), “Fransız Tiyatrosu ve Paris”, *Mavi*, S.9, Ankara, s.2.
- Doyran, T., (1953), “Orson Valles’e Dair”, *Mavi*, S.12, Ankara, s.3.
- Doyran, T., (1953), “Sinemada Bir Numaralı Mesele”, *Mavi*, S.5, Ankara, s.4.
- Doyran, T., (1953), “Sinemanın Yeni Yolu”, *Mavi*, S.13, Ankara, s.2.
- Dökmeci, A., (1953), “Çocuk ve Fırın”, *Mavi*, S.6, Ankara, s.5.
- Dökmeci, A., (1953), “Ebem Kuşağı”, *Mavi*, S.4, Ankara, s.2.
- Duhamel, G., (1954), “Aydın Yetiştirmek”, S.19, Ankara, s.1.
- Duru, O., (1953), “Sevgi Yahut Kötüleme”, *Mavi* S.13, Ankara, s.6.
- Duru, O., (1954), “Barbar”, *Mavi*, S.25, Ankara, ss.28-29.
- Duru, O., (1954), “Plâjda”, *Mavi*, S.18, Ankara, s.3.
- Duru, O., (1955), “...”, *Mavi*, S.28, Ankara, s.6.
- Duru, O., (1955), “Piramit”, *Mavi*, S.29, Ankara, ss.12-13, 16-20.
- Duygulu, B. ve Uçkan, H. V., (1953), “İki Mektup”, *Mavi*, S.15, Ankara, ss.1-2.
- Duygulu, B. ve Üçkan, H. V., (1954), “Gide – Claudel Mektuplaşması”, *Mavi*, S.17, Ankara, ss.1, 5.
- Dygulu, B. ve Uçkan, H. V., (1953), “Gide İle Claudel Arasındaki Dostluk”, *Mavi*, S.12, Ankara, ss.1, 5.
- E. M. Ş., (1953), “Feminist”, *Mavi*, S.10, Ankara, s.4.
- Ecevit, B., (1954), “Türkiyeli Sanatçıya On Emir”, *Mavi*, S.18, Ankara, s.5.

- Edgü, F., (1954), “Birselin İlkeleri”, *Mavi*, S.22, Ankara, s.2.
- Edgü, F., (1954), “Büyük Yolumuz”, *Mavi*, S.23, Ankara, s.3.
- Edgü, F., (1954), “Toplum ve Sanatçı”, *Mavi*, S.24, Ankara, s.2.
- Edgü, F., (1955), “Sokak Ortasında Saadet”, *Mavi*, S.29, Ankara, s.6-7.
- Edgü, F., (1955), “Üç Artı Bir”, *Mavi*, S.26, Ankara, ss.20-23.
- Elçi, T., (1953), “Tarifsiz”, *Mavi*, S.3, Ankara, s.6.
- Erdost, M., (1953), “Deniz Aşırı”, *Mavi*, S.12, Ankara, s.1.
- Erdost, M., (1954), “Hep Bu Saatte”, *Mavi*, S.18, Ankara, s.3.
- Erdost, M., (1954), “Köy Konusu”, *Mavi*, S.19, Ankara, ss.2, 6.
- Erdost, M., (1954), “Küçük Evlerin Saadeti”, *Mavi*, S.21, Ankara, s.5.
- Erdost, M., (1954), “Otursam Senin Şiirini Söylimesem”, *Mavi*, S.23, Ankara, ss.5.
- Erdost, M., (1954), “Tek Ayak Üstünde – Yeniden”, *Mavi*, S.24, Ankara, ss.4-5.
- Erdost, M., (1954), “Tek Ayak Üstünde”, *Mavi*, S.22, Ankara, ss.3, 6.
- Erdost, M., (1954), “Tek Ayak Üstüne”, *Mavi*, S.20, Ankara, ss.2.
- Erdost, M., (1955), “...”, *Mavi*, S.28, Ankara, s.7.
- Eren, S. V., (1952), “Bir Cuma Günü”, *Mavi*, S.2, Ankara, s.4.
- Eren, Ş. V., (1953), “Fatih Türküleri”, *Mavi*, S.8, Ankara, s.3.
- Eren, Ş. V., (1953), “Beklenen Yağmur”, *Mavi*, S.9, Ankara, s.2.
- Eren, Ş. V., (1953), “Ben Deniz Çocuğuyum”, *Mavi*, S.5, Ankara, s.2.
- Eren, Ş. V., (1953), “Brinda Ormanı”, *Mavi*, S.4, Ankara, s.4.
- Eren, Ş. V., (1953), “Kandırmaca”, *Mavi*, S.6, Ankara, s.2.
- Eren, Ş. V., (1954), “Duyuyor musun?”, *Mavi*, S.17, Ankara, s.6.

- Eren, Ş. V., (1954), “Falci”, *Mavi*, S.20, Ankara, s.5.
- Eren, V., (1952), “Unutamadığım Şarkılar”, *Mavi*, S.1, Ankara, s.4.
- Ergöncel, A., (1953), “Garip Rüzgâr”, *Mavi*, S.12, Ankara, s.3.
- Ergüven, A. R., (1953), “Yalnızlar’dan”, *Mavi*, S.10, Ankara, s.2.
- Ergüven, J. G., (1953), “Canyoldaşıma Mektuplar’dan”, *Mavi*, S.10, Ankara, s.3.
- Ergüven, J. G., (1954), “Ellerim”, *Mavi*, S.18, Ankara, s.5.
- Ergüven, N., (1953), “Devlet Resim ve Heykel Satış Galerisi”, *Mavi*, S.4, Ankara, ss.1,4.
- Eröncel, A., (1953), “Nil”, *Mavi*, S.13, Ankara, s.3.
- Eröncel, A., (1953), “Rüzgar”, *Mavi*, S.9, Ankara, s.3.
- Eröncel, A., (1954), “Bundan Böyle”, *Mavi*, S.24, Ankara, s.5.
- Esin, M. A., (1954), “Sinema Haberleri”, *Mavi*, S.19, Ankara, s.7.
- Esin, M. A., (1954), “Yerli Filmciliğimiz Üzerine”, *Mavi*, S.21, Ankara, ss.1, 7.
- Esin, M., (1953), “Yoksul Filmciliğimiz”, *Mavi*, S.12, Ankara, s.5.
- Eyüboğlu, S., (1953), “Ne Demişler? Tanınmış Sanatçılarımızın Şiir Üstüne Düşünceleri”, *Mavi*, S.11, Ankara, s.2.
- Fahri, E., (1953), “Kitaplar Arasında”, *Mavi*, S.7, Ankara, s.6.
- Fincancıoğlu, Y., (1953), “Mustafa Kemal ve Ötekiler”, *Mavi*, S.14, Ankara, s.6.
- Fincancıoğlu, Y., (1953), “Toprağı Altın Yapanların Şiiridir”, *Mavi*, S.7, Ankara, s.4.
- Gedikoğlu, Ş., (1953), “Ahmet Haşim”, *Mavi*, S.12, Ankara, ss.4, 6.
- Göksu, M. H., (1953), “Notlar”, *Mavi*, S.11, Ankara, s.7.
- Göksu, M. H., (1953), “Notlar”, *Mavi*, S.12, Ankara, s.6-7.

- Göksu, M. H., (1953), “Notlar”, *Mavi*, S.6, Ankara, s.6-7.
- Göksu, M. H., (1953), “Notlar”, *Mavi*, S.7, Ankara, s.7.
- Göksu, M. H., (1953), “Notlar”, *Mavi*, S.8, Ankara, s.6.
- Göksu, M. H., (1953), “Notlar”, *Mavi*, S.9, Ankara, s.7.
- Gruda, Y., (1954), “Son Adam ve İbrâm”, *Mavi*, S.25, Ankara, ss.22-24.
- Gruda, Y., (1954), “Superposes Yahut Son Adamın Macerası – I”, *Mavi*, S.22, Ankara, s.4.
- Gruda, Y., (1954), “Şataraban Faslı veya Öteki Adam VII”, *Mavi*, S.21, Ankara, s.3.
- Gruda, Y., (1955), “Son Adam ve İbrâm”, *Mavi*, S.26, Ankara, s.11.
- Güçbilmez, C., (1954), “Oldu Bitmedi”, *Mavi*, S.25, Ankara, ss.12-14.
- Güney, B., (1954), “Gerçek Sanatçı ve Kitap Sevgisi”, *Mavi*, S.25, Ankara, s.25.
- Güngör, Y., (1953), “İlk Yaz”, *Mavi*, S.9, Ankara, s.6.
- Güngör, Y., (1954), “Hacamat”, *Mavi*, S.17, Ankara, s.3.
- Gürcan, N., (1953), “Ulubatlı Hasan”, *Mavi*, S.8, Ankara, s.3.
- Gürcan, N., (1954), “Övgüsü”, *Mavi*, S.23, Ankara, s.5.,
- Güven, T., (1952), “Dert O Dert”, *Mavi*, S.2, Ankara, s.7.
- Güven, T., (1953), “Bir Bozkır masalı”, *Mavi*, S.5, Ankara, s.4.
- Güven, T., (1953), “Bir Bozkır Masalı”, *Mavi*, S.6, Ankara, s.4.
- Güven, T., (1953), “Dörtbuçuk Altı”, *Mavi*, S.9, Ankara, s.3.
- Güvenç, Ö. F., (1954), “İnsan”, *Mavi*, S.23, Ankara, s.5.
- Halil, İ., (1953), “...”, *Mavi*, S.4, Ankara, s.3.
- Halil, İ., (1954), “...”, *Mavi*, S.19, Ankara, s.4.

- Halil, İ., (1954), "...", *Mavi*, S.25, Ankara, s.6.
- Hâluk, O., (1954), "Yarıda Kalan Hikâye", *Mavi*, S.20, Ankara, s.4.
- Hançerlioğlu, O., (1954), "Sait Faik Üzerine", *Mavi*, S.20, Ankara, s.1.
- Hazar, Ö., (1953), "Uyuyan Adam", *Mavi*, S.12, Ankara, s.6.
- Hazar, Ö., (1954), "Eleştirme", *Mavi*, S.17, Ankara, s.4.
- Hazinedaroğlu, Z., (1954), "Bir şiir", *Mavi*, S.20, Ankara, s.2.
- Hazinedaroğlu, Z., (1954), "Pasifik", *Mavi*, S.17, Ankara, s.5.
- Hikmet, A., (1954), "Çilek Mevsimi", *Mavi*, S.17, Ankara, s.6.
- Hikmet, A., (1954), "Sürgün Gecesi", *Mavi*, S.23, Ankara, s.1.
- Hughes, L., (1954), "Florida Yol İşçileri", *Mavi*, S.16, Ankara, s.4.
- Hünalp, A., (1952), "Uğurlar Ola!" *Mavi*, S.1, Ankara, s.6.
- Hünalp, A., (1953), "İnsanoğlu", *Mavi*, S.8, Ankara, s.2.
- Hünalp, A., (1953), "Kaçık", *Mavi*, S.13, Ankara, s.1.
- Hünalp, A., (1953), "Yalan", *Mavi*, S.12, Ankara, s.1.
- Hünalp, A., (1954), "Sonra Deniz Sustu", *Mavi*, S.17, Ankara, s.5.
- İlhan, A., (1954), "Attilâ İlhan'ın Açıklaması", *Mavi*, S.20, Ankara, s.4.
- İlhan, A., (1954), "Sosyal Realizm Münasebetleri Yahut Başlangıç", *Mavi*, S.21, Ankara, ss.1-2.
- İlhan, A., (1954), "Sosyal Realizm'in Halkçılığı, Milliyetçiliği, İstiklâlçiliği", *Mavi*, S.23, Ankara, ss.4-5, 7.
- İlhan, A., (1954), "Sosyal Realizm'in İktisadi ve Sosyal Tutumu", *Mavi*, S.24, Ankara, ss.1, 6.

- İlhan, A., (1954), “Sosyal ve Estetik Bir Platform Lüzumu”, *Mavi*, S.22, Ankara, ss.1, 7.
- İlhan, A., (1955), “Abbasın Yol Defterinden”, *Mavi*, S.28, Ankara, ss.3-4,26-27.
- İlhan, A., (1955), “Orhan Veli Takımı yahut Ellerin Üstünde Yürüyen Şiir”, *Mavi*, S.30, Ankara, ss.3-5, 17-19.
- İyikan, A., (1954), “Anahtarın Deliğinden”, *Mavi*, S.17, Ankara, s.3.
- Johnson, F., (1954), “Kırmızılı Kadın”, S.16, Ankara, s.4.
- K, T, D., (1953), “Madam Alyoti”, *Mavi*, S.3, Ankara, s.6.
- K. T D., (1953), “Hiçbir Şey Anlatmayan Hikâye”, *Mavi*, S.6, Ankara, s.6.
- K. T, D., (1953), “ Kahrolsun Cebir – Geometri”, *Mavi*, S.8, Ankara, ss.3, 8.
- K. T, D., (1953), “Kahrolsun Cebir – Geometri”, *Mavi*, S.10, Ankara, ss.3, 8.
- K. T, D., (1953), “Paris’e Bahar Gelince”, *Mavi*, S.7, Ankara, ss.3, 6.
- Kakıncı, T. D., (1954), “Fotoğrafçının Karısı İda”, *Mavi*, S.21, Ankara, s.2.
- Kakıncı, T. D., (1954), “Usta”, *Mavi*, S.20, Ankara, s.2.
- Kakıncı, T. D., (1954), “Uzak ve Yakın”, *Mavi*, S.16, Ankara, s.5.
- Kanık, O. K., (1953), “Şiir ve Cemiyet”, *Mavi*, S.12, Ankara, s.2.
- Kansu, C, A., (1953), “Şiirimizde Anadolu”, *Mavi*, S.10, Ankara, s.2.
- Kaplan, M., (1953), “Erik Kuruşu”, *Mavi*, S.15, Ankara, s.3.
- Karabatı, S., (1952), “Rambrant, Hayatı ve Hususiyetleri”, *Mavi*, S.1, Ankara, s.6.
- Karaca, M., (1954), “Tuluat Politikası mı – Tuluat Tiyatrosu mu?”, *Mavi*, S.19, Ankara, s.7.
- Karamustafaoğlu, M. T., (1953), “Kırkbin Köyün Dilinden”, *Mavi*, S.9, Ankara, s.4.
- Karamustafaoğlu, M. T., (1953), “Ardıç Kuşu”, *Mavi*, S.13, Ankara, ss.5.

Karamustafaoğlu, M. T., (1953), “Bir Buğday, Bir Karınca”, *Mavi*, S.11, Ankara, s.3.

Karamustafaoğlu, M. T., (1953), “Kırkbin Köyün Dilinden”, *Mavi*, S.10, Ankara, s.5.

Kavdır, Y., (1954), “Yayınlar Üstüne”, *Mavi*, S.19, Ankara, s.5.

Kıratlı, A. U., (1952), “Nana”, *Mavi*, S.2, Ankara, s.2.

Kıratlı, A. U., (1953), “Delice”, *Mavi*, S.5, Ankara, s.4.

Kıratlı, A. U., (1953), “Gecelerin Türküsü”, *Mavi*, S.6, Ankara, s.4.

Kıratlı, A. U., (1953), “Kara Gözlüm”, *Mavi*, S.3, Ankara, s.4.

Kıratlı, A. U., (1953), “*Mavi Bahar*”, *Mavi*, S.4, Ankara, s.3.

Kızıltuğ, A., (1952), “Ayşe”, *Mavi*, S.1, Ankara, s.7.

Kocabekir, R. A., (1953), “Birinci şiir”, *Mavi*, S.7, Ankara, s.4.

Kocabekir, R. A., (1953), “Dayan Fatih Sultan Mehmedim Dayan”, *Mavi*, S.8, Ankara, s.2.

Kocabekir, R. A., (1952), “İyimser Şiir”, *Mavi*, S.2, Ankara, s.5.

Kocabekir, R. A., (1953), “Herkes İçin Şiir”, *Mavi*, S.10, Ankara, s.3.

Kocabekir, R. A., (1953), “İncecikten Ya’ar/Kış Günü Kar”, *Mavi*, S.5, Ankara, s.2.

Kocabekir, R. A., (1954), “Çeyrek Asır Şiirinden Üç İmza”, *Mavi*, S.19, Ankara, ss.2.

Kocabekir, R. A., (1954), “Japon Şiiri Üzerine”, *Mavi*, S.16, Ankara, s.6.

Kocadağ, F., (1953), “Hey Kaptan Kaptanım”, *Mavi*, S.10, Ankara, s.1.

Kocabekir, R. A., (1953), “Maria Mağdalena I.” *Mavi*, S.3, Ankara, s.2.

Konuk, N., (1953), “Yalnızlığa Giriş”, *Mavi*, S.11, Ankara, s.4.

- Kurşunlu, N., (1952), “Beklemek”, *Mavi*, S.2, Ankara, s.4, 7.
- Küflü, A., (1953), “Kocatepe’de Bir İnsan”, *Mavi*, S.14, Ankara, s.3.
- Külebi, C., (1953), “Yeni Şiir”, *Mavi*, S.10, Ankara, s.2.
- Lorca, F. G., (1954), “Atlının Türküsü”, *Mavi*, S.16, Ankara, s.1.
- Lorca, F. G., (1954), “Sevil Sokaklarında Antonito El Camborionun Hürriyetine Kıydılar”, *Mavi*, S.16, Ankara, s.2.
- Makal, M., (1953), “İzin”, *Mavi*, S.15, Ankara, s.3, 5.
- Mavi* (1954), “Haberler”, S.20, Ankara, s.7
- Mavi*, (1952), “*Mavinin Okurlarına*”, S.2, Ankara, s.4.
- Mavi*, (1952), “Orhan Veli”, *Mavi*, S.2, Ankara, s.5.
- Mavi*, (1952), “Özdeyişler”, *Mavi*, S.2, Ankara, s.3.
- Mavi*, (1953), “Abone Devremiz”, S.12, Ankara, s.7.
- Mavi*, (1953), “Abone Devresini Uzatıyoruz”, S.13, Ankara, s.7.
- Mavi*, (1953), “Abone Devresini Uzatıyoruz”, S.15, Ankara, s.5.
- Mavi*, (1953), “Ahmet Haşim”, S.9, Ankara, s.7.
- Mavi*, (1953), “Anadolu İzlenimleri”, S.15, Ankara, s.3.
- Mavi*, (1953), “Ankara’da”, S.4, Ankara, s.7.
- Mavi*, (1953), “Ankara’dan Haberler”, S.15, Ankara, s.5.
- Mavi*, (1953), “Ankara’dan Haberler”, S.5, Ankara, s.7.
- Mavi*, (1953), “Ankarada Tiyatro”, S.6, Ankara, s.7.
- Mavi*, (1953), “Artam’a Cevap”, S.10, Ankara, s.5.
- Mavi*, (1953), “Ataçizm – Yedinci Ok”, S.10, Ankara, s.4.

- Mavi*, (1953), “Atatürk Oratoryosu”, S.12, Ankara, s.7.
- Mavi*, (1953), “Atatürk ve Askerlik”, S.14, Ankara, s.3.
- Mavi*, (1953), “Atatürk ve Din”, *Mavi*, S.14, Ankara, s.3.
- Mavi*, (1953), “Atatürk ve Hürriyet”, S.14, Ankara, s.5.
- Mavi*, (1953), “Atatürk’ü Niçin Severiz”, S.14, Ankara, s.4.
- Mavi*, (1953), “Atatürk’ün Ölümü ve Dünya Basını”, S.14, Ankara, s.2.
- Mavi*, (1953), “Basınımızda *Mavi*”, S.13, Ankara, s.7.
- Mavi*, (1953), “Ben Diktatör Değilim...”, S.14, Ankara, s.4.
- Mavi*, (1953), “Bir Adam – İki Hüküm”, S.10, Ankara, s.4.
- Mavi*, (1953), “Bir Tartışma Üzerine”, S.15, Ankara, s.2.
- Mavi*, (1953), “Bir Teklif”, S.14, Ankara, s.1.
- Mavi*, (1953), “Burası Anadolu”, S.9, Ankara, s.3.
- Mavi*, (1953), “C Bayar Diyor ki”, S.14, Ankara, s.1.
- Mavi*, (1953), “Coşmak – Yazmak”, S.11, Ankara, s.4.
- Mavi*, (1953), “Cumhuriyetimizin Otuzuncu Yılı”, S.13, Ankara, s.1.
- Mavi*, (1953), “Çocukluk – Paro”, S.11, Ankara, s.4.
- Mavi*, (1953), “Çörçil demiş ki”, S.14, Ankara, s.4.
- Mavi*, (1953), “Dergiler Arasında”, S.9, Ankara, s.4.
- Mavi*, (1953), “Dergimizin Üstün Sayıları”, S.12, Ankara, s.7.
- Mavi*, (1953), “Destan”, S.7, Ankara, ss.1-2.
- Mavi*, (1953), “Dil Tartışması”, S.3, Ankara, ss.2-3.
- Mavi*, (1953), “Dünya Edebiyatı Üstün Sayısı”, S.9, Ankara, ss.1, 6.

Mavi, (1953), “Edebiyatçılar Derneği Hakkında Genel Sekreter M. Sunullah ARISOY’un Düşünceleri”, S.11, Ankara, s.3.

Mavi, (1953), “eşek - Sembolizm”, S.10, Ankara, s.4.

Mavi, (1953), “Fatih Piyesinin Temsili”, S.8, Ankara, s.7.

Mavi, (1953), “Fatih ve Bellini Filimi”, S.9, Ankara, s.6.

Mavi, (1953), “Fetih Yıldönümü”, S.9, Ankara, s.6.

Mavi, (1953), “Film Festivali”, S.12, Ankara, s.7.

Mavi, (1953), “Gençlik - Yaşlılık”, S.10, Ankara, s.4.

Mavi, (1953), “Güzellik – Puro”, S.11, Ankara, s.4.

Mavi, (1953), “Haberler”, S.15, Ankara, s.5.

Mavi, (1953), “İ. İnönü Diyor ki”, S.14, Ankara, s.1.

Mavi, (1953), “İdil Biret ve Suna Kan’ın Konserleri”, S.12, Ankara, s.7.

Mavi, (1953), “İki Üstün Sayı”, S.10, Ankara, s.1.

Mavi, (1953), “İstanbul’dan Haberler”, S.4, Ankara, s.7.

Mavi, (1953), “İstanbul’dan Haberler”, S.5, Ankara, s.7.

Mavi, (1953), “İstanbulda Edebiyat Metinleri”, S.6, Ankara, s.7.

Mavi, (1953), “İstanbuldan Haberler”, S.6, Ankara, s.7.

Mavi, (1953), “Kerem”, S.6, Ankara, s.7.

Mavi, (1953), “Kiritik”, S.6, Ankara, s.7.

Mavi, (1953), “Kız Lisesinin Resim Sergisi”, S.8, Ankara, s.7.

Mavi, (1953), “Klâsisizm”, S.6, Ankara, ss.7-8.

Mavi, (1953), “Konser”, S.6, Ankara, s.7.

- Mavi*, (1953), “Kübizm”, S.9, Ankara, s.5.
- Mavi*, (1953), “M. Sunullah Arısoy Cevap Veriyor”, S.1, Ankara, ss.4, 6.
- Mavi*, (1953), “M. Ş. Esendal”, S.9, Ankara, s.7.
- Mavi*, (1953), “*Mavi* Üstüne”, S.13, Ankara, ss.1, 6.
- Mavi*, (1953), “*Mavi* Yenilik Yapıyor”, S.4, Ankara, s.1.
- Mavi*, (1953), “*Mavi*’den”, S.11, Ankara, s.5.
- Mavi*, (1953), “*Mavi*’den”, S.15, Ankara, s.1.
- Mavi*, (1953), “*Mavi*’den”, S.5, Ankara, s.1.
- Mavi*, (1953), “*Mavi*’den”, S.6, Ankara, s.1.
- Mavi*, (1953), “*Mavi*’den”, S.7, Ankara, s.1
- Mavi*, (1953), “*Mavi*’den”, S.9, Ankara, s.1,
- Mavi*, (1953), “*Mavi*’nin Atatürke Selam Sayısı”, S.12, Ankara, s.1.
- Mavi*, (1953), “Mektuplardan”, S.13, Ankara, s.2.
- Mavi*, (1953), “Müziğin Gelişmesi”, S.13, Ankara, s.6.
- Mavi*, (1953), “Müzik”, S.5, Ankara, s.7.
- Mavi*, (1953), “Nobel Edebiyat Mükâfatı ve Churchill”, S.13, Ankara, s.7.
- Mavi*, (1953), “Nuri İyem’in Sergisi”, S.15, Ankara, s.5.
- Mavi*, (1953), “Orhan Burian’ı Kaybettik”, S.8, Ankara, s.7.
- Mavi*, (1953), “Orhan Veli Diyordu Ki”, S.15, Ankara, s.3.
- Mavi*, (1953), “Orhan Veli Hayatını Anlatıyor”, S.15, Ankara, s.3.
- Mavi*, (1953), “Orhan Veli Ölümünden Sonra Yazılanlardan”, S.15, Ankara, s.3.
- Mavi*, (1953), “Paris’te Resim Satışı”, S.12, Ankara, s.7.

Mavi, (1953), “Resim”, S.4, Ankara, s.7.

Mavi, (1953), “Resim”, S.5, Ankara, s.7.

Mavi, (1953), “Rozvelt Demiş Ki”, *Mavi*, S.14, Ankara, s.4.

Mavi, (1953), “S. Faik Mark Twain Cemiyetine Üye Seçildi”, S.8, Ankara, s.7.

Mavi, (1953), “Sergi”, S.6, Ankara, s.7.

Mavi, (1953), “Sinema”, S.4, Ankara, s.7.

Mavi, (1953), “Sinema”, S.5, Ankara, s.7.

Mavi, (1953), “Son Olaylar Üzerine”, S.13, Ankara, s.7.

Mavi, (1953), “Söyleni”, S.9, Ankara, s.5.

Mavi, (1953), “Ş. Raşit İle Bir Konuşma”, S.5, Ankara, ss.1, 4.

Mavi, (1953), “Şevket Raşit Hatipoğlu Diyor ki”, S.13, Ankara, s.4.

Mavi, (1953), “Tevfik Fikret”, S.11, Ankara, s.5.

Mavi, (1953), “Tiyatro”, S.4, Ankara, s.7.

Mavi, (1953), “Tiyatrolardan”, S.13, Ankara, s.7.

Mavi, (1953), “Üstün Sayılarımız”, S.11, Ankara, s.5.

Mavi, (1953), “Yapılamayan Edebiyat Metinemiz”, S.8, Ankara, s.7.

Mavi, (1953), “Yeni Şiir Şiir midir, Değil midir?”, S.8, Ankara, s.7.

Mavi, (1954), “Ankara Haberleri Dergiler Kritiği”, S.17, Ankara, s.7.

Mavi, (1954), “Ankara’da Müzik”, S.17, Ankara, ss.5-6.

Mavi, (1954), “Ankarada Müzik”, S.18, Ankara, s.7.

Mavi, (1954), “Annabell Lee”, S.16, Ankara, s.3.

Mavi, (1954), “Arap Edebiyatı”, S.16, Ankara, s.2.

- Mavi*, (1954), “Arkasından”, S.20, Ankara, ss.1, 6-7.
- Mavi*, (1954), “Arkasından”, S.21, Ankara, s.7.
- Mavi*, (1954), “Attilâ İlhan’ın Açıklaması”, S.20, Ankara, s.4.
- Mavi*, (1954), “Atina Radyosu”, S.22, Ankara, s.6.
- Mavi*, (1954), “Aydın Naneleri”, S.19, Ankara, s.7.
- Mavi*, (1954), “Aydın Naneleri”, S.20, Ankara, s.4.
- Mavi*, (1954), “Aydın Naneleri”, S.21, Ankara, s.7.
- Mavi*, (1954), “Aydın Naneleri”, S.22, Ankara, s.3.
- Mavi*, (1954), “Bir Açıklama”, S.22, Ankara, s.4.
- Mavi*, (1954), “Bir Açıklama”, S.25, Ankara, s.4.
- Mavi*, (1954), “Bir Japon Issa (1763 - 1827)”, S.16, Ankara, s.6.
- Mavi*, (1954), “Birkaç Söz”, S.25, Ankara, ss.3-4.
- Mavi*, (1954), “Birmanya Edebiyatı”, S.16, Ankara, s.2.
- Mavi*, (1954), “Biz Sana Ey İnsanoğlu”, S.23, Ankara, s.1.
- Mavi*, (1954), “Bu Sayımız”, S.16, Ankara, s.1.
- Mavi*, (1954), “Bulgar Edebiyatı”, S.16, Ankara, s.7.
- Mavi*, (1954), “Bülücüstan Edebiyatı”, S.16, Ankara, s.7.
- Mavi*, (1954), “C. S. Tarancının Hastalığı”, S.17, Ankara, s.7.
- Mavi*, (1954), “Danimarka Edebiyatı”, S.16, Ankara, s.5.
- Mavi*, (1954), “Değerli Okuyucularımız”, S.25, Ankara, s.14.
- Mavi*, (1954), “Düzeltilme”, S.17, Ankara, s.7.
- Mavi*, (1954), “Edebiyatçılar Derneğinin Toplantıları”, S.17, Ankara, s.7.

- Mavi*, (1954), “Efgan Edebiyatı”, S.16, Ankara, s.7.
- Mavi*, (1954), “Ermeni Edebiyatı”, S.16, Ankara, s.2.
- Mavi*, (1954), “Fenton Johnson”, S.16, Ankara, s.4.
- Mavi*, (1954), “Georges Duhamel”, S.19, Ankara, s.1.
- Mavi*, (1954), “Güney Afrika Birliği Edebiyatı”, S.16, Ankara, s.7.
- Mavi*, (1954), “Haberler”, S.19, Ankara, s.7.
- Mavi*, (1954), “Hesaplaşma”, S.22, Ankara, s.4.
- Mavi*, (1954), “İngiliz Edebiyatı”, S.16, Ankara, s.5.
- Mavi*, (1954), “İran Edebiyatı”, S.16, Ankara, s.7.
- Mavi*, (1954), “İsmail Habib Sevük’ü Kaybettik”, S.17, Ankara, s.7.
- Mavi*, (1954), “İspanyol Edebiyatı”, S.16, Ankara, s.2.
- Mavi*, (1954), “İstanbul Haberleri”, S.17, Ankara, s.7.
- Mavi*, (1954), “İstanbul Haberleri”, S.18, Ankara, s.7.
- Mavi*, (1954), “Japon Edebiyatı”, S.16, Ankara, s.6.
- Mavi*, (1954), “Kafkas Edebiyatı”, S.16, Ankara, s.6.
- Mavi*, (1954), “Kâğıtla Tartılan Şair”, S.17, Ankara, s.7.
- Mavi*, (1954), “Keçiler Adası”, S.25, Ankara, s.17.
- Mavi*, (1954), “Kitap Bolluğu”, S.19, Ankara, s.3.
- Mavi*, (1954), “Langston Hughes”, S.16, Ankara, s.4.
- Mavi*, (1954), “Mançurya Edebiyatı”, S.16, Ankara, s.6.
- Mavi*, (1954), “Nepal Edebiyatı”, S.16, Ankara, s.2.
- Mavi*, (1954), “Nobel Mükâfatı Hemingway’e Verildi”, S.25, Ankara, s.26.

- Mavi*, (1954), “Okuyucularımıza Emeklilik”, S.21, Ankara, s.2.
- Mavi*, (1954), “Okuyucularımıza Emeklilik”, S.22, Ankara, s.2.
- Mavi*, (1954), “Okuyucularımıza Emeklilik”, S.23, Ankara, s.2.
- Mavi*, (1954), “Okuyucularımıza Emeklilik”, S.24, Ankara, s.2.
- Mavi*, (1954), “Okuyucularımıza Emeklilik”, S.25, Ankara, s.33.
- Mavi*, (1954), “Orhan Veli Sokağı”, S.22, Ankara, s.6.
- Mavi*, (1954), “Perihan Yanal’ın Ölümü”, S.17, Ankara, s.7.
- Mavi*, (1954), “Portekiz Edebiyatı”, S.16, Ankara, s.2.
- Mavi*, (1954), “Rimas”, S.16, Ankara, s.2.
- Mavi*, (1954), “Sahte Bir Peygamber J. P. Satre”, S.23, Ankara, ss.1, 7.
- Mavi*, (1954), “Sahte Bir Peygamber”, S.24, Ankara, ss.1-2.
- Mavi*, (1954), “Sait Faik Abasıyanık *Mavi* İçin Demişti ki”, S.20, Ankara, s.1.
- Mavi*, (1954), “Sanat Dünyamız”, S.21, Ankara, s.2.
- Mavi*, (1954), “Selâhaddin Batu, Hürlük Üzerine Kanun Vâzediyor”, S.21, Ankara, s.3.
- Mavi*, (1954), “Suat Taşer Diyor ki”, S.19, Ankara, ss.4, 6.
- Mavi*, (1954), “Tatil Abonesi”, S.21, Ankara, ss.7.
- Mavi*, (1954), “Tibet Edebiyatı”, S.16, Ankara, s.7.
- Mavi*, (1954), “Türkiye Edebiyatçılar Derneği”, S.22, Ankara, s.6.
- Mavi*, (1954), “Yeni Abone Şartlarımız”, S.25, Ankara, s.14.
- Mavi*, (1954), “Yunus Nadi Mükâkafatı”, S.22, Ankara, s.6.
- Mavi*, (1955), “Ahmet Oktay Cevap Veriyor”, S.26, Ankara, s.9.

- Mavi*, (1955), “Bekir Çiftçi Cevap Veriyor”, S.26, Ankara, s.7.
- Mavi*, (1955), “Bumin Güney Cevap Veriyor”, S.27, Ankara, s.6.
- Mavi*, (1955), “Demir Özlü Cevap Veriyor”, S.27, Ankara, s.7.
- Mavi*, (1955), “Güner Sümer Cevap Veriyor”, S.27, Ankara, ss.7-8.
- Mavi*, (1955), “Okuyucularımıza Emeklilik”, S.26, Ankara, s.32.
- Mavi*, (1955), “Okuyucularımıza Emeklilik”, S.27, Ankara, s.31.
- Mavi*, (1955), “Okuyucularımıza Emeklilik”, S.28, Ankara, s.31.
- Mavi*, (1955), “Özdemir Nutku Cevap Veriyor”, S.26, Ankara, s.8.
- Mavi*, (1955), “Soruşturma”, S.26, Ankara, s.6.
- Mavi*, (1955), “Soruşturma”, S.27, Ankara, s.6.
- Mavi*, (1955), “Soruşturma”, S.28, Ankara, s.6.
- Mavi*, (1955), “Soruşturma”, S.29, Ankara, ss.5, 8-12.
- Mavi*, (1955), “Tahsin Yücel Cevap Veriyor”, S.26, Ankara, s.10.
- Mavi*,(1953), “Konuşma: Cahit Sıtkı Tarancı”, S.3, Ankara, s.4.
- Minnetoğlu, İ., (1953), “İ. Minnetoğlu Cevap Veriyor”, *Mavi*, S.7, Ankara, s.4.
- Minnetoğlu, İ., (1953), “İstanbul Fethi”, *Mavi*, S.8, Ankara, s.1.
- Minnetoğlu, İ., (1953), “Samsun’dan Anıttepe’ye”, *Mavi*, S.14, Ankara, s.7.
- Minnetoğlu, İ., (1953), *Mavi*, S.7, Ankara, s.5.
- Muhsin, K., (1953), “Balabanla Bir Konuşma”, *Mavi*, S.15, Ankara, s.5.
- Muhsin, K., (1953), “İstanbul Mektubu”, *Mavi*, S.12, Ankara, s.7.
- Muhsin, K., (1953), “İstanbul Mektubu”, *Mavi*, S.13, Ankara, s.7.
- Mutlu, İ. H., (1953), “Deniz”, *Mavi*, S.9, Ankara, s.2.

- Müstecaplıoğlu, İ., (1952), “Samanyolu”, *Mavi*, S.1, Ankara, s.2.
- Necatigil, B., (1953), “Ne Demişler? Tanınmış Sanatçılarımızın Şiir Üstüne Düşünceleri”, *Mavi*, S.11, Ankara, s.2.
- Necatigil, B., (1953), “Bir Cevap”, *Mavi*, S.15, Ankara, s.2.
- Nida, Ö., (1954), “Bir Askerin Mektubu”, *Mavi*, S.20, Ankara, s.2.
- Nutku, Ö., (1953), “...”, *Mavi*, S.11, Ankara, s.3.
- Nutku, Ö., (1953), “Ramak Kaldı”, *Mavi*, S.6, Ankara, s.4.
- Nutku, Ö., (1953), “Şiir ve Psikoloji”, *Mavi*, S.7, Ankara, s.5.
- Nutku, Ö., (1954), “Dört Ses Üzerine Aşk Temleri”, *Mavi*, S.25, Ankara, s.11.
- Nutku, Ö., (1954), “Eugene O’Neill”, *Mavi*, S.17, Ankara, ss.1-2.
- Nutku, Ö., (1954), “J. B. Priestley”, *Mavi*, S.19, Ankara, s.1.
- Nutku, Ö., (1954), “Robert Nathan”, *Mavi*, S.21, Ankara, s.4.
- Nutku, Ö., (1954), “Thornton Wilder”, *Mavi*, S.18, Ankara, s.4.
- Nutku, Ö., (1954), “Üçüncü Gece”, *Mavi*, S.24, Ankara, s.5.
- Nutku, Ö., (1955), “Bhagavad – Gita veya Tanrılar Dansı”, *Mavi*, S.26, Ankara, ss.18-19.
- Nutku, Ö., (1955), “Sanat Yoksunlarına Birinci Mektup”, *Mavi*, S.28, Ankara, ss.10-11.
- Nutku, Ö., (1955), “Şiir Konusunda Sanatçı veya Gabran’a Birkaç Söz”, *Mavi*, S.29, Ankara, ss.3-5.
- Nutku, Ö., (1955), “Şiirde Beş Unsur”, *Mavi*, S.27, Ankara, ss.3-4, 28-30.
- Nutku, Ö., (1955), “Yadsınmayan 1”, *Mavi*, S.30, Ankara, ss.4-5.
- Oğuztaş, A., (1953), “Üç Çift Göz”, *Mavi*, S.4, Ankara, s.6.

- Oktay, A., (1954), “Eskimeyen Usta ve Millî Mücadele Ruhu”, *Mavi*, S.25, Ankara, ss.8-10.
- Oktay, A., (1954), “Fazıl Hüsnü’ün Evveli – Sonrası”, *Mavi*, S.23, Ankara, ss.2, 7.
- Oktay, A., (1954), “İki Uyku Arasında”, *Mavi*, S.21, Ankara, s.4.
- Oktay, A., (1954), “İkinci Sarhoşluk”, *Mavi*, S.24, Ankara, s.4.
- Oktay, A., (1954), “İncesu Yokuşundaki Ev veya Bırakılmışlar”, *Mavi*, S.22, Ankara, s.5.
- Oktay, A., (1954), “Kendi Kendisile Çelişen yahut Sokaktaki Adam’a Dair”, *Mavi*, S.19, Ankara, ss5.
- Oktay, A., (1954), “Mevsim Sonbahar”, *Mavi*, S.20, Ankara, s.3.
- Oktay, A., (1955), “...”, *Mavi*, S.29, Ankara, ss.10-11.
- Oktay, A., (1955), “İkili”, *Mavi*, S.28, Ankara, ss.12-15.
- Oktay, A., (1955), “Kötü Kadınlara Ballad”, *Mavi*, S.27, Ankara, s.5.
- Oktay, A., (1955), “Ohan Veli’nin Yeri”, *Mavi*, S.26, Ankara, ss.3-4, 27-29.
- Oktay, A., (1955), “Ülkülü Yazar”, *Mavi*, S.30, Ankara, ss.10-11.
- Okur, Y., (1955), “Bir Gün”, *Mavi*, S.27, Ankara, s.22.
- Okyayuz, C., (1952), “Boram Boram Koktuğum”, *Mavi*, S.2, Ankara, s.6.
- Oskay, B., (1953), “Korkuyorum”, *Mavi*, S.7, Ankara, s.6.
- Ö. Sermet., (1953), “İnsan – Hayvan”, *Mavi*, S.5, Ankara, s.5.
- Özber, K., (1952), “Uzak Şarkta Dolaştım”, *Mavi*, S.1, Ankara, s.4.
- Özçelik, O. F., (1953), “Kaysı Dalım”, *Mavi*, S.9, Ankara, s.4.
- Özençi, S., (1952), “Sahne Dekor”, *Mavi*, S.1, Ankara, s.7.
- Özerdim, S. N., (1953), “Anıt – Kabir”, *Mavi*, S.14, Ankara, s.3.

- Özgenç, H., (1953), “Anlat Bana...”, *Mavi*, S.7, Ankara, s.4.
- Özgenç, H., (1953), “İlk”, *Mavi*, S.11, Ankara, s.2.
- Özgenç, H., (1953), “Komşunun kızı”, *Mavi*, S.9, Ankara, s.6.
- Özgür, K., (1953), “Ortalık”, *Mavi*, S.4, Ankara, s.5.
- Özhan, A., (1952), “İncir Ağacı”, *Mavi*, S.2, Ankara, s.6.
- Özhan, A., (1953), “Bizim Şairler antolojisi”, *Mavi*, S.3, Ankara, s.7.
- Özhan, A., (1953), “Kuşluk Vakti”, *Mavi*, S.4, Ankara, s.7.
- Özlu, D., (1954), “Köşe Başı”, *Mavi*, S.22, Ankara, s.6.
- Özlu, D., (1954), “Tiyatro”, *Mavi*, S.25, Ankara, ss.20-21, 23.
- Özlu, D., (1955), “Garaj”, *Mavi*, S.30, Ankara, ss.12-14.
- Özlu, D., (1955), “Hür Bir Eleştirmeci”, *Mavi*, S.28, Ankara, ss.8-9.
- Özlu, D., (1955), “Sokakta”, *Mavi*, S.27, Ankara, ss.20-22.
- Özmen, Ü., (1952), “Dualar ve Yalvarmalar”, *Mavi*, S.2, Ankara, s.3.
- Özmez, O. T., (1954), “Sait Faik’le Son Konuşma”, *Mavi*, S.20, Ankara, s.4.
- Özüyılmaz, H., (1955), “Yzlık Kıyafetleriyle Kızlar”, *Mavi*, S.28, Ankara, ss.22-25.
- Özyalçiner, A., (1955), “Devriye Ahmet”, *Mavi*, S.27, Ankara, s.9.
- Pamir, T., (1954), “...”, *Mavi*, S.23, Ankara, s.2.
- Par, A. H., (1953), “Yiğitler Sabırsızlanıyor...”, *Mavi*, S.8, Ankara, s.1.
- Par, A. H., (1953), “Bir Kamışın Macerası”, *Mavi*, S.14, Ankara, s.5.
- Par, A. H., (1954), “Kartal Bakışlı Deha’dan: İzmir’e Doğru...”, *Mavi*, S.25, Ankara, s.7.
- Pınar, T., (1953), “Redon”, *Mavi*, S.4, Ankara, ss.2, 4.

- Pınar, T., (1953), “Georges Braque”, *Mavi*, S.5, Ankara, s.2.
- Pınar, T., (1953), “Paul Gauguin (1838 - 1903)”, *Mavi*, S.6, Ankara, ss.2-3.
- Pınar, T., (1953), “Raoul Dufy”. *Mavi*, S.7, Ankara, s.1-2.
- Püsküllüoğlu, A., (1953), “Çukurova Baharı”, *Mavi*, S.6, Ankara, s.5.
- Püsküllüoğlu, A., (1953), “Tohum”, *Mavi*, S.10, Ankara, s.4.
- Rado, Ş., (1953), “Şiir Anlayışımızda Yeni Bir Devir”, *Mavi*, S.13, Ankara, s.2.
- Rona, G., (1954), “Bir Kötü Adam”, *Mavi*, S.23, Ankara, s.6.
- Ruşenay, D., (1953), “Estetikte İki Görüş”, *Mavi*, S.6, Ankara, ss.1, 4.
- S, Ş., (1952), “Cumhurbaşkanlığı Filârmoni Orkestrası Üniversite Konserleri”, *Mavi*, S.2, Ankara, s.3.
- Saba, Z. O., (1953), “Ne Demişler? Tanınmış Sanatçılarımızın Şiir Üstüne Düşünceleri”, *Mavi*, S.11, Ankara, s.2.
- Saki, İ., (1953), “Cenuplu Olmayan”, *Mavi*, S.6, Ankara, s.3.
- Saydaş, Ş., (1953), “Gluck ve Müziği”, *Mavi*, S.7, Ankara, ss.3, 5.
- Saydaş, Ş., (1953), “Müziğin İngiltere’deki Gelişmesi”, *Mavi*, S.13, Ankara, ss.3, 6.
- Saydaş, Ş., (1953), “Piyanonun Tarihi”, *Mavi*, S.5, Ankara, ss.5, 7.
- Saydaş, Ş., (1953), “Ralph Vaughan Williams”, *Mavi*, S.3, Ankara, s.3.
- Saydaş, Ş., (1953), “Schubert ve Lied”, *Mavi*, S.4, Ankara, s.3.
- Saydaş, Ş., (1954), “Haydn’in Müziği”, *Mavi*, S.17, Ankara, s.4.
- Sepken, T., (1953), “Yollar”, *Mavi*, S.7, Ankara, s.5.
- Sezer, H. İ., (1953), “Yaşanacak Günlerimiz Var Bizim”, *Mavi*, S.7, Ankara, s.2.
- Sezer, H. İ., (1953), “Affet Develim”, *Mavi*, S.8, Ankara, s.2.
- Sezer, H. İ., (1953), “Atatürk”, *Mavi*, S.14, Ankara, s.3.

- Sıtkı, Ş., (1952), “Nesil Meselesi”, *Mavi*, S.1, Ankara, s.1.
- Sönmez, Ş., (1953), “M”, *Mavi*, S.11, Ankara, s.6.
- Sönmez, Ş., (1953), “Yollar ve İnsanlar”, *Mavi*, S.10, Ankara, s.4.
- Spritual., (1954), “Kör Adam”, *Mavi*, S.16, Ankara, s..
- Sungur, E, T., (1952), “Mesutuz Bütün İnsanlar”, *Mavi*, S.2, Ankara, s.3.
- Sungur, E, T., (1953), “Fethi Gördüm”, *Mavi*, S.8, Ankara, s.3.
- Sungur, E, T., (1953), “Sanat Olayları”, *Mavi*, S.7, Ankara, s.7.
- Sungur, E. T., (1952), “Sessiz Adam”, *Mavi*, S.1, Ankara, s.5.
- Sümer, A., (1954), “2 x 2 = 4?”, *Mavi*, S.21, Ankara, s.5.
- Sümer, A., (1954), “Georges Feydeau”, *Mavi*, S.18, Ankara, ss.1-2.
- Sümer, A., (1954), “İ. Ü. T. B. Gençlik Tiyatrosu ve Düşündürdükleri”, *Mavi*, S.22, Ankara, s.5.
- Sümer, A., (1954), “Tiyatroda Genel Prova ve Galalar”, *Mavi*, S.19, Ankara, s.4.
- Sümer, G., (1954), “Bir Avuç Elül”, *Mavi*, S.24, Ankara, s.3.
- Sümer, G., (1954), “Bir Hikâye Sarhoş Oldu”, *Mavi*, S.20, Ankara, s.3.
- Sümer, G., (1954), “Karanlıkta Bir Adam”, *Mavi*, S.21, Ankara, s.4.
- Sümer, G., (1954), “Parisi Düşünen Şiir”, *Mavi*, S.25, Ankara, ss.18-19.
- Sümer, G., (1954), “Sokağa Dökülen Kan yahut Uzaklarda Olmak”, *Mavi*, S.22, Ankara, s.3.
- Sümer, G., (1954), “Üç Arkadaş”, *Mavi*, S.19, Ankara, s.3.
- Sümer, G., (1955), “Bir Akşam Ölen”, *Mavi*, S.30, Ankara, ss.6-7.
- Sümer, G., (1955), “Eski Ninni”, *Mavi*, S.26, Ankara, ss.12-13.
- Sümer, G., (1955), “Şafgıl’e Karşı”, *Mavi*, S.28, Ankara, ss.16-17, 28.

- Süreyya, C., (1954), “Piyale”, *Mavi*, S.24, Ankara, s.2.
- Süreyya, C.,(1954), “Eski Kadınlar”, *Mavi*, S.19, Ankara, s.5.
- Şaman, H., (1952), “Elektra”, *Mavi*, S.1, Ankara, ss.4, 6.
- Şendil, S., (1953), “Cevap Veriyor”, *Mavi*, S.9, Ankara, s.5.
- Şendil, S., (1953), “Deste”, *Mavi*, S.7, Ankara, s.2.
- Şendil, S., (1953), “Eski Ev”, *Mavi*, S.6, Ankara, s.1.
- Şendil, S., (1953), “Kavağın Hikâyesi”, *Mavi*, S.4, Ankara, s.1.
- Şimşek, H., (1952), “Tercüme-i Hal”, *Mavi*, S.1, Ankara, s.5.
- Şimşek, H., (1953), “Hatırası”, *Mavi*, S.12, Ankara, s.3.
- T, N. G., (1954), “Divina Commedia”, *Mavi*, S.17, Ankara, s.2.
- Tahsin, O., (1953), “Behçet Necatigil’e”, *Mavi*, S.15, Ankara, s.2.
- Tahsin, O., (1953), “Gün Işığı”, *Mavi*, S.13, Ankara, s.5.
- Tahsin, O., (1953), “İnsansız Şehir”, *Mavi*, S.10, Ankara, ss.2-3.
- Tahsin, O., (1953), “Santta Desen Birliği”, *Mavi*, S.11, Ankara, s.4.
- Tahsin, O., (1953), “Tanrı Ağıtı”, *Mavi*, S.14, Ankara, s.6.
- Tanaltay, E., (1953), “Sus”, *Mavi*, S.7, Ankara, s.6.
- Tanrıkut, H., (1953), “Kafa Hudutlarımızın Çizilişi, Genişlemesi ve Son Hadde Varışı”, *Mavi*, S.11, Ankara, ss.1, 6.
- Tarancı, C. S., (1953), “Edebiyatçılar Derneği Başkanlığından”, *Mavi*, S.11, Ankara, s.4.
- Tarus, İ., (1953), “Seni Affettik”, *Mavi*, S.15, Ankara, s.3.
- Taşeh, S., (1953), “Galatasaray Lisesine Aşk olsun!”, *Mavi*, S.3, Ankara, ss.5-6.
- Taşer, S., (1953), “Üç Hikaye”, *Mavi*, S.5, Ankara, ss.3, 8.

- Taşer, S., (1954), “Eğer Karnın Açsa”, *Mavi*, S.16, Ankara, s.3.
- Taşkın, E., (1953), “Yurdumun Falını Okuyorum”, *Mavi*, S.12, Ankara, s.6.
- Tayız, A., (1953), “Özlem”, *Mavi*, S.9, Ankara, s.5.
- Tekelioğlu, İ., (1953), “Güzel Şey”, *Mavi*, S.3, Ankara, s.4.
- Tekelioğlu, İ., (1953), “Güzel Şey”, *Mavi*, S.5, Ankara, s.3.
- Tokmakçioğlu, E., (1953), “Demokrasi”, *Mavi*, S.7, Ankara, s.3.
- Tokmakçioğlu, E., (1953), “Liman” *Mavi*, S.4, Ankara, s.5.
- Toköz, H., (1954), “Seninle”, *Mavi*, S.17, Ankara, s.4.
- Toprak, Ö. F., (1953), “Toplum ve Sanat”, *Mavi*, S.3, Ankara, s.2.
- Tosun, E., (1955), “Çayhane”, *Mavi*, S.28, Ankara, ss.20-21.
- Tosun, E., (1955), “On İkinci Gece”, *Mavi*, S.27, Ankara, ss.14-15.
- Tosun, E., (1955), “Othello”, *Mavi*, S.30, Ankara, s.8-9.
- Tosun, E., (1955), “Tanrılar ve İnsanlar”, *Mavi*, S.26, Ankara, s.24.
- Tökin, F. H., (1953), “Olvido”, *Mavi*, S.11, Ankara, s.4.
- Tökin, F. H., (1952), “Büyük Uyanış”, *Mavi*, S.1, Ankara, ss.1, 3, 6.
- Tökin, F. H., (1952), “Ters Yüz”, *Mavi*, S.1, Ankara, s.4, 6.
- Tökin, F. H., (1952), “Ziya Gökalp”, *Mavi*, S.1, Ankara, s.5.
- Tunalıgil, B. G., (1954), “Zeçko Mehmedin Düşündükleri”, *Mavi*, S.20, Ankara, s.6.
- Tunçkol, Y., (1952), “Bir Cenaze Geçerken”, *Mavi*, S.2, Ankara, s.6.
- Turla, S., (1953), “Toprak”, *Mavi*, S.9, Ankara, s.5.
- Uçkan, H. V., (1953), “Mehmet’in Ağzından Mustafa Kemâl”, *Mavi*, S.14, Ankara, s.6.

- Unur, A. R., (1955), “İstanbul Mektubu”, *Mavi*, S.26, Ankara, s.15.
- Unur, A. R., (1955), “İstanbul Mektubu”, *Mavi*, S.27, Ankara, ss.16-17.
- Uyguner, M., (1953), “Hayal Şiir”, *Mavi*, S.12, Ankara, s.2.
- Uyguner, M., (1952), “Ağu Ağacı”, *Mavi*, S.2, Ankara, s.2.
- Uyguner, M., (1953), “Cesur Delikanlı”, *Mavi*, S.3, Ankara, ss.5, 8.
- Uyguner, M., (1953), “Günaydın Yeryüzü”, *Mavi*, S.5, Ankara, s.5.
- Uyguner, M., (1953), “İstanbul’un Fethi ve Ünsal Özmen’in Destanı”, *Mavi*, S.8, Ankara, ss.1, 4.
- Ümit, N., (1952), “Zilzurna”, *Mavi*, S.2, Ankara, s.2.
- Ümit, N., (1953), “Dergiler Arasında”, *Mavi*, S.10, Ankara, s.7.
- Ümit, N., (1953), “Dergiler Arasında”, *Mavi*, S.11, Ankara, s.7.
- Ümit, N., (1953), “Dergiler Arasında”, *Mavi*, S.3, Ankara, s.7.
- Ümit, N., (1953), “Dergiler Arasında”, *Mavi*, S.4, Ankara, s.7.
- Ümit, N., (1953), “Dergiler Arasında”, *Mavi*, S.5, Ankara, s.7.
- Ümit, N., (1953), “İki Kitap Tenkidi Gece Gündüz”, *Mavi*, S.9, Ankara, ss.2-3.
- Ünal, V., (1954), “Dergiler – Gazeteler”, *Mavi*, S.21, Ankara, s.7.
- Ünal, V., (1954), “Dergiler Arasında”, *Mavi*, S.23, Ankara, s.3.
- Ünal, V., (1955), “Limelight”, *Mavi*, S.27, Ankara, s.10.
- Ünal, V., (1955), “Noktalar”, *Mavi*, S.29, Ankara, ss.2,19.
- Ünal, V., (1955), “Noktalar”, *Mavi*, S.30, Ankara, ss.2, 15.
- Ünsal, E., (1953), “Güney Yollarında”, *Mavi*, S.13, Ankara, s.3.
- Ünsal, E., (1953), “Sevgi Denizindeki Yelken”, *Mavi*, S.12, Ankara, s.6.

- Üren, E., (1952), “Rodin”, *Mavi*, S.2, Ankara, s.5.
- Üren, E., (1953), “Bir Büyük Çocuk”, *Mavi*, S.4, Ankara, s.2.
- Üren, E., (1953), “Resim Sanatında Çirkin”, *Mavi*, S.3, Ankara, s.1.
- Üren, M., (1953), “Dönen Mevsim”, *Mavi*, S.4, Ankara, s.3.
- Ütük, E., (1953), “Varlık 21 Yaşına Bastı”, *Mavi*, S.10, Ankara, s.7.
- Veli, O., (1952), “Harbe Giden”, *Mavi*, S.2, Ankara, s.5.
- Veli, O., (1952), “Tren Sesi”, *Mavi*, S.2, Ankara, s.5.
- Veli, O., (1952), “Vatan İçin”, *Mavi*, S.2, Ankara, s.5.
- Veli, O., (1953), “Ayrılış”, *Mavi*, S.15, Ankara, s.3.
- Veli, O., (1953), “Dağ Başı”, *Mavi*, S.15, Ankara, s.3.
- Veli, O., (1953), “Edith Almera”, *Mavi*, S.15, Ankara, s.3.
- Veli, O., (1953), “Eskiler Alıyorum”, *Mavi*, S.15, Ankara, s.3.
- Veli, O., (1953), “İstanbul İçin Davet”, *Mavi*, S.15, Ankara, s.3.
- Veli, O., (1955), “Hürriyete Doğru”, *Mavi*, S.26, Ankara, s.5.
- Yağcıoğlu, H., (1953), “Anıt – Kabir Üstüne Kantat’dan”, *Mavi*, S.14, Ankara, s.4.
- Yalçındağ, Ş., (1954), “Bir Köy Hekiminin Notlarından”, *Mavi*, S.18, Ankara, ss.3, 5.
- Yavuz, H., (1955), “Birisi İçin Aşk Şarkısı”, *Mavi*, S.27, Ankara, s.8.
- Yazgan, E, N., (1953), “Atatürk’le Konuşmalar” *Mavi*, S.4, Ankara, s.2.
- Yazgan, E, N., (1953), “Bilmem ki”, *Mavi*, S.7, Ankara, s.3.
- Yazgan, E, N., (1953), “Garip”, *Mavi*, S.10, Ankara, s.1.
- Yazgan, E, N., (1953), “Hasan Ustanın Ölümü”, *Mavi*, S.11, Ankara, s.2.

- Yazgan, E. N., (1953), “Hep Böyle Düşünceliyim”, *Mavi*, S.9, Ankara, s.5.
- Yazgan, E. N., (1953), “Anıt – Kabir’de Yüreğim”, *Mavi*, S.14, Ankara, s.6.
- Yazgan, E. N., (1953), “Mektup”, *Mavi*, S.13, Ankara, s.2.
- Yazgan, E. N., (1954), “Geceyarısı”, *Mavi*, S.21, Ankara, s.5.
- Yazgan, E. N., (1954), “İkinci Nesil – Üçüncü Nesil”, *Mavi*, S.18, Ankara, s.2.
- Yazgan, E. N.,(1955), “İzmir Mektubu”, *Mavi*, S.26, Ankara, ss.16-17.
- Yerdeş, G., (1953), “Kavga”, *Mavi*, S.13, Ankara, s.2.
- Yetkin, S. K., (1953), “Şiirin Yapısı”, *Mavi*, S.12, Ankara, s.2.
- Yılmaz, Ö., (1952), “Hasta Adam”, *Mavi*, S.1, Ankara, s.3.
- Yurdakul, N., (1954), “...Bu Şiir Bir Sıcaklığı Özler”, *Mavi*, S.21, Ankara, s.2.
- Yüce, K. S., (1954), “Bekârlar Sokağı”, *Mavi*, S.20, Ankara, s.4.
- Yüce, K. S., (1954), “İnatçı”, *Mavi*, S.18, Ankara, s.1.
- Yücel, F., (1953), “Gecenin Bir Gözü Var...”, *Mavi*, S.3, Ankara, s.3.
- Yücel, F., (1953), “Kartal ve Şikarı”, *Mavi*, S.6, Ankara, s.5.
- Yücel, F., (1953), “Ozimandiyas” *Mavi*, S.4, Ankara, s.5.
- Yücel, F., (1953), “Veli”, *Mavi*, S.5, Anakara, s.3.
- Yücel, T., (1953), “Akşam Keyfi”, *Mavi*, S.7, Ankara, s.6.
- Yücel, T., (1953), “Besleme”, *Mavi*, S.10, Ankara, ss.6-7.
- Yücel, T., (1953), “Gidenler ve Kalanlar”, *Mavi*, S.11, Ankara, s.6.
- Yücel, T., (1954), “Teselli”,*Mavi*, S.17, Ankara, s.6.
- Zabunoğlu, Y, K., (1953), “Bizde Eski Yeni Anlayışı”, *Mavi*, S.5, Ankara, ss.2, 8.

Zabunoğlu, Y, K., (1953), “Müsbet Fikirlerin Edebiyata Tesiri”, *Mavi*, S.6, Ankara, ss.1, 5.

Zabunoğlu, Y, K., (1953), “Şiirimizde İstanbul”, *Mavi*, S.8, Ankara, ss.2, 5.

Zaimoğlu, Z. İ., (1953), “Atatürk'ten Çizgiler”, *Mavi*, S.14, Ankara, s.5.

3.3. EDEBİYAT TÜRÜNE GÖRE SIRALAMA

3.3.1. TELİF ESERLER

3.3.1.1. ŞİİR

Akdağ, T., “Le Rendez - Vous”, S.21, s.5, (Düşünce Özgürlüğünün kısıtlanmasına karşı tepki).

Altan, A., “İnsanlar İçin Yaşamak”, S.17, s.3, (İnsan ve insana hizmet etme sevgisi).

Anday, M. C., “Deniz Humması”, S.16, s.5, (Deniz yolculuğu ve bu yolculuğun çağrıştırdıkları).

Aral, K., “Ebabil Kuşları”, S.2, s.4, (Yolculuk, ayrılış ve bir daha geri dönmeme).

Arıkanlı, O., “Türkülerdeki Sır”, S.15, s.2, (Köy yaşamının türkülere yansımaları).

Arıkanlı, O., “Maça Kızı”, S.23, s.4, (Yaşama ve kadere karşı öfke).

Arıkanlı, O., “Maça Kızı”, S.27, s.11-13 (Gerçek aşk ile gölgeler arası fark).

Arıkanlı, O., “Maça Kızı”, S.28, s.18-19, (İnsanın yaşama serüveni).

Arın, A., “Garipliğince”, S.13, s.4 (Dolu dolu yaşama isteği).

Arın, A., “Param – Parça”, S.5, s.5. (Şairin sevgiliden etkilenişi).

Arısoy, M. S., “Anıt – Kabir’de Bir İşçi”, S.14, s.4 (Ata sevgisi).

Arısoy, M. S., “Fal”, S.12, s.4, (Şairin zor yaşama şartlarına karşı teselli olma arayışı).

Arısoy, M. S., “Yalnızlık Şiiri”, S.7, s.1, (Gerçeklere karşı duyulan yalnızlık).

Arman, Ü., “Alevcesine”, S.2, s.2, (Dövüşe karşı duyulan pişmanlık).

Arman, Ü., “Rüzgarların Getirdiği Şiir”, S.1, s.2, (Vatan sevgisi).

Arman, Ü., “...”, S.14, s.6, (Ata sevgisi).

Arman, Ü., “Bir Bahar Günü S.”, S.6, s.5, (Şairin sevgiliyi görünce içinde bulunduğu an).

Arman, Ü., “Çeşme”, S.9, s.1, (Anadolu köylerinin sahihsizliği ve yalnızlığı).

Arman, Ü., “Ellerimi Sormayın”, S.15, s.1, (Dosta duyulan özlem).

Arman, Ü., “Gün Boyu”, S.4, ss.5, (Yalnızlık ve dünya çilesi).

Arman, Ü., “Mermiler Vardı”, S.13, s.4, (Zorluklara karşı ısrarla direnme ve kararlı olma).

Arman, Ü., “Resimdeki Kadın”, S.3, s.1, (Hüriyet, aşk ve barış).

Arman, Ü., “Saat Onikiyi İki Geçiyordu” S.10, s.2, (Vakitsiz gelen ölüm).

Arman, Ü., “Samatyalı Mirima”, S.11, s.5, (İnsan dünyasında rüya).

Arman, Ü., “Sene 1453”, S.8, s.5, (İstanbul’un fethi).

Arman, Ü., “Üç Nokta Yanyana”, S.5, s.1, (Şairin maddi olarak kendinden iyi olan bir aile kızına olan aşkı).

Arman, Ü., “Bir Japon Şarkısından Üç Nokta”, S.25, s.16, (Şairin hiç dinmeyen üzüntüsü).

Arman, Ü., “İstakozlu Şiir”, S.18, s.4, (Tabiatın insanoğlundan çektiği eziyetler).

Arman, Ü., “Karanlıkta Kalanlar”, S.22, s.1, (Ölüm ve ölüm sonrası yalnızlık).

Arman, Ü., “Büyük Işık yahut Gözlerin”, S.26, ss.14, (?)

Arman, Ü., “Yoksun Gece”, S.28, s.5, (Yalnızlık ve kararlılık).

Arman, Ü., “...”, S.21, s.5, (Yaşama sevgisi).

Arman, Z., “Mektup”, S.19, s.3, (Dünya hayatının meşakati).

Bayraktar, F., “Huzur İçinde”, S.4, s.2, (Olaylara karşı tepkisiz, sakin ve huzurlu bir hayat).

Bayraktar, F., “Dileğim”, S.2, s.2, (Sevgilinin dudağıyla öpüşme arzusu).

Bayraktar, F., “Berât”, S.3, s.6, (Şairin hürriyeti hissedışı).

Bayraktar, F., “Bir Mahkumun Hatıra Defteri”, S.7, s.5, (Bir mahkumun kaderi ve hürriyet arzusu).

Bayraktar, F., “İskeledeki Şair”, S.20, s.5, (İstanbulda yaşama arzusu).

Bayraktar, F., “Kara Yazı”, S.17, s.1, (Şair, bir yandan işlediği suçu kabullenirken bir yandan da kadere itiraz eder.)

Bekteşbey, N. B., “Bir Gazino Hikayesi”, S.30, s.16-17, (Şairin uçları yaşama arzusu ve hür olma isteği)

Belen, E.A., “Ellerin Nerde?”, S.6, s.6, (Ölüye duyulan hasret ve kadere isyan)

Belen, E.A., “Ne Düşünürsün”, S.17, s.4, (Sevgiliye kavuşma iştiağı)

Berk, N. İ., “Suyun Sesi”, S.11, s.1, (Çaresizlik ve bir şey yapamamaktan gelen üzüntü)

Bertan, M., “Ayakta Sevişenler Kahvesi”, S.27, s.18-19, (Hayata boş vermişlik ve serseri hayatı yaşama arzusu)

Blues., “Kara Gün Şarkısı”, S.16, s.4, (Şairin çaresizliği ve yalnızlığı)

Bozdağa, M., “Tavsiye”, S.17, s.6, (Şehir yaşamından ve insandan kaçış)

Buyrukçu, M. O., “Karşılık”, S.13, s.1, (Yalnızlık ve yabancılaşma duygusu)

Cansever, E., “Non – Figüratif” S.18, s.5, (?)

Civelek, T., “Pul”, S.1, ss.1, (Şairin, sevgiliden gelmeyen mektuplar için yakınması)

Civelek, T., “Ferman Fatihin İstanbul Bizim”, S.8, s.4, (İstanbul’un fethi ve fetihle gösterilen kahramanlık)

Çağlı, E., “Seneler Sonrası”, S.2, s.3, (Ata sevgisi ve Ata’ya bağlılık)

Çağlı, E., “Tutkun”, S.1, s.6, (Bozkırda yaşama sevgisi)

Çağlı, E., “Bir Gün Toprak Olmak”, S.4, s.4, (Ölümün kaçınılmazlığı)

Çağlı, E., “Bilmediğim”, S.15, s.3, (Belirsizlik ve olup biteni anlayamama)

- Çağlı, E., “Bizimmiş”, S.8, s.5, (Bizans ve Fatih)
- Çağlı, E., “Daha”, S.3, s.3, (Şairin yalnızlığı)
- Çağlı, E., “Yeter”, S.11, s.6, (Aşk)
- Çağlı, E., “Şimdi”, S.18, s.4, (...)
- Çiftçi, B., “Kilometre Taşları”, S.1, s.1, (Ayrılık)
- Çiftçi, B., “Sıhhiye Parkının Demirleri”, S.2, s.3, (Şairin sevgilisinden dolayı parkın demirleriyle kurduğu yakınlık)
- Çiftçi, B., “*”, S.3, s.5, (Yalnızlık ve ümitsizlik)
- Çiftçi, B., “Bu Sabah”, S.4, s.4, (Sevgiliye olan tutku)
- Çiftçi, B., “Denizlerin Şiirinden Bahsetmek İsteyen Şiir”, S.11, s.2, (Deniz Yaşamı)
- Çiftçi, B., “Ellerin” S.6, s.3, (Aşk)
- Çiftçi, B., “S”, S.5, s.1, (Geçmişe özlem)
- Çiftçi, B., “Uzaklarda Bir Şehir Vardı”, S.9, s.1, (Yalnızlık)
- Çiftçi, B., “Ve Halâ Yıldızlara Açık Gözlerim” S.12, s.5, (Aşk)
- Çiftçi, B., “Yağmur Sonatı”, S.13, s.5, (Yalnızlık)
- Çiftçi, B., “Karanlık”, S.19, s.2, (Hasret)
- Çiftçi, B., “Siyah Kuşlar Üvertürü”, S.23, s.1, (...)
- Çiftçi, B., “Siyah Kuşlar Üvertürü”, S.25, s.15, (Sevgiliyi kaybetme korkusu)
- Çiftçi, B., “Yağmurlu İstanbul”, S.18, s.2, (İstanbul ve aşk)
- Çiftçi, B., “Ferman Bizimdir, Dağlar Bizimdir...”, S.29, ss.14-15, (Vatan, memleket ve kahramanlık temleri üzerine)
- Çiftçi, B., “Otobüs Harbiye’ye Doğru Gidiyordu”, S.28, s.15, (Modernleşmeyle beraber değişen şehir yapılarına karşı hoşnutsuzluk)

- Çiftçi, B., “Sen Üzerine Çeşitlemeler”, S.27, ss.24-25, (...)
- Dağlarca, F. H., “Kırık”, S.2, s.1, (Roma kadınları üzerine)
- Dağlarca, F. H., “Sessizlik” S.14, s.4, (Atatürk)
- Danışman, B., “Kitap”, S.14, s.6, (Atatürk)
- Danışman, B., “Bağlamın Telleri”, S.17, s.6, (Yalnızlık)
- Demirkan, F., “Bir Ara Buralarda Gözüktün”, S.23, s.5, (...)
- Demirkan, F., “Denizin Getirdikleri” S.15, s.4, (Deniz)
- Dil, Ş., “Arkasından”, S.14, s.6, (Atatürk)
- Dil, Ş., “Bir Çırpıda” S.10, s.5, (Bahar sevinci)
- Dökmeci, A., “Çocuk ve Fırın”, S.6, s.3, (Çocukluk)
- Dökmeci, A., “Ebem Kuşağı”, S.4, s.2, (Hayatın renkliliği)
- Edgü, F., “Sokak Ortasında Saadet”, S.29, s.6-7, (...)
- Elçi, T., “Tarifsiz”, S.3, s.6, (Şairin hayata iyimser bakışı)
- Erdost, M., “Deniz Aşırı”, S.12, s.1, (Aşk)
- Erdost, M., “Hep Bu Saatte”, S.18, s.3, (Yalnızlık)
- Erdost, M., “Küçük Evlerin Saadeti”, S.21, s.5, (Aile)
- Erdost, M., “Otursam Senin Şiirini Söylimesem”, S.23, s.5, (...)
- Eren, S. V., “Bir Cuma Günü”, S.2, s.4, (Sevgiliden istekler)
- Eren, S. V., “Fatih Türküleri”, S.8, s.3, (İstanbul’un fethi)
- Eren, S. V., “Beklenen Yağmur”, S.9, s.2, (Gurbet)
- Eren, S. V., “Ben Deniz Çocuğuyum”, S.5, s.2, (Uzaklara özlem)
- Eren, S. V., “Brinda Ormanı”, S.4, s.4, (Orman ve tabiat sevgisi)

- Eren, S. V., “Kandırmaca”, S.6, s.2, (Masallar)
- Eren, S. V., “Duyuyor musun?”, S.17, s.6, (...)
- Eren, S. V., “Falcı”, S.20, s.5, (İri gözlü falcı)
- Eren, V., “Unutamadığım Şarkılar”, S.1, s.4, (Anadolu’ya özlem ve memleket sevgisi)
- Ergüven, A. R., “Yalnızlar’dan”, S.10, s.2, (Çaresizlik)
- Ergüven, J. G., “Canyoldaşıma Mektuplar’dan” S.10, ss.3, (Kadere boyun eğmeme)
- Ergüven, J. G., “Ellerim”, S.18, s.5, (Eller)
- Eröncel, A., “Garip Rüzgar”, S.12, s.3, (Geçmişe özlem)
- Eröncel, A., “Nil”, S.13, s.3, (...)
- Eröncel, A., “Rüzgar”, S.9, s.3, (...)
- Eröncel, A., “Bundan Böyle”, S.24, s.5, (Kadere İsyan)
- Fincancıoğlu, Y., “Mustafa Kemal ve Ötekiler”, S.14, s.6, (Atatürk)
- Fincancıoğlu, Y., “Toprağı Altın Yapanların Şiiridir”, S.7, s.4, (Yalnızlık)
- Gruda, Y., “Superposes Yahut Son Adamın Macerası - 1”, S.22, s.4, (Hüzün)
- Gruda, Y., “Şataraban Faslı veya Öteki Adam VII”, S.21, s.3, (...)
- Gruda, Y., “Son Adam ve İbrâm”, S.25, ss.22-24, (Modernleşmeyle beraber gelen üzüntü)
- Gruda, Y., “Son Adam ve İbrâm”, S.26, s.11, (...)
- Gürcan, N., “Ulubatlı Hasan”, S.8, s.3, (Fetih)
- Gürcan, N., “Övgüsü”, S.23, s.5, (Yalnızlık)
- Güven, T., “Bir Bozkır Masalı”, S.5, s.4, (Kan davası)
- Güven, T., “Bir Bozkır Masalı”, S.6, s.4, (Ayrılık)

- Güven, T., “Dört uçuk Altı”, S.9, s.3, (...)
- Güvenç, Ö. F., “İnsan”, S.23, s.5, (Hürriyet ve insan)
- Halil, İ., “...”, S.4, s.3, (Yaşama sevinci ve hayat)
- Halil, İ., “...”, S.19, s.4, (...)
- Halil, İ., “...”, S.25, s.6, (...)
- Hâluk, O., “Yarıda Kalan Hikâye”, S.20, s.4, (...)
- Hazinedaroğlu, Z., “Bir Şiir”, S.20, s.2, (Sevinç)
- Hazinedaroğlu, Z., “Pasifik”, S.17, s.5, (Okyanus yaşamı)
- Hughes, L., “Florida Yol İşçileri”, S.16, s.4, (Irkçılık)
- Hünalp, A., “İnsanoğlu”, S.8, s.2, (İnsanoğlunun kötülükleri)
- Hünalp, A., “Kaçık”, S.13, s.1, (Delilik)
- Hünalp, A., “Yalan”, S.12, s.1, (...)
- Hünalp, A., “Sonra Deniz Sustu”, S.17, s.5, (...)
- Johnson, F., “Kırmızılı Kadın”, S.16, s.4, (Irkçılık)
- Karamustafaoğlu, M. T., “Kırkbin Köyün Dilinden”, S.9, s.4, (Köy Yaşamı)
- Karamustafaoğlu, M. T., “Ardıç Kuşu”, S.13, s.5, (Yalnızlık)
- Karamustafaoğlu, M. T., “Bir Buğday, Bir Karınca”, S.11, s.3, (Kaygısız bir dünya isteği)
- Karamustafaoğlu, M. T., “Kırkbin Köyün Dilinden”, S.10, s.5, (...)
- Kıratlı, A. U., “Nana”, S.2, s.2, (Akşam vakti ve ayrılık)
- Kıratlı, A. U., “Delice”, S.5, s.4, (Aşk ve sevgili)
- Kıratlı, A. U., “Gecelerin Türküsü”, S.6, s.4, (Aşk ve sevgili)

Kıratlı, A. U., “Kara Gözlüm”, S.3, s.4, (Sonsuzluk isteği)

Kıratlı, A. U., “Mavi Bahar”, S.4, s.3, (Bahara özlem)

Kocabekir, R. A., “Birinci Şiir”, S.7, s.4, (İyimserlik ve neşe)

Kocabekir, R. A., “Dayan Fatih Sultan Mehmedim Dayan”, S.8, s.2, (Kahramanlık ve fetih)

Kocabekir, R. A., “Herkes İçin Şiir”, S.10, s.3, (İnsani değerlerin yitirilişi)

Kocabekir, R. A., “İyimser Şiir”, S.2, s.5, (İyimserlik ve memleket sevgisi)

Kocabekir, R. A., “İncecikten Ya’ar/Kış Günü Kar”, S.5, s.2, (Sokak sevgisi)

Kocabekir, R. A., “Maria Mağdalena I.” S.3, s.2, (...)

Konuk, N., “Yalnızlığa Giriş”, S.11, s.4, (Akşam ve Yalnızlık)

Lorca, F. G., “Atlının Türküsü”, S.16, s.1, (Ölüm ve yalnızlık)

Lorca, F. G., “Sevii Sokaklarında Antonito El Camborionun Hürriyetine Kıydılar”, S.16, s.2, (Özgürlük ve cesaret)

Mavi., “Annabell Lee”, S.16, s.3, (...)

Mavi, “Burası Anadolu”, S.9, s.3, (Anadolu)

Minnetoğlu, İ., “İstanbul Fethi”S.8, s.1, (İstanbul’un fethi)

Minnetoğlu, İ., “Samsun’dan Anıttepe’ye”, S.14, s.7, (Atatürk)

Minnetoğlu, İ., “...”, S.7, s.5, (Atlar)

Mutlu, İ. H., “Deniz”, S.9, s.2, (Adaletsizlik)

Nida, Ö., “Bir Askerin Mektubu”, S.20, s.2, (Yalnızlık ve özlem)

Nutku, Ö., “...”, S.11, s.3, (İman ve evrim teorisi)

Nutku, Ö., “Dört Ses Üzerine Aşk Temleri”, S.25, s.11, (Aşk)

Nutku, Ö., “Üçüncü Gece”, S.24, s.5, (...)

Nutku, Ö., “Bhagavad – Gita veya Tanrılar Dansı”, S.26, ss.18-19, (İnanç dolu bir hayattan kaçış ve yaşama arzusu)

Nutku, Ö., “Yadsınmayan 1”, S.30, ss.4-5, (...)

Oktay, A., “İkinci Sarhoşluk”, S.24, s.4, (Hüzün)

Oktay, A., “İncesu Yokuşundaki Ev veya Bırakılmışlar”, S.22, s.5, (Yalnızlık ve ayrılık)

Oktay, A., “Mevsim Sonbahar” S.20, s.3, (Ayrılık ve hüznün)

Oktay, A., “...”, S.29, ss.10-11, (Ümitsizlik ve arzuların cevapsız kalması)

Oktay, A., “Kötü Kadınlara Ballad”, S.27, s.5, (...)

Okur, Y., “Bir Gün”, S.27, s.22, (...)

Okyayuz, C., “Boram Boram Koktuğum”, S.2, s.6, (Geçmişe özlem)

Oskay, B., “Korkuyorum”, S.7, s.6, (Korku)

Özber, K., “Uzak Şarkta Dolaştım”, S.1, s.4, (İkinci Dünya Savaşı)

Özçelik, O. F., “Kaysı Dalım”, S.9, s.4, (İmkansızlıklar)

Özenen, S., “İnsan – Hayvan “, S.5, s.5, (İnsan yaşamında hayvan)

Özgenç, H., “Anlat Bana...”, S.7, s.4, (...)

Özgenç, H., “İlk”, S.11, s.2, (Özgürlük)

Özgenç, H., “Komşunun Kızı”, S.9, s.6, (Kadere boyun eğme)

Özmen, Ü., “Dualar ve Yalvarmalar”, S.2, s.3, (Yakarış)

Pamir, T., “...”, S.23, s.2, (Eller)

Par, A. H., “Yiğitler Sabırsızlanıyor...”, S.8, s.1, (Fetih arzusu)

Par, A. H., “Bir Kamışın Macerası”, S.14, s.5, (Atatürk)

Par, A. H., “Kartal Bakışlı Deha’dan: İzmir’e Doğru”, S.25, s.7, (Atatürk sevgisi)

- Püsküllüoğlu, A., “Çukurova Baharı”, S.6, s.5, (Bahar)
- Püsküllüoğlu, A., “Tohum”, S.10, s.4, (...)
- Sepken, T., “Yollar”, S.7, s.5, (Yollar ve ayrılık)
- Sezer, H. İ., “Yaşanacak Günlerimiz Var Bizim”, S.7, s.2, (Savaş karşıtlığı)
- Sezer, H. İ., “Affet Develim”, S.8, s.2, (Fetih)
- Sezer, H. İ., “Atatürk”, S.14, s.3, (Atatürk sevgisi)
- Sönmez, Ş., “M”, S.11, s.6, (Küçüklük)
- Sönmez, Ş., “Yollar ve İnsanlar”, S.10, s.4, (insan ruhu ve yollar)
- Spritual., “Kör Adam”, S.16, s.4 (Hüzün)
- Sungur, E. T., “Fethi Gördüm”, S.8, s.3, (Fetih ve Yeniçeri)
- Sungur, E. T., “Sessiz Adam”, S.1, s.5, (Alın yazısı)
- Sümer, G., “Karanlıkta Bir Adam”, S.21, s.4, (Ayrılık)
- Sümer, G., “Parisi Düşünen Şiir”, S.25, ss.18-19, (Paris’in tüm olumsuzluklara rağmen vazgeçilmezliği)
- Sümer, G., “Üç Arkadaş” S.19, s.3, (intihar)
- Süreyya, C., “Piyale”, S.24, s.2, (İnat)
- Süreyya, C., “Eski Kadınlar”, S.19, s.5, (Kadınlar)
- Şendil, S., “Eski Ev”, S.6, s.1, (Yoksulluk)
- Şendil, S., “Kavağın Hikâyesi”, S.4, s.1, (Rüzgarda salınan kavağın öyküsü)
- Şimşek, H., “Tercüme-i Hal”, S.1, s.5, (Şairin hayat öyküsü)
- Şimşek, H., “Hatırası”, S.12, s.3, (Hatıra)
- T, N. G., “Divina Commedia”, S.17, s.2, (Aşk)

- Tahsin, O., “Tanrı Ağıtı”, S.14, s.6, (Atatürk)
- Tanaltay, E., “Sus”, S.7, s.6, (İnsan Olmamak)
- Taşkın, E., “Yurdumun Falını Okuyorum”, S.12, s.6, (Gelecek)
- Tayız, A., “Özlem”, S.9, s.5, (Geçmişe özlem)
- Tekelioğlu, İ., “Güzel Şey”, S.3, s.4, (Başlangıçtaki güzellik)
- Tekelioğlu, İ., “Güzel Şey”, S.5, s.3, (Sevgili)
- Tokmakçioğlu, E., “Demokrasi”, S.7, s.3, (Özgürlük ve aşk)
- Tokmakçioğlu, E., “Liman”, S.4, s.5, (Liman ve limandaki şahsiyetler)
- Toköz, H., “Seninle”, S.17, s.4, (Aşk)
- Tökin, F. H., “Olvido”, S.11, s.4, (İspanya)
- Tunalıgil, B. G., “Zeçko Mehmedin Düşündükleri” S.20, s.6, (Bir üniversite öğrencisinin hayalleri ve düşünceleri)
- Turla, S., “Toprak”, S.9, s.5, (Toprak ve ölümsüzlük)
- Uyguner, M., “Hayal Şiir”, S.12, s.2, (Aşk)
- Uyguner, M., “Ağu Ağacı”, S.2, s.2, (Sahtelik)
- Ünsal, E., “Güney Yollarında”, S.13, s.3, (Ayrılık)
- Ünsal, E., “Sevgi Denizindeki Yelken”, S.12, s.6, (Aşk)
- Üren, M., “Dönen Mevsim”, S.4, s.3, (Yaşama Sevinci)
- Veli, O., “Harbe Giden”, S.2, s.5, (...)
- Veli, O., “Tren Sesi”, S.2, s.5, (...)
- Veli, O., “Vatan İçin”, S.2, s.5, (...)
- Veli, O., “Ayrılış”, S.15, s.4, (...)

- Veli, O., “Dağ Başı”, S.15, s.4, (...)
- Veli, O., “Edith Almera”, S.15, s.4, (...)
- Veli, O., “Eskiler Alıyorum”, S.15, s.4, (...)
- Veli, O., “İstanbul İçin Devlet”, S.15, s.4, (...)
- Veli, O., “Hürriyete Doğru”, S.26, s.5, (...)
- Yavuz, H., “Birisi İçin Aşk Şarkısı”, S.27, s.8, (Aşk)
- Yazgan, E. N., “Bilmem ki”, S.7, s.3, (Ayrılık)
- Yazgan, E. N., “Garip”, S.10, s.1, (Yalnızlık)
- Yazgan, E. N., “Hasan Ustanın Ölümü”, S.11, s.2, (Ölüm)
- Yazgan, E. N., “Hep Böyle Düşünceliyim”, S.9, s.5, (Hasret ve Ayrılık)
- Yazgan, E. N., “Anıt – Kabir’de Yüreğim”, S.14, s.6, (Atatürk)
- Yazgan, E. N., “Mektup”, S.13, s.2, (Efkar ve Hüzün)
- Yazgan, E. N., “Geceyarısı”, S.21, s.5, (Vakit)
- Yerdeş, G., “Kavga”, S.13, s.2, (Yaşam Mücadelesi)
- Yılmaz, Ö., “Hasta Adam”, S.1, s.3, (...)
- Yurdakul, N., “...Bu Şiir Bir Sıcaklığı Özler”, S.21, s.2, (İnsanlar)
- Yüce, K. S., “Bekârlar Sokağı”, S.20, s.4, (Bekarlar sokağından bir kesit)
- Yüce, K. S., “İnatçı”, S.18, s.1, (...)
- Yücel, T., “Teselli”, S.17, s.6, (Yalnızlık)

3.3.1.2. HİKÂYE

Abasıyanık, S. F., “Semaver”, S.20, s.5, (Ölüm)

Algan, G., “Anlıyordu”, S.27, ss.23, 26-27, (Bireyin yabancılaşması ve toplum içinden dışlanması)

Alp, C., “Hatırlayacaksın”, S.11, s.5, (Hafıza ve unutmak)

Alp, C., “Lacivert Elbiseli Adam”, S.10, s.5, (...)

Alp, C., “Arkadaş”, S.17, s.2, (Ümitvar olmak)

Alp, C., “Arkadaş”, S.13, ss.5-6, (Yalnızlık)

Altındağ, S., “Sarı Kız”, S.18, ss.6-7, (Çocukluk aşkı)

Altındağ, S., “İzin”, S.23, ss.6-7, (Küçük olayların birden önemleşmesi)

Baykurt, F., “Anadolu İzlenimleri: Öğretmen”, S.22, s.2, (Köydeki eğitim-öğretim koşullarının zorluğu)

Baykurt, F., “Şahan”, S.24, s.3, (Anadolu insanı)

Buyrukçu, M. O., “Bu Yol Nereye Gider”, S.9, ss.3-4, (Geçim derdi)

Buyrukçu, M. O., “Öylesine”, S.5, s.6, (...)

Buyrukçu, M. O., “Başka Türü de Olabilir”, S.11, ss.3, 8, (Mahalle kahvesi)

Buyrukçu, M. O., “Bitmeyen Yol...”, S.12, s.3, (İnsan yaşamı)

Buyrukçu, M. O., “Bulutlarda Bir Arslan”, S.21, ss.6, 8, (İnsanın dediği ile yaptıklarının bir olmaması)

Buyrukçu, M. O., “Komşu Kızı”, S.24, s.6, (Ayrılık)

Buyrukçu, M. O., “Uykudan Sonra”, S.19, ss.3, 6, (İhanet)

Çelikel, H., “Ahir Zaman”, S.15, s.3, (Kızların okuması)

Çelikel, H., “Çam – Kazığı”, S.17, s.3, (Hurafe)

- Çetin, İ., “Eski Dile Rağbet”, S.18, s.3, (Özentili konuşma eleştirisi)
- Duru, O., “Sevgi Yahut Kötüleme”, S.13, s.6, (İhtimaller)
- Duru, O., “Barbar”, S.25, ss.28-29, (...)
- Duru, O., “Plajda” S.18, s.3, (Müşteri memnuniyeti)
- Duru, O., “Piramit”, S.29, ss.12-13, 16-20, (Toplumsal düzenin bozulmasıyla beraber buna bağlı unsurlarda çözümler)
- E, M. Ş., “Feminist”, S.10, s.4, (Yaftalanma)
- Edgü, F., “Büyük Yolumuz”, S.23, s.3, (Yaşamın kendi bir rol olması)
- Edgü, F., “Toplum ve sanatçı”, S.24, s.2, (Sanatçının toplum içindeki rolü)
- Edgü, F., “Üç Artı Bir”, S.26, ss.20-23, (Hayatın bir tekrardan ibaret olması ve monotonluğu)
- Güngör, Y., “Hacamat”, S.17, s.3, (Yanlış teşhis)
- Güngör, Y., “İlk Yaz”, S.9, s.6, (Verilen sözün önemi)
- Hazar, Ö., “Uyuyan Adam”, S.12, s.6, (İnsanların birbirine özenmesi)
- İyikan, A., “Anahtarın Deliğinden”, S.17, s.3, (Hurafe)
- Kakıncı, T. D., “Madam Alyoti”, S.3, s.6, (Fransız bir bayanın Müslüman bir mahalede yaşadıkları)
- Kakıncı, T. D., “Hiçbir Şey Anlatmayan Hikâye”, S.6, s.6, (Yalnızlık ve ayrılık)
- Kakıncı, T. D., “Kahrolsun Cebir – Geometri”, S.8, ss.3, 8, (Okumadan hayatı kazanabilmek)
- Kakıncı, T. D., “Kahrolsun Cebir – Geometri”, S.10, ss.3, 8, (8. Sayıda çıkan yazının devamı)
- Kakıncı, T. D., “Paris’e Bahar Gelince”, S.7, s.3, 6, (Paris’te yaşam)

Kakıncı, T. D., “Fotoğrafçının Karısı İda”, S.21, s.2, (insanlarının birbirilerinden etkilenişi)

Kaplan, M., “Erik Kurusu”, S.15, s.3, (Köydeki hiyerarşi)

Makal, M., “İzin”, S.15, ss.3, 5, (Muhtar ve hiyerarşi)

Müstecaplıoğlu, İ., “Samanyolu”, S.1, s.2, (Aklın duyguya hakim olması)

Oğuztaş, A., “Üç Çift Göz”, S.4, s.6, (Yaşam Koşullarının zorluğu)

Özlu, D., “Köşe Başı”, S.22, s.6, (Yalnızlık)

Özlu, D., “Tiyatro”, S.25, s.20-21, 23, (Tiyatroya gitmenin önemi ve tiyatronun toplum saadetine katkıları)

Özlu, D., “Sokakta”, S.27, s.20-22, (İnsanoğlunu her şeyden kaçıışı)

Özyalçiner, A., “Devriye Ahmet”, S.27, s.9, (...)

Rona, G., “Bir Kötü Adam”, S.23, s.6, (Avare hayat)

Saki, İ., “Cenuplu Olmayan”, S.6, s.3, (Gurbette yaşam)

Sümer, G., “Bir Avuç Eylül”, S.24, s.3, (Bir ailenin dağılışı)

Sümer, G., “Bir Hikâye Sarhoş Oldu”, S.20, s.3, (...)

Sümer, G., “Bir Akşam Ölen”, S.30, ss.6-7, (...)

Sümer, G., “Eski Ninni”, S.26, ss.12-13, (Geçmişe özlem)

Sümer, G., “Sokağa Dökülen Kan Yahut Uzaklarda Olmak”, S.22, s.3, (Sokak soygunculuğu)

Tarus, İ., “Seni Affettik”, S.15, s.3, (Kişideki kötülük arzusu)

Tunçkol, Y., “Bir Cenaze Geçerken”, S.2, s.6, (Modern insanın vurdumduymazlığı ve çapraşık ruh hali)

Ümit, N., “Zilzurna”, S.2, s.2, (Hayatta yaşanan zorluklar ve içkiye alışma nedenleri)

Yalçındağ, Ş., “Bir Köy Hekiminin Notlarından”, S.18, s.3, (Köy hayatı)

Yücel, T., “Akşam Keyfi”, S.7, s.6, (Bozkırda zorlu yaşam koşulları)

Yücel, T., “Besleme”, S.10, ss.6-7, (Sınıfsal ayırım ve insanları kıskandırma isteği)

Yücel, T., “Gidenler ve Kalanlar”, S.11, s.6, (Ağalık)

3.3.1.3. MAKALE

Anday, M. C., “Sait Faik’in Dili”, S.20, s.1, (Sait Faik’in dili kullanışı)

Ataman, Y., “A. B. Devletleri Edebiyatında Zenci Şiirinin Yeri”, S.16, s.4, (Zenci şiiri)

Baykurt, F., “Hüseyin Rahmi Gürpınar’ı Okumalıyız”, S.1, s.5, (Hüseyin Rahmi Gürpınar’ın santtaki başarısı ve okumanın gerekliliği)

Bergson, H., “Sanat Üzerine”, S.1, s.3, (Sanat-tabiat ilişkisi ve realizm ile idealizm arasındaki fark)

Bohça, A. Ş., “Şair Avni (Fatih)”, S.8, s.3, (Fatih’in Şairlik yönü)

Bohça, A. Ş., “Hiciv ve Neyzen”, S.6, s.3, (Neyzen Tevfik’in hicve yaklaşımı)

Civelek, T., “Mavi’nin Düşündürdükleri”, S.1, s.4, (Atatürk’ün dehası, inkılapların gerekliliği ve Mavi ‘nin amacı)

Civelek, T., “Anadoluya Yöneliş”, S.6, s.1, (Sanatta Anadolu’ya yöneliş ve Halk edebiyatı)

Civelek, T., “Dil Özleşmesi”, S.3, ss.1, 8, (Dil devrimi)

Civelek, T., “Ölü Şiirimiz”, S.5, ss.1, 7, (Teoman Civelek’in şiire yaklaşımı)

Civelek, T., “Sanat’ta Devlet”, S.9, ss.1, 5, (Devletin sanata müdahalesi)

Civelek, T., “Sanatta Kalkınma”, S.10, s.1, (Devletin sanatı sahiplenme gereği)

Dağcan, A., “Türedi Edebiyatı”, S.2, s.1, (Çocuk edebiyatı)

Dağcan, A., “Sür-Realizm”, S.3, ss.6, 8, (Romantizmden realizme geçiş ve sür-realizmin doğuşu)

Daloğlu, O., “Telif Piyes”, S.3, s.5, (Telif piyes ve milli tiyatronun topluma katkısı ve önemi)

Doyran, T., “Fransız Tiyatrosu ve Paris”, S.9, s.2, (Paris tiyatrosunun ve Fransız tiyatrosundaki yeri ve önemi)

Doyran, T., “Sinemanın Yenin Yolu”, S.13, s.2, (Sinemadaki yeni gelişmeler)

Edgü, F., “Birselin İlkeleri”, S.22, s.2, (Salah Birsal’in “Şiirin İlkeleri” adlı kitabının değerlendirilmesi)

Ersin, M. A., “Yerli Filmciliğimiz Üzerine”, S.21, s.1, (Yerli filmciliğin eksiklikleri ve aydınının sinemaya yaklaşımı)

Gedikoğlu, Ş., “Ahmet Haşim”, S.12, s.4, 6, (...)

İlhan, A., “Sosyal Realizm Münasebetleri Yahut Başlangıç”, S.21, ss.1-2, (Sosyal realizmin edebiyattaki yeri)

İlhan, A., “Sosyal Realizm’in Halkçılığı, Milliyetçiliği, İstiklâlciliği”, S.23, ss.4-5, 7, (Sosyal realizm kavramının Atatürk inkılaplarıyla bağdaşması)

İlhan, A., “Sosyal Realizm’in İktisadi ve Sosyal Tutumu”, S.24, ss.1, 6, (Sosyal realizmin toplumsal önemi)

İlhan, A., “Sosyal ve Estetik Bir Platform Lüzumu”, S.22, ss.1, 7, (Sanat, sanatçı ve sosyal realizm)

İlhan, A., “Orhan Veli Takımı Yahut Ellerin Üstünde Yürüyen Şiir”, S.30, ss.3-5, 17-19, (Şiirde öz nedir? Garipçilerin Şiire getirdikleri ve nerde hata yaptıkları üzerine)

Karabatı, S., “Rambrant, Hayatı ve Hususiyetleri”, S.1, s.6, (Rambrant’ın hayatı, sanata yaklaşımı, fitratı ve ışığı ele alış yöntemi)

Kocabekir, R. A., "Japon Şiiri Üzerine", S.16, s.6, (Japon kültürü ve şiiri)

Külebi, C., “Yeni Şiir”, S.10, s.2, (Yeni şiirin meziyetleri)

Mavi, “Destan”, S.7, ss.1-2, (Edebiyatta destanın yeri)

Mavi, “Klâsisizm”, S.6, ss7-8, (Klâsizm nedir, öncüleri kimlerdir?)

Mavi, “Kübizm”, S.9, s.5, (Kübizm’in gelişimi ve öncüleri)

Mavi, “Ne Demişler? Tanınmış Sanatçılarımızın Şiir Üstüne Düşünceleri: Ziya Osman Saba, Sabahhatin Eyüboğlu, Behçet Necatigil”, S.11, s.2, (...)

Mavi, “Tevfik Fikret”, S.11, s.5, (Fikret’in hayatı ve Balıkçılar adlı şiiri)

Mavi, “Arap Edebiyatı”, S.16, s.2, (Arap Edebiyatının özellikleri)

Mavi, “Attilâ İlhan’ın Açıklaması”, S.20, s.4, (Attilâ İlhan’ın Ahmet Oktay’ın bir yazısı üzerine verdiği cevap)

Mavi, “Bir Japon Issa (1763-1827)”, S.16, s.6, (Isaa’nın hayatı ve sanatı)

Mavi, “Birmanya Edebiyatı”, S.16, s.2, (Birmanya edebiyatının gelişimi)

Mavi, “Bulgar Edebiyatı”, S.16, s.7, (Bulgar dili ve kültürü)

Mavi, “Bülücüstan Edebiyatı”, S.16, s.7,(Bülücüstan edebiyatı ve halkı)

Mavi, “Danimarka Edebiyatı”, S.16, s.5, (Danimarka edebiyatı ve sanatçıları)

Mavi, “Efgan Edebiyatı”, S.16, s.7, (Efgan edebiyatının gelişim süreci)

Mavi, “Fenton Johnson”, S.16, s.4, (Johnson’ın hayatı ve sanatı)

Mavi, “Ermeni Edebiyatı”, S.16, s.2, (Ermeni dili ve edebiyatı)

Mavi, “Güney Afrika Birliği Edebiyatı”, S.16, ss.7, (Güney Afrika Birliği edebiyatının gelişim süreci)

Mavi, “İngiliz Edebiyatı”, S.16, s.5, (İngiliz edebiyatı ve öncüleri)

Mavi, “İran Edebiyatı”, S.16, s.7, (İran şiiri ve kültürü)

Mavi, “İspanyol Edebiyatı”, S.16, s.2, (İspanyol edebiyatının gelişimi)

Mavi, “Japon Edebiyatı”, S.16, s.6, (Japon edebiyatı ve sanatçıları)

- Mavi, “Kafkas Edebiyatı”, S.16, s.6, (Kafkas dili ve edebiyatı)
- Mavi, “Langston Hughes”, S.16, s.4, (Hayatı ve sanatı)
- Mavi, “Mançurya Edebiyatı”, S.16, s.6, (Mançurya dili ve kültürü)
- Mavi, “Nepal Edebiyatı”, S.16, s.2, (Nepal edebiyatının özü)
- Mavi, “Portekiz Edebiyatı”, S.16, s.2, (Portekiz dili ve edebiyatı)
- Mavi, “Rimas”, S.16, s.2, (...)
- Mavi, “Sahte Bir Peygamber J. P. Satre”, S.23, ss.1, 7, (J. P. Satre’nin felsefesi)
- Mavi, “Sahte Bir Peygamber”, S.24, ss.1-2, (Bir önceki sayıda çıkan yazının devamı)
- Mavi, “Tibet Edebiyatı”, S.16, s.7, (Tibet edebiyatı ve kültürü)
- Nutku, Ö., “Ramak Kaldı”, S.6, s.4, (Thornton Wilder’in Piyesleri)
- Nutku, Ö., “Şiir ve Psikoloji”, S.7, s.5, (Şuuraltı ideallerin sanata yaptığı tesir)
- Nutku, Ö., “Eugene O’Neill”, S.17, ss.1-2, (Eugene O’Neill’in hayatı ve sanatı)
- Nutku, Ö., “J. B. Priestley”, S.19, s.1, (J. B. Priestley’in hayatı ve eserleri)
- Nutku, Ö., “Robert Nathan”, S.21, s.4, (Robert Nathan’in hayatı ve eserleri)
- Nutku, Ö., “Thornton Wilder”, S.18, s.4, (Thornton Wilder’in hayatı ve sanatı)
- Nutku, Ö., “Şiirde Beş Unsur”, S.27, 3-4, 28-30, (Şiiri oluşturan beş unsur: Toplum felsefe, psikoloji, estetik ve müzik)
- Oktay, A., “Kendi Kendisile Çelişen yahut Sokaktaki Adam’a Dair”, S.19, s.5, (Attilâ İlhan’ın Sokaktaki Adam adlı romanın tahlili)
- Oktay, A., “Orhan Veli’nin Yeri”, S.27, ss.3-4, 27-29, (Orhan Veli’nin edebiyattaki yerinin tespiti ve şiire yaklaşımı)
- Oktay, A., “Ülkülü Yazar”, S.30, ss.10-11, (Sanat eri ile düşünür arasındaki farklar ve ülkülü yazar kime denir üzerine tespitler)

- Özençi, S., “Sahne Dekorü”, S.1, s.7, (Tiyatronun gelişimi ve sahne dokurunun giderek önemsenmesi)
- Rado, ř., “şiir Anlayışımızda Yeni Bir Devir”, S.13, s.2, (şiir anlayışımızdaki yenilik)
- Ruşenay, D., “Estetikte İki Görüş”, S.6, ss.1, 4, (Sanatın amacı nedir?)
- Saydaş, ř., “Gluck ve Müziği”, S.7, ss.3, 5, (Christoph Willibald Ritter Von Gluck ‘ın hayatı ve sanatı)
- Saydaş, ř., “Müziğin İngiltere’deki Gelişmesi”, S.13, ss.3, 6, (İngiliz müziğinin gelişim süreci)
- Saydaş, ř., “Piyanonun Tarihi”, S.5, ss.5, 7, (Piyanonun tarihi seyri)
- Saydaş, ř., “Ralph Vaughan Williams”, S.3, s.3, (Ralph Vaughan Williams kimdir ve müzik sanatına yaklaşımı nasıldır)
- Saydaş, ř., “Haydn’ın Müziği”, S.17, s.4, (Haydn’ın hayatı ve sanata yaklaşımı)
- Sıtkı, ř., “Nesil Meselesi”, S.1, s.1, (nesil kavgası üzerine)
- Sunullah, M. A., “Tiyatro Nereye Gidiyor”, S.6, s.2, (Toplum eğitiminde tiyatronun rolü)
- şendil, S., “Cevap Veriyor”, S.9, s.5, (...)
- Tanrıkut, H., “Kafa Hudutlarımızın Çizilişi, Genişlemesi ve Son Hadde Varışi”, S.11, ss.1, 6, (Fikrin veya düşünçenin oluşum süreçleri)
- Toprak, Ö. F., “Toplum ve Sanat”, S.3, ss.2, (Dönemin sanat anlayışının realizm olmasının gerekliliği)
- Tökin, F. H., “Büyük Uyanış”, S.1, 3, 6, (Anadolu halkı ile Yunan arasındaki fark)
- Tökin, F. H., “Ziya Gökalp”, S.1, s.5, (Ziya Gökalp kimdir ne yapmıştır?)
- Uyguner, M., “Cesur Delikanlı”, S.3, s.5, 8, (William Saroyan’ın eserleri, sanatı ve hayata bakışı üzerine)

Uyguner, M., “Günaydın Yeryüzü”, S.5, s.5, (N. İlhan Berk, şiirleri ve sanata yaklaşımı)

Üren, E., “Rodin”, S.2, s.5, (Heykel sanatında Rodi'nin yeri ve heykel sanatına yaklaşımı)

Üren, E., “Resim Sanatında Çirkin”, S.3, s.1, (Resim sanatının özü güzellikte değil çirkinliktedir)

Yazgan, E. N., “İkinci Nesil-Üçüncü Nesil”, S.18, s.2, (Şairlerin nesillere ayrılışı)

Zabunoğlu, Y. K., “Müsbet Fikirlerin Edebiyata Tesiri”, S.6, ss.1, 5, (Müsbet fikirlerin edebiyatla ilişkisi)

Zabunoğlu, Y. K., “Şiirimizde İstanbul” S.8, ss.2, 5, (İstanbul fethinin sanata tesiri)

3.3.1.4. DENEME

Aksal, S. K., “Şiir Gibi”, S.18, ss.1, 7, (Şiir nedir?)

Alp, C., ”Bir Uzak Kasaba”, S.1, s.7, (Olumsuzluklarına rağmen kasaba hayatına olan özlem)

Alp, C., “İki Gözüme Mektup”, S.7, s.4, (İnsanın yalnız beş duygudan ibaret olmadığı)

Alp, C., “İki Gözüme Mektup”, S.9, s.4, (Aşk)

Alp, C., “Kasım'ın Üçü Veya Ölümü Yakın Olmak”, S.15, s.4, (Sonbahar ve ölüm)

Alp, C., “Arkadaş”, S.18, s.4, (Sanat arkadaşlığı)

Arısoy, M. S., “Fetih ve Şiiri Üzerini”, S.8, s.1, (İstanbul sevgisi)

Ataç, N., “Cesaret İster”, S.10, s.2, (Yeni şiirin üstünlüğü)

Ataman, Y., “Şiir Tercüme Etmenin Zor ve Kolay Tarafları”, S.12, s.2, (Şiir tercüme etmenin zorluğu)

Bohça, A. Ş., “Düşünceler: İşveyle Fısıltıyla Gülüşle”, S.5, s.3, (Kelime ve mana ilişkisi)

Civelek, T., “Atatürk’e Selam”, S.14, s.1, (Anıtkabir)

Civelek, T., “Kavga mı”, S.15, s.1, (Sait Faik’in Mavi hakkındaki düşünceleri)

Civelek, T., “Atatürk Toprak ve Ateş”, S.25, s.16, (Atatürk sevgisi ve ölümsüzlüğü)

Civelek, T., “Sanatta İyimserlik Kötümserlik”, S.17, s.1, (Sanatın iç dünyası)

Duhamel, S., “Aydın Yetiştirmek”, S.19, s.1, (Türk milleti ve aydın)

Hançerlioğlu, O., “Sait Faik Üzerine”, S.20, s.1, (Sait Faik’in şahsiyeti)

Güven, T., “Dert O dert”, S.2, s.7, (Anadolu topraklarının sahipsizliğinin yazarda oluşturduğu dert)

Kanık, O. K., “Şiir ve Cemiyet”, S.12, s.2, (Orhan Veli’nin şiir ve sanata yaklaşımı)

Kansu, C. A., “Şiirimizde Anadolu”, S.10, s.2, (Anadolu insanının şiirdeki yeri)

Kızıltuğ, A., “Ayşe”, S.1, ss.7, (Anadolu kadınının yaşadıkları ve itaatkarlığı)

Küflü, A., “Kocatepe’de Bir İnsan”, S.14, s.3, (Atatürk ve kahramanlık)

Mavi, “Ataçizm-Yedinci Ok”, S.10, s.4, (T.D.K’nın türettiği kelimeleri kullanmak)

Mavi, “Bir Tartışma Üzerine”, S.15, s.2, (Behçet Necatigil ile Orhan Tahsin tartışması)

Mavi, “C. Bayar Diyor ki”, S.14, s.1, (Atatürk ve kahramanlık)

Mavi, “Çörçil Demiş ki”, S.14, s.4, (Atatürk ve kahramanlık)

Mavi, “Eşek-Sembolizm”, S.10, s.4, (Sembolizm ve Ahmet Haşım)

Mavi, “Gençlik-Yaşlılık”, S.10, s.4, (Kendini yenileyen sanatçı)

Mavi, “İ. İnönü Diyor ki”, S.14, s.1, (Atatürk ve kahramanlık)

Mavi, “Orhan Veli”, S.2, s.5, (Orhan Veli’nin sanata yaklaşımı ve çeşitli yazarların Orhan Veli hakkındaki düşünceleri)

Mavi, “Söyleni”, S.9, s.5, (Devletin sanatı ve sanatçıyı koruması)

Mavi, “Biz Sana Ey İnsanoğlu”, S.23, s.1, (Hürriyet problemi)

Mavi, “Yeni Şiir, Şiir midir?”, S.8, s.7, (Eski ve yeni şiir üzerine düşünceler)

Minnetoğlu, İ., “İ. Minnetoğlu Cevap Veriyor”, S.7, s.4, (Minnetoğlu’nun sanat ve edebiyat hakkındaki düşünceleri)

Özerdim, S. N., “Anıt-Kabir”, S.14, s.3, (Atatürk ve Anıtkabir)

Sümer, A., “ $2 \times 2 = 4?$ ”, S.21, s.5, (Bakış açısı ve gerçek),

Yetkin, S. K., “Şiirin Yapısı”, S.12, s.2, (Şiirin yapısı nasıl olmalı?)

3.3.1.5. ELEŞTİRİ

Altın, İ., “Ankara’da Resim Sergileri”, S.13, s.3, (Ankara’da açılan Yugoslav sergisi üzerine)

Altın, İ., “Ankara’daki Sergiler”, S.15, s.5, (Güzel Sanatlar Birliği Sergisi ile Karaburçak’ın Sergi’si üzerine)

Altın, İ., “Ankara’daki Resim Sergileri”, S.16, s.7, (Çağdaş Alman ressamların sergisi)

Altın, İ., “Dünya Çocuk Resim Sergisi ve Resim Öğretmeni”, S.26, ss.25-26, (Resim dersinde öğretmenin rolü ve önemi)

Arısoy, M. S., “Kendimizi Kınama”, S.3, s.4, (Edebiyatçılar arasındaki çekememezlik ve organize olamama sıkıntısı)

Aydın, K., “Dergiler Gazeteler Arasında”, S.20, s.7, (...)

Aydın, K., “Dergiler Arasında”, S.22, s.7, (Çeşitli edebiyat dergilerindeki sanat görüşleri)

Bohça, A. Ş., “Çıplaklık”, S.2, s.3, (Gerçeğin sanattaki yeri)

Bohça, A. Ş., “Kanburlar”, S.3, s.3, (Şöhret kazanan sahte edebiyatçılar)

Bohça, A. Ş., “Yirminci Asır Edebiyatı”, S.4, s.3, (Yirminci Asır Dergisi ve Behçet Kemal’in sanatı)

Daloğlu, O., “Bir Piyes Yazalım”, S.4, ss.5-6, (Türk sanatında tiyatro sorunu)

Doyran, T., “Orson Valles’e Dair”, S.12, s.3, (Orson Valles’in sinema serüveni)

Duru, O., “..”, S.28, s.6, (Bazı edebiyat topluluklarının yeniliğe karşı direnmeleri)

Erdost, M., “Tek Ayak Üstünde-Yeniden”, S.24, ss.4-5, (Hüsamettin Bozok’un bir yazısına verilen cevap)

Erdost, M., “...”, S.28, s.7, (Kalıcı bir değer olmadığı dolayısıyla kalıcı bir sanat anlayışının da olamayacağı)

Esin, M., “Yoksul Filmciliğimiz”, S.12, s.5, (Hollywood’a karşı Türk filmciliğin eksikliği üzerine)

Göksu, M. H., “Notlar”, S.12, ss.6-7, (Türküler ve şarkılar)

Göksu, M. H., “Notlar”, S.9, s.7, (Dönemin dergilerinde çıkan yazılar üzerine)

Güney, B., “Gerçek Sanatçı ve Kitap Sevgisi”, S.25, s.25, (Sanatçı kimliği olmayanların şair ve yazar olarak tanıtılması)

Hazar, Ö., “Eleştirme”, S.17, s.4, (Eleştiriciliğin zorluğu)

İlhan, A., “Abbasın Yol Defterinden”, S.28, ss.3-4, 26-27, (Sosyal realizmin yanlış anlaşılmasına verilen tepki ve iftiralara cevap)

Kakıncı, T. D., “Usta”, S.20, s.2, (Sait Faik’in hikayeciliği)

Kocabekir, R. A., “Çeyrek Asır Şiirinde Üç İmza”, S.19, s.2, (Yeni şiir anlayışında üç isim: Aksal, Dökmeci ve Gürcan)

Mavi, “Artam’a Cevap”, S.10, s.5, (Ulus Gazetesi yazarı Nurettin Artam’a Mavicilerin verdikleri cevap)

Mavi, “Bir Adam-İki Hüküm”, S.10, s.4, (Şairlikte keyfilik)

Mavi, “Coşmak-Yazmak” S.11, s.4, (Behçet Kemal’in şiir anlayışı)

Mavi, “Çocukluk-Paro”, S.11, s.4, (Ataç’a cevap)

Mavi, “Dergiler Arasında”, S.9, s.4, (Seçilmiş Hikâyeler, Arayış ve Hisar dergileri üzerine değerlendirme)

Mavi, “Fetih Yıldönümü”, S.9, s.6, (Fetih yıldönümü kutlamalarının hayal kırıklığı yaratması)

Mavi, “Güzellik-Puro”, S.11, s.4, (...)

Mavi, “Kerem”, S.6, s.7, (Kerem operası ve değerlendirilmesi)

Mavi, “Ankara’da Müzik”, S.17, ss.5-6, (Cumhurbaşkanlığı orkestrası ile Helikon Yaylı Sazlar Orkestrası)

Mavi, “Keçiler Adası”, S.25, s.17, (Ugo Betti’nin Keçiler Adası adlı piyesinin sahnelenişi başarılı başarısız yönleri)

Mavi, “Ahmet Oktay Cevap Veriyor”, S.26, s.9, (Dönemin şair ve yazarlarının yapmış oldukları yeniliklere karşı yapılmış bir eleştiri)

Mavi, “Bekir Çiftçi Cevap Veriyor”, S.26, s.7, (Dönemin edebiyat öncülerine yönelik yapılmış bir eleştiri)

Mavi, “Bumin Güney Cevap Veriyor”, S.27, s.6, (Zorlama sanatçıların tasfiye edileceği ve yeni genç bir grubun sahaya hakim olacağı düşüncesi)

Mavi, “Demir Özlü Cevap Veriyor”, S.27, s.7, (Bir sanat eserinde ve sanatçıda olması gerekenler)

Mavi, “Güner Sümer Cevap veriyor”, S.27, ss.7-8, (Türk edebiyatında zorlama sanatçılarının tasfiye edilmesinin gerekliliği)

Mavi, “Özdemir Nutku Cevap Veriyor”, S.26, s.8, (Eleştirmenlerin edebiyatı objektiften uzak bir nazarla değerlendirmesi)

Mavi, “Tahsin Yücel Cevap Veriyor”, S.26, s.10, (Kişisel çıkar peşinde koşan sanatçılar)

Muhsin, K., “Balabanla Bir Konuşma”, S.15, s.5, (İbrahim Balaban ve sanatı)

Oktay, A., “Fazıl Hüsni’nün Evveli-Sonrası”, S.23, ss.2, 7, (Fazıl Hüsni Dağlarca’nın sanat anlayışı)

Oktay, A., “İki Uyku Arasında”, S.21, s.4, (Tarık Buğra’nın İki Uyku Arasında adlı kitabı üzerine)

Özgür, K., “Ortalık”, S.4, s.5, (Şiir sanatı üzerine)

Özhan, A., “Bizim Şairler Antolojisi”, S.3, s.7, (Yeni çıkan şairler antolojisinde yer alan bazı şairler hakkında bir değerlendirme)

Özhan, A., “Kuşluk Vakti”, S.4, s.7, (Avni Dökmeci ve sanatı)

Sümer, A., “İ. Ü. T. B. Gençlik Tiyatrosu ve Düşündürdükleri”, S.22, s.5, (Tiyatroya olan ilgisizlik)

Sümer, A., “Tiyatroda Genel Prova ve Galalar”, S.19, s.4, (Genel prova ve galaların tiyatrodaki önemi)

Şaman, H., “Elektra”, S.1, ss.4, 6, (Elektra adlı oyunun tanıtımı sahnelenişi üzerine bir değerlendirme)

Tahsin, O., “Gün Işığı”, S.13, s.5, (Sabahattin Kudret Aksal’ın Gün Işığı adlı eseri)

Tahsin, O., “İnsansız Şehir”, S.10, ss2-3, (Orhan Hançerlioğlu’nun İnsansız Şehir adlı kitabı ve eleştirisi)

Tosun, E., “Çayhane”, S.28, ss.20-21, (John Patrick’in oyuna çevirdiği Çayhane adlı eserin dekoru, oyuncu tahlili ve sahnelenişi)

Tosun, E., “On İkinci Gece”, S.27, ss.14,-15, (On İkinci Gece adlı piyesin karakter tahlili ve Devlet Tiyatrosu’ndaki sahnelenişi)

Tosun, E., “Othello”, S.30, ss.8-9, (Othello’nun sahnelenişi ve oyuncu performansı üzerine bir değerlendirme)

Tosun, E., “Tanrılar ve İnsanlar”, S.26, s.24, (Modern Efsane adlı piyesin oyuncu, dekor ve sahnelenişi bakımından değerlendirilmesi)

Ümit, N., “Dergiler Arasında” S.10, s.7, (Kaynak ve Türk Sanatı dergileri üzerine bir değerlendirme)

Ümit, N., “Dergiler Arasında”, S.11, s.7, (Ufuklar ve Arayış dergileri)

Ümit, N., “Dergiler Arasında”, S.4, s.7, (Halkın edebiyata ilgisizliği, çözümleri ve Politika Gazetesi)

Ümit, N., “Dergiler Arasında”, S.5, s.7, (Yenilik dergisi üzerine)

Ümit, N., “İki Kitap Tenkidi Gece Gündüz”, S.9, ss.2-3, (Hasan Şimşek ve sanatı)

Ünal, V., “Dergiler-Gazeteler”, S.21, s.7, (Dergi ve gazetelerdeki edebi yazılar üzerine)

Ünal, V., “Limelight”, S.27, s.10, (Limelight adlı filmin tanıtım ve değerlendirilmesi)

Üren, E., “Bir Büyük Çocuk”, S.4, s.2, (Yaşına rağmen Hasan Kaptan’ın eşsiz eserleri ve sanatı)

Ütük, E., “Varlık 21 Yaşına Bastı”, S.10, s.7, (Varlık Dergisi’nin Türk edebiyatındaki önemi)

Yazgan, E. N., “Atatürk’le Konuşmalar”, S.4, s.2, (Mustafa Baydar’ın Atatürk Diyor Ki adlı kitabın ehemmiyeti ve Atatürk’ün şahsiyeti)

Zabunoğlu, Y. K., “Bizde Eski Yeni Anlayışı”, S.5, s.2, (Eski-yeni tartışması üzerine)

3.3.1.6. FIKRA

Altınok, İ., “Ankara’da Sergi Mevsimi”, S.25, s.27, (Helikon dergisinin açtığı sergilerle sanata katkısı ve Sadi Diren’in resim sanatı hakkındaki görüşü)

Altınok, İ., “Helikonda Dört Gencin Resim Sergisi”, S.18, s.5, (Gençlik)

Altınok, İ., “XV. Devlet Resim ve Heykel Sergisi”, S.20, ss.3, 7, (Ülkedeki resim sergilerinin durumu ve devletin sanattaki rolü)

Arman, Ü., “RadyodaSan’at”, S.12, s.1, (Radyonun sanata katkısı)

Civelek, T., “Edebiyatçılar Derneği”, S.11, s.1, (Edebiyatçılar derneğinin gerekliliği)

Civelek, T., “İkinci Yıla Girerken”, S.13, s.1, (Mavi dergisi üzerine)

Doyran, T., “Bir Dergiye Dair”, S.11, s.2, (Fransız Yayınevinin çıkardığı dergiyle tiyatroya yaptığı katkı)

Ecevit, B., “Türkiyeli Sanatçıya On Emir”, S.18, s.5, (Bülent Ecevit’in sanatçıdan istediği)

Ergüven, N., “Devlet Resim ve Heykel Satış Galerisi”, S.4, ss.1, 4, (Devlet destekli satış galerilerinin gerekliliği)

Göksu, M. H., “Notlar”, S.6, ss.6-7, (Köylünün kalkındırılması)

Mavi, “Edebiyatçılar Derneği Hakkında Genel Sekreter M. Sunullah Arısoy’un Düşünceleri”, S.11, s.3, (Edebiyat derneğinin gerekliliği)

Mavi, “İki Üstün Sayı”, S.10, s.1, (Dünya edebiyatı üstün sayısı hazırlığı)

Mavi, “S. Faik Mark Twain Cemiyetine Üye Seçildi”, S.8, s.7, (Saik Faik’in uluslar arası bir cemiyete üye seçilmesi)

Mavi, “Yapılamayan Edebiyat Matinemiz”, S.8, s.7, (Matinenin sudan sebepler yüzünden yapılamaması)

Mavi, “Georges Duhamel”, S.19, s.1, (Georges Duhamel’in ziyareti)

Tarancı, C. S., “Edebiyatçılar Derneği Başkanlığından”, S.11, s.4, (Tüm sanatçılara bir çağrı)

Ünal, V., “Noktalar”, S.29, ss.2, 19, (Edebiyat Dergisi’nde oyun ve sanatçılar, armağanlar, edebiyat matineleri, üzerine bir değerlendirme)

Ünal, V., “Noktalar”, S.30, ss.2, 15, (Edebiyat dergileri,)

3.3.1.7. RÖPORTAJ

Civelek, T., “Cahit Külebi”, S.2, ss.1, 7, (Cahit Külebi dil ve edebiyat ile ilgili sorulara cevap veriyor)

Civelek, T., “Peyami Safa”, S.4, s.1, (Dünya ve Türk edebiyatının sorunları üzerine)

Mavi, “Ş. Raşit ile Bir Konuşma”, S.5, ss.1, 4, (Ş. Raşit Hatipoğlu’nun Mavi hakkındaki düşünceleri)

Mavi, “Şevket Raşit Hatipoğlu Diyor ki”, S.13, s.4, (Ş. R. Hatipoğlu’nun Mavi hakkındaki düşünceleri)

Mavi, “Kitap Bolluğu”, S.19, s.3, (Piyasadaki kitapların bolluğu üzerine çeşitli sanatçıların düşünceleri)

Mavi, “Suat Taşer Diyor ki”, S.19, ss.4, 6, (Suat Taşer’in sanata yaklaşımı)

Mavi, “Konuşma: Cahit Sıtkı Tarancı”, S.3, s.4, (Cahit Sıtkı Tarancı’nın edebiyat, roman, hikâye ve şiir hakkındaki görüşleri)

Özmez, O. T., “Sait Faikle Son Konuşma”, S.20, s.4, (Sait Faik’in anıları)

3.3.1.8. TARTIŞMA

Beyi, S., “Ti”, S.23, s.7, (Hisar dergisinin birkaç yazısı üzerine)

Erdos, M., “Tek Ayak Üstünde”, S.22, ss.3, 6, (Dergilerdeki soruşturmalar ve cevaplar üzerine)

Erdost, M., “Tek Ayak Üstüne”, S.20, s.2, (Gerçek hikaye ve değer ölçüleri)

Erdost, M., “Köy Konusu”, S.19, ss.2, 6, (Sanatta köy konusu ve işlenişi)

Göksu, M. H., “Notlar”, S.11, s.7, (Bedri Rahmi Eyüboğlu’nun bir yazısı üzerine)

Göksu, M. H., “Notlar”, S.7, s.7, (Eleştirmen ve nitelikleri)

Göksu, M. H., “Notlar”, S.8, s.6, (Eleştiri dili üzerine)

Gruda, Y., “...”, S.28, s.7, (Değerler sisteminin olup olmadığı varsa da kime göre olduğu)

İlhan, A., “Attilâ İlhan Cevap Veriyor”, S.29, ss.5, 8-10, (Attilâ İlhan taklitçiliği ve sosyal realizmin ne olduğu üzerine)

Kavdır, Y., “Yayınlar Üstüne”, S.19, s.5, (Dergilerde yayınlanan köy konulu yazılar üstüne)

Mavi, “Bir Açıklama” S.22, s.4, (Hisar dergisinde çıkan bir yazı üzerine)

Mavi, “Birkaç Söz”, S.25, ss.3-4, (Gerçeklik ve estetik güzellik)

Mavi, “Hesaplaşma”, S.22, s.4, (Edebiyat nesilleri üzerine)

Nutku, Ö., “Sanat Yoksunlarına Birinci Mektup”, S.28, ss.10-11, (Sanatçıda yenilik ve kişilik arayışları)

Nutku, Ö., “Şiir Konusunda Sanatçı veya Gabran’a Birkaç Söz”, S.29, ss.3-5, (Cüneyt Gabra’nın Özdemir Nutku hakkında yazdığı bir yazı üzerine Nutku’nun asıl maksadının ne olduğu ve yanlış anlaşıldığını ele alması)

Oktay, A., “İkili”, S.28, ss.12-15, (Bireyci sanatın eleştirisi ve gerçeğin sanatta nasıl olması gerektiği)

Özlu, D., “Hür Bir Eleştirmeci”, S.28, ss.8-9, (Kişi hür müdür? Nasıl hür olabilir?)

Sümer, G., “Şafgile Karşıt”, S.28, ss.16-17, 28, (Öncülerin, olması gereken halkçı memleketçi edebiyattan uzak durması ve Mavicilerin yanlış anlaşılması)

Tahsin, O., “Sanatta Desen Birliği”, S.11, s.4, (Gerçek sanatta desen birliği)

Ünal, V., “Dergiler Arasında”, S.23, s.3, (Çeşitli dergilerdeki edebi yazılar üzerine)

3.3.1.9. MEKTUP

Çubukçu, O., “Hüseyine ve Bütün Çocuklara Mektup”, S.23, s.6, (Aklın Müspet kullanımı)

Daloğlu, O., “Tiyatro Meraklısı Dostuma Mektup”, S.5, ss.4, 6, (Ölü Kraliçe oyunu ve tiyatro taklitçileri)

Güçbilmez, C., “Oldu Bitmedi”, S.25, ss.12-14, (Fransa'nın edebiyat dünyasında olup bitenler)

Hünalp, A., “Uğurlar Ola!”, S.1, s.6, (yazarın Mavicilere tavsiyeleri)

Kurşunlu, N., “Beklemek”, S.2, ss.4, 7, (Hayattaki en olumsuz olayların bile bir şey öğretebileceği)

Mavi, “M. Sunullah Arısoy Cevap Veriyor”, S.1, ss.4, 6, (Dünkü ve Bugünkü edebiyat üzerine)

Necatigil, B., “Bir Cevap”, S.15, s.2, (Orhan Tahsin'e cevap)

Tahsin, O., “Behçet Necatigil'e”, S.15, s.2, (İthamlara karşı cevap)

Unur, A. R., “İstanbul Mektubu”, S.26, s.15, (Gerçekleşen sanat olayları ve değerlendirmeler)

Unur, A. R., “İstanbul Mektubu”, S.27, ss.16-17, (Gerçekleşen sanat olayları ve değerlendirmeler)

Yazgan, E. N., “İzmir Mektubu”, S.26, ss.16-17, (İzmir'de gerçekleşen sanat olayları: Edebiyat matineleri, dergiler ve gazeteler)

3.3.1.10. BİYOGRAFİ

Bisbee, E., “Türklerin Edebi Şefi”, S.25, ss.5-6, (M. Kemal'in hayatı)

3.3.1.11. OTOBİYOGRAFI

Mavi, “Orhan Veli hayatını Anlatıyor”, S.15, s.4, (...)

3.3.1.12. ANI

Zaimoğlu, Z. İ., “Atatürk’den Çizgiler”, S.14, s.5, (Atatürk ve dönemin mebusları)

3.3.1.13. HABERLER

Daloğlu, O., “Müzik”, S.4, s.7, (Konserler ve Ankara’daki resim sergileri)

Esin, M. A., “Sinema Haberleri”, S.19, s.7, (Sinema ile ilgili gelişmeler)

Mavi, “Tuluat Politikası mı-Tuluat Tiyatrosu mu?”, S.19, ss.7, (Muammer Karaca ve Tiyatro)

Mavi, “Mavi’nin Okurlarına”, S.2, s.4, (İlgi gösterenlere teşekkür ve Mavi’nin ilerde daha iyi olacağı haberi)

Mavi, “Abone Devremiz”, S.12, s.7, (Abone şartları)

Mavi, “Abone Devresini Uzatıyoruz”, S.13, s.7, (Abone Şartları)

Mavi, “Abone Devresini Uzatıyoruz”, S.15, s.5, (Abone Şartları)

Mavi, “Acı Bir Kayıp”, S.6, s.6, (Bekir Çiftçi’nin eniştesinin vefat haberi)

Mavi, “Ahmet Haşim”, S.9, s.7, (Ahmet Haşim’in ölüm yıldönümü haberi)

Mavi, “Anadolu İzlenimleri”, S.15, s.3, (Dergide Anadolu İzlenimleri adı altında yeni bölümün olacağı)

Mavi, “...”, S.3, s.1, (Gelecek sayıda Peyami Safa ile bir konuşma olacağı haberi)

Mavi, “Ankara’da”, S.4, s.7, (Ankara’dan tiyatro haberi)

Mavi, “Ankara’dan Haberler”, S.5, s.7, (...)

Mavi, “Ankara’dan Haberler”, S.15, s.5, (...)

Mavi, “Ankara’da Tiyatro”, S.6, s.7, (Oynanacak oyunlar)

Mavi, “Atatürk Oratoryosu”, S.12, s.7, (Nevit Kadallı’nın eseri)

Mavi, “Deste”, S.4, s.7, (M. Sunullah Arısoy’un Yeni Türk şiiri Antolojisi’nin çıkacağı haberi)

Mavi, “Değil”, S.5, ss.7, (Sabih Şendil’in üçüncü kitabının çıkacağı haberi)

Mavi, “Dergimizin Üstün Sayıları”, S.12, s.7, (Üstün sayıların belirlenmesi)

Mavi, “Dünya Edebiyatı Üstün Sayısı”, S.9, s.1, 6, (Dünya edebiyatı üzerine kapsamlı bir çalışma yapılacağı haberi)

Mavi, “Fatih Piyesinin Temsili”, S.8, s.7, (Fatih piyesinin oynanacak haberi)

Mavi, “Fatih ve Bellini Filmi”, S.9, s.6, (Fatih ve Bellini filmi çekim haberi)

Mavi, “Film Festivali”, S.12, s.7, (İtalyanların 14. Dünya Film Festivali)

Mavi, “Haberler”, S.15, s.5, (...)

Mavi, “İdil Biret Suna Kan’ın Konserleri”, S.12, s.7, (Konser haberleri)

Mavi, “İstanbul’dan Haberler”, S.4, s.7, (İstanbul edebiyat haberleri)

Mavi, “İstanbul’dan Haberler”, S.5, s.7, (İstanbul edebiyat haberleri)

Mavi, “İstanbul’dan Edebiyat Matineleri”, S.6, s.7, (Gerçekleştirilen edebiyat matineleri)

Mavi, “İstanbul’dan Haberler”, S.6, s.7, (Oynanacak piyes haberleri)

Mavi, “Kiritik”, S.6, s.7, (Şiir ve Tiyatro kritikleri)

Mavi, “Kız Lisesi’nin Resim Sergisi”, S.8, s.7, (...)

Mavi, “Konser”, S.6, s.7, (Farklı mekânlarda gerçekleşen konser haberleri)

Mavi, “M. Ş. Esendal”, S.9, s.7, (M. Ş. Esendal’ın ölüm yıldönümü)

Mavi, “Mavi Yenilik Yapıyor”, S.4, s.1, (Mavi’nin sonraki sayılarının değişeceği ve daha kaliteli olacağı haberi)

Mavi, “Mavi’den”, S.15, s.1, (Derginin bir sayfa eksik çıkmasının sebebi)

Mavi, “Mavi’den”, S.5, s.1, (Okuyucudan beklentiler)

Mavi, “Mavi’den”, S.6, s.1, (Mavi’nin yol haritası)

Mavi, “Mavi’den”, S.7, s.1, (Fetih özel sayı haberi)

Mavi, “Mavi’den”, S.9, s.1, (Abonelik avantajları)

Mavi, “Mavi’nin Atatürk’e Selam Sayısı”, S.12, s.1, (Özel sayı haberi)

Mavi, “Müzik”, S.5, s.7, (Festival ve konserler)

Mavi, “Müziğin Gelişmesi”, S.13, s.6, (...)

Mavi, “Nobel Edebiyat Mükâfatı ve Churchill”, S.13, s.7, (...)

Mavi, “Nuri İyem’in Sergisi”, S.15, s.5, (...)

Mavi, “Orhan Burian’ı Kaybettik”, S.8, s.7, (...)

Mavi, “Paris’te Resim Satışı”, S.12, s.7, (...)

Mavi, “Resim”, S.4, s.7, (Resimdeki gelişmeler ve resim sergileri)

Mavi, “Resim”, S.5, s.7, (Açılan resim sergileri)

Mavi, “Sergi”, S.6, s.7, (Farklı yerlerde gerçekleşen sergiler)

Mavi, “Sinema”, S.4, s.7, (Sinemadaki gelişmeler)

Mavi, “Sinema”, S.5, s.7, (Dünya sinemasında gösterime giren filmler)

Mavi, “Son Olaylar Üzerine”, S.13, s.7, (Komünist Partisi mensuplarının yapılanması)

Mavi, “Tiyatro”, S.4, s.7, (Theatre Arts Mecmuası’nın çıkışı)

- Mavi, “Tiyatrolardan”, S.13, s.7, (...)
- Mavi, “Üstün Sayılarımız”, S.11, s.7, (...)
- Mavi, “Zilzurna”, S.5, s.7, (Bekir Çiftçi’nin şiir kitabının çıkacağı haberi)
- Mavi, “Ankara Haberleri Dergiler Kritiği”, S.17, s.7, (Dergiler üzerine kritik yapma toplantısı)
- Mavi, “Ankara’da Müzik”, S.18, s.7, (Ankara’da gerçekleşen konserler)
- Mavi, “Atina Radyosu”, S.22, s.6, (Atina Radyosu’nda Sait Faik ve eserleri)
- Mavi, “Bir Açıklama”, S.25, s.4, (Derginin Sosyal realizmin bir organı olmadığına dair)
- Mavi, “C. S. Tarancı’nın Hastalığı”, S.17, s.7, (...)
- Mavi, “Değerli Okuyucularımız”, S.25, s.14, (Mavi’nin değişeceği haberi)
- Mavi, “Düzeltilme”, S.17, s.7, (Tarih düzeltmesi)
- Mavi, “Edebiyatçılar Derneğinin Toplantıları”, S.17, s.7, (...)
- Mavi, “Haberler”, S.19, s.7, (Sanat ile ilgili haberler)
- Mavi, “İsmail Habib Sevük’ü Kaybettik”, S.17, s.7, (...)
- Mavi, “İstanbul Haberleri”, S.17, s.7, (Edebiyat ve sanatçılar ile ilgili haberler)
- Mavi, “İstanbul Haberleri”, S.18, s.7, (...)
- Mavi, “Kağıtla Tartılan Şair”, S.17, s.7, (Gutenberg Matbaası sahibinin şaire mükafatı)
- Mavi, “Nobel Mükâfatı Hemingway’e Verildi”, S.25, s.26, (Nobel Mükâfatı)
- Mavi, “Okuyucularımıza Emeklilik”, S.21, s.2, (Vakıf Bankası emeklilik şartları)
- Mavi, “Okuyucularımıza Emeklilik”, S.22, s.2, (Vakıf Bankası emeklilik şartları)
- Mavi, “Okuyucularımıza Emeklilik”, S.23, s.2, (Vakıf Bankası emeklilik şartları)
- Mavi, “Okuyucularımıza Emeklilik”, S.24, s.2, (Vakıf Bankası emeklilik şartları)

Mavi, “Okuyucularımıza Emeklilik”, S.25, s.2, (Vakıf Bankası emeklilik şartları)

Mavi, “Orhan Veli Sokağı”, S.22, s.6, (Bir sokağa Orhan Veli isminin verilmesi)

Mavi, “Perihan Yanal’ın Ölümü”, S.17, s.7, (...)

Mavi, “Sanat Dünyamız”, S.21, s.2, (İstanbul ve Anadolu’dan sanat haberleri)

Mavi, “Türkiye Edebiyatçılar Derneği”, S.22, s.6, (Derneğin başkan seçimi)

Mavi, “Yeni Abone Şartlarımız”, S.25, s.14, (Abone şartları)

Mavi, “Yunus Nadi Mükâfatı”, S.22, s.6, (Cumhuriyet Gazetesi’nin her yıl tekrarladığı en güzel hikaye mükâfatı)

Mavi, “Okuyucularımıza Emeklilik”, S.26, s.32, (Vakıf Bankası emeklilik şartları)

Mavi, “Okuyucularımıza Emeklilik”, S.27, s.31, (Vakıf Bankası emeklilik şartları)

Mavi, “Okuyucularımıza Emeklilik”, S.28, s.31, (Vakıf Bankası emeklilik şartları)

Mavi, “Çenber”, S.3, s.7, (Çenber adlı oyunun gösterime girmesi)

Mavi, “İzmir’de Üç Tiyatro”, S.3, s.7, (İzmir’de bir araya gelen tiyatro heyetleri)

Mavi, “Komser ve Ötesi”, S.3, s.7, (Muammer Karaca’nın yeni bir komediye başladığı haberi)

Mavi, “Küçük Sahne ve Yaramazlar”, S.3, s.7, (Küçük Sahne adlı tiyatro salonunun oynattığı oyunlar)

Mavi, “Müzik”, S.3, s.7, (Belzano Enyernasyonel ile Ferdi Statzer’in konser haberleri)

Mavi, “Namık Kemal”, S.3, s.7, (Namık Kemal’in ölüm yıldönümü)

Mavi, “Paul Eluard Öldü”, S.3, s.7, (...)

Mavi, “Sinema Haberleri”, S.3, s.7, (Dünya sinemasında çekilen yeni filmler)

Mavi, “Son Sanatçı Batty”, S.3, s.7, (Modern tiyatro sanatçısı Batty’nin ölüm haberi)

Mavi, “Süleyman Çelebi’nin Türbesi”, S.3, s.7, (Türbenin açılış töreni)

Mavi, “Şeytan Arabası”, S.3, s.7, (Şeytan Arabası adlı piyesin gösterime girmesi ve değerlendirilmesi)

Mavi, “Tiyatro”, S.3, s.7, (Dünyada tiyatro adına gerçekleşen bazı değişiklikler)

Mavi, “Vahşi Kız”, S.3, s.7, (İstanbul Şehir Tiyatrosu’nda oynanan Vahşi Kız oyunu)

Muhsin, K., “İstanbul Mektubu”, S.12, s.7, (Dergi haberleri)

Muhsin, K., “İstanbul Mektubu”, S.13, s.7, (Resim ve tiyatro haberleri)

Saydaş, Ş., “Cumhurbaşkanlığı Filârmoni Orkestrası Üniversite Konserleri”, S.2, s.3, (Cumhurbaşkanlığı Filârmoni Orkestrası’nın Dil-Tarih-Coğrafya Fakültesi’nde verilmesi)

Sungur, E. T., “Sanat Olayları”, S.7, s.7, (Düzenlenen şiir günleri ve sergiler)

3.3.1.14. TANITIM YAZISI

Fahri, E., “Kitaplar Arasında”, S.7, s.6, (Jean Paul Sartre’nin Gizli Oturum adlı eseri)

Mavi, “Bu Sayımız”, S.16, s.1, (Üstün sayının tanıtımı)

Oktay, A., “Eskimeyen Usta ve Millî Mücadele Ruhu”, S.25, ss.8-10, (Yakup Kadri’nin Panorama adlı kitabı)

Özhan, A., “İncir Ağacı”, S.2, s.6, (İlhan Demiraslan’nın İncir Ağacı adlı kitabı)

Şendil, S., “Deste”, S.7, s.2, (M. Sunullah Arısoy’un Deste adlı şiir antolojisi)

Ümit, N., “Dergiler Arasında”, S.3, s.7, (Varlık, Türk Dili, Kaynak ve Hisar adlı dergilerinin son sayıları)

3.3.1.15. DERLEME

Mavi, “Atatürk’ü Niçin Severiz”, S.14, s.4, (Atatürk’ü niçin severiz sorusuna çeşitli yazarların verdiği cevaplar)

Mavi, “Basınımızda Mavi”, S.13, s.7, (...)

Mavi, “Mektuplardan”, S.13, s.2, (Okuyuculardan gelen mektuplar)

Mavi, “Ne Demişler? Tanınmış Sanatçılarımızın Şiir Üstüne Düşünceleri”, S.11, s.2, (sanatçıların şiir hakkındaki görüşleri)

Mavi, “Mavi Üstüne”, S.13, ss.1, 6, (Mavi nasıl bir dergi sorusuna verilen cevaplar)

Mavi, “Arkasından”, S.20, ss.1, 6, (Sait Faik’in ölümünün ardından söylenenler)

Mavi, “Dil Tartışması”, S.3, ss.2-3, (Dil tartışması üzerine düzenlenen ankete yazarların verdiği cevaplar)

3.3.1.16. TEBRİK YAZISI (KUTLAMA)

Mavi, “Cumhuriyetimizin Otuzuncu Yılı”, S.13, s.1, (...)

Mavi, “...”, S.20, s.7, (Nişan Tebriği)

3.3.1.17. ÖZDEYİŞLER (VECİZELER)

Atatürk, M. K., “...”, S.14, s.1

Atatürk, M. K., “...”, S.14, s.2.

Atatürk, M. K., “...”, S.14, s.3.

Atatürk, M. K., “...”, S.14, s.4.

Atatürk, M. K., “...”, S.14, s.5

Atatürk, M. K., "...", S.14, s.6.

Atatürk, M. K., "...", S.14, s.7.

Atatürk, M. K., "...", S.21, s.1.

Atatürk, M. K., "...", S.23, s.4.

Atatürk, M. K., "...", S.25, s.1

Berk, N. İ., "...", S.3, s.2.

Çiftçi, B., "...", S.2, s.2.

Franklin., "...", S.18, s.1.

Goethe., "...", S.17, s.1.

Kanık, O. V., "...", S.15, s.4.

Mavi, "Ayn Naneleri", S.19, s.7, (Çeşitli yazarlardan özlü sözler)

Mavi, "Ayn Naneleri", S.21, s.7, (Çeşitli yazarlardan özlü sözler)

Mavi, "Ayn Naneleri", S.22, s.3, (Çeşitli yazarlardan özlü sözler)

Mavi, "Özdeyişler", S.2, s.2.

Mavi, "Özdeyişler", S.2, s.3.

Mavi, "Sait Faik Abasıyanık Mavi İçin Demişti ki", S.20, s.1, (Mavi nasıl olmalı)

Mavi, Selahaddin Batu, Hürlük Üzerine Kanun Vâzediyor", S.21, s.3, (Hürriyet ile ilgili vecizeler)

Rozvelt., "...", S.14, s.4.

3.3.1.18. ÖNERİLER

S.1, s.2, (Mavi'ye abone olunuz)

S.1, s.7, (Teoman Civelek'in antolojisi için yazı isteği)

S.5, s.8, (Çevre Edebiyat dergisi)

S.7, s.2, (Okuyucularımıza tavsiye ederiz)

S.14, s.1, (Atatürk ile ilgili yazılan güzel şiirlerin Anıtkabir'e kazdırılması teklifi)

S.24, s.3, (Yeditepe, Yeni Ufuklar, Şairler Yaprağı ve Mülkiye Dergileri'ni okuyunuz.)

S.26, ss.30, (Yeditepe, Yeni Ufuklar, Şairler Yaprağı ve Mülkiye Dergileri'ni okuyunuz.)

S.28, s.27, (Yeditepe, Yeni Ufuklar, Şairler Yaprağı ve Mülkiye Dergileri'ni okuyunuz.)

3.3.1.19. DESEN (RESİM)

Altınok, İ., "Desen", S.14, s.1.

Beşkök, Ç., "Düşük", S.4, s.4.

Brague., "Desen", S.5, s.2.

Duffy., "Hasat", S.5, s.1.

Dufy., "Desen", S.7, s.1.

Dufy., "Desen", S.7, s.2.

Ergüven, N., "Desen", S.10, s.1.

Ergüven, N., "Zeyno", S.4, s.1.

Gauguin., "Desen", S.6, s.2.

Kalmık, E., "Desen", S.12, s.1.

Koryak, U., “Desen”, S.18, s.5.

Koyrak, U., “Sarı Sıcak Desen”, S.17, s.3.

Laurens, H., “Yalnız”, S.21, s.1.

Lehman., “Uyanış”, S.9, s.1.

Matisse., “Çizgili Elbiseli Kadın”, S.3, s.1.

Mavi, “Desen”, S.23, s.1.

Mavi, “Grommair’den Sonbahar”, S.15, s.4.

Mavi, “Maya”, S.5, s.5.

Mavi, “Resim”, S.11, s.1, (Resimde Claude Rains, Kim Hunter, Herbert Ratner ve Virginia Howard gibi artistler var.)

Mavi, “Resim”, s.14, s.1, (Anıt-kabir)

Mavi, “Resim”, S.7, s.2, (XIV. Devlet ve Heykel Sergisi’nden bir resim)

Mavi, “Resim”, S.8, s.1, (Fatih Sultan Mehmet)

Mavi, “Resim”, S.9, s.2, (E. Eyüboğlu, B. Eyüboğlu’nun açtıkları sergi’nin resmi)

Mavi, “Yeditepe”, S.3, s.4.

Mavi, Resim”, S.7, s.7, (Seramik sergisinden bir resim)

Millet, J. F., “Desen”, S.11, s.1.

Millet, J. F., “Desen”, S.12, s.1.

Millet, J. F., “Hürriyet Desen”, S.17, s.1.

Millet., “Desen”, S.6, s.1.

Mumcu., “Atlının Türküsü Desen”, S.16, s.1.

Otyam, F.,”Desen”, S.15, s.1.

Picasso., “Ana ve Çocukları”, S.12, s.5.

Rousseau., “Ekvator Ormanları”, S.13, s.1.

Salim, C., “Desen”, S.22, s.1.

Sanat Galerisi., “Maya”, S.3, s.8.

Uras, G., “Desen”, S.18, s.1.

Zaim, T., “Pazar Yeri”, S.1, s.1.

3.3.1.20. REKLAMLAR

S.1, s.5, (Kaynak Dergisi)

S.1, s.7, (philips)

S.1, s.7, (Koç Ticaret T.A.Ş.)

S.1, s.8, (Türkiye Ziraî Donatım Kurumu)

S.3, s.8, (Koç Ticaret T.A.Ş.)

S.3, s.8, (Philips)

S.3, s.8, (Ankara Çimento Ltd. Şirketi)

S.3, s.8, (Ziraat Bankası)

S.4, s.4, (Suat Taşer şiirleri)

S.4, s.6, (Ziraat Bankası)

S.4, s.7, (Suat Taşer, Cesur Delikanlı Saroyo'nun Hikayeleri)

S.4, s.8, (Kavaklıdere Şarapları)

S.5, s.4, (Kaynak Dergisi)

S.5, s.8, (Güven Sigorta)

- S.5, s.8, (Osmanlı Bankası)
- S.5, s.8, (Philips)
- S.5, s.8, (Deste Türk Şiiri Antolojisi)
- S.5, s.8, (Ziraat Bankası)
- S.6, s.8, (Koç Ticaret T. A. Ş.)
- S.6, s.8, (Deste Yeni Türk Şiiri Antolojisi)
- S.6, s.8, (Kaynak Sanat Dergisi)
- S.6, s.8, (Suat Taşer, Tiyatro Meseleleri, Kaynak Yayınları)
- S.6, s.8, (Osmanlı Bankası)
- S.6, s.8, (Ziraat Bankası)
- S.6, s.8, (Sabih Şendil, Değil Şiirler)
- S.6, s.8, (Bekir Çiftçi, Zilzurma)
- S.6, s.8, (Philips)
- S.7, s.2, (Resim yazma sergisi)
- S.7, s.6, (Sabih Şendil, Değil Şiirler üçüncü kitabı)
- S.7, s.8, (Suat Taşer, Tiyatro Meseleleri, Kaynak Yayınları)
- S.7, s.8, (Bekir Çiftçi, Zilzurma Şiir Kitabı, Mavi Yayınları)
- S.7, s.8, (N. Ataç, Karalama Defteri, Yenilik Yayınları)
- S.7, s.8, (Bedri Rahmi Eyüboğlu, Üçü Birden, Varlık Yayınları)
- S.7, s.8, (Hikmet Erhan, Acemiler, Seçilmiş Hikayeler Dergisi Yayınları)
- S.7, s.8, (Kaynak Sanat Dergisi)
- S.7, s.8, (Katırtırnağı şiir kitabı)

- S.7, s.8, (Nezihe Meriç, Bozbulanık, Seçilmiş Hikayeler Dergisi Yayınları)
- S.7, s.8, (Arayış Aylık Fikir ve Sanat Dergisi)
- S.7, s.8, (M. Sunullah Arısoy, Deste, Kaynak Yayınları)
- S.7, s.8, (Osmanlı Bankası)
- S.8, s.8, (Türkiye Kömür Satış ve Tevzi Müessesesi)
- S.8, s.8, (Güven Sigorta)
- S.8, s.8, (Osmanlı Bankası)
- S.8, s.8, (Philips)
- S.8, s.8, (Mavi Aylık Fikir ve Sanat Dergisi)
- S.8, s.8, (M. Sunullah Arısoy, Dsete, Kaynak Yayınları)
- S.8, s.8, (Sümerbank)
- S.9, s.8, (Akbank)
- S.9, s.8, (Osmanlı Bankası)
- S.9, s.8, (Halk Bankası)
- S.9, s.8, (Sümerbank)
- S.9, s.8, (Philips)
- S.9, s.8, (M. Sunullah Arısoy, Deste, Kaynak Yayınları)
- S.9, s.8, (Mavi Aylık Fikir ve Sanat Dergisi)
- S.10, s.3, (S. Aldanır, Memleket Saat Ayarı, Seçilmiş Hikayeler Dergisi Yayınları)
- S.10, s.6, (Can Yücel Eleanor Roosevelt'ten çeviri, Hatırladıklarım, Seçilmiş Hikayeler Dergisi Yayınları)
- S.10, s.6, (Muzaffer Uyguner, Kaynağacı)

- S.10, s.6, (Sadi Samra, Mektup)
- S.10, s.8, (Ziraat Bankası)
- S.10, s.8, (Sümerbank)
- S.10, s.8, (Akbank)
- S.10, s.8, (Osmanlı Bankası)
- S.10, s.8, (Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu)
- S.10, s.8, (Mavi Aylık Fikir ve Sanat Dergisi)
- S.11, s.8, (Sümerbank)
- S.11, s.8, (Akbank)
- S.11, s.8, (Osmanlı Bankası)
- S.11, s.8, (Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu)
- S.11, s.8, (Mavi Aylık Fikir ve Sanat Dergisi)
- S.12, s.8, (Koç Ticaret T. A. Ş.)
- S.12, s.8, (Philips)
- S.12, s.8, (Osmanlı Bankası)
- S.12, s.8, (Sümerbank)
- S.12, s.8, (Akbank)
- S.12, s.8, (Araç Ticarethane)
- S.12, s.8, (Mavi, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi)
- S.13, s.2, (Füruzan Husrev Tökin, Edebiyat Ansiklopedisi Fasikül-1)
- S.13, s.8, (Philips)
- S.13, s.8, (Osmanlı Bankası)

- S.13, s.8, (Akbank)
- S.13, s.8, (Sümerbank)
- S.13, s.8, (İstanbul Edebiyat ve Sanat Dergisi)
- S.13, s.8, (Mavi Aylık Fikir ve Sanat Dergisi)
- S.13, s.8, (Fikret Arıt, Herbet'den çeviri, 3 Yüzlü Adam)
- S.13, s.8, (Bilge Karasu, Herman Wouck'dan çeviri, Şehir Çocuğu)
- S.13, s.8, (Sabih Şendil, Yaşamak Herkesin Hakk)
- S.13, s.8, (Pınar, Fikir-Sanat-Edebiyat Dergisi)
- S.13, s.8, (Rüzgâr, Aylık Fikir ve Sanat Gazetesi)
- S.13, s.8, (Doğanay, Onbeş Günlük Kültür Dergisi)
- S.14, s.8, (M. Sunullah Arısoy, Mustafa Kemal Türküsü)
- S.14, s.8, (Fazıl Hüsnü Dağlarca, Anıtkabir, Varlık Yayınları)
- S.14, s.8, (Philips)
- S.14, s.8, (Osmanlı Bankası)
- S.14, s.8, (Akbank)
- S.14, s.8, (Sümerbank)
- S.14, s.8, (Atatürk Şiirler Antolojisi, Yeditepe Yayınları)
- S.14, s.8, (İstanbul Edebiyat ve Sanat Dergisi)
- S.14, s.8, (Mavi, Aylık Fikir ve Sanat Dergisi)
- S.15, s.2, (İlyas Halil, Emerson'dan çeviri şiirler, Kaynak Yayınları)
- S.15, s.6, (Philips)
- S.15, s.6, (Osmanlı Bankası)

S.15, s.6, (Akbank)

S.15, s.6, (Sümerbank)

S.15, s.6, (Asaf Halet Çelebi, Om Mani Padme Hum, Yeditepe Yayınları)

S.15, s.6, (Batıdan Şiirler, Antoloji, Yeditepe Yayınları)

S.15, s.6, (H. Ali Ediz, Karel Çapek'den çeviri, Kaybolan Bacak, Yeditepe Yayınları)

S.15, s.6, (Özdemir Nutku, Şiirler, Kaynak Yayınları)

S.15, s.6, (İlhan Tarus, Ekin İti, Kaynak Yayınları)

S.15, s.6, (İstanbul Edebiyat ve Sanat Dergisi)

S.15, s.6, (Mavi Aylık Fikir ve Sanat Dergisi)

S.16, s.6, (Türkiye Ziraat Donatım Kurumu)

S.16, s.8, (Akbank)

S.16, s.8, (Osmanlı Bankası)

S.16, s.8, (Koç Ticaret T. A. Ş.)

S.16, s.8, (Gür Limited Ortaklığı)

S.16, s.8, (Philips)

S.16, s.8, (Suat Taşer, Haraç Mezat, Seçilmiş Hikâyeler Dergisi Yayınları)

S.16, s.8, (Mavi Aylık Fikir ve Sanat Dergisi)

S.16, s.8, (Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu)

S.17, s.6, (philips)

S.17, s.7, (Filiz Sanat ve Fikir Dergisi)

S.17, s.7, (Mavi Aylık Fikir ve Sanat Dergisi)

S.17, s.7, (Burhan Arpad, Tunadaû Şimale Avrupa, Yeditepe Yayınları)

- S.17, s.7, (Attilâ İlhan, Sokaktaki Adam, Seçilmiş Hikayeler Dergisi Yayınları)
- S.17, s.8, (Akbank)
- S.17, s.8, (Osmanlı Bankası)
- S.17, s.8, (Sergen Pasta Salonu)
- S.17, s.8, (Sümerbank)
- S.17, s.8, (Turhan Dilligil, Tarih Boyunca Tiyatro, Seçilmiş Hikâyeler Dergisi Kitapları)
- S.17, s.8, (Bilge karasu, Emil Ludwig'den, Abraham Lincoln, Seçilmiş Hikâyeler Dergisi Kitapları)
- S.17, s.8, (Halil Erdoğan Cengiz, Aralık Kapı Şiirleri, Arayış Yayınları)
- S.17, s.8, (Suat Taşer, Haraç Mezat, Seçilmiş Hikayeler Dergisi Yayınları)
- S.18, s.7, (İlyas Halil, Mürdüm Dalı Şiirleri, Kaynak Yayınları)
- S.18, s.7, (Plastik Sanatlar Atelyesi)
- S.18, s.7, (Mavi Aylık Fikir ve Sanat Dergisi)
- S.18, s.8, (Avni Dökmeci, Kese Kağıdı, Kaynak Yayınları)
- S.18, s.8, (Koç Ticaret T. A. Ş.)
- S.18, s.8, (Sümerbank)
- S.18, s.8, (Akbank)
- S.18, s.8, (Sergen Pasta Salonu)
- S.18, s.8, (Philips)
- S.19, s.8, (İş Bankası)
- S.19, s.8, (Ziraat Bankası)
- S.19, s.8, (Emlak Bankası)

S.19, s.8, (Gripin)

S.19, s.8, (Philips)

S.19, s.8, (Mavi Aylık Fikir ve Sanat Dergisi)

S.19, s.8, (Halikarnas Balıkçı, Anadolu Efsaneleri, Yeditepe Yayınları)

S.19, s.8, (Edip Cansever, Dirlik Düzenlik Şiirler)

S.19, s.8, (Mehmet Fuat, Çimen Yaprakları)

S.19, s.8, (Rahşan Ecevit, Lydia Kirk, 'den çeviri, Moskova Mektupları, Seçilmiş Hikayeler Dergisi Kitapları)

S.19, s.8, (Naim Tirali, Aşka Kitakse, Yenilik Yyanları)

S.19, s.8, (Avni Dökmeci, Kese Kağıdı Şiirler, Kaynak Yayınları)

S.19, s.8, (Yeditepe Dergisi)

S.19, s.8, (Yenilik Dergisi)

S.19, s.8, (Seçilmiş Hikayeler Dergisi)

S.19, s.8, (Kaynak Dergisi)

S.19, s.8, (Hisar Dergisi)

S.19, s.8, (Mülkiye Dergisi)

S.19, s.8, (Rüzgar Dergisi)

S.19, s.8, (Onüç Dergisi)

S.19, s.8, (Pınar Dergisi)

S.19, s.8, (Güney Dergisi)

S.19, s.8, (Yankı Dergisi)

S.20, s.4, (Mavi Dergisi'nin dağıtım yeri)

- S.20, s.8, (İş Bankası)
- S.20, s.8, (Ziraat Bankası)
- S.20, s.8, (Emlak Bankası)
- S.20, s.8, (Mavi Aylık Fikir ve Sanat Dergisi)
- S.20, s.8, (İller Bankası)
- S.20, s.8, (Samim Kocagöz, Yılan Hikayesi, Yedi Tepe Yayınları)
- S.20, s.8, (İlhan Tarus, Köle Hanı)
- S.20, s.8, (Mehmet Fuat, Hemingway'den çeviri, Denizin Değiştirdiği)
- S.20, s.8, (Şairler Yaprığı Aylık Şiir Dergisi)
- S.21, s.2, (Vakıflar Bankası)
- S.21, s.8, (İş Bankası)
- S.21, s.8, (Emlak Bankası)
- S.21, s.8, (Ziraat Bankası)
- S.21, s.8, (İller Bankası)
- S.21, s.8, (Mavi Aylık Fikir ve Sanat Dergisi)
- S.21, s.8, (Şairler Yaprığı Aylık Şiir Dergisi)
- S.22, s.2, (Vakıflar Bankası)
- S.22, s.8, (Attilâ İlhan, Sisler Bulvarı)
- S.22, s.8, (Sümerbank)
- S.22, s.8, (İş Bankası)
- S.22, s.8, (Ziraat Bankası)
- S.22, s.8, (Emlak Bankası)

- S.22, s.8, (İller Bankası)
- S.22, s.8, (Sümer Tuhafiye ve Manifatura Mağazası)
- S.22, s.8, (Mavi Aylık Fikir ve Sanat Dergisi)
- S.23, s.2, (Vakıflar Bankası)
- S.23, s.8, (Sümerbank)
- S.23, s.8, (Ziraat Bankası)
- S.23, s.8, (İş Bankası)
- S.23, s.8, (Emlak Bankası)
- S.23, s.8, (Sümer Tuhafiye ve Manifatura Mağazası)
- S.23, s.8, (Mavi Aylık Fikir ve Sanat Dergisi)
- S.24, s.2, (Vakıflar Bankası)
- S.25, s.31, (Sümerbank)
- S.25, s.32, (Philips)
- S.25, s.33, (Ziraat Bankası)
- S.25, s.33, (Vakıflar Bankası)
- S.25, s.34, (İş Bankası)
- S.26, s.30, (Yüksek Mühendis, Celal Ulusan)
- S.26, s.31, (İller Bankası)
- S.26, s.32, (Vakıflar Bankası)
- S.26, s.33, (Sümerbank)
- S.26, s.34, (Philips)
- S.27, s.31, (Vakıflar Bankası)

- S.27, s.31, (İller Bankası)
- S.27, s.32,, (İş Bankası)
- S.27, s.33, (Ziraat Bankası)
- S.27, s.34, (Philips)
- S.28, s.21, (Mavi Dergisi'nin adresi)
- S.28, s.29, (Özdemir Nutku, Kum Saati, Şiir Kitabı, Mavi Yayınları)
- S.28, s.29, (Güner Sümer, Eski Ninni, Hikaye Kitabı, Mavi Yayınları)
- S.28, s.29, (Ahmet Oktay, Paragraf, Şiir Kitabı, Mavi Yayınları)
- S.28, s.29, (Bekir Çiftçi, Tornado, Şiir Kitabı, Mavi Yayınları)
- S.28, s.30, (İller Bankası)
- S.28, s.31, (Vakıflar Bankası)
- S.28, s.32, (Sümerbank)
- S.28, s.33, (Philips)
- S.28, s.34, (Ziraat Bankası)
- S.30, s.20, (Sümerbank)
- S.30, s.20, (Minneapolis Moline Traktörleri)

3.3.2. ÇEVİRİ ESERLER

3.3.2.1. ŞİİR

Anday, M. C., “Deniz Humması”, S.16, s.5, (Deniz sevgisi)

Ataman, Y., “Bir Amerikan Zenci Şarkısı Gittin Gideli”, S.16, s.7, (Ayrılık ve hüznün)

Ataman, Y., “Dokuz Nisan”, S.16, s.5, (İşgal üzerine)

Ataman, Y., “Eta’da Dokunmazlar”, S.16, s.6, (Korku)

Ataman, Y., “Zenkoji Kapısındaki Dilencilerin Sefaleti”, S.16, s.6, Issa’dan çeviri, (Sefalet)

Hikmet, A., “Sürgün Gecesi”, S.23, s.1, Aragon’dan çeviri, (Geçmişe özlem)

Kakıncı, T. D., “Uzak ve Yakın”, S.16, s.5, J. Freeman’den çeviri, (Aşk)

Kocadağ, F., “Hey Kaptan Kaptanım”, S.10, s.1, Walt Whitman’den çeviri, (Vuslat sevinci)

Taşer, S., “Eğer Karnın Açsa”, S.16, s.3, E. E. Cummings’den çeviri, (Yokluk)

Yağcıoğlu, H., “Anıt – Kabir Üstüne Kantat’dan”, S.14, s.4, Kantat’dan çeviri, (Atatürk)

Yücel, F., “Gecenin Bir Gözü Var...”, Francis William Bourdillon’dan çeviri, (Gecenin gündüze üstünlüğü)

Yücel, F., “Kartal ve Şikarı”, S.6, s.5, Leconte de L’Isie ‘den çeviri, (Açlık lokma savaşı)

Yücel, F., “Ozimandiyas”, S.4, s.5, Shelley’den çeviri, (İhtişamların zamanla yok olacağı)

Yücel, F., “Veli”, S.5, s.3, Verlaine’den çeviri, (Karşılık bulamama)

3.3.2.2. ÇEVİRİ HİKAYE

Ataman, Y., “Kız Delisi”, S.16, s.3, Erskine Caldwell’den çeviri, (...)

Hikmet, A., “Çilek Mevsimi”, S.17, s.6, Erskine Caldwell’den çeviri, (Gençlik heyecanları)

Özüyılmaz, H., “Yazlık Kıyafetleriyle Kızlar”, S.28, ss.22-25, (Bir erkeğin tabiatı ve kadına yaklaşımı)

3.3.2.3. ÇEVİRİ MAKALE

Anday, M. C., “Amerikan Edebiyatı”, S.26, s.1, (Amerikan edebiyatının gelişimi ve belli başlı yazarlar)

Arkaç, P., “Renoir”, S.15, ss.1-2, Adre Leclerc’den, (Renoir’in hayatı ve sanata bakışı)

Doyran, T., “Sinemada Bir Numaralı Mesele”, S.5, s.4, Jean Cocteau’dan çeviri, (Jean Cocteau’nun sanat telakkisi)

Pınar, T., “Georges Braque”, S.5, s.2, (Georges Braque ve sanata yaklaşımı)

Pınar, T., “Paul Gauguin (1838 - 1903)”, S.6, ss.2-3, (Paul Gauguin’in hayatı ve resim sanatı üzerine)

Pınar, T., “Raoul Dufy”, S.7, ss.1-2, Raymond Cogniat’dan çeviri, (Raoul Dufy ve sanata yaklaşımı)

Pınar, T., “Redon”, S.4, ss.2, 4, (Redon’nun hayatı ve sanatını geliştirme süreci)

Saydaş, Ş., “Schubert ve Lied”, S.4, s.3, (Schubert ve Lied’in sanat bakımından karşılaştırılması)

Sümer, A., “Georges Feydeau”, S.18, ss.1-2, Marcel Achard’dan çeviri, (Georges Feydeau’nun sanatı ve eserleri)

3.3.2.4. ÇEVİRİ MEKTUP

Duygulu, B. ve Uçkan, H. V., “Gide-Claudiel Mektuplaşması”, S.17, ss.1, 5, (...)

Duygulu, B. ve Uçkan, H. V., “Gide ile Claudel Arasındaki Dostluk”, S.12, ss.1, 5,

Duygulu, B. ve Uçkan, H. V., “İki Mektup”, S.15, ss.1-2, Andre Gide’den çeviri, (Yardım isteği, ve yardıma cevap)

3.3.2.5. ÇEVİRİ DENEME

D, A. N., “Franz Kafka’dan Üç Parça”, S.12, s.4, Kafka’dan çeviri, (...)

Demir, Z., “Yeni Baştan Yaşamak”, S.1, s.2, A. G. Gardiner’den çeviri, (Hayatın monotonluğu)

3.3.2.6. ÇEVİRİ ELEŞTİRİ

Taşer, S., “Üç Hikaye”, S.5, ss.3, 8, W. Saroyan’dan çeviri, (Mekanın önemi)

IV. BÖLÜM

EDEBİ TÜRLER ÜZERİNE TARTIŞMALAR

4.1. SANATA YAKLAŞIMI

Dergide sadece 1. ve 11. sayılarda yazıları olan Füzûzan Husrev Tökin'in 1. sayısındaki yazısına, içerdiği düşüncelerden olacaktır ki 8 sayfalık bir derginin ilk sayfasıyla beraber toplam 3 sayfa yer ayrılır. Tökin (1952: 1), bu yazısında Antik Yunan'ın hayal döneminden akıl dönemine geçişini ve müspet ilimlerin doğuşunu anlatır. Avrupalı insanları o izbe, haşereler gibi bir yaşayıştan; kolera, veba, çiçek hastalığı salgınları, din ve mezhep kavgaları, insanları diri diri yakmaları, engizisyon mezalimi gibi bu bedbaht Avrupalıların sosyal hayatlarını dolduran hadiselerden kurtaran kişilerin; adsız sansız, yersiz yurtsuz 'Hümanist' adı verilen bir takım aydın kişiler olduğunu dile getirir. Ne peygamberlerin ne evliyaların ne de azizlerin Avrupalıları bu yaşayıştan kurtaramadığına da dikkat çekerek akıl ve bilimin önemini vurgular. Yazının devamında da klasiklerin ehemmiyetine dikkatleri çeker.

Mavi, ilk sayısında böyle bir yazı yayımlayarak dünya felsefesini ve insana bakış açısını belirtmiş olur. Daha öncede değindiğimiz Teoman Civelek'in 'Mavi'nin Düşündürdükleri' Adlı yazısındaki görüşleri hatırlarsak, derginin temel dünya görüşü; Hümanist ve kemalist bir çizgide birleşmiş olur. Teoman Civelek (1953b: 1) Mavi'nin ikinci yılına girmesi münasebetiyle yazdığı yazıda fikir ve sanatın herhangi bir toplumsal sınıftan kavga bayrağı olarak kullanılmayacaklarını söylemesi, derginin amacını ve sanata olan yaklaşımını göstermesi bakımından önemlidir.

Mavi dergisinin ikinci sayısında Ö. F. Toprak'ın kaleminden "Toplum ve Sanat" başlıklı bir yazı yayımlanır. Yazar, realitenin iptidai dönemlerde de insan yaşamında mevcut olduğunu ve bir sanatçının halktan kopuk ve halkın gerçeğinden uzak durmaması gerektiğinin altını çizerek toplumcu sanatı destekler. Toprak (1953: 2), bunu da dönemin sosyal ve iktisadi yapısına şöyle bağlar: "Son yıllarda yetişen sanatkarların, realite ile olan bağlarını gevşetmedikleri görülüyor. Buna yaşadığımız devrin sosyal ekonomik münasebetlerinden çıkan meselelerin sebep olduğunu söyleyebiliriz." Yine bu görüşlere paralel olarak Teoman Civelek (1953c: 1), 'Sanat'ta Devlet', başlıklı

yazısında memleketin durumu objektif bir şekilde düşünüldüğünde ‘memleketçi edebiyatın’ yani bütünü ile memleketi anlatan ve memleket gerçeği ile iç içe olan edebiyatın olması gerektiğini söyler. Civelek (1954: 1) ‘Sanatta İyimserlik Kötümserlik’ başlıklı yazısında sanatçının acı da kötü de olsa artık bu memleketin tüm gerçeklerine eğilmesi gerektiğini düşünür. O, bu memleketin gerçeklerinin sanatçıya konu olmasını karamsarlık olarak niteleyenlerin, karamsarlığın en bayağısını kendi iç alemlerinde yaşayacaklarını söyler. Mavi’nin 25. sayısında imzasız çıkan bir yazıda da Maviciler; çağın ölçüsüne, psikolojisine, ilerleyişine uygun bir gerçeğin edebiyat alanında aradıklarını dile getirirler. Bu öyle bir gerçek ki her zaman yenilenebilen ve yeni şeyler arzulayan insan ruhunu tatmin edebilecek güzelliklerin içinde olduğu gerçektir diyen Maviciler: “Biz gerçeği arayan bir dergiyiz. Arzumuz güzel olanı seçmek ve şimdiye kadar içinde bulunduğumuz sanat yobazlığının komikliğini göstermektir” (Mavi, 1954: 1, 2).

‘Sanat sanat içindir’ ya da ‘sanat toplum içindir’ münakaşası bu dönemde de edebiyat dergilerini meşgul etmiştir. Mehmet Fuat’ın Yeditepe dergisinin 28. sayısında bu konu ile ilgili bir yazı kaleme aldığını ve bu yazısında Fuat’ın, sanat sanat içindir görüşünün artık taraftar bulmadığını, toplum içindir diyenlerin daha ağır bastığını, dönemin genç sanatçılarının da toplumcu görüşe destek vererek tartışmanın toplumcuların lehine sonlandığına değindiğini dile getiren Doğan Ruşenay (1953: 1), Mehmet Fuat’ın bu yazısı üzerine Mavi’nin 6. sayısında ‘Estetikte İki Görüş’ adlı bir yazı kaleme alır. Yazıda Fuat’ın üzerinde durduğu konu için ‘tekerleme’ tabirini kullanarak konunun çok tartışılmasına tepki göstererek ‘sanat eğlendirmek içindir’ görüşü üzerine fikirler üretir.

Ruşenay’a (1953: 1, 7) göre sanatın eğlendirmekle bir alakası yoktur; ama insan ihtiyaçlarını karşıladığı sürece haz alır. Sanat eseri de insandaki entellektüel noksanlığı giderdiği takdirde başarılı olur. Kötü sanat eseri ise insanda hayal kırıklığı yaşatır. Susamış bir adama kokmuş su vermek gibidir der yazar. Ruşenay yazısında şu sonuca varır: “Sanat ancak bize bir şey ilâve ettiği zaman öğretici (eğlendirici) dir”

Sanat sanat içindir tartışmalarına Attilâ İlhan da katılarak görüşlerini sosyal realist bir yaklaşımla dile getirir. Attilâ İlhan, Mavi dergisinin 22. sayısındaki ‘Sosyal ve Estetik Bir Platform Lüzumu’ adlı yazısında sosyal realizmin edebiyata olan yaklaşımı üzerinde durur. Edebiyat, ekmek kavgasından günlük yaşamdan ve saadet arzusunun dışındadır. Sanatçı ise bu gibi şeylerle uğraşmamalıdır. Onu; eğer şairse

kelimeler, müzisyense sesler ve ressamısa renkler ilgilendirir. Çünkü sanat alemi içinde bulunduğumuz hayattan farklı olduğunu düşünen yazarlar, sanat sanat içindir görüşünü benimserler. Attilâ İlhan ise bunlardan tamamen farklı ve taban tabana zıt bir şekilde düşünmektedir. Sosyal realizme göre, sanat alemi ile insanın yaşadığı alem birbirinden farklı değil bilakis iç içe olup sıkı münasebetleri vardır. Sanatçı da toplumdan farklı biri değildir (İlhan, 1954a: 1).

Sanat topluma doğruyu, gerçekleri göstererek yön vermelidir. İnsanlığın esenliğine hizmet ettiği sürece şanlanır diyen Attilâ İlhan (1954a: 1) yazının devamında sosyal realizmi kendi cümleleriyle şöyle tarif eder: “... Sosyal Realizm zaten adından da anlaşılacağı üzere, sosyal bir sanat görüşüdür. Sanat için sanat tezine karşı gelmektedir. Sanat için sanat tezini güdenlerle çekişmeyi vazife saymaktadır.”

Attilâ İlhan (1954a: 1, 7), haklı olarak sosyal realizmin sosyal realist sanatçılardan ne istediğinin sorulabileceğini söyleyip cevabı maddeler halinde vermiştir. Bu maddeler özetle şöyledir:

- Dönemin sanat ve edebiyatını hakkıyla tahlil edip tespit etmeliler. Türkiye'nin içtimai, iktisadi ve tarihi gelişiminin objektif bir şekilde takip edilmesi. Türkiye'nin büyük bir çoğunluğunu oluşturan köylünün tarihi ve içtimai davranışlarının tespit edilmesi.
- Durum tespitinden sonra “Sosyal Realist Bir Hareket Programı” düzenlenmeli. Bu programda Türk adının diğer milletler arasında yüceltilmesi, milletin; hayatın gerçekleriyle uyandırılması ve Türk edebiyatına ve sanatına düşen görevlerin neler olduğu üzerinde çalışmaların olması.
- Gerçek durum ve program tespit edildikten sonra kuralların tatbiki için ne gibi yolların kullanılacağı üzerine düşünülmeli. Topluma faydası olmayan cereyanlarla mücadele etmenin yanında faydalı olacağı düşünülen sanatın, taraftar kazanmasına çalışılmalıdır.

Yukarıda anlaşıldığı kadarıyla Attilâ İlhan Türk edebiyatının esenliğini ve toplumun kalkınmasını ancak sosyal realist bir sanatla mümkün olacağını düşünür. Bu realist sanatın da yukarıda özetlenen plan dahilinde başarılı olacağını savunur.

Peki sosyal realizm tam olarak nedir, neye hizmet etmektedir diye sorduğumuzda; sorunun cevabını Attilâ İlhan Mavi'nin 23. sayısında kaleme aldığı bir yazısında vermektedir: “Sosyal Realizm'in içtimai - siyasi platformu umumi hatları ile

Atatürkçüdür. Büyük Mustafa Kemal'in millete ve gençliğe gösterdiği işaret ettiği esaslara dayanır... Sosyal Realizm'in - birinci vazifesi Türk istiklâlini ve Türk Cumhuriyetini ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir. - Bunun için çalışmak, uğraşmak, didinmektir" diyen Attilâ İlhan, bu yazısında ve bir sonraki yazısında da sosyal realizmin Atatürk ilkeleriyle aynı olduğunu hatta sosyal realizmin asıl amacının bu olduğunu dile getirir. Atatürk milliyetçiliğinin aşırı milliyetçilikten ve ırkçılıktan farklı olduğunu ve diğer milletlerin haklarına tecavüz etmeyen bir anlayış olduğunu söyler. Attilâ İlhan Panislamizm ve Panturanizm gibi düşüncelerin Atatürk'ün milliyetçilik anlayışıyla bağdaşmadığını dile getirerek sosyal realizm böyle bir milliyetçi anlayış üzerinde olduğunu dile getirir (İlhan, 1954b: 7).

Görüyoruz ki Atatürk çü Milliyetçilik saldırgan Irkçılığı ve aşırı Milliyetçiliği reddeden, öbür milletlere ve saadet arzularına saygı besleyen, milli sınırları içinde kendi gücüne güvenerek varlığını korumayı, memleket ve milletin gerçek saadet ve imarını gerçekleştirmeyi hedef edinen, mağrur ve hodbin olmayan bir milliyetçiliktir (İlhan,1954b: 7).

Attilâ İlhan'ın peş peşe sosyal realizm üzerine çıkan yazılarından sonra sağcı olarak bilinen Hisar dergisinde "Sosyal Realizm'in mahiyeti, yeni Türk sanatındaki yeri, fayda ve zararları nelerdir?" sorusu ile bir soruşturma başlatılır. Soruşturmaya; Peyami Safa, Hençerlioğlu, Baki Süha, Behçet Kemal gibi yazarlar cevap verirler. Attilâ İlhan bu yazarlardan ayrı bir de Ataç'ın olduğunu ve Ataç'ın cevabı üzerinde durarak ithamlara karşı cevap verir. Bu cevabını Mavi'nin 28. sayısında "Abbasın Yol Defterinden" başlıklı yazısında dile getirir. Bu yazısında genel itibariyle kendi yazılarının tam ve hakkıyla okunmadığını, sosyal realizmin komünistlik olmadığını, "savcının işini savcıya, sanatçının işine sanatçıya" bırakılması gerektiğini söyler. Özellikle de sosyal realizmin formalist ve taklitçi bir edebiyata karşı olduğunu aksini düşünenlerin bunu adam akıllı ispat etmesi gerektiğini söyler (İlhan,1955a: 3, 4).

Atila İlhan Mavi'nin açmış olduğu soruşturmaya verdiği cevapta, Mavi dahil hiçbir derginin sosyal realizm yoluna girmediğini söyler. Bugün gerçek bir sosyal realist bir sanatçı olmamalarını, böyle bir sanatın gereklerini eserlerine yansıtamamaları, yöntemin kötülüğünü değil belki kendilerinin eksikliğinin bir göstergesi olduğunu düşünür. Attilâ İlhan'ın öz eleştiride bulunması ve Mavicileri de sosyal realizmin dışında tanımlamasının sebebi, Mavi idaresi tarafından derginin 25. sayısında yayımlanan "Bir Açıklama" adlı yazı olması muhtemeldir. Çünkü bu açıklamada

derginin sosyal realizm ile bir alakasının olmadığı dile getirilerek Attilâ İlhan bir nevi yalnız bırakılmıştır.

Attilâ aynı zamanda sosyal realizm yoluna girmiş arkadaşlarının birer Attilâ İlhan taklitçisi olmadıklarını eserlerin benzerliğinin yöntem benzerliğinden kaynaklandığını dile getirerek sosyal realizmin bir kişiye indirgenmesini de eleştirir.

Formalist ve toplumcu olmayan sanatı eleştiren bir diğer yazar da Ahmet Oktay'dır. Oktay (1955a: 12, 13), Mavi'nin 28. sayısında "İkili" başlığı altında bireyci ve biçimci sanatı eleştirir. Çünkü evrenin merkezi insan ve insanlardan oluşan toplum olduğu için, bilim gibi sanatın da insanın faydasına olacak şekilde işlenmesi gerektiğini ele alır. Yalnız sanatın bir makaleden de farklı olması gerekir. Örneğin, bir gerçeğin, dönemin sanat akımına bağlı kalarak en güzel bir ifade biçimiyle ortaya konulabileceğini savunur. Ayrıca yirmi yıldır var olan yeni Türk edebiyatının Mustafa Kemal hareketinden doğduğunu ve memleket gerçeklerine eğilen bu hareketin devam edilmesi ve ortaya konulacak sanatın özünde de bu hareketin olması gerektiğini savunur. Sanatın uyarıcı yönü olduğunu söyleyen Oktay bireysel duygular yerine toplumsal konuların ve halkın faydasına kullanılacak bir sanatın zaruret olduğunu dile getirir.

Sanata yaklaşımı bu şekilde olan Ahmet Oktay Mavi dergisinin sanata olan yaklaşımını ise dergiden 30 yıl sonra şu şekilde ifade eder:

Kavgacılığı ile olduğu kadar yazın'ın toplumsal yanını vurgulayan Attilâ'nın yazılarıyla da ilgi çekti. Ben, derginin adıyla "bildirge" niteliğinde bazı başyazılar yazdım. Bulanık, zaman zaman iç tutarlılığını yitiren yazılardı bunlar. Nasıl olmasın ki? Son kertede hepimiz başka telden çalıyor, örneğin Özdemir'in o günkü Eliot'çuluğu ile Sait'in gerçeküstücülüğünü (?), toplumculukla romantikliği bağdaştırmaya çalışıyorduk. Ama yukarıda da belirttiğim gibi, yazınsal üretim biçiminin yetersizliği, genç yazarların tutarsızlıklar çevresinde bütünleşmesine yol açıyordu yine de Mavi'nin başlattığı kavga, sonraki yıllarda pazar Postası'nda daha değişik boyutlarda sürdürüldü ve şiirsel açıdan 'İkinci Yeni' olayını doğurdu (Oktay, 1982: 4).

Ahmet Oktay, Mavi'deki bu belirsizliği "yazınsal üretim biçiminin yetersizliği" ne bağlayarak asıl problemin yöntem belirsizliği veya belli bir yöntem üzerinde uzlaşamamaya bağlar. Ayrıca dergi etrafında kümelenen yazar kadrosunun da genç olması Ahmet Oktay'ın yakındığı başka bir konudur.

Mavi dergisinin kurucularından olan ve yazılarıyla dikkat çeken bir diğer yazar da Güner Sümer'dir. Nurettin Şafgil'le girdiği polemik dergiye taşıyarak Mavicilerin nasıl bir sanat görüşünü benimsedikleri üzerine bilgi verir. Sümer (1955a), Nurettin

Şafgil'in eleştirilerine cevap olarak "Şafgil'e karşı" adlı bir yazı kaleme alır. Yazı Mavi'nin 28. sayısında okuyucularla buluşur. Yazıda kendi nesillerinin neden ortaya çıktığını, dönemin öncülerinin nerede hata yaptığı üzerinde düşüncelerini söyleyerek Şafgil'in yazısına cevap verir. Osmanlı Devleti'nin yıkılmasının ardından cumhuriyetçi, devrimci bir devlet kurulduğunu, buna bağlı olarak da sosyal şartların tesir ettiği sanatın da değiştiğini, dile getirir. Güner Sümer bu tesiri ise Orhan Veli hareketi olarak niteler. Bu hareket için Süleyman efendinin nasırını şiire soktular, halkçı sanatı getirmek için bir mizah yazarı seviyesine kadar indiler ama buradan çıkamadılar diyerek Garip akımına olan tepkisini ortaya koyar. Asıl eleştiriye ise Ahmet Oktay, Özdemir Nutku ve Attilâ İlhan'ın da hem fikir olduğu bu hareketten sonra ortaya çıkan bir sürü taklitçi ve formalist şairler gurubuna yöneltir. İşte böyle bir sanat ortamında sanatın özünü oluşturabilecek bir nesile ihtiyaç olduğunu, bunun için ortaya çıktıklarını, zira öncülerin bunu başarmaya muktedir olmadığını söyleyerek neden ortaya çıktıklarına açıklık getirir. Güner Sümer yazısında önemle durduğu "öz" için ise şöyle der:

Şimdi Biz diyoruz ki Cumhuriyet ve devrimlerimizin tesiriyle cemiyetimizde meydana gelen değişiklikler edebiyatımıza tesir etmiştir. Etmiştir ama bu hadiselerin sanat eserine getirmesi gereken öz öncüler tarafından bir kenara bırakılmış ihmal edilmiştir. Bu öz Atatürkçü bir özdü, halkçı bir özdü. Cumhuriyet Türkiyesi sanatçısının eserine girmeliydi. Bu özü eserlerine sokmak öncüler için bir namus borcu idi. Ama bunu yapmadılar. Yapmak istemediler. Biz, onları bu bakımdan kınıyoruz. Ve biz, bu Atatürkçü, devrimci, halkçı özü sanat eserine getirmek iddiasındayız. Ne buyrulur bay Şafgil? (Sümer,1955a: 16, 17).

Güner Sümer, Attilâ İlhan'dan hemen sonra, arkasından genç nesil sanatçıların ve kendilerinin çıktığını ve Osmanlı görüşünü savunanlara karşı yılmadan mücadele ettiklerini; ama tuhaf olanın ise Osmanlı görüşüne karşı gelen Attilâ'nın yani Mavicilerin öncüler tarafından eleştirilmesi olduğunu düşünür. Ayrıca körü körüne Attilâ İlhan'ı takip etmediklerini söyleyen Sümer (1955a: 17), "Aşıkârdır ki Mavicileri Osmanlı zevkini savunanların ekmeğine yağ sürmekle suçlamak kadar kuşça bir yargı olamaz" ifadelerini kullanır. Güner Sümer'in bu ifadelerine bakıldığında, Mavicilerin kendi dönemlerinde bazı yazarlar tarafından yanlış anlaşıldığının bir göstergesi olarak da değerlendirilebilir.

Orhan Duru (1982: 6) ise Mavi'nin edebi yönünü Milliyet ve Sanat dergisine vermiş olduğu röportajda üç maddede özetler.

- Yazın alanını eleştiri, deneme ve felsefi açıdan boş bulduklarını ve kendilerinin bu boşluğu doldurmak istemeleri.
- Yerleşmiş yazına karşı çıkması ve İkinci Yeni'nin temellerini atması.
- Garip akımına karşı sosyal realizm ile romantizmin uzlaştırılması.

Orhan Duru sonucun ne olursa olsun Mavi'nin özgür ve araştırmacı bir ortam yarattığını dile getirerek Mavi'nin dönemin sanatına olan pozitif etkisinin altını çizer.

Bekir Çiftçi'nin kendi açısından derginin edebi yönünü dile getirirken, bol simgeli, toplumsal içerikli estetik arayışlar içinde çırpındıklarını ve arayışlar içinde olduklarını dile getirmesi, Ahmet Oktay'ın “Son kertede hepimiz başka telden çalıyordu” sözleri dergide tam olarak edebi bir birliğin olmadığını gösterse de Mavi dergisinde sanat üzerine yapılan tartışmalara ve yayımlanan makalelere genel itibariyle bakıldığında realist, hümanist, kemalist ve toplumcu bir sanatın itibar gördüğü, desteklendiği görülecektir.

4.2. ŞİİR

Çalışmamızın daha önceki bölümlerinde de değindiğimiz gibi derginin ilk sayılarında yazarlar arasında ortak bir edebi çizgi aramak yanlış olacaktır. Çünkü derginin çıkış noktası, amacı ortak bir edebi hareket ortaya çıkarmak değildir. Mavi'nin 5. sayısında yayımlanan bir yazıda okuyuculardan şiir beklerken şu kriterlerin beklenmesi: “Güzel olan, gerçek olan, içten olan şiir, yazı Mavi'de elbette yer alacaktır” (Mavi, 1953g: 1) sözleri şiirde yeni bir arayışın içinde olmadıklarını hatta belli bir edebi eğilimin dahi olmadığını gösterir. Yalnız buradaki ‘gerçek olan’ ifadesi tam olarak belli olmamakla birlikte akılda ilk olarak ‘toplumsal şiir’ i çağrıştırmaktadır.

Mavicilerin; yalnız ilk dönemlerde ortak payda da buldukları bir nokta Divan şiirine olan yaklaşımlarıdır. Divan şiirinin üstün yönleri vardır, yer yer batı şiirini de geçmiştir hatta dönemin şiirine katkıları da olmuştur; ama artık o ölüdür, diriltilemez bir hal almıştır (Civelek, 1953d: 1, 7). Civelek Divan şiirinin o yalancı dili ile ve o yalancı duygularla zaten yaşamasının da imkanı yoktur, çünkü bu şiir, zihnidir, soyuttur, halktan kopuktur, doğu anlayışının skolastik düşüncesinin bir ürünüdür der ve o dili ve şiiri modernize ederek canlandırmaya çalışan Yahya Kemal'i eleştirir.

Civelek Divan şiiri anlayışına getirdiği bu eleştiriden sonra hemen bir sonraki sayı olan 6. sayıda ‘Anadoluya Yöneliş’, başlığı altında yeni şiir üzerine bir yazısını yayımlar. Yazar ‘yeni şiir’ diye bahsettiği şiir anlayışının ‘birinci yeni’ (garip) olup olmadığına ise bir açıklık getirmemektedir. Sanatta Anadolu’ya yönelişin Anadolu’yu anlatan, anadoluyu duyuran eserlerin verilmesi, anlamında kullanan Civelek, bu yeni şiiri, Divan şiirinin tam aksine halkla iç içe olduğundan ne solacak ne de ölecektir der. Genç şairlerin halk edebiyatına eğilişi ve ona yönelişi halk edebiyatının samimi duygusundan ve katıksız dilindedir. Zira bu eğiliş ve yöneliş, divan şiiri gibi sonlu değil ölümsüz eserlere ulaşabilmek içindir. “Yenilik dışta, şekilde, görünüşte, değil; içte özdedir” diyen Teoman Civelek (1953e: 1) yazının devamını da bir Yunus’un veya bir Süleyman Çelebi’nin okunur olması, anlaşılır olması hala genç olduklarını, altı yüz yaşında cıvıl cıvıl bir genç olduklarını söyler.

Derginin diğer bir kurucusu olan Özdemir, Nutku Mavi’de daha çok tiyatro eleştiricisi ve tiyatro ile ilgili yazdığı makaleler ile karşımıza çıkar. Nutku, Mavi’nin 7. sayısında ‘Şiir ve Psikoloji’ adlı bir yazısını yayımlar. Yazar bu yazısında ideal şiir ve sanatçı için ‘modern şiir’ ve ‘modern sanatçı’ tabirlerini kullanır.

Nutku, yazısının başında sanat ve edebiyatın psikoloji hudutları dahilinde hamurunu yoğurduğunu dile getirerek, şuuraltı ideallerinin şiir üzerini yaptığı tesiri dile getireceğini söyler. Modern şiir ve sanatçıya geçmeden önce yazar, muhafazakar kesimin modern şiire olan yaklaşımı üzerinde durur. Modern şiir deyince muhafazakarların aklına, saçma ve bütün güzellikten uzak şiir geldiğini söyler. Nutku bu kesimin şiire olan yaklaşımını da yine psikoloji ile açıklar:

Bu kimselerin en büyük hatası yetiştikleri atmosferlerin tesiri ile doğduklarından beri mütemadiyen kendilerinden kaçmış oldukları ve hiç bir zaman için kendilerini anlamaya çalışmamış olmalarıdır. İşte bu kimselerin hakikatlerden ruhi temayüllerden ve şuuraltı hislerinden doğan şiirleri de anlayamazlar. Onlarca şiir muhakkak romantik olmalıdır (Nutku, 1953: 5).

Yazar modern şairlerin ise yukarıda denilenin tam aksine kendilerini ve insanları anlayarak, vezin - kafiye gibi bir takım sanat gösterilerinden kaçınarak insan ruhunun en ince ve hassas noktalarına tesir ederek eserlerini oluşturduklarını dile getirir. Çünkü o yani modern şair, zaaflarını ve kendini bilen insan; başkalarını da bilir diye düşünür. Özdemir Nutku’yu böyle bir yaklaşıma götüren İkinci Dünya Savaşı sonrasında kültür çevrelerini etkileyen ve uluslararası yaygınlık kazanan “sürrealizm” ve surrealizm

neticesinde insan ruhuna ve psikolojisine verilen ehemmiyet olduğu söylenilebilir. Çünkü akılcılık, dünyayı ve insanı bunalıma sürüklemiş neticesinde de Birinci ve İkinci dünya savaşlarını doğurmuştur. Bundan olacaktır ki bilim insanları ve aydınlar gerçeklerden bir nebze de olsa uzaklaşarak insanın şuuraltına inerler; fakat Nutku söz konusu yazısında romantikleri gerçeklerden uzaklaştıkları için tepki göstererek geç kalınmış bir eleştiriyi yöneltir. Bu bağlamda Nutku (1953: 5) romantiklerin gerçeklerle yüzleşmekten korktuklarını, uzlaşmak istediklerini, sıkıntıdan, acizlikten kaçmak istediklerini; bu yüzden de bir postacı, bir çöpçü veya herhangi bir insan yerine kralları, prensleri, devleri, cadıları ve ejderhaları anlatarak gaflet perdesi altına saklandıklarını dile getirir.

Nutku, başka bir yazısında ise şiirin beş temel unsurdan oluştuğunu söyler ve bu unsurların şiirdeki yerini tespit eder. Bu unsurların toplum, felsefe, psikoloji, estetik ve müzik olduğunu söyleyen Nutku (1955a: 4, 28) yazının devamında bunları kısa kısa izah etmeye çalışır.

Özdemir Nutku'ya göre sosyal konuların dış izlenimleri, anlamları içinde şairi uyarır. Bilinç altında gizlenen bu uyarılar içten dışa şairde imajlar yaratır, yaratamazsa da yardımcı olur. Topluma arkasını dönmüş sanatçıların büyük olamayacağını söyleyen Nutku, Ahmet Haşim'in de her ne kadar şair olsa da büyük şair olamamasını buna bağlar. Şair, toplum içinde büyüteç vazifesi görmelidir. Toplumdaki gerçekleri bütün çıplaklığıyla dile getirmeli; yalnız bunu yaparken sanat kaygısı gütmelidir, aksi halde şairin politikaya düşme ihtimalinin olacağını söyler. Toplum kaygısının Tevfik Fikret ile başladığını söyleyen Nutku, Orhan Veli'nin bu kaygıyı daha da bireyselleştirdiğini söyleyerek Veli'deki esas eksikliğin gitmiş olduğu yolun ortasında durmuş olmasında görmektedir.

Nutku konunun toplumdan alındıktan sonra sıra kültürel muhtevaya geldiğini ve aynı zaman da bir düşünür olan şairin okuyucuyu da düşündürmesi gerektiğini söyler. Düşünme fırsatı vermeyen şairin kontrolsüz akıntıya kapılmış bir gemi gibi sağa sola savrulmaya mahkum olduğunu söyleyerek, felsefe unsurunun şiirdeki önemine dikkat çeker. Şiirdeki felsefe ne kadar derin ise etkisinin de o kadar derin olduğunu düşünür. Yalnız modern şiirin soyut bünyesinden dolayı, ilk okurken anlamak için değil bir şeyler duymak için okunması gerektiğini söyleyen Nutku, ilk okuyuşta bir şeyler duyurabiliyorsa şiir vazifesini yapmıştır diye okuyucuya yol gösterir.

Özdemir Nutku daha önceki sayılarda yazmış olduğu Şiir ve Psikoloji adlı yazısında bilinç altının şiire ve şaire yapmış olduğu tesirlerden ve psikolojinin öneminden bahsetmişti. Şiirde Beş Unsur adlı yazısında psikoloji maddesini ele alırken Freud'un 'id, ego ve süper - ego' olarak isimlendirdiği aklın kısımlarından ve her insan aklının aynı sistemde çalıştığından söz eder. Terk farkın dış etkenlerin farklı olmasıdır. Şairin farkı ise bu üç kısmın aşırı çalışmasından ileri geldiğini söyler. Dolayısıyla şairin imajlarını bu üç sraya göre kurması gerektiğini ve şiirinde fikir çağrışımlarına yer vermesi gerektiğini söyler. İmajın geniş bir imgeyle en güzel ifade şeklinin birleşmesiyle var olacağını savunan Nutku, imajdan mahrum şairlerin yaratıcı kuvvetlerinin olmadığını ve imajın derinliği şairin derinliğini gösterdiğini savunur. Şairi büyük yapan imajdır diyen Nutku; batı edebiyatından Eliot, Neruda ve Aragon'u misal olarak gösterir.

Şiirdeki estetiğin nasıl olması gerektiği üzerinde duran Nutku, bu konu da estetiği ikiye ayırır: Realist estetik ve idealist estetik. Romantiklerin, klasiklerin ve sanat sanat içindir görüşünü benimseyenlerin idealist estetiği kullandığını söyler. Böyle bir estetik anlayışta mübalağa olduğunu ve gerçeği tam olarak yansıtmadığını savunan Nutku estetik sezginin yalnızca var olan hayat şekilleri ile yetinilmesi gerektiğini söyler. Estetik konusu içine yalnız tabiattaki çiçeğin ve güzel kokunun olmaması, bunun yanında kömür deposunda gözü yüzü kapkara insanların veya sokak ortasında yırtık entarili çocukların da dahil edilmesi gerektiğini düşünür (Nutku, 1955a: 28, 29).

Müzik ve dilin de bir şiir için önemli olduğunu söyleyen Nutku,yazının sonunda ise şu ifadeleri kullanır: “Bütün bunlardan sonra biraz incelersek bizdeki şişirilmiş şairlerin ne kadar yokluk içinde olduğunu anlamamız kolaylaşır. Şiiri ciddi bir sanat kolu olarak alalım. Değerlerin balta vuran bu oduncuları bir bir ayıklıyalım edebiyatımızdan” (Nutku, 1955a: 28, 29).

Cüneyt Gabran Şiir Sanatı dergisinin 2. sayısında Özdemir Nutku'nun “Şiirde Beş Unsur” yazısını eleştirir. Nutku da bu eleştirilere cevap olarak “Şiir Konusunda Sanatçı veya Gabran'a Birkaç Söz” başlığı altında yapılan eleştirilere cevap verir.

Gabran, Nutku'nun şiiri bilinç altına bağlayarak olayı istek dışı göstermeye çalıştığını söyler. Nutku ise tam tersine bilinç altının arzu ve isteklerin ta kendisi olduğunu libidonun ne olduğunu öğrenmesi gerektiğini söyleyerek kendisini savunur. Gabran ayrıca Nutku'nun felsefe unsurunu dile getirirken söylediği şairin okuyucuyu düşünürmesi gerekir sözüne de tepki gösterir. okuyucuya düşünme fırsatı vermek de

ne demek diyen Gabran önemli olan şairin düşünmesidir der. Eleştirinin sırf eleştirmek için olduğunu söyleyen Nutku bu tenkite karşı düşündüren şairin aynı zamanda düşünen şair olduğunu, zaten düşünemeyen birinin bir başkasını düşünmeye sevk edemeyeceğini dile getirerek yazının devamında örnekler vererek kendini savunur. (Nutku, 1955b: 4).

Nurullah Ataç da yeni şiiri savunanlar arasında yer alır. Ondaki ‘yeni’ kavramını divan şiirine getirdiği eleştiriden anlıyoruz; çünkü o divan şiirinden ‘eski şiir’ diye söz ederken bunun dışında gelişen şiiri ‘yeni şiir’ diye tabir eder. Ataç Mavi’deki yazısında eski şiiri benimseyip savunanları eleştirir.

Yeni şiir zordur, manasını ve güzelliğini anlamak kolay değildir diyen Ataç, yeni şiire alışamayan, alışkanlıklarını bırakamayan ve kendi kendine düşünemeyenlerin yeni arayışlara yönelemeyecek kadar cesaretsiz olduklarını savunur. “Bilmedikleri yollara bir türlü sapamazlar” diyen Ataç yalnız şiir değil diğer sanat dallarında da yeniyi istemeyenlerin, çağlarının istediği araştırmalara girişmeğe cesaret edemeyenlerin; kendine güveni olmayan insanlar olarak niteler (Ataç, 1953: 2).

Yukarıda zikredilen Ataç’ın yazısının hemen yanında Cahit Külebi imzasıyla ‘Yeni Şiir’ başlığı altında bir yazı yayımlanır. Külebi (1953: 2), yeni şiirin realizm ile kaynaşmış bir romantizmin olduğunu ve her şairde farklı görüldüğünü söyler. Külebi yeni şiirin tuhaf karşılandığını; kafiyesiz, vezinsiz ve mısra düzeninin olmadığı bu şiirin; spor yazarları tarafından da yazılabileceği sanılan şiirin, görüldüğü kadar da kolay olamadığını ve ancak işin ustaları tarafından yazılabileceğini söyler. “Yeni şiir, garip olmadığı gibi mantıksız da değildir. Bilâkis şiirimiz hiçbir devrinde bugünkü kadar aklın süzgecinde geçmemiştir” diyerek de yeni şiiri savunur.

Mavi’nin ‘Tanınmış Sanatçılarımızın Şiir Üstüne Düşünceleri’ adlı sütuna şiirdeki yenilik üzerine düşüncelerini yazan şairlerden biri de Ziya Osman Saba’dır. Saba, yazısında her sanattaki yeniliğin insan fitratında derc edilmiş olan yeniliğe karşı olan ihtiyaçtan geldiğini savunur. Eğer bu yenilik fitri olursa, eskidiği zaman bile güzel kalır. Saba bu eskimeyen güzelliği bir şarta bağlar: “Fakat bütün mesele bu yeniliğin tabî bir ihtiyacın sevkiyle doğmuş, devresini tamamladıktan, kemale geldikten sonra dünyaya gelmiş olmasındandır. Zorlama, taklit, özentî yenilikler elbette ki ömürlü ve değerli olamaz” diyen Saba yalnız modaya uymak için yapılan yeniliklerin zaman zaman sanatı sarsan yeniliklerle bir alakası olmadığını düşünür (Saba, 1953: 2).

Mavi dergisinde şiir üzerine düşüncelerini yayımlayan diğer bir ünlü şair de Orhan Veli Kanık'dır. Kanık (1953: 2) yazının başında 'ferdi' kelimesini nereden türediği ve hangi manalarda kullanılması gerektiği üzerinde durduktan sonra 'sanat sanat için midir, yoksa toplum için midir' tartışmasında sanatın kesinlikle toplum için olduğunu savunur. Zaten toplum için olmayan bir şeyin sanat olamayacağını savunan Kanık, esas meselenin 'Sanat toplum içindir' ifadesinin ne manaya geldiğidir der. Ona göre sanat ve edebiyat belli bir noktadan sonra ayrılmalıdır. Şiir sanatının ise edebiyatla tek ortak yönü dil ile ifade edilmiş olmasıdır. Edebiyatın "fikir sanatı", şiirin "mana sanatı" olması bağdaşmayan ve karıştırılan bir unsurdur. Kanık işte bu yüzden ki şiirde esas olarak aranması gereken unsurun fikir değil de mana olması gerektiğinin altını çizer.

Çalışmamızın başında Mavi'nin ilk yıllardaki çok sesliliğini ve her kesimden sanatçının yazılar neşrettiği bir dergi olduğunu söylemiştik. Şu ana kadar görüşlerine yer verdiğimiz sanatçıların çoğu yeni veya modern şiir dedikleri şiirdeki yeni değişimi kabul edip gerekçeleriyle beraber savunmuşlar. Mavi'nin 13. sayısında şiir üzerine görüşlerini yazan Şevket Rado, diğer sanatçıların aksine 'yeni şiir' i eleştirir. Şiirde yeni bir devir açılarak bu devrin 'şiirin ne olduğunu kimselerin bilmediği devir' diyerek yeni şiirin anlaşılabilir bir hal aldığı söyler. "Adına 'yeni şiir' denen hakikatte dünyanın en eski, en tabii şiiri, yer yer güzel addediliyor" diyen Rado artık kalıplar içinde olsun, tertipsiz görünsün kelime istifleri arkasında o tarif edilemeyen yalnız sezilebilen şiiri arayan gözlerin çoğaldığını söyleyerek yeni şiiri eleştirir (Rado, 1953: 2).

Maviciler, Vatan gazetesinin sanat ekinde Sabahattin Kudret Aksal'ın yazısını, Mavi dergisinin 18. sayısının ilk sayfasında neşrederler. Aksal (1954: 1) şiir anlayışımızı açıklarken hemen hemen her yerde kullandığımız 'şiir gibi' deyiminden yola çıkar. Anlayışların, zevklerin; dilimize, deyimlerimize işlediğini söyler; ama sonuna kadar çözülemeyen anlayışlardan da kaçınmak gerektiğini düşünür. Güzel olana şiir gibi tabiri yakıştırılır; ama evvela güzelin ne olduğu neye göre güzel olduğu anlaşılmalıdır der.

Aksalın değindiği bir diğer nokta ise şiir denince akla ne geldiği üzerinedir. O şiirin düş ve duygularla tanımlanmasına itiraz eder. Şiirin metafizik boyutlardan sıyrarak düşünmenin, şiir sanatına daha yakın olacağını düşünür. "Düşünün bir, ne tuhaf, ne anlaşılabilir bir bileşimdir bu. Duygu, düş, biraz da incelik. Böyle söylediler mi

şiiir anlattıklarını sanırlar” (Rado, 1954: 4) sözleriyle de bu duruma olan tepkisini gösterir.

Aksal, asıl şiiirin ne olduğunu ise eskimiş ama gerçekliğini muhafaza ettiğine inanan bir hikayeyle anlatmaya çalışır. Hikaye bir ressam ve bir şair arasında geçer. Bir gün ressam Degas, şair Mallarmé’ye o kadar güzel düşlerinin ve duygularının olmasına rağmen kendi yazdığı şiiirleri beğenmediğini söyler. Mallarmé de şiiirin ‘düşlerle’ değil ‘kelimelerle’ yazılır diyerek şiiire yeni bir boyut kazandırmış olur. Aksal şiiirimizin de artık bu yöne doğru geliştiğini söyleyerek şiiir gibi deyiminin de yeni şiiir anlayışından ne kadar uzak kaldığını savunur. Hatta şairler bu eski anlayıştan o kadar uzaklaşmışlar ki şiiirlerinin ‘şiiir gibi’ olmamasına çalışmışlar. Aksal uzun zaman kızılan kendisine dudak bükülen ‘Bu da şiiir mi?’ denilen şiiirlerin en büyük başarısını ise ‘şiiir gibi’ olmamakta bulur (Aksal, 1954: 4).

Mavi dergisinde en çok eleştirilen şiiir hareketi ise Garip hareketidir. Peyami Safa (1953: 4) Mavi’ye verdiği röportajda Garip şiiiri için ‘aşağı seviyeli şiiir’ tabirini kullanarak bu şiiirin bir halk şiiir değil ancak bir sınıf şiiiri olabileceğini çünkü halkın yalnız köylü ve alt tabakalardan oluşmadığını, doktorun da profesörün de halkın kendisi olduğunun altını çizip oluşturulacak edebiyatın tüm kesime hitap etmesi gerektiğini savunarak garip şiiirini eleştirir.

Mavi’in henüz ilk sayılarında garip şiiirine gelen tepkilerden biri de Kemal Özgür’den gelir. Özgür, ‘Ortalık’ adlı yazısında Cahit Irgat’ın şiiirini ve şiiire yaklaşımını eleştirirken, “İnadına mı güzelsin akşam üstleri - Demir parmaklıktan gördüğüm deniz - İnadına mı fiyakan - Yan yan gidişin - Tombul kıçlı gemi” dizelerinin Orhan Veli’yi anımsattığından bayağı bulur ve yıllarca mücadele etmiş ve isim yapmış birinden böyle bir sanat anlayışının olmaması gerektiğini düşünür (Özgür, 1953: 5).

Mavi dergisinde şiiir üzerine özellikle de Garip akımına yönelik yapılan ciddi eleştiriler 21. sayıdan itibaren yayımlanmaya başlar. Bu sayıda Attilâ İlhan “Sosyal Realizmin Münasebetleri Yahut Başlangıç” adlı bir yazısını yayımlar. Bu yazının başında İlhan; Yılmaz Gruda, Ahmet Oktay, Ferit Edgü ve Oğuz Arıkanlı gibi sanatçıların kendisinden kendi nesillerinin yolunu ve planlarını açıklayacak sosyal realist bir eleştirmecinin hangi bilgi ve ölçülerde olacağını ifade eden bir yazı dizisi istediklerini söyler. Attilâ İlhan, bu yazıda Garip hareketine eleştiriler getirmeden önce İkinci Dünya Savaşı ertesinde Türk edebiyatının genel durumuna değinir:

O sıralarda edebiyatımız Yeni - Eski bölünmesini hâlâ muhafaza ediyordu. Yeniler Batı'da anlaşıldığı manada bir edebiyat yapmak istiyorlardı. Eskiler ise gelenekçi bir sanat taraflısı idiler. Yeniler kendi aralarında bölünmüşlerdi. Kimisi işin alayında görünüyor, şiirle espriyi karıştırıyor, tuhaflıklar, sürrealist oyunları 'yeni sanat' diye ortaya sürülüyordu (Bobstiller, yâni Orhan Veli, Oktay Rifat, Melih Cevdet vs...) Kimisi 'Aktif Realizm' taraflısıydı, sanatın işçi sınıfı adına siyasi bir realizm yapması hususunda ısrar ediyordu. (H. İ. Dinamo, Rifat Ilgaz, A. Kadir, Ö. F. Toprak, Akıncioğlu vs..) Kimisi dar bir formalizm'le bir çocuk realizmi arasında titreşiyor, suor altının yanısıra eşya metafiziğine yahut içe kapanıklığın krizlerine uzanıyordu. (Belli sıfatı olmayanlar: Fazıl Hüsni, Cahid Sıtkı, Cahid Külebi, Behçet Necatigil, vs..) (İlhan, 1954c: 1).

Attilâ İlhan'a göre yenilerin tek ortak paydası batılı olmak istemeleridir; ama batılının ne demek olduğunu içlerinden hemen hiç kimse düşünmemiş böyle olunca da umumi temayül derhal kozmopolit bir taklit temayülü halini almıştır. Milli manada orjinal bir terkip oluşturamamışlar.

Eskilerin ise sadece umumi istikamette aynı olduklarını yoksa içlerinde Servet-i Fünun ve Fecr-i Âticilerin yanı sıra Doğu - İslam geleneğine bağlı kimseler ile Orhun kitabelerine dayanan Turancı kimselerin de olduğunu düşünür. İlhan eskiyi savunanların, yenicilere karşı mağlup olduğunu; ama henüz ortadan kaybolmadıklarını, savaş ertesinde memlekette kendilerine yer bulduklarını söyler. Ortak yanlarının ise batı estetiğini reddetmeleri 'milli' ve 'milliyetçi' kelimelerini başka manalarda şehvetle kullanmalarıdır. İlhan bu kısım için: "Netice itibariyle milli ve orijinal Türk sanatının, Türk edebiyatının bu taraftan gelmesine ihtimal yoktur" diyerek eskiyi savunanlardan ümidini keser.

Attilâ İlhan bu yazısında "bobsitiller" diye nitelediği Garipçilerin taklitçi olduklarını söylemekle işin bitmediğini, içtimai topoğrafyalarının belirlenmesi için ne idilerinin ve ne olduklarının bilinmesi gerektiğini söyler. Garipçileri, şiiri Osmanlı yapmacığından ve alaturkalıktan kurtardığı için takdir eden İlhan; humour mefhumuna fazla takıldıklarını, şairaneden kurtuluyoruz darken, imajı zedelemelerini ve şiiri bir söz oyununa çevirerek espri seviyesine indirdiğini eleştirir. Cahit Sıtkı ve Sabahattin Kudret gibi şöhret sahibi sanatçıların bile bu akıma karşı ne yapacaklarını bilememeleri ve onları taklit ettiklerini söyleyen İlhan, Garip akımından dolayı edebiyat sahasında gerçek şair olmayan bir sürü şairlerle dolduğunu söyler. Ona göre bobsitillerin ne sosyal izahları ne de estetik izahları vardır, sadece form üzerinde bazı paradokslar yapmışlardır.

Mavi'nin 30. sayısında ise "Orhan Veli Takımı yahut Ellerinin Üstünde Yürüyen Şiir" adlı yazısında Garipçileri etraflıca eleştirir. Garip önsözünün eksik bir sürrealizm ile inatçı ve geometrik bir formalizmin kaynaşması ile meydana gelmiş olduğunu düşünür. Yazıda önemli olan özdür diyen İlhan (1955b: 17, 18), bunun sanatçının dışında, olduğu gibi esere giremeyeceğini, günlük realitenin artistik olmadığını ancak bu gerçeklerin birer imaj zinciriyle yoğrulduktan sonra esere sokulabileceğini savunur. Ancak Garipçilerin şiiri söz dizileri arasında bir oyun, bir düzen ustalığı olarak algıladıkları için imaja da ihtiyaç duymadıklarını alaylı bir şekilde söyler. Garip üçgeninin Osmanlı soyut sanatını yermelerini de anlamsız bulur, zira kendilerinin bir başka soyut sanat ortaya koyduklarını, şiire dünkü soyut adam yerine bugünkü ve kendi sosyal çevresinden makaslanmış bir soyut adam; bir Süleyman efendiyi uydurarak şiire koyduklarını söyler.

Garip hareketini ardından, şiir tutumu bakımından düpedüz şekilci sanatçıların dillerini toplum sorunlarını doladıklarını; ama imaj yoksunluğu onları bir söz cambazlığına ve matrağa doğru sürüklediğini, hicvin şiiri bir bölümü olmaktan çıkarıp şiirin tamamına yaymalarını eleştirir. Attilâ İlhan yazının sonunda ise Garipçiler için şöyle bir uyarıda bulunur:

Garipçiler, Garip metodlarını değiştirmedikçe; başlangıçta tuttıkları tutumun yanlışlığını kabul edip yeniden ve toplumsal manasıyla imaja ve muhtevaya dönmedikçe, ciddi bir öz şiiri yapmağa çalışmadıkça beliremez. Böyle elleri üzerinde yürür giderler. Ve şiirleri formalizm, sürrealizm, aktif realizm karması bir yamalı bohça olmakta devam eder (İlhan, 1955b: 18, 19).

Mavi dergisinde formalist anlayışa karşı çıkan sanatçılardan bir de Ferit Edgü'dür. Edgü Salah Birsal'in yayımladığı Şiirin İlkeleri adlı kitabına yönelik yaptığı eleştiriyi Birsalin İlkeleri başlığıyla Mavi'de yayımlar. Edgü (1954: 7) bu yazısında Birsal'in formalist anlayışını sert dille eleştirir. Şiirin yalnız yapısına göre ele alanların şiiri bir bütün olarak göremediğini düşünür. Şiirin salt yapı işi olduğunu söyleyenlerin de söyleyecek bir şeylerinin olmadığını havadan sudan şeyler anlattığını söyler. Edgü bunlarla kalmayıp şairin destan üzerine yazdıklarını da eleştirir. Birsal'e göre derli toplu bir şair destan yazmamalıdır, zira o hafiflerin yaptığı bir şeydir. Buna karşılık Edgü destan yazmanın kuvvetli öz isteyen bir şiir olduğunu biçimci şahsiyetlerin bu yükü kaldıramamasının doğal olduğunu söyler. Bekir Çiftçi (1954) de Salah Birsal'in bu kitabı için çok ağır konuşur: "Bir başkası şiirin kaidelerini tespit etmiş, şiire girebilecek

ve giremeyecek kelimeleri seçmiş, bir takım esaslar vâzetmiş, çelişmelerle dolu gülünç kitabına utanmadan ‘Şiirin İlkeleri’ adını vermiştir” diyerek tepkisini ortaya koyar.

Derginin ilk sayılarından bu yana yer yer eleştirilen bir diğer şair de Fazıl Hüsni Dağlarca’dır. Yalnız şaire yönetilen ilk esaslı eleştiri, 23. sayıda Fazıl Hüsni’nün Evveli - Sonrası adlı yazısıyla Ahmet Oktay yapar. Ona göre Dağlarca velut bir yazardır; ama yıktığı değerlerin yerine yenilerini koyamadığından acıklı bir duruma düşmüştür. Kimilerine göre Türk edebiyatının en büyük şairi olarak gösterilirken kimine göre ise şair bile değildir. İşte bundandır ki Oktay, Dağlarca’nın Türk edebiyatındaki yerinin tespiti için esaslı bir tenkidin yapılması gerektiğini söyler. Ahmet Oktay (1954b: 2), Dağlarca’yı üç devrede ele alır. Birinci devre olan Dünya’dan Taş Devri’ne kadarki dönemde Fazıl Hüsni eşya metafiziğine tutulmuş bir takım karanlık imaj ve sembollerin peşinde olduğunu düşünür. Hem şekil hem de konu bakımından yeni şiire dahil edilemeyeceğini çünkü onun bu yeni görüş ve inançları benimsemediğini düşünür. Oktay bu devre için Fazıl Hüsni Dağlarca’nın kapalı bir çevrenin şairi olmaktan öteye geçmediğini söyler. Zira Fazıl Hüsni, insanın günlük yaşayışını ve sosyal yapısını kalın bir sis perdesinin arkasından görerek birer imaj vasıtası olarak kullandığını dile getiren Oktay, Dağlarca’nın bunu yapmasıyla Duhamel’in tabiriyle ‘ruh realizmi’ i yaptığını düşünür.

Ahmet Oktay Fazıl Hüsni Dağlarca’nın ikinci devresini ise Üç Şehitler Destanı ile başlatır. Bu dönemde Dağlarca’nın kafiyeye hastalığı nazara alınmazsa muhtevada yaptığı değişikliği, hatta sosyal konulara eğilişini olumlu bir değişim olarak kabul eder. Dağlarca’nın şiirlerinde karanlık imajlardan kurtulamadığı bunun yanında muhtevadan gelen bir aydınlık olduğunu söyler. Şairin sosyal konuları ilk defa işlemeden kaynaklanan bir acemiliğin ve bundan kaynaklanan bazı hataların olduğunu; ama buna rağmen özellikle de Toprak Ana’daki sosyal gerçekler ve sosyal endişenin varlığı ve şairin birden bu konulara yönelişi takdir edilmesi gereken yönler olarak düşünür.

Ahmet Oktay, Fazıl Hüsni Dağlarca’nın Aç Yazı’da eski havasına geri döndüğünü ama Toprak anadan bir şeyler bulmanın mümkün olduğunu düşünür. Oktay, şairin Geçen Şey adlı şiirdeki beynelmilelciliği ile Çakırın Destanı’ndaki ferdiyetçiliğe de dikkat çekerek bu değişikliği ve tutarsızlığı esaslı bir sanat ve felsefe kültürünün yoksunluğuna verir.

Ahmet Oktay, o dönemde çok destan kitabı çıkaran Fazıl Hüsni’nün destan anlayışını da eleştirir. Ona göre Dağlarca’nın destan anlayışı yoktur. Destan için;

muhtevaya uyan mısra yapısı, soluk, ve kompozisyon lazımdır; ama o bunların hiçbirinin Dağlarca'da olmadığını söyler. Çünkü modern destan anlayışı formalizmi kabul etmez. Ele alınan konun küçük şiirciklerle ifade etmenin ne soluğa ne destan yapısına uygundur diyen Oktay Dağlarca'nın yazmış olduğu İstiklâl Savaşı adlı şiirin böyle bir solukta olduğu ve bütünlükten yoksun ayrı ayrı on - yirmi mısralık şiirler olduğunu düşünür. Bu destanların unutulup hafızalarda silinmesini ise Dağlarca'nın formalizmde ayak diretmesine bağlar. "...Onu sadece kendisine göre güzel yontulmuş mısralar ve şekiller alâkadar etmektedir" (Oktay, 1954b: 2) diyerek şairin destan anlayışını alaylı bir dil ile eleştirir.

Üçüncü devrede ise şairin müthiş bir gerilemiş yaşadığını dergilerde çıkan şiirlerden belli olduğunu söyler. Akdeniz ve "Işığın karanlıktaki ağırlığı" gibi mısralar yazan bir şairin ilerlediği söylenemez olduğunu düşünen Oktay, imajı anlaşılabilir bir hale sokmakla şiiri bir kelime cambazlığına sürüklemekle Dağlarca'nın büyük şair olunamayacağını savunur. Bazı çevrelerin yardımıyla şairin çıkıfızlara saptığını ve bu son devredeki Dağlarca'nın bu yolda yürüdüğünü düşünür. Ahmet Oktay, Fazıl Hüsni Dağlarca'dan ümidini kesmiş bir şekilde şöyle der:

Görülüyor ki yirmi yıldır büyük şair diye önümüze çıkarılan, hakkında kuru methiyeler yazılan Dağlarca hiç te büyük şair değildir. Hattâ yirmi yıldır, aynı daire içinde dönüp durduğundan, itiyatlarından vaz geçemediğinden, zaman zaman vasatın bile altına düşmüştür. Ne yapmak istediğini, nereye gideceğini bilmemektedir.

Buna rağmen, şiirin günlük yaşayışımızla, aydınlıkla bir ilgisi olmadığına, onun bir kelime sanatı, bir 'nazenin balon' olduğuna inanan, bazı çevreler Dağlarca'yı sevmekte devam edecektir. Buna bir diyeceğimiz yok. Yalnız onların olması için elimizde gelen gayreti sarfetmekten kaçınmayız ve kaçınmayacağız. Hakikaten güzel şeyler yazdığı anda ki, buna ömrümüz vefa etmeyecektir, kendisini alkışlamaya hazırız (Oktay, 1954b: 7).

Ahmet Oktay (1955b: 3), Fazıl Hüsni'den sonra 'Orhan Veli'nin Yeri' başlıklı yazısıyla Orhan Veli'nin sanatını ve şiire olan yaklaşımını ele alır. Veli'nin ölümünün ardından dört yıl geçtiğini, şiirlerini ve eserlerini yeniden okuyup, biraz soruşturan bir şekilde incelemenin daha aydın ve daha gerçekçi bir kaniya ulaşmak için doğru bir yol olduğunu söyler.

Oktay, Orhan Veli'ye geçmeden önce batılılaşma ile başlayan Türk şiiri üzerine genel yargılarda bulunur. Bizde batılılaşma hareketinin başladığı Tanzimat'tan Serveti Fünun'a, ondan Fecri Atiye ve nihayet Hececiler'e kadar kabul edilmiş bir şiir anlayışı olduğunu düşünür. Bu anlayışın ise ferdiyetçi ve şekilci olduğunu söyler. Bu dönemde bazı ustaların yetiştiğine inanan Oktay, onlar toplumdan uzak ve toplum dışı olarak

nitelemektedir. Bu dönemin şiirini ise teşbih, istiare ve kelimelerle istif edilmiş yapılar olarak tanımlar. Ona göre hiç bir şair bu yolla uzun soluklu olamazdı. 1930 - 1940 yıllarına kadar devam eden bu şiiri dışı güzel içi boş şeklinde niteleyerek şiirin muhteva bakımından zayıf olduğunu düşünür.

Ahmet Oktay, 1900'den sonra sosyal şartları değiştiren iki büyük olay olduğunu düşünür: Birinci Dünya Savaşı ve İstiklal Harbi. Sosyal alanda devrimlerin birbirini kovaladığını söyleyen yazar, düşünüş tarzının da elbette bu değişikliklere göre yeni şeklini alacağını söyler. İkinci Dünya Savaşı eşiğindeki toplumun yeni sesi beklediğini söyleyen Oktay, bu sesin asıl sözcüsünü Orhan Veli'nin şahsında gördüğünü söyler.

Ahmet Oktay, Garip hareketini eleştirmeden önce akımın ne olduğunu sorar ardından da kendi sorusunu cevaplar: Garip bütün bir kültür kurumuna isyandır der. Bu üçlü hareketin (Orhan Veli, Oktay Rifat, Melih Cevdet) şiirin bütün dayanaklarına, sese, teşbihe ve öze karşı olduğunu söyler. "Güzelim edebi sanatları bir yana bırakıp, basit bir halk adamının ağzıyla nasırdan bahsetmek, en hafif deyimle GARİP'likti" diyen Ahmet Oktay (1955b: 4), aslında bu hareketin belli bir zümreye karşı yapılmış şuurlu bir hareket olarak nitelemektedir.

Oktay, Orhan Veli'nin halkçı ve toplumcu sanatı sadece bir zevk işi olarak anladığını, çalışan halkın şiir zevkini yakalamakla her şeyin olup biteceğini sandığından halk ağızlarına eğildiğini söyler. Ama bu eğiliş Orhan Veli'yi halkçı sanata değil, formalizme götürdüğünü iddia eder. Şiiri süsten ve yapmacıktan kurtarmak için şiirden imajı çıkarmanın doğru olmadığını söyleyen Oktay, Orhan Veli'nin bunu unuttuğunu; yalnız bu, Veli'nin kendi şiirini fazla etkilememiş olsa da ondan sonrakilerini yanlış bir yola sürüklediğinin bir gerçek olduğunu söyler. Ayrıca imajın ilk değilse de şiirin önemli bir parçası olduğunu, imajsız bir şiirin tekerlemeden, kuru kelime yığınlarından ibaret olacağını düşünür. İmajsız şiirin yaratıcı kabiliyeti olmayanların da işine geldiğini söyleyen Oktay, bir öncü olan Orhan Veli'nin bu noktayı unutmaması gerektiğini söyler. Orhan Veli yıkıcılık da başarılı olmuşsa da yeni ve milli bir sanatın ilkelerini koyamadığını dile getirir.

Ahmet Oktay yazısının sonunda Orhan Veli için: "Orhan Veli doğru bildiğini yılmadan savunan namuslu bir insan, koca bir kültür kurumuna 'hayır' diyebilmiş eksik bir öncü ve eksik bir şairdi" der.

Ahmet Oktay dönemin diğer şairleri hakkındaki düşüncelerini ise Mavi'de yayımlanmış bir başka yazısında şöyle dile getirir:

Yenilik hareketiyle uzaktan yakından hiç bir ilgisi olmayan eskinin artığı ve vasat bir şair olan Fazıl Hüsnü, büyük şair diye yutturulamaya çalışılıyor. Megolamani hastalığına yakalanmış bir Birsal, tekerlemelerini ve paradokslarla dolu ilkelerini değişmez gerçekler diye empoze ediyor. Necatigil, ağırlıklı ve can sıkıcı kafiyelerle donatılmış mısralarla eskilerin seviyesine düşüyor (Oktay, 1955c: 9).

Mavi dergisinin kurucularından ve derginin daimi yazarlarından Güner Sümer de Mavi'nin 28. sayısında Ahmet Oktay'a paralel olarak şunları söyler:

Bir Külebi, yıllar yılı beylik kafiyeler düşürmekten, bir Salah Birsal Hacivatlık, bir Haldun Taner, meddahlık yapmaktan bıkip usanmamıştır diyoruz.. Bir Fazıl Hüsnü, kıymetli iki üç mısra yazabilmek için sayfalar doldurmaktan, okuyucunun kafasını ağrıtmaktan ve üstelik şiirlerinin büyük bir kısmında dar bir formalizmin içine sıkışıp kalmaktan kendini kurtaramamış, bir Necatigil, sosyla muhtevayı şiirlerinden irak tuttuğu gibi uzun müddet ne diyeceğini bilememiş, dokunsanız yıkılacak cinsten bir estetik bünye içinde bazı lafları geveleyip durmuştur diyoruz.. Ve gene diyoruz bu kişiler yeni Türk Edebiyatının öncüleri olmak şansını yitirmişlerdir (Sümer, 1955b: 7, 8).

Güner Sümer'in bu ifadelerine bakıldığında O da Ahmet Oktay gibi öncüleri sosyal muhtevadan uzaklaştıkları için eleştirmektedir. Türk edebiyatının öncüleri olamadıklarını söyleyen Sümer ayrıca bu şairlerin formalizme sıkıştıklarını iddia eder.

Bekir Çiftçi (1955: 7) ise Mavi'deki soruşturmaya verdiği cevapta Orhan Veli'nin giriştiği hareketin sınırlarını tam çizemediğini bundan dolayı da bir hiciv şairi mertebesine düştüğünü söyler. Taklitçilerinin ise, şiiri şiiriyetten uzaklaştırmak namına edebiyata hayli kötülükte bulunduğunu dile getirir.

Daha önce de değinildiği gibi Mavi dergisi ilk çıkışında çok sesliliği olan bir dergiydi. Daha sonra şiir sanatına yaklaşımından dolayı çokça hırpalanacak olan Orhan Veli'nin bile şiir hakkındaki görüşlerine yer verilmesi bunun açık bir göstergesidir. Yalnız bu çok seslilik arasında bile bir bütünlüğün olmadığını söyleyemeyiz. Mavi dergisinde şiir üzerine görüşlerine yer verilen yazarlara genel olarak bakıldığında Şevket Rado dışındaki sanatçıların yenilik taraftarı oldukları görülür. Özellikle dergiye sonradan katılan Ahmet Oktay, Attilâ İlhan, Yılmaz Gruda, Ferit Edgü ve derginin kurucuları olan Özdemir Nutku, Bekir Çiftçi gibi sanatçılar arasında bir paralelliğin olduğu söylenebilir. Biçimci olmayan, muhtevaya önem veren, toplumsal sorunlara eğilen bunu yaparkende sanat kaygısı güden ve imajı bırakmayan sanat anlayışı bu sanatçılar tarafından desteklenmiştir.

4.3. ROMAN

Mavi dergisinin eksik yönlerinden biri, şüphesiz romandır ve roman üzerine az konuşmasıdır. Derginin bu yönüne Ahmet Oktay (1982), “Dergide ‘roman’ üzerinde niçin onca az konuşulduğunu şimdi daha iyi anlayabiliriz elbet: Roman gündeme henüz gelmektedir de ondan. ‘Köy’ romanlarındaki patlama bile Türkiye’nin sanayileşme (kapitalistleşme) girişimiyle birlikte 1955’lerden sonra olacaktır” sözleriyle dile getirirken yazının devamını “Gelgelelim roman üzerine konuşmayan Mavi, şiir ve öykü üzerine konuşmuştur ya da konuşmaya çalışmıştır.” sözleriyle bitirir.

Mavi’deki roman ile ilgili ilk ciddi yazı 1 Mayıs 1954’te çıkar. Ahmet Oktay’ın imzasını taşıyan yazı “Kendi Kendisile Çelişen Yahut Sokaktaki Adam’a Dair” başlıkla 19. sayıda yayımlanır. Daha önceki başlıklarda Ahmet Oktay’ın eleştirisine değinmiştik zira o Attilâ İlhan’ı kendi kendisiyle çeliştiğini ve romanın baş karakteri olan Hasan’a doğru yolu göstermediği için eleştirir. Attilâ İlhan Ahmet Oktay’ın bu eleştirisini sathi ve dikkatsiz bulur hatta sırf tenkit etmek ve saldırmak için yazılmış bir yazı olarak düşünür. Verdiği cevapta ise kendisinin memleket sorununa sathi bakmadığını hatta o kadar derin baktığı için meseleyi üç romana taksim ettiğini söyler. Sokadaki Adam’da içtimai ve ferdi manada iflas etmiş bir genci, Zenciler Birbirine Benzemez’de yarısı kemirilmiş ve tereddüttün ağrısını çeken bir karakteri ve Herkesin Eli Ötekinin Cebinde adlı romanında da meseleyi görmüş, anlamış, memleketin şartlarını kavrayıp gerekli terkibi yapmış müspet tipini işleyerek konuya ne kadar ilgili olduğunu gösterir. Yazının sonunda da Ahmet Oktay’a hitaben merak etmesin Attilâ İlhan asla kendisiyle çelişmeyecektir ve kolay kolay da ölçülerinden vazgeçmeyeceğini dile getirerek yazıyı noktalar (İlhan, 1954d: 5).

Roman üzerine fazla tartışma yaratmayan Mavi’nin bu noksanlığını yazdığı roman eleştirileriyle doldurmaya çalışan Ahmet Oktay Mavi’nin 25. sayısında Yakup Kadri’nin ‘Panorama’ adlı romanını ele alır. Arada üç nesillik farka rağmen Yakup Kadri’nin genç ve dinamik kaldığını söyleyen Oktay, diğer romancılar için: “Refik Halit ucuz piyasa romanları yazmada. Peyami Safa, sayfalarını bir labaratuvara döndürmüş, bitmez, tükenmez metafizik tartışmalar peşinde. Halide Edip zorlanmadan okunmuyor” diyen Oktay, içlerinde yeni ve usta kalabilen bir tek Yakup Kadri’yi gösterir. Buna delil olarak da Yakup Kadri’nin Panorama adlı romanını gösterir (Oktay, 1954c: 8).

Ahmet Oktay'a göre (1954c: 8) Yakup Kadri toplum içinde uyur gezer olarak dolaşan bir yazar değildir, aksine toplum tabakalarında var olan gerçekleri görebilen ve bu gerçeklerden neticeler çıkarabilen bir yazar. Yakup Kadri'nin gerçekleri biraz subjektifleştirmesini ve idealize etmesini ise tabii bir olay olarak değerlendirir. Yalnız onu farklı kılan ve onun uzun ömürlü olmasını sağlayan ustalığı ve kıvrak anlatışı olarak değerlendirir.

İnkılabtan sonra Yakup Kadri'nin daha gerçekçi ve daha memleketçi olduğunu düşünür. Yeni Türkiye'nin sosyal ve iktisadi yönü üzerinde hassasiyetle durduğunu dile getirir.

Panorama'yı Yeni Türkiye'nin romanı olarak kabul eden Ahmet Oktay, romanın inkılabtan sonra oluşan iktisadi, içtimai ve ahlaki bütün meselelere parmak bastığını; olayları ürkemeksizin, acımaksızın neştelemediğini düşünür. Romanı, inkılabın yalnız dış görünüşüyle kavramaya ve çözümlmeye çalışanlara, bunca gayretlerden sonra satıhta kalan memleket meselelerine neme lazımcı bir zihniyetle yaklaşanlara indirilen bir şamar olarak düşünür. Roman, inkılabı satıhta kalmaktan kurtarıp, ruha ve kitleye indirmenin yollarını arıyor, asıl münevverin nasıl olması gerektiği üzerinde duruyor. Toplumun hala çelişmelerle dolu olduğunu düşünen Ahmet Oktay Yakup Kadri'nin görüşünü destekleyerek bunun asıl sebebinin Türk münevverine bağlıyor. Çünkü onların inkılabtan üç beş yıl sonra inkılap ruhunu ve hareketinin önemini unutarak şahsi menfaatlere yöneldiklerini ve dava adamı olmaktan çıktıklarını düşünür..

Ahmet Oktay (1954c: 9, 10); muhtevanın kuvvetli olması, memleket sorunlarına gerçekçi bakışı ve eğilişi ve inkılap ruhunun tazeliği bakımından romanı başarılı bulur. Eserin eksik yönlerinin de olduğunu; ama bütününün yanında bunların o kadar çelimsiz ve ufak tefek kaldığını düşünür. Romanın bir fikir bir gözlem romanından çok fikir romanı olduğunu dolayısıyla ağır akışının bundan kaynaklandığını söyleyerek bunun bir eksiklik olmadığını düşünür.

Mavi dergisi Ahmet oktay'ın dediği gibi roman üzerinde çok az konuşmuştur. Zaten dergideki romanla alakalı iki yazı da onun kaleminden çıkar. Toplumcu olduğunu söyleyen Ahmet Oktay, romanın muhtevasına çok önem verir. Gerçekçi ve topluma yön veren romanları desteklemiştir. Zira Attilâ İlhan'ın romanını da toplumu yanlış yönlendirir kaygısıyla eleştirmiştir.

4.4. HİKAYE

1950-1960 yıllarında sanatçıların çoğu Anadolu’da yetişmiş olmasıyla ve Köy Enstitülerinde yetişen, köylü yaşamını yakından tanıyan aydın kişilerin, edebiyat sahasına girmesiyle ‘köylü ve köylü yaşamı’ romanda şiirde ve hikayede sıkça yer almaya başlar. Bu yıllarda köy konusu özellikle hikayede kendini belli eder ve dönemin dergilerinde pek çok tartışmalara neden olur. Hikayelerde köyü anlatmak, bozkırdan söz etmek, köy kahvesinden kesitler sunmak, köylünün fukaralığını göstermek ve köylüyü kendi şivesiyle konuşturmak adeta moda haline gelmiştir. Mavi’de köy yaşamını anlatan hikayelere bayağı yer verilir. Hatta çeviri hikayelerinin bile köy konulu olması dikkat çekicidir. Dergi idaresi, 15. sayıdan itibaren de köy hikayelerine ‘Anadolu İzlenimleri’ adlı ayrı bir sütun ayırarak amaç ve gerekçelerini şu sözlerle ifade ederler:

Bu toprakta, Anadoluda, uzak ve büyük şehirlerdeki insanların gözlerinin, göremediği, kulaklarının duyamadığı; görse ve duysa bile sırrını çözemediği gerçekler içinde yaşıyor.

Ölçüsüz, sonsuz bir sevgi ile iyi kötü gerçekleriyle benimsediğimiz bu memleketin sanati, konu ve malzemesini bu toprakta aramalıdır. Bu el değmemiş konu ve malzeme hazinesi insanı ile taşı ve toprağı ile Anadoludur. Bundan böyle açtığımız bu ‘Anadolu İzlenimleri’ sütununda köy ve Anadolu gerçekleri ile dolup taşacaksınız (Mavi, 1953i: 3).

Yukarıda da yazıldığı gibi bu sütun altında neşredilen hikayelere bakıldığında bu kırsal yaşamın öyle tüm yönleriyle ele alındığı söylenemez. Genel itibariyle dillendirilen hikayelere bakıldığında; köy vergilerinin toplattırılmasındaki aksaklıklar, muhtarın adam kayırmaları, kız çocuklarının okula gönderilmemesi, hurafeler, yobazlıklar, büyücü hocalar, hastalıklara konan yanlış teşhisler, kocakarı ilaçları, zoraki evlilikler ve yasak aşklar gibi köyün hep aksayan yönlerini nazara vermeleri, üzerinde durulması gereken bir konudur. Diğer dikkat çekici nokta ise hikayelerin çok gerçekçi hatta bazı hikayelerin yaşanmış ya da yaşanmışlık hissini verebilecek kadar gerçekçi olmalarıdır. Köylü karakterlerin çoğu, “Bizim Memduh âlâ konuşmadı.”, “Yok bir şey emme, kaşınıyo işte”, “Fısırdamış be” ifadelerinde olduğu gibi şiveyle konuşturulmuştur. Muzaffer Erdost, Nurullah Ataç’ın ‘Köy’ başlıklı bir yazısında bu durum için söylediği sözlere karşılık ‘Köy Konusu’ adlı yazısını kaleme alır ve Mavi’de yayımlatır.

Erdost (1954: 6) şive taklidinden yana olmadığını bu konuda Ataç’la aynı görüşte olduğunu; ama şiir ve hikayelerin köylü için yazılmadığını dolayısıyla köylüye

doğru konuşmayı öğretmenin bu gibi yöntemlerle olamayacağını düşünerek Ataç'ı konu ile ilgili derin düşünmediğinden eleştirir. Zira Erdost (1954) yazılan şiir ve hikayelerin köylüler için değil, aydınlar için yazıldığını savunur.

Erdost, yazısında ayrıca sanatçının köylüye olan yaklaşımını eleştirerek köylünün sanatta nasıl ele alınacağını şöyle belirtir:

Köylüyü bir de içten çözümlenmeye gidelim. Onu ön yargılarımızdan kurtularak çözümlenmeye gidelim. Hikayelerimiz de şiirlerimizde, romanlarımız da ki köylünün, her zaman yerilmelerinin sebeplerini üstündekilerinin çevresindekilerinin hilebaz, düzenbaz, olmalarında değil de, onun çevresiyle savaşabilmek bir yöntem, bir düzene, bir insan anlayışına varabilecek bir güce sahip olmadığında aramalıyız (Erdost, 1954: 6).

Ahmet Oktay (1954d: 4) ise Attilâ İlhan'a yönelttiği benzer bir eleştiriyi Tarık Buğra'ya hikayelerindeki "küçük adam" ın iç hayatı münasebetiyle yöneltir. Oktay bu "küçük adam" ın sosyal şartlardan kaçması yerine sosyal şartların üzerine doğru gitmesi gerektiğini düşünür. Bunun sonucunda ise çift değerli hayat yaşayan garip mahlukların ortaya çıktığını söyler. Oktay yazısında Sait Faik ile Tarık Buğra'yı sanatlarında kullandıkları obje ve süje bakımından da karşılaştırır. Tarık Buğra hikayelerinde nesne ve özneyi yani insan ve sosyal çevreyi ayırır. İnsanın mücerret bir ruhi anlayışı olmadığından böyle yapmakla büyük bir yanlış yapar. Çünkü ancak dışımızdaki aleme bağladığımız zaman bir takım algılarımız olur. Oktay, Buğra'nın bu noktayı anlamadığından veya bu noktaya ulaşmak istemediğinden kandırıcı ve başarılı olamadığını düşünür. Oktay Sait Faik'in de insanın iç hayatına doğru bir yönelişin olduğunu; ama onun sosyal şartları iyi çözümlemesinden dolayı başarılı olduğunu düşünür.

Görüldüğü gibi Mavi dergisi şiirde olduğu gibi hikayede de sosyal ve toplumsal içerikli yazılara ağırlık verip toplumsal sorunlara ayna vazifesi görür. Bu bağlamda Kemal Özgür (1953: 5), 'Ortalık' başlığı altındaki yazısında hikayeciyi tanımlarken: "Hikayeci sırasında yalnız ışık tutar. O bir bakıma röportajcı gibidir; gördüklerini, duyduklarını yazar."

4.5. ELEŞTİRİ

Mavi dergisi ilk sayılarında sessiz görünmesine rağmen, bazı sanatçılara yönelttiği eleştirilerle dikkatleri üzerine çeker. bu eleştiriler akademik ve sistemli açıklamalardan ziyade iğneleyici özelliği ağır basan eleştirilerdir. Bu konuda Attilâ İlhan öncülerin Ahmet Oktay dışında sistemli bir şekilde eleştirilmediğini dile getirerek eleştiricileri tenkit eder. Bu tür eleştiriler Mavi dergisinde genelde imzasız olarak yayımlanır. Örneğin Fazıl Hüsnu Dağlarca için 10. sayıda yapılan bir eleştiride: “Bu sözleri söyleyen adam - ismi gerekli değil- yedi-sekiz ay önce Dağlarca’dan ‘Büyük Fazıl Hüsnu Dağlarca’ diye bahsediyordu. Ne dersiniz; acaba gökkuşağının altından geçti de fikirleri mi değişiverdi?..” şeklindeki eleştiriler Mavi dergisinde sıkça görülebilen bilen bir eleştiri tarzıdır. Son sayılarına gelindiğinde bu eleştirilerin şiddeti daha da artar. Bunda “Mavi biraz daha kavgacı, biraz daha deli dolu olsa...” (Abasıyanık, 1953: 1) sözleri etkili olmuş denilebilir. Çünkü Sait Faik Abasıyanık Mavicilerce beğenilen ve takdir edilen bir hikayeci idi.

Yine imzasız ‘Artam’a Cevap’ başlıklı bir eleştiri yazısında Ataç’ın eleştiriciliği: “...Yoksa falancayı severim, beğenirim o şairi şeklinde eleştirmelerde (!) bulunan Ataç’a benzer” (Mavi, 1953j: 5) ifadeleri ile eleştirilir. Mavi her ne kadar bu öznel yargıları eleştirip ve bu tür eleştiri yapanları ‘Ataçizm’ yapmakla suçlasa da esasen onların da eleştiri sahasında üslupları bundan pek de farklı değildir. Bu üslup ‘Söyleni’, sütunu altında yapılan eleştirilerde daha belirgin bir şekilde kendini gösterir. Mavi’nin başka bir sayısında ise Orhan Tahsin (1953: 5) bu görüşün tam aksine, eleştirmeci kendi görüşünü aksettirdiği ölçüde başarılı olacağını düşünür. Mavicilerin eleştiri konusunda kendileriyle çeliştiği bir diğer nokta da kendi dostlarını kayırmalarıdır. Dost kayırmaya tepkileri sert olmalarına rağmen kendileri de aynı hatayı tekrarlıyorlar. Örneğin Refet A. Kocabekir’in (1954: 2) “Kese Kağıdı adlı kitabını çıkaran Avni Dökmeci dostumuzdur. Onun kitabı hakkında hüküm vermek için eski anılardan sıyrılmak, sade bir görüş taşımak imkânsız gibidir” sözleri bu kayırmaya örnek gösterilebilir.

Özdemir Hazar (1954: 4) ‘Eleştirme’ başlıklı yazısında dönemin eleştirmenlerin karşılaştıkları sıkıntıları ve eleştiriciliğin sanatçılar tarafından nasıl algılandığını göstermesi bakımından önemlidir. Yazı 15 Şubat 1954 yılında Mavi’nin 17. sayısında yayımlanır. Hazar bu yazısında eleştirmenin sanatçı karşısında bir türlü dikiş

tutmadığından dem vurur. Ona göre esere “güzel olmuş” diyen bir eleştirmeci “özentili”, eseri beğenmeyen eleştirmeci ise “anlayışsız” olarak etiketlenir. “Acaba sanatçılarımıza göre eleştirmeci nasıl olmalı? Kulağı sağır, gözü kör ve nihayet anlayışı kıt bir kişi mi? O zaman ne beğenirler ne beğenmezler belli olmaz ki...” sözleriyle eleştirmecilerin içinden çıkmaz bir hale girdiklerini belirtir. Hazar, eleştirmeciler hakkında ayrıca başka bir önemli noktaya değinir. Eleştiriciliğe başlayan sanatçıların edebiyat sahasındaki durumunu ise “Hımmm, hiç bir yerde dikiş tutturamadı, şimdi işi buna döktü..” sözleriyle ifade ederek bu sözlerin zavallı eleştirmeciler için çok nahoş olduğunu söyler. Hazar yazının sonunda da sanat eleştirmecisi neden yok diye bağırıp çağırmanın bir şey ifade etmeyeceğini, öncelikle eleştirmeciye olan bakış açılarının değişmesi gerektiğini dile getirir.

Özdemir Nutku (1955c: 8) değerler sistemi üzerine Mavi'nin açmış olduğu soruşturmaya verdiği cevapta, Türk edebiyatının bir değerler sistemine değil değerlendirebilme gücü olan eleştirmecilere muhtaçtır diyerek bu alandaki yetersizliğe dikkat çekmek ister. Sanat içinde yegane hisleriyle hareket etmeyecek kimselerin eleştirmeciler olduğunu söyler. “Bu yazıyı kendime yakın buldum veya ben bundan anlamam” gibi sözlerin çocuk şaşırtmacası sözler ve kendinden emin olmayan kimselerin başvurduğu ifadeler olarak niteler. Hiç birinin işin etüt kısmına yanaşmadığını ve hükümlerine sebep bulamadığını söyleyen Nutku bizdeki eleştirinin çoğu bencillik üzerine kurulu olduğunu düşünür.

Gerçek ve objektif eleştirinin önemine dikkat çeken yazarlardan biri de Ahmet Oktay'dır. Zira Türk edebiyatının asıl değerleri ancak bu şekilde yapılacak bir eleştiri ile mümkündür, yoksa zar atılarak bu değerlerin ortaya çıkmasına ihtimal vermez (Oktay, 1955c: 9).

Ahmet Oktay'ın Fazıl Füsnu Dağlarca, Orhan Veli, Attilâ İlhan, ve Yakup Kadri'ye getirdiği sistemli eleştiriler; derginin eleştiri kalitesini arttırır. Nitekim Attilâ İlhan da sistemli eleştiri yapan tek kişinin Ahmet Oktay olduğunu söyler.

Mavi dergisinde en çok eleştirilen dönemin öncü sanatçıları ise şöyledir: Fazıl Hüsnü Dağlarca, Orhan Veli ve hareketi, Behçet Necatigil, Cahit Külebi ve Yahya Kemal, Nurullah Ataç'dır.

Özellikle son sayılarda Attilâ İlhan, Ahmet Oktay, Özdemir Nutku ve Güner Sümer'in Garip hareketine yönlendirdiği eleştiriler ve şiir hakkındaki görüşleri tüm dikkatleri üzerine çeker ve Garip hareketinin sonunu getirirler.

Mavi dergisine genel manada baktığımızda ilk sayısından son sayısına kadar toplumcu olmayan, bireyci, formalist ve sanat sanat içindir diyen sanatçıların ve sanat görüşlerinin eleştirildiğini görürüz. Dergide her ne kadar bireyin duygularını ve hislerini ön planda tutan eserler olsa da kadronun sanat görüşü bu yönde değildir.

4.6. TİYATRO

Mavinin tiyatroya olan ilgisine daha önceki yazılarda değinildi. Derginin henüz ilk sayısında Hümeýra Şâman'ın 'Elektra', Fûruzan Husrev'in 'Ters Yüz' ve Selçuk Özençi'nin 'Sahne Dekorü' adlı tiyatro ile ilgili yazıları yayımlanır. Mavi'de tiyatro ile ilgili yayımlanan yazıların çoğu, oynanan oyunların eleştirisidir. Bu eleştirilerde öncelikle oynanan oyun ele alınır, sonra da sahne dekoru ve oyuncuların performanslarına değinilir. Çok az da olsa makale mahiyetini taşıyabilecek tiyatro ile alakalı yazılar da mevcuttur. Derginin tiyatroya olan yaklaşımını tespit etmemizde bu makaleler ana kaynağımızı oluşturacaktır.

Bu yazılardan ilki Selçuk Özençi'nindir. Özençi (1952: 7) 'Sahne Dekorü' adlı yazısında dekorun tiyatrodaki önemine değinir. İlk tiyatro eserlerinde dekor önemsenmez. Tüm ilgi, eser ve sanatçıya verilir. Daha sonra sahne dekoru tıpkı hayattaki gibi tanzim edilir. Çakıl taşları, Ağaç kütükleri, kapılar ve pencereler sahneye taşınır. Fakat sanat itibari addedildiği için dekor da esere yaklaşır. Çünkü gerçeği gerçekle göstermek doğru olmayacağı fikri giderek yaygınlaşır. Çünkü dekorun da oynanan piyes gibi bir sanat eseri olması ve eserin mahiyetini bozmaması gerekir.

Osman Daloğlu (1953: 5) 'Telif Piyes' diye bir yazı kaleme alır. Yazı Mavi dergisinin 3. sayısında yayımlanır. Burada, Yazar Türk tiyatrosunun bir sorununa dikkat çeker, o da; tiyatro alanındaki 'telif' yani milli piyeslerin yetersizliğidir. Nitekim Adalet Sümer de bu sorunu: "Biz üzerinde yabancı imzalar taşıdıkları için bizde şöhret kazanmış, gazetelerin meşhur ettiği tiyatro piyesleri görmekten usandık" sözleriyle dile getirir. Yabancı eserler Türk tiyatrosuna çok şey katmıştır; ama oyuncularını da zor durumda bırakmıştır. Yaşayış ve zihniyet farklılığı oyuncularına büyük engeller oluşturur. Atamiyan (Abdülhamit döneminde yaşamış Ermeni oyuncu), rolünü hakkıyla oynayabilmek için büyük fedakarlıklara katlanır; Othello'yu oynayabilmek için Venedik'e, Hamlet'i oynayabilmek için de Kıbrıs'a gider. Yazar böyle bir fedakarlığın

milli aktörlere beklenilemeyeceğini, çünkü ne zamanlarının ne de imkanlarının böyle bir şeye el vermeyeceğini dile getirerek aktörlerin kendi yaşamında rastlayabileceği ve kendi milletinin, içinde yaşadığı toplumun duygularına tercüman olmayı istediklerini belirtir (Daloğlu, 1953: 5).

Daloğlu, bunun yanında tiyatro eleştiriciliğinin de giderek basitleştiğini diğer güzel sanatlarda dikiş tutturamayan eleştirmenlerin, soluğu tiyatro eleştirmenliğinde alarak kendilerini tatmin ettiğini dile getirir. Osman Daloğlu (1953: 4), tiyatro alanında yapılan eleştiriler için: “İlk önce piyesin yazarı hakkında şurdan - burdan toplanmış ansiklopedik bilgilerle söze başlıyorlar, ondan sonra piyesi hikaye ediyorlar, en sonunda da bir - iki satırla sahneye koyandan, oynayanlardan, dekoratörden bahsediyorlar. İşte oldu tiyatro eleştirmesi!” ifadelerini kullanarak bu tür eleştirilerin; eseri yazana, oynayana ve ne de dekoratöre bir faydasının olmadığını savunur.

Mavi’de tiyatro üzerine yapılan tartışmalardan biri de tiyatrodaki gerçeklik unsurudur. Adalet Sümer bu konu ile ilgili bir yazısını Mavi’nin 21. sayısında yayımlar. Yazıda klasik tiyatro anlayışında var olan iyinin ve güzelin eleştirisi yapılırken, gerçeğin tiyatrodaki rolüne değinir.

Sümer, insan yaşamında var olan zıtlıkların da tiyatrodaki yer alması gerektiğini söyler. Çünkü sanatta aranılan gerçeğin bu üstü yaldızlı tek taraflı tablonun olmadığını düşünür. Sümer, “Ben tıpkı bir kadın başını bir tuval üstünde gerçek durumuyla görmek istediğim gibi, bir tiyatro eserini de sahnede beşerin gerçek bir temsilcisi olarak görmek isterim” der. Yoksa sahneye yalancı dekorlar, sahte kostümleri içinde sahte kahramanlar, gerçek olmayan bir sosyal çevre içinde gerçek olmasına imkan olmayan sahte bir beşer hayatının ortaya çıkacağını savunur (Sümer, 1954: 5).

Sümer, yazısının sonunda da modern tiyatro için; tiyatronun artık sanata dönmesini, modern tiyatro yazarının bir ‘x’ meçhulüne sırtını dayamaktan kaçınarak daha üstün bir gerçeğe doğru yönelmek istemesinin bir tezahürü olduğunu söyler.

4.7. DİL

Cumhuriyetle başlayan tasfiyecilik dil üzerine yapılan bir çok tartışmanın oluşmasına ve dönemin birçok edebiyat dergisinde dil üzerine yazıların kaleme alınmasına neden olur. Bu tartışmaların bazıları az da olsa Mavi dergisinde de yer alır.

Teoman Civelek, edebiyat dünyasında sayılı gerçek değerlerin oluştuğu ve dilin, bu değerlerin kaleminde berraklaşıp, Arap, Acem tortusunun dibe çöküğünü dile getirerek derginin henüz 2. sayısında dil hakkındaki düşüncelerinin ip uçlarını verir (Civelek, 1952b: 1). Civelek dil üzerine verdiği bu ip uçlarını hemen bir sonraki sayı olan 3. sayıda Anayasa dilinin eski dile göre değiştirilmesi olayı üzerine ‘Dil Özleşmesi’ başlığı altında bir yazı kaleme alır. Bu yazıda öncelikle dil devrimin ayrı bir ünite olmadığını Türk devriminin bütününü kapsadığını dile getirir. Atatürk’ün dil konusundaki hassasiyetine ve bu konudaki gayretlerine değinerek örnekler verir. Batı’nın neredeyse insan türeteceğine bizlerin ise hala kelime türetilir mi, türetilmez mi diye çekişmelerini alaylı bir dil ile yerer. Divan edebiyatının kendi çağında güzel örnekler verdiğini; ama şu an ölü bir dil olduğunu bunun tam aksine ise Yunus’un öz Türkçe ile yazdığından hala okunur ve canlı olduğunu dile getirir. Yahya Kemal’in bile kullandığı dil bakımından ölü ve okunmaz olduğunu, bu dilin tekrar diriltilmesini ise “Diriltemezsiniz onları. Belki horlatırsınız. Korkunç, çok korkunç olur öyleside” diyerek eski dile olan tepkisini getirir (Civelek, 1953f: 1).

Ayrıca Mavi dergisinin bu sayısında (3. sayı) ‘Dil Özleşmesi’ nin gündeme gelmesiyle bu konuda yapılan anketin cevapları yer alır. Ankete, Agâh Sırrı Levend, Kaynak dergisi sahibi Avni Dökmeci, Cahit Sıtkı Tarancı, M Sunullah Arısoy, Osman Atillâ, Ö.F. Toprak ve Şahap Sıtkı cevap verirler. Bu sanatçıların hepsi dil devriminden yana ve öz Türkçe’nin gerekliliği yönünden cevap verirken Cahit Sıtkı Tarancı düşüncesini Ataç’dan yanayım diyerek kısa bir şekilde bu konudaki düşüncesini ifade eder. Ankete katılanlar arasında ise en sert tepkiyi Avni Dökmeci gösterir. O, TBMM’de ezanın tekrar Arapça okunmasına tepki göstererek dil konusunda bir irtica hareketinin olduğunu ve bunun önüne geçilmesi gerektiğini dile getirir.

V. BÖLÜM

SONUÇ

Mavi dergisi bilindiği gibi Atatürk Lisesi öğrencilerinin kendi şiirlerini ve eserlerini yayımlamak amacıyla kurdukları bir dergidir. Mavi dergisi ilk sayılarına bakıldığında derginin amatör bir ruha sahip olduğu kendini belli eder. Her kesimden sanatçının dergide yer alması, dönemin şöhret sahibi şairlerinin eski şiirlerine yer verip o şairlerin dergide yazıyormuş havasının verilmesi, Teoman Civelek'in Ankara'ya her gelen ünlü yazarlarla röportaj yapıp bu vesileyle ünlü sanatçıların dergide görünmesinin sağlanması derginin bu amatör yönünün bazıları olarak sıralanabilir.

Mavi dergisi'nin ünlü sanatçılarının şiir hakkındaki görüşlerine yer vermesi özellikle görüşlerine yer verdiği sanatçıları sonradan da eleştirmesi çok sesliliğin bir göstergesi olarak düşünülebilir gibi yukarıda da zikrettiğimiz gibi dergi amacının bu yazarların dergide görünmesi de olabilir. Hatta sonradan Attilâ İlhan, Ahmet Oktay, Özdemir Nutku ve Güner Sümer'in eleştireceği Orhan Veli için Ölüm yıl dönümü münasebetiyle özel sayı hazırlanır ve şairin eserlerine yer verilir.

Yalnız bu amatör ruha ve kalabalık bir yazar kadrosuna rağmen, dergide sabit olmyan unsurlar da yok değildir. Teoman Civelek'in Atatürkçülüğe ve inkılaplara yapmış olduğu vurgular, "Atürk'e Selam" sayısında Atatürk üzerine yazılan şiir ve denemeler, son kertede Attilâ İlhan'ın sosyal realizmin amacını Atatürkçülüğe bağlaması ve sonunda Ahmet Oktay'ın Yakup Kadri'nin Panaroma adlı eserinde inkılâba sırtını dönmüş aydınlarının eleştirilmesini haklı görmesi, derginin ilk sayısından son sayısına kadar değişmeyen ana çizgilerden birinin de Atatürkçülük olduğunu gösterir.

Mavi dergisi, bu durumu daha önce değinildiği gibi 19. sayıya kadar devam eder. Kadroya Ahmet Oktay, Attilâ İlhan, Yılmaz Gruda ve Ferit Edgü dahil olduktan sonra, dönemin öncülerine sert eleştiriler getirilir. Kafiye, vezinli, formalist, toplumcu olmayan bireyci şiir ve sanat dışlanır. Şiirde olmazsa olmazlardan biri olarak görülen imajın tekrar şiire girmesi gerektiği savunulur. Aksi halde dile getirilen imajsız gerçekler politikaya zemin oluşturacağı düşünülür. Ayrıca mevcut edebiyatın işlevini yitirdiğini düşünen Maviciler, Saik Faik Abasıyanık dışında Behçet Necatigil, Yahya

Kemal, Fazıl Hüsnü Dağlarca, Cahit Külebi, Nurullah Ataç, Tarık Buğra gibi öncüleri ve Orhan Veli ile takımını eleştirir.

Mavi dergisi şiirde olduğu gibi hikaye, roman ve tiyatrodada da toplumcu sanattan yanadır. Toplumun yararına olan ve muhtevasını toplumdanda alan sanat her zaman desteklenmiş ve yeğlenmiştir. Sanat hangi dalda olursa olsun toplumu ve bireyi doğru yönlendirmekle vazifeli görülmüştür. Hiç roman yayımlamayan mavi dergisi yayımladığı hikayelerle ve roman eleştirileriyle bu sanat yaklaşımlarını dile getirirler. Ahmet Oktay'ın Attilâ İlhan'ın Sokaktaki Adam'ı bireyi yanlış yönlendiriyor diyerek eleştirmesi, Yakup Kadri'nin Panorama adlı eserini, toplumun sorunlarına değindiği için yüceltmesi, bu görüşün pratikteki akisler olması bakımından önemlidir.

İşte bu yeni gurubun yazdığı yazılar, eleştiriler ve destekledikleri görüşler, dönemin sanatçılarının tüm dikkatlerini üzerlerine çekerler. Birçok edebi dergi ve yazarla edebi tartışmalara girerler. Maviciler bu dönemde görüşlerini ve eleştirilerini dobra dobra hiç çekinmeden dile getirirler. Attilâ İlhan da bu dönemde sosyal realizm üzerine yazılarını neşreder. Attilâ İlhan'ın 21, 22, 23, ve 24. sayılarda sırasıyla “Sosyal Realizm Münasebetleri Yahut Başlangıç”, “Sosyal ve Estetik Bir Platform Lüzumu”, Sosyal Realizm'in Halkçılığı, Milliyetçiliği, İstiklâlciliği” ve “Sosyal Realizm'in İktisadi ve Sosyal Tutumu” başlıklı yazıları neşredilir. Bu yazılardan sonra Attilâ ve arkadaşları (Maviciler) sosyalist ve komünist olarak yaftalanır. Özellikle Hisar dergisi, Mavi'nin bu yeni durumundan rahatsız olur. Henüz gençlik yıllarında hapishaneyle tanışan ve kovuşturmalara alışık olan Attilâ İlhan komünist ve sosyalist gibi ithamlara karşı cevap vermekle yetinirken Mavi dergisinin sahibi olan Teoman Civelek bu durumdan rahatsız olup dergiyi Özdemir Nutku'ya bırakır. Teoman Civelek gibi diğer Maviciler de bu durumdan rahatsız olmuşlar ki bir ay gecikmeyle çıkan 25. sayıda “Bir Açıklama” adlı imzasız yazıda derginin sosyal realizmle hiçbir ilişkisinin olmadığını, konu ile ilgili anket hazırlayarak sosyal realizme olan yaklaşımlarını dile getireceklerini açıklarlar. Bu açıklamadan sonra bir süre Attilâ İlhan'ın yazılarına yer verilmez. 26. ve 27. sayılarda yazmayan Attilâ İlhan daha sonraki sayılarda ise daha çok ithamlara cevap niteliğinde olan ve Garip akımına yönelik tenkit ağırlıklı yazılar kaleme alır.

Derginin en çok dikkat çeken yönü ise Orhan Veli ve öncülere yönelik getirdiği eleştiridir. Hatta denilebilir ki Garip hareketi Mavi dergisiyle gerileme dönemine girmiştir. Çünkü Mavi'nin başlattığı şiirdeki imajın gerekliliği Pazar Postası'nda devam

eder böylece Garip şiiri gerilerken; kapalı, soyut ve anlaşılmadığından dem vurulan “ikinci yeni” diye yeni bir akım ortaya çıkar.

Netice itibariyle denilebilir ki Mavi dergisi 1952-1956 yılları arasında kısa bir zamanda çıkmış ve maddi imkânlardan dolayı uzun ömürlü olamamış bir edebi dergidir. Yalnız, Yeni Ufuklar, Büyük Doğu, Hisar ve Yeditepe gibi köklü edebiyat dergilerinin çıktığı bir dönemde edebiyat sahasına çıkıp adından söz ettirebilmesi ve dönemin köklü edebi dergileriyle (Hisar) polemiğe girebilmesi, dergiyi Türk edebiyat tarihinde önemli bir konuma getirdiği söylenebilir. Edebiyat terminolojisine “Maviciler” ve “Mavi Hareketi” olarak da geçen bu grup Türk edebiyat tarihinin üzerinde önemle durduğu bir nesil haline gelmiştir. Birçok edebi araştırmalara ve makalelere konu olan Maviciler edebi sahada ne kadar önemli olduklarını gösterir.

Yalnız internet sitelerinde, lise edebiyat kitaplarında hatta yer yer makalelerde bile Maviciler üzerine çıkan yanlış bilgiler bu hareket üzerine yapılmış çalışmalarının yetersiz olduğunu gösterir. Ümit ederiz ki yapmış olduğumuz bu çalışma ve tarama, bu yanlış bilgileri bertaraf edip yapılacak daha büyük araştırmalara kaynak teşkil edecektir

KAYNAKLAR

Abasıyanık, S. F., (1953), “Mavi Üstüne”, *Mavi*, S.13, Ankara, ss.1, 6.

Akdağ, T., (1982), “Otuz Yıl Sonra Mavi Dergisini Nasıl Değerlendiriyorsunuz?”, *Milliyet Sanat Dergisi*, S.61, İstanbul, s.5.

Aksal, S. K., (1953), “Mavi Üstüne”, *Mavi*, S.13, Ankara, s.1.

Aksal, S. K., (1954), “Şiir Gibi”, *Mavi*, S.18, Ankara, ss.1, 7.

Andı, K., (1997), *Servet-i Fünûn Mecmuasının Sistemik İndeksi (1891 - 1901)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.

Argunşah, H., (2011), *Milli Edebiyat*, (Ed.) R. Korkmaz, *Yeni Türk Edebiyatı El Kitabı* içinde, Grafiker Yayınları, Ankara, ss.183-236.

Ataç, N., (1953), “Cesaret İster”, *Mavi*, S.10, Ankara, s.2.

Aycı, M., (2007), “Bir Dergi Çıkaralım”, *Türk Edebiyatı Dergisi*, S.400, İstanbul, ss.22-25.

Aydın, E., (2007), “Dergilerde Edebiyat Toplulukları”, *Türk Edebiyatı Dergisi*, S.400, İstanbul, ss.28-29

Birinci, A., (?), *Türk Matbuatı*, Gezgin Kitabevi, Ankara.

Bozok, H., (1953), “Mavi Üstüne”, *Mavi*, S.13, ankara, s.6.

Budak, A., (2008), *Batılılaşma ve Türk Edebiyatı Lale Devri'nden Tanzimat'a Yenileşme*, Bilge Kültür Sanat, İstanbul.

Cengiz, M., (2004), *Hayat Edebiyat Siyaset Ahmet Oktay İle Dünden Bugünden*, Everest Yayınları, İstanbul.

Civelek, T., (1952a), “Mavi’nin Düşündürdükleri”, *Mavi*, S.1, Ankara, s.4.

Civelek, T., (1952b), “Cahit Külebi”, *Mavi*, S.2, Ankara, ss.1, 7.

Civelek, T., (1953a), “Kavga mı”, *Mavi*, S.15, Ankara, s.1.

Civelek, T., (1953b), “İkinci Yıla Girerken”, *Mavi*, S.13, Ankara, s.1.

Civelek, T., (1953c), “Sanat’ta Devlet”, *Mavi*, S.9, Ankara, ss.1, 5

Civelek, T., (1953d), “Ölü Şiirimiz”, *Mavi*, S.5, Ankara, ss.1, 7.

Civelek, T., (1953e), “Anadoluya Yöneliş”, *Mavi*, S.6, Ankara, s.1.

Civelek, T., (1953f), “Dil Özleşmesi”, *Mavi*, S.3, Ankara, ss.1, 8.

Civelek, T., (1954), “Sanatta İyimserlik Kötümserlik”, *Mavi*, S.17, Ankara, s.1.

Çiftçi, B., (1982), “Otuz Yıl Sonra Mavi Dergisini Nasıl Değerlendiriyorsunuz?”, *Milliyet Sanat Dergisi*, S.61, İstanbul, s.6.

Daloğlu, O., (1953), “Telif Piyesi”, *Mavi*, S.3, Ankara, s.5.

Dereli, A. ve Mert, H., (1987), *Genel Matbaa*, Millî Eğitim Basımevi, İstanbul.

Doğan, E., (1997). *Edebiyatımızda Dergiler*, Bağlam Yayıncılık, İstanbul.

Duru, O., (1982), “Otuz Yıl Sonra Mavi Dergisini Nasıl Değerlendiriyorsunuz?”, *Milliyet Sanat Dergisi*, S.61, İstanbul, s.6.

- Düzdağ, M. E., (2012), *Sıratımüstakîm - Sebîlürreşad Külliyyâtı Neşri*, Kültür Yayınları Dizini, İstanbul.
- Edgü, F., (1954), “Birselin İlkeleri”, *Mavi*, S.22, Ankara, s.2.
- Edgü, F., (1982), “Sanatta Akımlar ve Takımlar”, *Milliyet Sanat Dergisi*, S.61, İstanbul, s.31.
- Emiroğlu, Ö., (2003). *Türkiye’de Edebiyat Toplulukları*, Akçağ Yayınları, Ankara.
- Enginün, İ., (2006), *Yeni Türk Edebiyatı Tanzimat’tan Cumhuriyet’e (1839-1923)*, Dergâh Yayınları, İstanbul.
- Erdoğan, M., (2007), “Dergi Okuyucusu Olmak”, *Türk Edebiyatı Dergisi*, S.400, İstanbul, ss.26-27.
- Erdost, M., (1954), “Köy Konusu”, *Mavi*, S.19, Ankara, ss.2, 6.
- Fuat, M., (1995), *İki Yönlü Yozlaşma*, YKY, İstanbul.
- Gariper, C., (2011), *Yenileşmenin Başlangıcı ve Öncüleri*, (Ed.) R. Korkmaz, *Yeni Türk Edebiyatı El Kitabı* içinde, Grafiker Yayınları, Ankara, ss.43-84.
- Gariper, C., (2011), *Geçiş Dönemi: Ara Nesil*, (Ed.) R. Korkmaz, *Yeni Türk Edebiyatı El Kitabı* içinde, Grafiker Yayınları, Ankara, ss.113-130.
- Gelişim Yayınları, (1984), *Türkiye’de Dergiler Ansiklopediler*, İstanbul.
- Gruda, Y., (1982), “Otuz Yıl Sonra Mavi Dergisini Nasıl Değerlendiriyorsunuz?”, *Milliyet Sanat Dergisi*, S.61, İstanbul, s.6.

Günyol, V., (1986). *Sanat ve Edebiyat Dergileri*, Alan Yayıncılık, İstanbul.

Günyol, V., (1976), “Sonsöz”, *Yeni Ufuklar Dergisi*, S.275, İstanbul, ss.1-10.

Hazar, Ö., (1954), “Eleştirme”, *Mavi*, S.17, Ankara, s.4.

.

İleri, S., (2002), *Namı-ı Diğer Kaptan Attilâ İlhan'ı Dinledim*, Kültür Yayınları, İstanbul.

İlhan, A., (1954a), “Sosyal ve Estetik Bir Platform Lüzumu”, *Mavi*, S.22, Ankara, s.1, 7.

İlhan, A., (1954b), “Sosyal Realizm’in Halkçılığı, Milliyetçiliği, İstiklâlçiliği”, *Mavi*, S.23, Ankara, ss.4-5, 7.

İlhan, A., (1954c), “Sosyal Realizm Münasebetleri Yahut Başlangıç”, *Mavi*, S.21, Ankara, ss.1-2.

İlhan, A., (1954d), “Attilâ İlhan’ın Açıklaması”, *Mavi*, S.20, Ankara, s.5.

İlhan, A., (1955a), “Abbasın Yol Defterinden”, *Mavi*, S.28, Ankara, ss.3-4, 26-27.

.

İlhan, A., (1955b), “Orhan Veli Takımı yahut Ellerin Üstünde Yürüyen Şiir”, *Mavi*, S.30, Ankara, ss.3-5, 17-19.

İlhan, A., (1982), “Otuz Yıl Sonra Mavi Dergisini Nasıl Değerlendiriyorsunuz?”, *Milliyet Sanat Dergisi*, S.61, İstanbul, ss.6-7.

İlhan, A., (2000), *Gerçekçilik Savaşı*, Bilgi Yayınevi, Ankara.

Kanık, O. K., (1953), “Şiir ve Cemiyet”, *Mavi*, S.12, Ankara, s.2

Kaplan, M., (1971), *Tevfik Fikret Devir - Şahsiyet - Eser*, Bilmen Basımevi, İstanbul.

Kıbrıs, İ., (2004), *Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı Yeni Türk Edebiyatı*, Anı Yayıncılık, Ankara.

Kocabekir, R. A., (1954), “Çeyrek Asır Şiirinden Üç İmza”, *Mavi*, S.19, Ankara, s.2.

Koloğlu, O., (2006), *Osmanlı'dan 21. Yüzyıla Basın Tarihi*, Pozitif Yayıncılık, İstanbul.

Külebi, C., (1953), “Yeni Şiir”, *Mavi*, S.10, Ankara, s.2.

Makal, M., (1953), “Mavi Üstüne”, *Mavi*, S.13, Ankara, s.7.

Mavi, (1952), “Mavi'nin Okurlarına”, S.2, Ankara, s.2.

Mavi, (1953a), “Basınımızda Mavi”, S.13, Ankara, s.7.

Mavi, (1953b), “Mavi Yenilik Yapıyor”, S.4, Ankara, s.1.

Mavi, (1953c), “Mavi'den”, S.6, Ankara, s.1.

Mavi, (1953d), “Mavi'den”, S.7, Ankara, s.1.

Mavi, (1953e), “Dünya edebiyatı Üstün Sayısı”, S.9, Ankara, ss.1, 6.

Mavi, (1953f), “Mavi'nin Atatürk'e Selam Sayısı”, S.12, Ankara, s.1.

Mavi, (1953g), “Mavi'den”, S.5, Ankara, s.1.

Mavi, (1953i), “Anadolu İzlenimleri”, S.15, Ankara, s.3.

Mavi, (1953j), “Artam'a Cevap”, S.10, Ankara, s.5.

Mavi, (1954), “Bir Kaç Söz”, S.25, Ankara, ss.3-4.

Meriç, C., (1985), Bu Ülke, İletişim Yayınları, İstanbul.

Nayır, Y. N., (1953), “Mavi Üstüne”, *Mavi*, S.13, Ankara, ss.1, 6.

Necatigil, B., (1953), “Mavi Üstüne”, *Mavi*, S.13, Ankara, s.6.

Nutku, Ö., (1953), “Şiir ve Psikoloji”, *Mavi*, S.7, Ankara, s.5.

Nutku, Ö., (1955a), “Şiirde Beş Unsur”, *Mavi*, S.27, Ankara, ss.3-4, 28-30.

Nutku, Ö., (1955b), “Şiir Konusunda Sanatçı veya Gabran’a Birkaç Söz”, *Mavi*, S.29, Ankara, ss.3-5.

Nutku, Ö., (1955c), “Özdemir Nutku Cevap Veriyor”, *Mavi*, S.26, Ankara, s.8.

Oktay, A., (1954a), “Kendi Kendisile Çelişen yahut Sokaktaki Adam’a Dair”, *Mavi*, S.19, Ankara, s.5.

Oktay, A., (1954b), “Fazıl Hüsnü’ün Evveli – Sonrası”, *Mavi*, S.23, Ankara, ss.2, 7.

Oktay, A., (1954c), “Eskimeyen Usta ve Millî Mücadele Ruhu”, *Mavi*, S.25, Ankara, ss.8-10.

Oktay, A., (1954d), “İki Uyku Arasında”, *Mavi*, S.21, Ankara, s.4.

Oktay, A., (1955a), “İkili”, *Mavi*, S.28, Ankara, ss.12-15.

Oktay, A., (1955b), “Ohan Veli’nin Yeri”, *Mavi*, S.26, Ankara, ss.3-4, 27-29.

Okday, A., (1955c), “Cevap Veriyor”, *Mavi*, S.26, Ankara, s.9.

Okday, A., (1982), “Mavi Dergisi Üstüne”, *Milliyet Sanat Dergisi*, S.61, İstanbul, ss.2-4.

Orhanoğlu, H., (2007), “Dergilerin Sudaki Aksisi”, *Türk Edebiyatı Dergisi*, S.400, İstanbul, ss.20-21.

Öksüz, Y. Z., (1995), *Türkçenin Sadeleşme Tarihi Genç Kalemler ve Yeni Lisan Hareketi*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.

Özençi, S., (1952), “Sahne Dekorü”, *Mavi*, S.1, Ankara, s.7.

Özgür, K., (1953), “Ortalık”, *Mavi*, S.4, Ankara, s.5.

Rado, Ş., (1953), “Şiir Anlayışımızda Yeni Bir Devir”, *Mavi*, S.13, Ankara, s.2.

Ruşenay, D., (1953), “Estetikte İki Görüş”, *Mavi*, S.6, Ankara, ss.1, 4.

Saba, Z. O., (1953), “Ne Demişler? Tanınmış Sanatçılarımızın Şiir Üstüne Düşünceleri”, *Mavi*, S.11, Ankara, s.2.

Safa, P., (1953), “Konuşma”, *Mavi*, S.4, Ankara, ss.1, 4.

Selçuk, S., (2012), “Mavi Dergisi Üzerine Bir İnceleme”, *Değirmen*, S.29-31, Ankara, ss.76-95.

Sümer, A., (1954), “ $2 \times 2 = 4?$ ”, *Mavi*, S.21, Ankara, s.5.

Sümer, G., (1955), “Şafgıl’e Karşıt”, *Mavi*, S.28, Ankara, ss.16-17, 28.

Sümer, G., (1955), “Güner Sümer Cevap Veriyor”, *Mavi*, S.28, Ankara, ss.7, 8.

Tahsin, O., (1953), “Gün Işığı”, *Mavi*, S.13, Ankara, s.5.

Topdemir, H. G., (2002). *İbrahim Müteferrika ve Türk Matbaacılığı*, T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara.

Toprak, Ö. F., (1953), “Toplum ve Sanat”, *Mavi*, S.3, Ankara, s.2.

Tökin, F. H., (1952), “Büyük Uyanış”, *Mavi*, S.1, Ankara, ss.1, 3, 6.

Yamaç, Z., (1991), Basın Tarihinde Yeni Mecmua Muhteva Analizi ve Dizini, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.

Yetiker, F., (1953), “Basınımızda Mavi”, S.13, *Mavi*, Ankara, s.7.

Yetkin, S. K., (1953), “Şiirin Yapısı”, *Mavi*, S.12, Ankara, s.2.

